

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΗΝ
ΔΙΟΙΚΗΣΗ & ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ
ΜΟΝΑΔΩΝ**

Διπλωματική Εργασία

**ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
ΕΙΔΙΚΕΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ – ΔΥΣΛΕΞΙΑ
ΚΑΙ ΦΟΙΤΗΣΗ ΣΤΑ ΕΠΑΛ
ΠΡΟΣΔΟΚΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΙ**

ΤΟΥ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ Γ. ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ (Α.Μ. 045/2016)

Ηλεκτρολόγος & Μηχανολόγος Μηχανικός Τ.Ε.

Επιβλέπων Καθηγητής

Φώτιος Κιλιπίρης

Υποβλήθηκε ως απαιτούμενο για την απόκτηση του μεταπτυχιακού διπλώματος
ειδίκευσης στη διοίκηση & οργάνωση εκπαιδευτικών μονάδων
Θεσσαλονίκη, Δεκέμβριος 2017

Η παρούσα Διπλωματική Εργασία καλύπτεται στο σύνολό της νομικά από δημόσια άδεια πνευματικών δικαιωμάτων CreativeCommons: Αναφορά Δημιουργού - Μη Εμπορική Χρήση - Παρόμοια Διανομή

Μπορείτε να:

- Μοιραστείτε: αντιγράψετε και αναδιανέμετε το παρόν υλικό με κάθε μέσο και τρόπο
- Προσαρμόστε: αναμείξτε, τροποποιήστε και δημιουργήστε πάνω στο παρόν υλικό

Υπό τους ακόλουθους όρους:

- Αναφορά Δημιουργού: Θα πρέπει να καταχωρίσετε αναφορά στο δημιουργό, με σύνδεσμο της άδειας, και με αναφορά αν έχουν γίνει αλλαγές. Μπορείτε να το κάνετε αυτό με οποιονδήποτε εύλογο τρόπο, αλλά όχι με τρόπο που να υπονοεί ότι ο δημιουργός αποδέχεται το έργο σας ή τη χρήση που εσείς κάνετε.
- Μη Εμπορική Χρήση: Δε μπορείτε να χρησιμοποιήσετε το υλικό για εμπορικούς σκοπούς.
- Παρόμοια Διανομή: Αν αναμείξετε, τροποποιήσετε, ή δημιουργήσετε πάνω στο παρόν υλικό, πρέπει να διανείμετε τις δικές σας συνεισφορές υπό την ίδια άδεια CreativeCommons όπως και το πρωτότυπο.

Αναλυτικές πληροφορίες νομικού κώδικα στην ηλεκτρονική διεύθυνση:

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/legalcode>

Υπεύθυνη Δήλωση

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις που προβλέπονται από τον Κανονισμό Σπουδών του Μεταπτυχιακού Προγράμματος στη Διοίκηση & Οργάνωση Εκπαιδευτικών Μονάδων του Αλεξάνδρειου ΤΕΙ Θεσσαλονίκης, δηλώνω υπεύθυνα ότι:

- Η παρούσα Διπλωματική Εργασία αποτελεί έργο αποκλειστικά δικής μου δημιουργίας, έρευνας, μελέτης και συγγραφής.
- Για τη συγγραφή της Διπλωματικής μου Εργασίας δεν χρησιμοποίησα ολόκληρο ή μέρος έργου άλλου δημιουργού ή τις ιδέες και αντιλήψεις άλλου δημιουργού χωρίς να γίνεται σαφής αναφορά στην πηγή προέλευσης (βιβλίο , άρθρο από επιστημονικό περιοδικό, ιστοσελίδα κλπ.).

Θεσσαλονίκη 25 , Δεκεμβρίου , 2017

Ο Δηλών:

Ελευθέριος Γ. Αντωνιάδης

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Ο σκοπός αυτής της μελέτης είναι να διερευνήσουμε ένα σύγχρονο και σύνθετο πρόβλημα που αντιμετωπίζουμε με τους μαθητές που έχουν ειδικές μαθησιακές δυσκολίες Ε.Μ.Δ.- Δυσλεξία και φοιτούν στα επαγγελματικά λύκεια ΕΠΑΛ. Οι γνώσεις που θα αποκομίσουν, η επαγγελματική τους καθοδήγηση, ο προσανατολισμός τους προς ειδικότητες που ενδεχομένως ταιριάζουν περισσότερο στο δικό τους προφίλ. Ποια είναι τα επαγγελματικά προσόντα, η εξειδίκευση, οι προοπτικές της αποκατάστασης, το μελλοντικό εργασιακό τους περιβάλλον. Τα ΕΠΑΛ κατά πόσο μπορούν να συμβάλουν σε αυτές τις προσδοκίες τους.

Ο στόχος μας είναι να διερευνήσουμε τις ανάγκες των μαθητών με Ε.Μ.Δ. - Δυσλεξία. Οι μαθητές αυτοί με την κατάλληλη συμβουλευτική προετοιμασία να μπορέσουν να προσανατολιστούν προς την μία ή την άλλη ειδικότητα στα ΕΠΑΛ. Τελικώς μπορεί να διατυπωθεί το επιχείρημα ότι στην Δευτεροβάθμια Τεχνική Εκπαίδευση δηλαδή μέσα στα ΕΠΑΛ μπορούν οι μαθητές με Ε.Μ.Δ. – Δυσλεξία να βρουν το όραμα που τους λείπει από την ζωή, την ελπίδα για το αύριο?

Τα ερευνητικά ερωτήματα που διατυπώνονται στο πλαίσιο της έρευνας μας αφορούν στην διαχείριση των μαθητών με Ε.Μ.Δ. - Δυσλεξία και την φοίτηση τους στα ΕΠΑΛ τις προσδοκίες και τους προβληματισμούς τους. Ποιά η συμβολή εκ μέρους της διοίκησης – εκπαιδευτικής κοινότητας μιας εκπαιδευτικής μονάδας ενός ΕΠΑΛ. Θα χρησιμοποιήσω πρωτογενή έρευνα μεταξύ των συναδέλφων οι οποίοι υπηρετούν στην εκπαίδευση αλλά και δευτερογενή συλλογή στοιχείων.

Έλαβα αφορμή να ασχοληθώ με αυτήν την εργασία για πολλούς λόγους. Πρώτον επί 20 χρόνια εργάστηκα ως ελεύθερος επαγγελματίας, ήμουν Διευθύνων Σύμβουλος και μέτοχος σε μια εμπορική τεχνική εταιρεία Α.Β.Ε.Τ.Ε. στην οποία προσλάμβανα κατά καιρούς τεχνικούς απόφοιτους πτυχιούχους των τεχνικών σχολών της εποχής (ηλεκτρολόγους, μηχανολόγους κ.α.). Δεύτερον έχω 4 παιδιά από τα οποία τα 3 έχουν δυσλεξία. Από αυτά τα 2 φοίτησαν στο 2ο ΕΠΑΛ ΕΥΘΟΣΜΟΥ Θεσσαλονίκης. Οι εντυπώσεις μου από αυτήν την σχολική διαδρομή τους μέσα από τις τάξεις του ΕΠΑΛ ήταν εξαιρετικές. Τα παιδιά κέρδισαν πάρα πολλά. Πιστεύω εκ πείρας ότι οι μαθητές με Ε.Μ.Δ. - Δυσλεξία μπορούν τελικά να βοηθηθούν μέσα από την φοίτηση τους στα ΕΠΑΛ. Να βρουν το δρόμο που τους ταιριάζει περισσότερο.

ABSTRACT

The purpose of this research is to investigate a modern and complicated problem that we face with students, who have special learning difficulties-dyslexia, and study at vocational schools EPAL. The knowledge, which they will acquire, their business guidance, the orientation to different specializations that may suit more with their profile. What are the business qualifications, the specialization, the prospects of restoration and their future business workplace? At which point can vocational schools EPAL contribute to those expectations?

Our target is to find out the students' needs, who deal with special learning difficulties-dyslexia. These students, with the necessary advisory preparation can orientate themselves in one or other specialization at vocational schools EPAL. Therefore, it can be told that in Secondary Technical School (vocational schools) EPAL, students with special learning difficulties-dyslexia can find the dream that is missing from their life, a hope for a better tomorrow.

The questions, which are expressing in the field of our research, have to do with the management of students with special learning difficulties-dyslexia and their attendance at vocational schools EPAL , the expectations and their concerns which is the contribute from the administrative educational community, an educational unit of a vocational school EPAL. I will use both primary research from colleagues, who work at schools and secondary data collection.

There were many reasons, that motivated me occupy with this task. First of all, I worked as a self-employed worker for 20 years, I was Chief Executive Officer in a commercial technical company (A.B.E.T.E), in which I hired graduated technical from technical schools (electricians, mechanicals etc.). Secondly, I have 4 children, and 3 of them have dyslexia. Two of them have studied at the 2nd vocational school EPAL in Evosmos, Thessaloniki. I had great impressions from this “school trip”, inside the classes' vocational school EPAL. Students gained so much information. From my experience, I believe that students with special learning difficulties-dyslexia can be helped from vocational schools EPAL . They can find the way, which suits them more.

Ευχαριστίες

Επιθυμώ να εκφράσω τις μεγαλύτερες ευχαριστίες στον γλυκό πατέρα μου τον Αντωνιάδη Γρηγόριο που μου δίδαξε την ζωή. Ευχαριστίες στα αγαπημένα μου παιδιά που μου δίδαξαν την υπομονή. Ευχαριστίες στην σύζυγο μου Λαμπρινή που μου δίδαξε την αγάπη. Και τέλος στους καθηγητές του ΑΤΕΙΘ / Π.Μ.Σ. που μου δίδαξαν πώς να τα εκφράζω όλα αυτά πολύ καλύτερα.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	4
ABSTRACT.....	5
ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ.....	6
ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.....	7

ΜΕΡΟΣ Α΄

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1 ^Α Εισαγωγή.....	9
1 ^Β Προσδιορισμός του προβλήματος της έρευνας.....	11
1 ^Γ Σκοπός της έρευνας.....	13
1 ^Δ Ερευνητικά ερωτήματα.....	15

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

2 ^Α Ορισμός των Ειδικών Μαθησιακών Δυσκολιών ΕΜΔ – Δυσλεξία.....	17
2 ^Β Οδηγός εκπαιδευτικών ΕΠΑΛ στην διαπαιδαγώγηση των μαθητών με ΕΜΔ – Δυσλεξία.....	31
2 ^Γ Στρατηγικές μάθησης στην υφιστάμενη κατάσταση.....	38
2 ^Δ ΣΕΠ Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός.....	50

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΛΥΚΕΙΑ - ΕΠΑΛ

3 ^Α Η Φοίτηση στα Επαγγελματικά Λύκεια + Μαθητεία.....	56
3 ^Β Οργανόγραμμα ΕΠΑΛ – Ειδικότητες.....	60

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο ΠΡΟΣΔΟΚΙΕΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΚΑΙ ΚΗΔΕΜΟΝΩΝ.

4 ^Α Προσδοκίες κατά την διάρκεια της φοίτησης στα ΕΠΑΛ.....	64
4 ^Β Μετά την φοίτηση στα ΕΠΑΛ – Ενηλικίωση.....	76

ΜΕΡΟΣ Β΄

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

5 ^A Επιλογή της μεθοδολογίας.....	85
5 ^B Συλλογή δεδομένων.....	86
5 ^Γ Συλλογή πρωτογενών στοιχείων.....	87
5 ^Δ Δευτεροβάθμια συλλογή δεδομένων.....	89
5 ^E Ερωτηματολόγιο της έρευνας.....	90
5 ^Z Μοντέλο παράγοντα παρακίνησης.....	91
5 ^H Επεξεργασία των δεδομένων.....	92

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

6 ^A Αξιοπιστία της έρευνας.....	94
6 ^B Εγκυρότητα της έρευνας.....	95
6 ^Γ Το Ανταγωνιστικό περιβάλλον και οι παράγοντες υποκίνησης	96
6 ^Δ Προσωπικά δεδομένα των ερωτηθέντων	103

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7^ο ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.

7 ^A Συμπεράσματα.....	125
7 ^B Περιορισμοί της μελέτης	134
7 ^Γ Συστάσεις για περαιτέρω μελέτες	135

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8^ο ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9^ο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....

ΜΕΡΟΣ Α΄

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1^Α . ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες Ε.Μ.Δ.- Δυσλεξία ταλαιπωρούν εδώ και πολλές δεκαετίες μεγάλο μέρος του μαθητικού δυναμικού της χώρας μας. Από την ημέρα που θα διαπιστωθεί ότι ένας μαθητής έχει Ε.Μ.Δ.-Δυσλεξία τότε αρχίζει ένας Γολγοθάς τόσο για τον μαθητή εξίσου και για την οικογένεια του. Αναστάτωση , κατάθλιψη , απόρριψη , ενοχές και χιλιά δυο άλλα συναισθήματα κυριαρχούν στον μαθητή και στην οικογένεια του. Ε.Μ.Δ. και προεκτάσεις αυτής περί δυσλεξίας , διάσπασης προσοχής και τόσα άλλα . Το δυστύχημα είναι ότι αυτά τα παιδιά μετά από κάποια προσπάθεια για να βοηθηθούν τελικά δυστυχώς αφήνονται στην τύχη τους. Οι μαθητές αυτοί στο τέλος εισπράττουν τις πρώτες πίκρες της ζωής τους. Υποθέτουν ότι αυτή είναι η μοίρα τους και ότι δεν θα μπορέσουν να κάνουν και πολλά πράγματα για να πετύχουν μία «θέση» στην ζωή. Σταδιακά μειώνεται η αυτοεκτίμηση τους.

Αποτέλεσμα όλων αυτών είναι να παραιτούνται της προσπάθειας για πρόοδο στο σχολείο τους. Αν προσέξει κανείς όμως λίγο πιο βαθιά το πρόβλημα θα δει ότι οι μαθητές αυτοί ναι μεν δεν τα καταφέρνουν γενικά στο διάβασμα αλλά τους έλκει οτιδήποτε έχει να κάνει με «χειρωνακτική εργασία». Π.χ. συναρμολόγηση ενός περίπλοκου μηχανήματος.

Συχνά ακούμε αυτούς τους μαθητές να λένε με παράπονο μα εγώ θέλω να κάνω κάτι με τα χέρια μου! Επίσης συνηθίζουν να λένε συχνά – πυκνάδεν μου αρέσει η θεωρία αντίθετα θέλω να δουλεύω μόνο με τα χέρια μου , έτσι τα καταφέρνω καλύτερα. Και πολλά παρόμοια που λέγονται και που δηλώνουν σαφώς μια πραγματικότητα που βιώνουμε ούτως ή άλλως.

Οι μαθητές με Ε.Μ.Δ. – Δυσλεξία στην πορεία τους μέσα από τις σχολικές αίθουσες και διαβαίνοντας από χίλια μύρια κύματα κάποια στιγμή θα έρθει η ώρα που πρέπει να επιλέξουν σε ποιο Λύκειο θα φοιτήσουν. Γενικό ή ΕΠΑΛ. Σοβαρότατο δίλημμά γιατί τόσο οι μαθητές αλλά και οι γονείς τους πρέπει να ζυγίσουν πολλά πράγματα εκείνη την ώρα.

ΕΠΑΛ : Επαγγελματικά Λύκεια. Αυτά έχουν την δυνατότητα να δώσουν πλήθος γνώσεων αλλά και ταυτόχρονα πολλές εφαρμογές σε κατασκευές. Από την θεωρία λοιπόν πηγαίνουμε κατευθείαν στην πράξη μέσα στα εργαστήρια. Υπάρχουν στα ΕΠΑΛ πλήρως εξοπλισμένα εργαστήρια στα οποία αυτοί οι μαθητές μπορούν να δουλέψουν με τα «χέρια τους», αυτό που ζητάνε ούτως ή άλλως. Ένας μαθητής με Ε.Μ.Δ. – Δυσλεξία αποφοιτώντας από τα ΕΠΑΛ θα αποκτήσει εκτός του Απολυτηρίου Λυκείου και ένα Πτυχίο Ειδικότητας (επίπεδο 4). Μετά την παραλαβή του Πτυχίου του και μόνο με μία απλή αίτηση στην Διοικητική Περιφέρεια της περιοχής του δίδεται η πρώτη άδεια εξάσκησης του επαγγέλματος του.

Επιπλέον από το έτος 2017 έχει ξεκινήσει η λεγόμενη μαθητεία στην οποία όσοι απόφοιτοι μας θελήσουν μπορούν να συνεχίσουν στην 4^η τάξη κάνοντας στην ουσία «πρακτική εξάσκηση» επάνω στο επάγγελμα τους. Φυσικά αμειβόμενοι και με τελική κατάληξη τα εξής πλεονεκτήματα:

1. επαγγελματική εμπειρία - προϋπηρεσία ,
2. ασφάλιση ,
3. και ως τελικό επιστέγασμα την απόκτηση ενός ακόμα Πτυχίου επιπέδου 5.

Όλα αυτά εάν τα δούμε συνολικά τότε έχουμε ένα πολύ σημαντικό πλεονέκτημα έναντι των άλλων Λυκείων της χώρας.

Η τοπική κοινωνία θα ανακαλύψει σιγά –σιγά ότι μέσα από αυτές τις σχολικές μονάδες θα βρει την λύση που ψάχνει για τους μαθητές της με Ε.Μ.Δ. – Δυσλεξία.

1^B ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Από την μία έχουμε το πρόβλημα των μαθητών με Ε.Μ.Δ. – Δυσλεξία και από την άλλη μια σχολική δομή και πιο συγκεκριμένα το ΕΠΑΛ. Μπορεί αυτό το σχολείο με το έμψυχο αλλά και το άψυχο δυναμικό που το στελεχώνει να εκπληρώσει τα όνειρα και τις προσδοκίες αυτών των μαθητών αλλά και των γονιών τους? Η ποιότητα εν προκειμένω των υπηρεσιών που παρέχονται είναι αρκετές για να παρακινήσουν τους υποψήφιους « μαθητές » ώστε να προτιμήσουν το ΕΠΑΛ αντί του Γενικού Λυκείου. Η εικόνα που δίνουμε προς τα έξω ποια είναι ? Είναι καλή ή κακή?

«Ένα άλλο συνηθισμένο φαινόμενο σχετικά με τις σχέσεις γονιών και δασκάλων, είναι η αδυναμία των πρώτων να αναγνωρίσουν τις μαθησιακές δυσκολίες των παιδιών τους και να σταθούν συναισθηματικά κοντά τους. Συνήθως, ρίχνουν τις ευθύνες τόσο στους δασκάλους, ακόμα και όταν αυτοί αποδεδειγμένα έδωσαν στο παιδί ένα κομμάτι από την ψυχή τους, όσο και στο παιδί τους. Ποτέ, ή σχεδόν ποτέ, δεν αποδέχονται το μερίδιο της ευθύνης που τους αναλογεί, ακόμα και σε επίπεδο κληρονομικότητας, ή αλλιώς σε επίπεδο γονιδίων. Έτσι γίνονται άδικοι απέναντι στο παιδί τους πρώτα και ύστερα απέναντι στο δάσκαλο, επιφορτίζοντας το παιδί με ευθύνες, που δεν βοηθούν στην λύση των μαθησιακών του προβλημάτων, και προκαλώντας στον δάσκαλο απογοήτευση, η οποία είναι κακός σύμβουλος, για την συνέχιση της προσπάθειας.»

Αδαμόπουλος Π. (2002, σελ. 361). *Δυσλεξία* Τόμος Α', Αθήνα, Εκδόσεις Σαββάλας.

Ας λάβουμε σοβαρά υπόψη μας ότι βάση στατιστικών δεδομένων οι μαθητές με Ε.Μ.Δ. –Δυσλεξία διαρκώς θα αυξάνονται. Άρα και ο αριθμός των «υποψηφίων» που μπορούν να επιλέξουν την φοίτηση τους στα ΕΠΑΛ. Πρέπει συνεπώς οι Διευθυντές αλλά και οι εκπαιδευτικοί της σχολικής μονάδας να είναι προετοιμασμένοι κατάλληλα για να υποδεχθούν αυτόν τον διογκούμενο αριθμό των μαθητών.

Το συγκριτικό πλεονέκτημα των ΕΠΑΛ βρίσκεται στο αλληλοσυμπληρούμενο δίπτυχο Θεωρία και Πράξη. Η σημαντική μας διαφοροποίηση είναι ότι μπορούμε μέσα από την υλοποιούμενη πράξη ενός μαθήματος στους χώρους των εργαστηρίων να στρέψουμε σιγά – σιγά και εντέχνως το ενδιαφέρον στους μαθητές αυτούς και για την θεωρία. Μέσα από παραδείγματα και βιωματικά project πετυχαίνουμε τώρα να αντιστρέψουμε την σειρά του δίπτυχου από την Πράξη στην Θεωρία.

Οι σημερινοί μαθητές εν γένει αλλά και πολύ περισσότερο οι μαθητές με Ε.Μ.Δ. – Δυσλεξία έχουν την ανάγκη μιας καλής επαγγελματικής ενημέρωσης από ειδικούς για να επιλέξουν εκείνα τα επαγγέλματα που τους ταιριάζουν καλύτερα . Αυτή η δυνατότητα μπορεί να δοθεί από τους πλέον ειδικούς για αυτόν τον σκοπό από τους «επαγγελματίες» του χώρου στην επαγγελματική εκπαίδευση των ΕΠΑΛ . Οι εκπαιδευμένοι εκπαιδευτικοί μέσω του ΣΕΠ (Συμβουλευτική Επαγγελματικού Προσανατολισμού) καλούνται να συνδράμουν τους μαθητές, κατά την είσοδο τους στα ΕΠΑΛ, στο να επιλέξουν σωστά αυτό που τους ταιριάζει καλύτερα έτσι ώστε να το ακολουθήσουν. Τα εφόδια που προσφέρονται σήμερα είναι πολλά (Πτυχίο – Μαθητεία) για να πετύχουν μια μελλοντική επαγγελματική εξέλιξη.

1^Γ ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Η έρευνα αυτή επιθυμεί να ωφελήσει πρώτα από όλα τους μαθητές με Ε.Μ.Δ-Δυσλεξία και τους γονείς τους. Δεύτερον τους συναδέλφους εκπαιδευτικούς σχετικά με το πώς θα μπορούσαμε να γίνουμε περισσότερο χρήσιμοι και επωφελείς για τους μαθητές μας, μιας και αυτός είναι ο προορισμός μας.

Επιπροσθέτως θα προσπαθήσουμε να δείξουμε ότι η ιδανικότερη διέξοδος για την συνέχιση των σπουδών, των μαθητών με Ε.Μ.Δ-Δυσλεξία, μετά το Γυμνάσιο είναι η φοίτηση τους στα ΕΠΑΛ.

Οι εκπαιδευτικοί που υπηρετούν στα ΕΠΑΛ επί σειρά ετών έχουν εξ ανάγκης αποκτήσει εμπειρία γύρω από το θέμα των μαθησιακών δυσκολιών. Οι εκπαιδευτικοί των τεχνικών ειδικοτήτων που ούτως ή άλλως μένουν στα ΕΠΑΛ υποχρεούνται και αναπτύσσουν και εν τέλει το πετυχαίνουν αυξημένο ενδιαφέρον γύρω από το πρόβλημα μας. Οι περισσότεροι από αυτούς έχουν άμεση σχέση με την αγορά εργασίας. Πράγμα το οποίο είναι πάρα πολύ ωφέλιμο για τους μαθητές των ΕΠΑΛ. Η νέα εφαρμογή της μαθητείας στα ΕΠΑΛ βοηθά προς αυτή την κατεύθυνση.

Τα δεδομένα μας συντείνουν και συνεπικουρούν στην ιδέα ότι η καλύτερη θέση για φοίτηση, ενός μαθητή με Ε.Μ.Δ-Δυσλεξία, είναι στα ΕΠΑΛ.

Περιθώρια περαιτέρω βελτίωσης φυσικά και υπάρχουν. Για τον λόγο αυτό συντάσσετε αυτή η έρευνα ώστε να βοηθήσει προς αυτήν την κατεύθυνση. Τα κίνητρα μας έχουν μόνον καλοπροαίρετη αφετηρία εξαιτίας της προσωπικής επαφής μας με τις Ε.Μ.Δ-Δυσλεξία. Συνεπώς θα προσπαθήσουμε να δείξουμε την πρέπουσα ευαισθησία που απαιτείται για αυτό το πρόβλημα.

«Όπως έχουμε ξαναπεί μια από τις δυσκολίες συνεργασίας με μερικούς γονείς είναι να τους πείσουμε ότι η ευθύνη μάθησης ανήκει σε εμάς, ενώ σε εκείνους έγκειται η ανάπτυξη ανθρώπινων σχέσεων με τα παιδιά τους. Η αгаστή συνεργασία γονιών και δασκάλων θα οδηγήσει στο να επιτευχθεί αυτή η ανάπτυξη στο μέγιστο δυνατό.»

Αδαμόπουλος Π., Χατζημπαλόγλου Β. (2002,σελ 432). *Δυσλεξία* Τόμος Β', Αθήνα, Εκδόσεις Σαββάλας.

«Η σχέση ανάμεσα στους γονείς και στον δάσκαλο του παιδιού αποτελεί θέμα που συχνά τρομάζει τους γονείς και προβληματίζει τους εκπαιδευτικούς»

Παντελιάδου Σ.(2015,σελ 111). *Η αλφαβήτα που μπερδεύει*, Αθήνα, Εκδόσεις Καθημερινή.

«Η διδασκαλία των μαθητών με Μαθησιακές Δυσκολίες αποτελεί μια απαιτητική διαδικασία κατά την οποία ο εκπαιδευτικός πρέπει να λάβει υπόψη του όχι μόνο το αντικείμενο που θα διδάξει και το γνωστικό επίπεδο του μαθητή αλλά και τα βασικά γνωστικά και συναισθηματικά χαρακτηριστικά του μαθητή με Μ.Δ. Υπολογίζει το μνημονικό του δυναμικό , την δυνατότητα του να οργανώσει και να διαχειριστεί τις διδασκόμενες πληροφορίες , την άποψη του για τις δυνατότητες του , τα κίνητρα του καθώς και τα κοινωνικά του χαρακτηριστικά. Στην συνέχεια αναλύονται τα χαρακτηριστικά αυτά καθώς αποτελούν απαραίτητες προϋποθέσεις για την εναργή και αποτελεσματική εμπλοκή των μαθητών με Μαθησιακές Δυσκολίες στις ακαδημαϊκές δραστηριότητες.»

Παντελιάδου Σ. –Αντωνίου Φ. (2008,σελ 18) *Διδακτικές προσεγγίσεις και πρακτικές για μαθητές με Μαθησιακές Δυσκολίες*, Βόλος ,Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας- Παιδαγωγικό τμ. Ειδικής αγωγής.

1^Α ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

Η συγκεκριμένη έρευνα επικεντρώνετε στα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι μαθητές με Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες (Ε.Μ.Δ.) – Δυσλεξία κατά την φοίτηση τους στα ΕΠΑΛ. Ποιες είναι οι προσδοκίες και ποιοι είναι οι προβληματισμοί τους. Κάτω από αυτά τα δεδομένα ποια είναι η διαχείριση του προβλήματος από την πλευρά της Διοίκησης και της Σχολικής Κοινότητας μιας Εκπαιδευτικής Μονάδας και πιο συγκεκριμένα ενός Επαγγελματικού Λυκείου. Κατά πόσο μπορεί να βοηθήσει η φοίτηση στο ΕΠΑΛ τους μαθητές με Ε.Μ.Δ.- Δυσλεξία για να πετύχουν στην ζωή τους?

Στην παρούσα μελέτη εξετάζουμε τις απαντήσεις που μας δόθηκαν στα τρία παρακάτω Ερευνητικά Ερωτήματα:

Α] Εκπαιδευτική Κοινότητα ΕΠΑΛ. Ποιά είναι η επίγνωση της για τις Ε.Μ.Δ. – Δυσλεξία.

Β] Κηδεμόνες των μαθητών ΕΠΑΛ. Ποιά είναι η επίγνωση τους για τις Ε.Μ.Δ. – Δυσλεξία.

Γ] Η Επαγγελματική Εκπαίδευση στα ΕΠΑΛ. Ποιός είναι ο προσανατολισμός, η ικανοποίηση και ποιες οι προοπτικές.

Έχοντας υπόψιν τα τρία αυτά ερευνητικά ερωτήματα προχωρήσαμε στην σύνταξη των επιμέρους ερωτηματολογίων.

Α' Ερευνητικό Ερώτημα: Σχετικές Ερωτήσεις

1. Έχετε παρακολουθήσει σεμινάρια σχετικά με Ε.Μ.Δ - δυσλεξία
2. Οι εκπαιδευτικοί στην σχολική μονάδα (ΕΠΑΛ) όπου εργάζομαι γνωρίζουν για το πως πρέπει να λειτουργούν απέναντι στους μαθητές με ΕΜΔ –Δυσλεξία.?
3. Οι εκπαιδευτικοί του σχολείου μου είναι δεκτικοί σε νέες ιδέες , νέες τεχνολογίες και προτάσεις σχετικές με την διδασκαλία των Ε.Μ.Δ.- Δυσλεξία ?
4. Οι εκπαιδευτικοί του σχολείου μου , συνεργάζονται με τον Διευθυντή, τους γονείς και τους μαθητές για την οργάνωση επιμέρους θεμάτων στην διδασκαλία των μαθημάτων σε μαθητές με Ε.Μ.Δ. –Δυσλεξία.?
5. Πιστεύετε ότι , η εκπαιδευτική κοινότητα , χρειάζεται μια τακτική ενημέρωση μέσω εξειδικευμένων σεμιναρίων από ειδικούς των Ε.Μ.Δ- Δυσλεξία ώστε να μπορέσει να παρακολουθήσει τις Διεθνείς εξελίξεις γύρω από το θέμα αυτό ?
6. Η ενημέρωση εκπαίδευση για τις ΕΜΔ – Δυσλεξία μπορεί να παρέχετε από:

(το ίδιο το σχολείο / τους σύμβουλους εκπαίδευσης / εξειδικευμένα σεμινάρια από ΑΕΙ –ΤΕΙ / συλλόγους γονέων με ΕΜΔ – Δυσλεξία).

Β' Ερευνητικό Ερώτημα: Σχετικές Ερωτήσεις

1. Οι κηδεμόνες , των μαθητών με Ε.Μ.Δ.- Δυσλεξία , έχουν ικανοποιητική επίγνωση του θέματος Ε.Μ.Δ. –Δυσλεξία ?
2. Οι κηδεμόνες, των μαθητών με Ε.Μ.Δ.- Δυσλεξία, πιστεύετε ότι θα μπορέσουν να αποκτήσουν επαρκείς - χρήσιμες γνώσεις ? (από το ίδιο το σχολείο / τις σχολές γονέων / τα εξειδικευμένα σεμινάρια από ΑΕΙ –ΤΕΙ / τους συλλόγους γονέων με ΕΜΔ – Δυσλεξία).

Γ' Ερευνητικό Ερώτημα: Σχετικές Ερωτήσεις

1. Ο Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός (ΣΕΠ) , μαζί με τα τεστ επαγγελματικού προσανατολισμού , νομίζετε ότι μπορούν να βοηθήσουν τους μαθητές με Ε.Μ.Δ. –Δυσλεξία ώστε να επιλέξουν σωστά το προφίλ του επαγγελματία που τους ταιριάζει?
2. Εκτός από την σχολική κοινότητα , για την επιλογή του επαγγέλματος , ποιος άλλος νομίζετε ότι θα μπορούσε να βοηθήσει , τους μαθητές , προς αυτήν την κατεύθυνση:(Επαγγελματικοί - Εμπορικοί Σύλλογοι της Πόλης μας μέσω ημερίδων καριέρας / σύλλογοι αποφοίτων / σύλλογοι γονέων με ΕΜΔ- Δυσλεξία / Γραφεία ευρέσεως εργασίας / άλλο).
3. Οι μαθητές με Ε.Μ.Δ.-Δυσλεξία θεωρείται ότι είναι ικανοποιημένοι από το επίπεδο σπουδών που τους παρέχουν τα ΕΠΑΛ ?
4. Οι γονείς ,των μαθητών με Ε.Μ.Δ.-Δυσλεξία , θεωρείται ότι είναι ικανοποιημένοι από το επίπεδο σπουδών που παρέχουν τα ΕΠΑΛ στα παιδιά τους ?
5. Σχετικά με το περιεχόμενο σπουδών στα ΕΠΑΛ . Από την μέχρι τώρα εμπειρία σας θεωρείται ότι θα ήταν πιο χρήσιμο για τους μαθητές με Ε.Μ.Δ.-Δυσλεξία να δοθεί περισσότερο βαρύτητα στα Θεωρητικά ή στα Εργαστηριακά Μαθήματα ?
6. Θεωρείται ότι η νεοεισαχθείσα μαθητεία στα ΕΠΑΛ θα βοηθήσει , τους μαθητές με ΕΜΔ – Δυσλεξία , στην σταδιακή προσαρμογή τους μέσα στην αγορά εργασίας ?
7. Οι απόφοιτοι , μαθητές με ΕΜΔ – Δυσλεξία των ΕΠΑΛ , πετυχαίνουν τελικά να εξασκήσουν το επάγγελμα που είχαν διαλέξει από πριν ?

Τα ερωτήματα τέθηκαν οι απαντήσεις θα αντληθούν από πρωτογενή & δευτερογενή έρευνα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΉ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

2^Α Ορισμός των Ειδικών Μαθησιακών Δυσκολιών ΕΜΔ – Δυσλεξία

Η Ιστορική προσέγγιση του θέματος ξεκινά από την δεκαετία του 1950. Οι Μαθησιακές Δυσκολίες αρχίζουν να απασχολούν την Ιατρική κοινότητα από επιστημονικής άποψης. Έτσι αρχίζουμε να έχουμε τα πρώτα θετικά αποτελέσματα των σχετικών ερευνών. Μαθησιακές Δυσκολίες ως όρος περιλαμβάνει ένα μεγάλο πλήθος από δυσκολίες που μπορεί να έχει ένας μαθητής. Μερικές από αυτές είναι τα προβλήματα λόγου, γραφής, ανάγνωσης, κατανόησης, απομνημόνευσης κ.α. Η προσέγγιση του θέματος εστιάστηκε πρωταρχικός στην προβληματική λειτουργία του ΚΝΣ Κεντρικού Νευρικού Συστήματος.

Οι Ε.Μ.Δ. επικεντρώνονται σε προβλήματα κάποιων επιμέρους δεξιοτήτων όπως επί παραδείγματι οι διαταραχές ανάγνωσης – γραφής (Δυσλεξία) η οποία θα μπορούσε να λεχθεί και ως δυσκολία με τις λέξεις. Ένας έμπειρος εκπαιδευτικός παίρνοντας στα χέρια του ένα γραπτό Δυσλεξικού αντιλαμβάνεται αμέσως ότι κάτι δεν πάει καλά. Π.χ. θα δούμε σε ένα γραπτό μαθητού μας το « ο αστηνομηκος ετρεζε πισο αποτοκευτη » τα γράμματα να είναι στρυμωγμένα σχεδόν ακατανόητα. Εδώ να τονίσουμε ότι μέχρι σήμερα δεν υπάρχει πλήρως τεκμηριωμένη άποψη σχετικά με τις ΕΜΔ – Δυσλεξία. Αρκετοί επιστήμονες θα μας πουν ότι αυτό είναι κληρονομικό ή ότι άπτεται του στενού οικογενειακού περιβάλλοντος (γενικότερα προβλήματα ανάπτυξης ακοής – λόγου από τα πρώτα κιόλας χρόνια του παιδιού π.χ. συγχές ωτίτιδες κ.λπ.). Θα ακούσουμε με πολύ προσοχή και την άποψη ότι το φαινόμενο παίρνει εκρηκτική διάσταση λόγω της λανθασμένης προσέγγισης από το εκπαιδευτικό μας σύστημα. Ενδιαφέρον έχει και η άποψη αρκετών Πανεπιστημιακών ότι το «πρόβλημα» δυσλεξία εξαλείφεται μετά από συστηματική εκμάθηση - ανάγνωση, στο σχολείο, των Αρχαίων Ελληνικών!

« Οι Ε.Μ.Δ.- δυσλεξία χαρακτηρίζονται από δυσκολίες στην ανάγνωση και το γραπτό λόγο, την επεξεργασία πληροφοριών, τη βραχυπρόθεσμη μνήμη, τις οργανωτικές ικανότητες και την αυτοματοποίηση κατακτημένων δεξιοτήτων.

Ωστόσο, δεν παρουσιάζουν όλα τα άτομα με δυσλεξία την ίδια σοβαρότητα συμπτωμάτων. Έτσι, μπορούμε να διακρίνουμε άτομα με ήπια δυσλεξία που σχεδόν αντισταθμίζουν τις δυσκολίες τους με το πέρασμα του χρόνου και την κατάλληλη

εκπαίδευση, αλλά και άτομα με μέτριου βαθμού ή σοβαρή δυσλεξία που ακόμα και ως ενήλικες αντιμετωπίζουν δυσκολίες σε πολλούς από τους προαναφερόμενους τομείς.

Η δυσλεξία στο χώρο εργασίας είναι ένα πολυδιάστατο θέμα. Το πρώτο ερώτημα αφορά στο κατά πόσο τα άτομα με δυσλεξία πρέπει να αποκαλύπτουν τη μαθησιακή τους δυσκολία στο χώρο εργασίας. Το θετικό είναι πως τα άτομα με δυσλεξία πέρα από τις δυσκολίες, έχουν και δυνατά σημεία τα οποία μπορούν να αξιοποιήσουν και να «προβάλλουν» στο χώρο εργασίας τους. Υπερκαλύπτοντας έτσι τις όποιες αδυναμίες τους.

Αν οι δυσκολίες ενός ατόμου με δυσλεξία στο χώρο δουλειάς είναι ήπιες και διαχειρίσιμες από το ίδιο το άτομο, τότε μπορεί να μην αποκαλύψει τη μαθησιακή του δυσκολία, αλλά να ενημερωθεί και να χρησιμοποιεί αποτελεσματικές στρατηγικές αντιμετώπισής της. Ιδιαίτερα σε χώρες όπως η δική μας, όπου δεν υπάρχει ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των εργοδοτών για τις μαθησιακές δυσκολίες ή υπάρχει μεγάλη προσφορά εργασίας και ανταγωνισμός, πιθανώς η αποκάλυψη της δυσλεξίας να «στιγματίσει» το άτομο και να του δημιουργήσει περισσότερα προβλήματα. Από την άλλη, η αποκάλυψη της δυσλεξίας δείχνει ειλικρίνεια και διάθεση για βελτίωση από μέρους του ατόμου.

Οι κυριότερες δυσκολίες που συναντούν τα άτομα με δυσλεξία στο χώρο εργασίας είναι:

- Να γράφουν εκτεταμένες εκθέσεις (reports), απολογισμούς
- Να θέτουν προτεραιότητες στις εργασίες που πρέπει να γίνουν
- Να διαβάζουν γρήγορα
- Να κρατούν μηνύματα από το τηλέφωνο ή πρακτικά στις συνεδριάσεις
- Να αντιγράφουν σωστά αριθμούς
- Να θυμούνται απέξω διαδικασίες και οδηγίες
- Να εκφράζουν με σαφήνεια τις σκέψεις τους
- Να διαχειρίζονται το χρόνο και να προλαβαίνουν τις ημερομηνίες παράδοσης
- Να εργάζονται σε ανοιχτό χώρο γραφείου με θόρυβο και πολλά ερεθίσματα
- Να συγκεντρώνονται για μεγάλο χρονικό διάστημα

Επιπλέον, όταν πηγαίνουν σε μια νέα δουλειά, τα άτομα με δυσλεξία έχουν περισσότερο άγχος από τα υπόλοιπα άτομα για το πώς θα ανταπεξέλθουν στις νέες απαιτήσεις.

Ωστόσο, σε ορισμένες περιπτώσεις όπου μπορεί εύκολα να γίνουν σφάλματα, παραλείψεις ή καθυστερήσεις λόγω της δυσλεξίας ενός εργαζόμενου, είναι ίσως καλύτερο να ενημερώνεται ο εργοδότης, ώστε να εξασφαλίσει ορισμένες «διευκολύνσεις» ή «προσαρμογές» στο χώρο εργασίας.

Οι κυριότερες διευκολύνσεις ή προσαρμογές για τα άτομα με δυσλεξία στο χώρο εργασίας είναι:

- Άδεια ηχογράφησης των συναντήσεων.
- Χρήση ειδικών λογισμικών, όπως φωναχτή ανάγνωση κειμένου με τη βοήθεια του λογισμικού, υπαγόρευση ομιλίας που μετατρέπεται σε κείμενο (talk to text and text to talk software), χρήση ορθογράφου (spellchecker) κλπ.
- Αρχαιοθέτηση εγγράφων με τη βοήθεια χρωμάτων και ηλεκτρονική αρχαιοθέτηση των σημαντικότερων εγγράφων ώστε να μπορούν να αναζητηθούν με λέξεις-κλειδιά.
- Χρήση χρωματιστού φόντου στον υπολογιστή καθώς και μεγάλες γραμματοσειρές για αντιμετώπιση των προβλημάτων ανάγνωσης.
- Χρήση χρωματιστών διαφανειών στην ανάγνωση κειμένων για διευκόλυνση της αναγνωστικής διαδικασίας.
- Χρήση ημερολογίου και λίστας καθημερινών καθηκόντων για καλύτερη οργάνωση.
- Περισσότερος χρόνος από τους υπόλοιπους εργαζόμενους για διεκπεραίωση γραφειοκρατικών εργασιών.
- Ήσυχο μέρος με σωστό φωτισμό ή χρήση ακουστικών για καλύτερη συγκέντρωση και αποφυγή διασπαστικών ερεθισμάτων.
- Βοήθεια από συνάδελφο για έλεγχο σημαντικών θεμάτων (αριθμοί, δεδομένα, ημερομηνίες κλπ.).

Επειδή η δυσλεξία συνοδεύεται συνήθως από θετικά χαρακτηριστικά, όπως επιμονή, υπομονή, υπευθυνότητα, εργατικότητα, δημιουργικότητα, οπτικοχωρικές ικανότητες κ.λπ., είναι σημαντικό για κάθε άτομο με δυσλεξία να γνωρίζει τα θετικά του σημεία για να τα αξιοποιήσει και να τα προβάλλει στο χώρο εργασίας. Η δυσλεξία δεν είναι κάτι για το οποίο πρέπει κανείς να ντρέπεται, φτάνει να μπορεί ως ενήλικας να τη διαχειρίζεται, να μην του προκαλεί μειωμένη παραγωγικότητα και να μην αποτελεί εμπόδιο στα επαγγελματικά του σχέδια.»

Σταμπολτζή Αγλαΐα & Μουγγολιάς Αντρέας από Ελληνική Εταιρία Δυσλεξίας
<https://www.dyslexia.gr/index.php/12-diffs/61-dyslexia-kai-enilikes>

(πρόσβαση την 7^η Οκτωβρίου 2017 , 22:00)

Σε μια πρώτη ανάγνωση το 1968 ο Critchley στην Παγκόσμια Ομοσπονδία Νευρολογίας είχε προσδιορίσει την δυσλεξία ως μια διαταραχή που εμφανίζεται με την μορφή μιας δυσκολίας στην ανάγνωση , ανεξάρτητα από την όποια εκπαιδευτική διαδικασία. Η περαιτέρω έρευνα των επιστημόνων τοποθέτησε την δυσλεξία μέσα στις Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες. Βεβαίως δηλώνεται εν πρώτης ως πρόβλημα ανάγνωσης αλλά και ανορθογραφίας με αψώτερη κατάληξη την λανθασμένη χρήση του γραπτού λόγου. Θα μπορούσαμε να υποθέσουμε ότι οι παράγοντες που ευθύνονται για την δυσλεξία είναι γενετικά στοιχεία ή ευρύτερα μαθησιακά στοιχεία. Σήμερα υπάρχουν αρκετοί οπαδοί μιας άποψης που λέει ότι η δυσλεξία είναι μια μορφή ανωριμότητας η οποία υποχωρεί με το πέρασμα του χρόνου αλλά και με την κατάλληλη προσπάθεια από τον ενδιαφερόμενο , οπωσδήποτε όμως με την χρήση κατάλληλης εξωτερικής βοήθειας.

Στατιστικά στοιχεία μας δείχνουν ότι τα ποσοστά ΕΜΔ – Δυσλεξίας στην χώρα μας πρέπει να κυμαίνονται γύρω στο 10% και από αυτό το ποσοστό μεγαλύτερο μερίδιο έχουν τα αγόρια σε σχέση με τα κορίτσια.

(Σχετικά στοιχεία: Αγερίδου Β. (2004) , *Έρευνα & Στατιστική μελέτη δυσλεξίας* , Αλεξανδρούπολη , Πανεπιστήμιο Θράκης).

Οι σημερινές έρευνες έχουν δώσει αρκετά στοιχεία για τις λειτουργίες που εκτελεί ο εγκέφαλος . Αυτές τελικώς μας οδηγούν σε συμπεράσματα γύρω από πιθανές δυσλειτουργίες των νευροδιαβιβαστών που μπορούν να καταλήξουν σε δυσλεξία.

Η Δυσλεξία μπορούμε να ισχυριστούμε ότι δεν προκαλείται από οικογενειακούς, οικονομικούς, πολιτισμικούς, κοινωνικούς και εκπαιδευτικούς παράγοντες αλλά αντίθετα επιβεβαιώνουμε ότι όλοι αυτοί οι παράγοντες είναι ικανοί να επιβαρύνουν ή να βελτιώσουν αυτήν την δυσκολία. Οι μέθοδοι μεταφοράς του ακουστικού λόγου σε ορατή αποτύπωση του θα γίνουν γνωστοί, στον μαθητή με δυσλεξία, μέσα από μία εκπαιδευτική διαδικασία με επιστημονικά κριτήρια.

Στην πράξη μερικές φορές θα διαπιστώσουμε και το οξύμωρο του πράγματος, εκπαιδευτικά μοντέλα που βρίσκουν εφαρμογή σε κάποιους μαθητές να μην ισχύουν σε άλλους. Για τον λόγο αυτό πρέπει να υπάρχει μία συνεργατική ομάδα σε κάθε σχολική μονάδα για ανταλλαγή απόψεων επιχειρημάτων αλλά και για να γίνεται μία διαρκή ενημέρωση για τις σύγχρονες τάσεις που κυριαρχούν γύρω από το θέμα Ε.Μ.Δ. – Δυσλεξία. Η εκπαιδευτική κοινότητα μπορεί να οραματισθεί το πρόβλημα ΕΜΔ – Δυσλεξία παρομοιάζοντας το με τα κοινά προβλήματα που αντιμετωπίζουμε όλοι στην καθημερινότητα μας. Στην εκπαιδευτική κοινότητα τελικά επαφίεται να αναζητήσει τους πιο βέλτιστους τρόπους για να βοηθήσει τους δυσλεξικούς στην διαρκή τους βελτίωση.

Ας μην λησμονούμε ότι για όλους εμάς η ζωή δεν μας χαρίστηκε αλλά παλέψαμε με τα προβλήματα μας, με τις δυσκολίες μας που μπορεί για κάποιους να ήταν εύκολες και για άλλους όχι. Ο Άνθρωπος καθημερινά μαθαίνει να κατακτά. Έλεγαν οι αρχαίοι μας πρόγονοι « γηράσκω αεί διδασκόμενος». Το καινούργιο έχει πάντα την δυσκολία του. Στην φύση του Ανθρώπου είναι όμως να μαθαίνει γρήγορα ή αργά, αλλά πάντως μαθαίνει. Π.χ. η οδήγηση του αυτοκινήτου, που προϋποθέτει την καλή γνώση πρώτα των οπτικών σημάτων, για όλους μας ήταν μια δύσκολη διαδικασία με αποτυχίες και επιτυχίες. Η δυνατή θέληση όμως, το πείσμα και η υπομονή ήταν οι τρεις σύμβουλοι της επιτυχίας. Στο τέλος όλοι μάθαμε να οδηγάμε. Μετά από πολλά χρόνια συνήθως έρχεται και η εμπειρία της καλύτερης οδήγησης.

Παραφράζοντας «ποιητική αδεία» την γνωστή θεωρία της σχετικότητας του Einstein θα λέγαμε ότι ισχύει το ίδιο και για το ‘τι είναι δύσκολο’ και το ‘τι είναι εύκολο’ στην κατάκτηση της γνώσης. Ο Einstein γνωστός δυσλεξικός με την δύναμη της θέλησης του έφτασε ψηλά. Γιατί μόνο αυτός και όχι ο κάθε ένας με Ε.Μ.Δ.

Γραπτός λόγος δηλαδή λέξεις. «Ο Rodari Gianni στο έργο του Γραμματική της φαντασίας – εισαγωγή στην τέχνη να επινοείς ιστορίες αναφέρετε στη δύναμη που μπορεί να έχει μια λέξη και πως μπορεί να ξυπνήσει έναν κόσμο φανταστικό. Μια πέτρα που ρίχνεις στην λίμνη προκαλεί ομόκεντρους κύκλους, οι οποίοι συνεχώς μεγαλώνουν στην επιφάνεια

της, εμπλέκοντας στην κίνηση τους, σε διαφορετικές αποστάσεις, με διαφορετικά αποτελέσματα, το νούφαρο και την καλαμιά, την χάρτινη βαρκούλα και το φελλό του ψαρά. Άπειρα γεγονότα, συμβαίνουν σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα.»

Rodari Gianni (2003, σελ 18), *Γραμματική της φαντασίας*, Αθήνα, Εκδόσεις Μεταίχμιο.

Πόσες φορές δεν έχουμε ακούσει ένα δυσλεξικό να αναρωτιέται για την σημασία κάποιων λέξεων. Ας δώσουμε ένα παράδειγμα: την λέξη κόκκινο, μα ποιος την συνέδεσε με το συγκεκριμένο χρώμα? Εδώ φαίνεται η ανάγκη του μαθητή για το πέρασμα από το γραπτό στο οπτικό ή και αντίστροφα.

Πώς θα συνδέσουμε το άκουσμα με το οπτικό ερέθισμα για να καταλήξουμε στον γραπτό λόγο. Η δυσκολία της λέξης είναι το θέμα μας. Ο γραπτός λόγος ως κρίκος με αυτό που βλέπω και με αυτό που ακούω.

« Οι ανορθόδοξες, σύμφυτες εν πολλοίς, επιπόλαιες συμπεριφορές σχετικά με τις διαδικασίες μετατροπής του ακουστικού λόγου σε οπτικό, που ανεξέλεγκτες καταλήγουν σε δυσλεξικό κατεστημένο, το οποίο μειώνει ή καταστρατηγεί την σημασιολογική δυναμική του έλλογου συστήματος με απρόβλεπτα επακόλουθα, ορίζουν την έννοια δυσλεξία»

Αδαμόπουλος Π. (2002, σελ 31), *Δυσλεξία* Τομ. Α', Αθήνα, Εκδόσεις Σαββάλας.

Οι περισσότεροι επιστήμονες συγκλίνουν με την κατωτέρω άποψη,

«Οι Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες γενικώς αναφέρονται σε μια ομάδα διαταραχών θα λέγαμε ανομοιογενή. Αυτές οι δυσκολίες παρουσιάζονται σαν αδυναμίες κατά την ακρόασης, την ομιλία, την ανάγνωση, την γραφή αλλά και την μαθηματική σκέψη.

Οι Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες, για ένα μαθητή, αποτελούν διαταραχές που θα αποδοθούν στην αντικανονική λειτουργία του Κ.Ν.Σ. κεντρικού νευρικού συστήματος και μπορούν να συνοδεύουν τον μαθητή καθόλη την ζωή του. Θα έχουμε διάφορα προβλήματα στην συμπεριφορά του. Π.χ. αυτοεκτίμηση, κοινωνική συμπεριφορά, αντίληψη αλληλεπίδραση. Τα προβλήματα αυτά από μόνα τους βεβαίως δεν συνιστούν την δημιουργία Μαθησιακών Δυσκολιών.

Αρκετές φορές οι Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες εμφανίζονται μαζί και με άλλες συμπεριφορές (π.χ. διαταραχή ελλειμματικής προσοχής - υπερκινητικότητα, διανοητική υστέρηση, αναστάτωση συναισθημάτων). Επίσης έχουμε επιπτώσεις από το περιβάλλον

π.χ. διαφορετικές κουλτούρες .Για αυτές τις καταστάσεις δεν ευθύνεται μία ενδεχομένως ακατάλληλη διδασκαλία η οποία δεν θα φέρει αυτό το αποτέλεσμα»

Hammill.D.D.(1990). https://moodle2.cs.huji.ac.il/nu14/pluginfile.php/101314/mod_resource/content/1/hammill_1990.pdf . (Πρόσβαση την 8^η Οκτωβρίου 2017, 23:00).

Τα προβλήματα των Ε.Μ.Δ. –Δυσλεξικών υπάρχουν σε όλη την διάρκεια των σχολικών χρόνων. Μεγαλώνοντας όμως ο μαθητής ως ένα βαθμό εμφανίζει κάποια βελτίωση στην ανάγνωση και την γραφή. Αρχίζει δειλά – δειλά να πειραματίζεται με τον εαυτό του και με κάποιες μεθόδους απομνημόνευσης. Φτάνοντας στο ΕΠΑΛ για την φοίτηση του ο μαθητής πρώτα από όλα θα χρειασθεί στήριξη για να βρει την εμπιστοσύνη στον εαυτό του αλλά και να αυξηθεί η αυτοεκτίμησή του. Μετά θα έρθουν τα υπόλοιπα μόνα τους.

«Κάποιες στιγμές, οι λέξεις που φαίνονται στη σελίδα τους ξεφεύγουν από τις γραμμές τους, φαίνονται σαν να ενώνονται ή σαν να είναι γραμμένα άλλα γράμματα. Τα παιδιά αυτά δυσκολεύονται να διαβάσουν, να αντιγράψουν αυτά που βλέπουν στον πίνακα ή να παρακολουθήσουν τον καθηγητή τους την ώρα που τους διδάσκει και ταυτόχρονα να πρέπει να κρατούν και σημειώσεις. Άλλο μεγάλο πρόβλημα είναι η μνήμη. Η απομνημόνευση . Δηλαδή να πρέπει να θυμηθούν όλα όσα διάβασαν για να γράψουν ένα διαγώνισμα . Η μνήμη τους λειτουργεί τμηματικά. Επίσης έχουν δυσκολία στο γράψιμο όταν για παράδειγμα πρέπει να καταγράψουν τις σκέψεις τους. Στην καθημερινότητα τους εμφανίζονται να μην καταλαβαίνουν τις τυχόν οδηγίες που τους δίδονται στα σπορ, παιχνίδια ή θεατρικές παραστάσεις, να ξεχάσουν την ημέρα, την ώρα και την τοποθεσία ενός ραντεβού εξαιτίας των μνημονικών τους δυσκολιών. Κάποτε δεν θα μπορέσουν να εξομολογηθούν την διάθεση τους αλλά και πιο συχνά να μπερδεύουν τις σωστές λέξεις δίνοντας λάθος εκφράσεις. Οι δυσκολίες αυτές δεν τερματίζονται όσο περνάνε τα χρόνια αλλά εφευρίσκουν αντίμετρα μετριασμού των προβλημάτων τους.»

Παυλίδης Γ. (1990 κεφ1, σελίδες 6-7). *Conceptualization, symptomatology and diagnostic criteria for dyslexia. Perspectives on Dyslexia*, Vol.2, John Wiley & Sons Ltd

«Οι πιο διαδεδομένοι μύθοι είναι οι παρακάτω:

- a. Οι Μαθησιακές Δυσκολίες δεν αποτελούν πραγματική ειδική εκπαιδευτική ανάγκη.

Οι Μαθησιακές Δυσκολίες είναι πραγματικές και δεν αποτελούν δημιούργημα των επιστημόνων. Η πρόσφατη έρευνα καταδεικνύει νευρολογικής φύσης διαφορές τόσο στη δομή όσο και στη λειτουργία του εγκεφάλου.

b. Οι μαθητές με Μαθησιακές Δυσκολίες έχουν χαμηλή νοημοσύνη.

Οι μαθητές με Μαθησιακές Δυσκολίες έχουν δείκτη νοημοσύνης στο πλαίσιο του φυσιολογικού. Αυτό σημαίνει ότι κάποιοι μαθητές με Μαθησιακές Δυσκολίες μπορεί να έχουν υψηλό δείκτη νοημοσύνης, ενώ άλλοι απλά στο κατώτερο όριο του φυσιολογικού.

c. Οι μαθητές με Μαθησιακές Δυσκολίες δεν μπορούν να μάθουν.

Οι μαθητές με Μαθησιακές Δυσκολίες μπορούν να μάθουν και να προχωρήσουν σε ακαδημαϊκές σπουδές. Απαιτείται όμως να παρακάμψουν τις δυσκολίες τους με εναλλακτικούς τρόπους διδασκαλίας και αξιολόγησης που τους επιτρέπουν να προσεγγίσουν τη γνώση και να επιδείξουν την πρόοδό τους.

d. Οι Μαθησιακές Δυσκολίες είναι αποτέλεσμα ανεπαρκούς διδασκαλίας.

Οι Μαθησιακές Δυσκολίες δεν δημιουργούνται εξαιτίας ακατάλληλης διδασκαλίας. Η ακατάλληλη διδασκαλία μπορεί απλά να επιδεινώσει το πρόβλημα, ενώ η κατάλληλη προσαρμογή μπορεί να διευκολύνει τη μάθηση και τη μέγιστη αξιοποίηση των ικανοτήτων κάθε μαθητή.

e. Οι μαθητές με Μαθησιακές Δυσκολίες είναι απλά τεμπέληδες.

Οι μαθητές με Μαθησιακές Δυσκολίες χρειάζονται περισσότερο χρόνο για να εκτελέσουν τις εργασίες τους και συχνά δεν τις ολοκληρώνουν. Αυτό μερικές φορές μοιάζει με τεμπελιά, αλλά δεν είναι. Οι λόγοι που συμπεριφέρονται τα παιδιά με αυτόν τον τρόπο εδράζονται στην αναντιστοιχία που υπάρχει μεταξύ των δυνατοτήτων τους και του δείκτη δυσκολίας του έργου που τους έχει ανατεθεί, καθώς και στη συσσωρευμένη αποτυχία που έχουν βιώσει στο σχολείο.

f. Οι μαθητές με Μαθησιακές Δυσκολίες αντιμετωπίζουν πρόβλημα μόνο στα μαθήματα του σχολείου.

Τα σύγχρονα ερευνητικά δεδομένα αναδεικνύουν την ύπαρξη σημαντικών κοινωνικό-συναισθηματικών προβλημάτων στους μαθητές με Μαθησιακές Δυσκολίες. Τα προβλήματα αυτά μπορεί είτε να προκαλούνται από τη συνεχή αποτυχία είτε από τα προβλήματα στις γνωστικές λειτουργίες.

g. Οι Μαθησιακές Δυσκολίες ξεπερνιούνται με τον καιρό.

Οι Μαθησιακές Δυσκολίες δεν εξαφανίζονται με την πάροδο του χρόνου. Απλά εμφανίζονται με διαφορετικό τρόπο και ένταση σε κάθε ηλικία. Για παράδειγμα, μπορεί να

εκδηλώνονται με προβλήματα φωναχτής ανάγνωσης στην πρώτη σχολική ηλικία και με προβλήματα απομνημόνευσης στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

h. Οι Μαθησιακές Δυσκολίες θεραπεύονται.

Οι Μαθησιακές Δυσκολίες αποτελούν διαρκή και μόνιμη συνθήκη, η οποία βελτιώνεται εξαιρετικά δύσκολα. Αυτή ακριβώς η εξαιρετική δυσκολία βελτίωσης και η αντίσταση στη διδασκαλία αναδεικνύεται ως διαγνωστικό χαρακτηριστικό. Οι διάφορες μέθοδοι θεραπείας που κατά καιρούς έχουν έρθει στην επικαιρότητα στερούνται κάθε ερευνητικής τεκμηρίωσης».

Παντελιάδου Σ. – Πατσιοδήμου Α. – Μπότσας Γ. (2004). *Οι Μαθησιακές Δυσκολίες στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση*. Βόλος. Ιδιωτική έκδοση.

« Η δυσλεξία είναι ένα δώρο. Η δυσλεξία και οι παρόμοιες μαθησιακές διαφορές οφείλονται σε έμφυτα πρότυπα σκέψης και εκμάθησης που συνδέονται με υψηλά επίπεδα δημιουργικότητας και επίλυσης ισχυρών προβλημάτων με τρισδιάστατες ικανότητες σκέψης.

Οι δυσκολίες ανάγνωσης, γραφής και ορθογραφίας που συνήθως σχετίζονται με την δυσλεξία μπορούν να διορθωθούν με στρατηγικές προσαρμοσμένες στις έμφυτες δυνάμεις που μοιράζονται τα άτομα με δυσλεξία όλων των ηλικιών. Όταν οι ενήλικες και τα παιδιά μαθαίνουν πώς να αξιοποιούν και να χρησιμοποιούν τις έμφυτες δυνάμεις τους, έχουν την ικανότητα να υπερέχουν σε πάρα πολλά.»

Davis Dyslexia Association International. <https://www.dyslexia.com/>

(Πρόσβαση την 9^η Οκτωβρίου 2017, 20:15).

«Η δυσλεξία αναφέρεται σε ένα σύμπλεγμα συμπτωμάτων, που έχει ως αποτέλεσμα τα άτομα να αντιμετωπίζουν δυσκολίες σε συγκεκριμένες γλωσσικές δεξιότητες, ιδιαίτερα στην ανάγνωση. Οι μαθητές με δυσλεξία συχνά αντιμετωπίζουν δυσκολίες τόσο στις προφορικές όσο και στις γραπτές άλλες γλωσσικές δεξιότητες, όπως γραφή, προφορά λέξεων και γραφής. Η δυσλεξία επηρεάζει τα άτομα καθόλη τη διάρκεια της ζωής τους. Ωστόσο, ο αντίκτυπος του μπορεί να αλλάξει σε διαφορετικά στάδια της ζωής ενός ατόμου. Αναφέρεται ως μαθησιακή αναπηρία, διότι η δυσλεξία μπορεί να καταστήσει πολύ δύσκολη την επιτυχία ενός φοιτητή χωρίς διδασκαλία ανάγνωσης που βασίζεται σε φωνητική εξάσκηση, η οποία όμως δεν είναι διαθέσιμη στα περισσότερα δημόσια σχολεία. Στις πιο σοβαρές μορφές του, ένας φοιτητής με δυσλεξία μπορεί να δικαιούται μια ειδική εκπαίδευση με ειδικά σχεδιασμένες οδηγίες.»

International Dyslexia Association. <https://dyslexiaida.org/frequently-asked-questions-2/>

(πρόσβαση την 10^η Οκτωβρίου 2017 , 20:25).

« Η ανάγνωση είναι σύνθετη. Απαιτεί τα μυαλά μας να συνδέουν γράμματα με ήχους, να βάζουν αυτούς τους ήχους στη σωστή σειρά και να τραβούν τις λέξεις μαζί σε προτάσεις και παραγράφους που μπορούμε να διαβάσουμε και να κατανοήσουμε.

Τα άτομα με δυσλεξία δυσκολεύονται να ταιριάζουν τα γράμματα που βλέπουν στη σελίδα με τους ήχους που κάνουν τα γράμματα και οι συνδυασμοί των γραμμάτων. Και όταν έχουν πρόβλημα με αυτό το βήμα, όλα τα άλλα βήματα είναι πιο δύσκολα.

Τα παιδιά και οι ενήλικες με δυσλεξία αγωνίζονται να διαβάζουν με ευχέρεια, να γράφουν ορθά τα λόγια και να μαθαίνουν μια δεύτερη γλώσσα, μεταξύ άλλων προκλήσεων. Αλλά αυτές οι δυσκολίες δεν έχουν καμία σχέση με τη γενική τους νοημοσύνη. Στην πραγματικότητα, η δυσλεξία είναι μια απροσδόκητη δυσκολία στην ανάγνωση σε ένα άτομο που έχει τη νοημοσύνη για να είναι πολύ καλύτερος αναγνώστης. Ενώ τα άτομα με δυσλεξία είναι αργοί αναγνώστες, συχνά, παράδοξα, είναι πολύ γρήγοροι και δημιουργικοί στοχαστές με ισχυρές ικανότητες λογικής. Η δυσλεξία είναι επίσης πολύ συχνή, επηρεάζοντας το 20% του πληθυσμού και αντιπροσωπεύοντας το 80-90% όλων όσων έχουν μαθησιακές δυσκολίες.

Η επιστημονική έρευνα παρουσιάζει διαφορές στη συνδεσιμότητα του εγκεφάλου μεταξύ των δυσλεκτικών και των τυπικών παιδιών ανάγνωσης, παρέχοντας μια νευρολογική βάση για το λόγο για τον οποίο η ανάγνωση με ευχέρεια είναι ένας αγώνας για όσους έχουν δυσλεξία. Η δυσλεξία δεν μπορεί να «θεραπευτεί» - είναι δια βίου. Αλλά με τα σωστά υποστηρίγματα, τα άτομα με δυσλεξία μπορούν να γίνουν πολύ επιτυχημένοι μαθητές και ενήλικες.»

THE YALE CENTER FOR DYSLEXIA & VREATIVITY. What is Dyslexia?

<http://www.dyslexia.yale.edu/dyslexia/what-is-dyslexia/>

(πρόσβαση την 10^η Οκτωβρίου 2017 , 22:35).

«Η δυσλεξία είναι μια μαθησιακή αναπηρία που περιλαμβάνει δυσκολία στη χρήση και επεξεργασία γλωσσικών και συμβολικών κωδικών, αλφαβητικά γράμματα που αντιπροσωπεύουν ήχους ομιλίας ή αριθμητικά που αντιπροσωπεύουν αριθμούς ή ποσότητες.

Η πρώτη περιγραφή της δυσλεξίας εμφανίστηκε το 1896 από τον Δρ. W. Pringle Morgan στο Sussex της Αγγλίας, "Percy F., ... ηλικίας 14 ετών ... ήταν πάντα ένα λαμπρό και έξυπνο αγόρι, γρήγορος στα παιχνίδια και σε καμία περίπτωση κατώτερο από τους άλλους .Η μεγάλη

δυσκολίας του είναι η ανικανότητά του να μάθει να διαβάζει. "

Η λέξη δυσλεξία προέρχεται από την ελληνική λέξη «dys» (δηλαδή δυσκολία) συν «lexis» (λέξεις). Υπονοώντας μόνο μια ανεπάρκεια σε γλωσσικά καθήκοντα.

Η δυσλεξία δεν είναι το αποτέλεσμα νευρολογικής βλάβης, αλλά το προϊόν της νευρολογικής ανάπτυξης. Η δυσλεξία ποικίλλει από ήπια έως σοβαρή.

Η δυσλεξία δεν αντικατοπτρίζει ένα γενικό ελάττωμα στη γλώσσα, αλλά μάλλον μια εντοπισμένη αδυναμία στο φωνολογικό τμήμα του εγκεφάλου. Αυτή η ενότητα είναι το λειτουργικό μέρος του εγκεφάλου όπου οι ήχοι της γλώσσας συναρμολογούνται για να σχηματίσουν λέξεις και όπου οι λέξεις χωρίζονται σε ήχους.

Η δυσλεξία είναι μια μοναδική νοοτροπία που συχνά είναι ταλαντούχος και παραγωγική, αλλά μαθαίνει διαφορετικά από άλλα μυαλά.»

Dyslexia Center of UTAH. What is Dyslexia?

<https://www.dyslexiacenterofutah.org/dyslexia/facts/>

(πρόσβαση την 11^η Οκτωβρίου 2017 , 21:35).

« Η λέξη ‘δυσλεξία’ προέρχεται από την ελληνική και σημαίνει ‘δυσκολία με τα λόγια. Πρόκειται για μια γενετική, γενετική κληρονομική κατάσταση και επηρεάζει περίπου το 10% του πληθυσμού. Η δυσλεξία εμφανίζεται σε άτομα όλων των φυλών, υπόβαθρα και ικανότητες και ποικίλλει από άτομο σε άτομο: κανένας από τους δύο ανθρώπους δεν θα έχει πάντα την ίδια δύναμη και αδυναμίες. Η δυσλεξία συμβαίνει ανεξάρτητα από τη νοημοσύνη.

Η δυσλεξία αφορά στην επεξεργασία πληροφοριών: οι δυσλεξικοί άνθρωποι μπορεί να έχουν δυσκολία στην επεξεργασία και να θυμούνται τις πληροφορίες που βλέπουν και ακούν. Αυτό μπορεί να επηρεάσει την μάθηση και την απόκτηση δεξιοτήτων γραμματισμού.

Η δυσλεξία ανήκει σε μια οικογένεια συγκεκριμένων μαθησιακών δυσκολιών. Συχνά συνυπάρχει με συναφείς καταστάσεις, όπως η έλλειψη προσοχής. Από την άλλη πλευρά , οι δυσλεξικοί άνθρωποι έχουν συχνά ισχυρές οπτικές, δημιουργικές δεξιότητες και ικανότητες επίλυσης προβλημάτων και είναι εμφανείς μεταξύ των επιχειρηματιών, των εφευρετών, των αρχιτεκτόνων, των μηχανικών και στον κόσμο της τέχνης και της ψυχαγωγίας. Πολλοί διάσημοι και επιτυχημένοι άνθρωποι είναι δυσλεκτικοί.»

British Dyslexia Association. What is Dyslexia?

<http://www.bdadyslexia.org.uk/dyslexic/dyslexia-and-specific-difficulties-overview#What%20is%20Dyslexia> . (πρόσβαση την 11^η Οκτωβρίου 2017 , 22:45).

« Με λίγα λόγια: Ο καθένας μπορεί να το έχει και να διατρέχει συχνά πολλές οικογένειες. Λεπτομερώς: Οι συντηρητικές εκτιμήσεις κυμαίνονται μεταξύ 5 και 10% του πληθυσμού. Δεν διαπιστώθηκε καμία συσχέτιση μεταξύ της επίπτωσης της δυσλεξίας και της εθνικότητας, του εισοδήματος, της εθνικότητας, της φυλής ή του IQ και οι ειδικοί αρχίζουν ακόμη να αναρωτιούνται εάν είναι πιο συνηθισμένο στα αγόρια από τα κορίτσια. Έχει μια γενετική συνιστώσα.

Πρώτον, βεβαίως, πρέπει να είστε σίγουροι ότι εξετάζετε ένα πραγματικό πρόβλημα ανάγνωσης, έτσι θέλετε μια βαθμολογία ανάγνωσης κάποιου είδους και ένα τραχύ και έτοιμο σκορ IQ.

Εάν υπάρχει μεγάλη απόκλιση μεταξύ δυναμικού και παραγωγής, αυτό είναι μια σημαντική ένδειξη.

Δεύτερον, θέλετε να δοκιμάσετε τη χρήση του δεξιού εγκεφάλου στην ανάγνωση. Αυτό επιτυγχάνεται εύκολα με το να έχει ένας φοιτητής να διαβάσει μια ομάδα λέξεων που έχουν ορθογραφηθεί, αλλά εάν είναι προφορικά όπως γράφεται, θα είναι πραγματικά λόγια.

Τέλος, θα θέλατε ένα δείγμα γραφής που γίνεται με την υπαγόρευση. Σε έναν παλαιότερο μαθητή, ελέγξτε τον για περίεργο ορθογραφικό λάθος, παράλειψη μικρών λέξεων και στίξης, άστοχες αποστροφές, αντίστροφα γράμματα και άλλα περίεργα λάθη. Ελέγξτε τα δείγματα πριν και μετά τη γραφή για να λάβετε μια ιδέα για το πρόβλημα του».

The Dyslexia Solution. USA. Dorothy van den Honert.

http://www.dyslexia.org/how_identify.shtml . (πρόσβαση την 12^η Οκτωβρίου 2017, 15:45).

«Με απλά λόγια η δυσλεξία είναι μια δυσκολία στην επεξεργασία της γλώσσας. Η δυσλεξία είναι εμφανής σε ένα πρότυπο δυσκολιών και αυτές παρατίθενται παρακάτω.

Ορθογραφικές δυσκολίες . Δυσκολία με 'εύκολες' ή συνηθισμένες λέξεις. Δυσκολία να θυμάστε ποιες λέξεις μοιάζουν. Δυσκολία στη διάκριση ή στη διατήρηση των ήχων σε μια λέξη..

Ακρόαση / δυσκολίες γλώσσας. Δεν μπορεί να ακούει και να λαμβάνει σημειώσεις ταυτόχρονα. Τα προβλήματα που επικεντρώνονται στο θόρυβο του περιβάλλοντος.

Οι δυσκολίες προφοράς με πολλαπλές συλλαβικές λέξεις. π.χ. "προμελέτη". Πρόβλημα με την εύρεση της σωστής λέξης που θέλετε να πείτε.

Δυσκολίες ανάγνωσης. Πρέπει να ξαναδιαβάζουν συχνά. Απλά χάνετε μέρος κατά την ανάγνωση. Εκτυπώστε βοηθητικούς χάρτες ή υπογραμμίζετε κατά την ανάγνωση.

Δυσκολίες στη γραφή. Η δυσκολία να πάρει τις ιδέες σε χαρτί.

Δυσκολίες στη δομή γραμματικής / πρότασης / στίξης. Δυσκολία στη συγγραφή σε οργανωμένο σχέδιο. Πρόβλημα με την εύρεση της σωστής λέξης (ανάκτηση λέξεων).

Δυσκολίες μνήμης. Δυσκολία στην εκμάθηση πινάκων πολλαπλασιασμού. Δυσκολεύονται να θυμούνται τους αριθμούς τηλεφώνου. Δυσκολία με ακολουθίες, π.χ. μήνες μηνών, αλφάβητο, εποχές. Δυσκολία να θυμάστε γεγονότα, ονόματα, ημερομηνίες

Χωρικές / χρονικές δυσκολίες. Αντιμετωπίστε το χρόνο και μάθετε να λέτε την ώρα σαν παιδί. Σύγχυση μεταξύ αριστερού και δεξιού. Μπορεί να χαθεί εύκολα. Δυσκολία στην ανάγνωση χαρτών.

Μηχανιστικές δυσκολίες ελέγχου. Παράδειγμα συχνό οι Αντιστροφή λέξεων σε μια επιστολή, για παράδειγμα b / d ή το ποιος ,πως. Χάνει ένα μέρος κατά την ανάγνωση. Κακή ή φτωχή κατασκευή χειρόγραφου.»

<http://www.dyslexic.org/pages/whatisdyslexia.html> .

(πρόσβαση την 12^η Οκτωβρίου 2017, 16:45).

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Νόμος 3699/2008 Ειδική Αγωγή & εκπαίδευση ατόμων με αναπηρία – ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

Άρθρο 3 Μαθητές με αναπηρία και με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες

Μαθητές με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες θεωρούνται όσοι για ολόκληρη ή ορισμένη περίοδο της σχολικής τους ζωής εμφανίζουν σημαντικές δυσκολίες μάθησης εξαιτίας αισθητηριακών, νοητικών, γνωστικών, αναπτυξιακών προβλημάτων, ψυχικών και νευροψυχικών διαταραχών οι οποίες, σύμφωνα με τη διεπιστημονική αξιολόγηση, επηρεάζουν τη διαδικασία της σχολικής προσαρμογής και μάθησης. Στους μαθητές με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες συγκαταλέγονται ιδίως όσοι παρουσιάζουν νοητική αναπηρία, αισθητηριακές αναπηρίες όρασης (τυφλοί, αμβλύωπες με χαμηλή όραση), αισθητηριακές αναπηρίες ακοής (κωφοί, βαρήκοοι), κινητικές αναπηρίες, χρόνια μη ιάσιμα νοσήματα, διαταραχές ομιλίας-λόγου, ειδικές μαθησιακές δυσκολίες όπως δυσλεξία, δυσγραφία, δυσαριθμησία, δυσαναγνωσία, δυσορθογραφία, σύνδρομο ελλειμματικής προσοχής με ή χωρίς υπερκινητικότητα, διάχυτες αναπτυξιακές διαταραχές (φάσμα αυτισμού), ψυχικές διαταραχές και πολλαπλές αναπηρίες. Στην κατηγορία μαθητών με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες δεν εμπίπτουν οι μαθητές με χαμηλή σχολική επίδοση που συνδέεται αιτιωδώς με εξωγενείς παράγοντες, όπως γλωσσικές ή πολιτισμικές ιδιαιτερότητες.

Άρθρο 4 Διαγνωστικοί, αξιολογικοί και υποστηρικτικοί φορείς

Οι ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες των μαθητών με αναπηρία και με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες διερευνώνται και διαπιστώνονται από τα ΚΕΔΔΥ, ...

http://dipe.kav.sch.gr/wp-content/uploads/2014/12/N_3699_2008.pdf

(πρόσβαση την 13^η Οκτωβρίου 2017 , 18:00).

2^B Οδηγός για εκπαιδευτικούς ΕΠΑΛ στην διαπαιδαγώγηση των μαθητών με ΕΜΔ – Δυσλεξία.

Το αποτέλεσμα για έναν μαθητή με Ε.Μ.Δ. – Δυσλεξία , αν αφηθεί στην μοίρα του , θα είναι μη προβλέψιμο. Ο κοινωνικός περίγυρος θα αφήσει απροστάτευτο τον μαθητή στο περιθώριο της ζωής. Περαιτέρω θα υπάρχει ο κίνδυνος του κοινωνικού αποκλεισμού από την αγορά εργασίας. Οι απαιτήσεις σήμερα είναι πολλές. Ένας μαθητής για να έχει μια επαγγελματική αποκατάσταση αύριο θα πρέπει να εφοδιαστεί με πάρα πολλά τυπικά προσόντα.

«Ένας δυσλεξικός καθηγητής Πανεπιστημίου περιέγραψε τη δυσλεξία σαν ‘μια ανισορροπία ικανοτήτων’, με άλλα λόγια ‘το δυσλεξικό άτομο είναι χαρισματικό σε ορισμένους τομείς, αλλά έχει μεγάλες δυσκολίες σε άλλους τομείς’. Δεν πρόκειται για ‘έλλειμμα στον εγκέφαλο’, αλλά για ‘διαφορετική λειτουργία του εγκεφάλου’.»

Ελληνική Εταιρία Δυσλεξίας.

<https://www.dyslexia.gr/index.php/yliko/tritovathmia-ekpaideysi>

(Πρόσβαση την 13^η Οκτωβρίου 2017 , 19:45).

«Στρατηγικές Αντιμετώπισης εκπαιδευτικού για μαθητή με ΕΜΔ στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση:

- Ο μαθητής στο πρώτο θρανίο δίπλα από ένα καλύτερο συμμαθητή του
- Φροντίζει η θέση του να μην είναι κοντά στο παράθυρο και διασπάται
- Δημιουργία ανάμεικτων ομάδων μαθητών
- Προσφέρει ευκαιρίες συμμετοχής
- Χρησιμοποιεί στήλες & επικεφαλίδες για παράθεση, σύγκριση (τότε-τόρα)
- Ο σχολικός χρόνος δεν είναι επαρκής
- Οι ερωτήσεις που υποβάλλει δεν είναι πάντα με λεπτομέρειες
- Δε δίνει έμφαση στα λάθη

- Αποφεύγει τις παρατηρήσεις (Μπορείς να γράψεις καλύτερα, πιο καθαρά)
- Χρησιμοποιεί θετικά σχόλια, δε χρησιμοποιεί τη λέξη «αλλά» μετά από θετική παρατήρηση, π.χ. καλή η ανάπτυξη αλλά πολλά λάθη
- Θετικά σχόλια στο διορθωμένο γραπτό και αποφεύγει την απλή υπογραφή
- Τονώνει την αυτοεκτίμηση του μαθητή
- Μεγαλύτερη σημασία στο περιεχόμενο και όχι στην εμφάνιση - εικόνα του γραπτού
- Παροχή εξατομικευμένης βοήθειας
- Όχι πολύ γραφική εργασία
- Δίνει βαρύτητα στην αντίληψη που είναι πιο δυνατή (ακουστική – οπτική)
- Δεν επιμένει μόνο στα προφορικά, η εξάσκηση στη γραπτή άσκηση είναι απαραίτητη
- Δέχεται τα γραπτά όσο κακογραμμένα κι αν είναι
- Σέβεται την ιδιαιτερότητα χωρίς να τη διατυμπανίζει στην τάξη
- Δεν αφαιρεί βαθμούς επειδή ο μαθητής δε θυμάται ονόματα, ημερομηνίες, χρονολογίες, αριθμούς, διαστάσεις ή την προπαίδεια
- Ζητά από τους γονείς να τον πληροφορήσουν για τις συγκεκριμένες μαθησιακές ιδιαιτερότητες του μαθητή και το πόρισμα της διαγνωστικής διαδικασίας σε ότι αφορά το σχολείο
- Περισσότερο χρόνο στο μαθητή

Προφορική εξέταση:

- Διευκρινιστικές, καθοδηγητικές και κλειστές ερωτήσεις
- Λέξεις – κλειδιά
- Στη γεωγραφία δέχεται το χάρτη και όχι μόνο απλή ανάκληση ονομάτων
- Στην ιστορία δεν τον ενδιαφέρει η αποστήθιση αλλά το ποσοστό και η ποιότητα γνώσεων

- Στα μαθηματικά δίνει σημασία στην επίλυση προβλημάτων και στον τρόπο σκέψης και όχι στις λανθασμένες αριθμητικές πράξεις
- Στις ξένες γλώσσες ενδιαφέρεται για το φωνητικό – φωνολογικό μέρος και όχι για την ορθογραφία

Ερωτηματολόγιο για τον εκπαιδευτικό:

- Τι θετικό έκανα σήμερα;
- Τι θα μπορούσα να αποφύγω;
- Ποια είναι τα δυνατά σημεία του μαθητή;
- Ποια είναι τα ενδιαφέροντά του;
- Ποιες είναι οι δικές μου ικανότητες/ αδυναμίες;
- Πόσο ευέλικτος είμαι;
- Την αρνητική μου ενέργεια μπορώ να τη διοχετεύσω σε δημιουργικά κανάλια;
- Μήπως μιλάω πολύ;

Μέσα στην τάξη:

- Περισσότερο χρόνο
- Καθαρές και συμπληρωμένες φωτοτυπίες
- Εξήγηση οδηγιών
- Αποφυγή φωναχτής ανάγνωσης
- Λιγότερη εργασία
- Χρήση αισθητηριακών μεθόδων
- Προσαρμογή αναγνωστικού κειμένου
- Οπτική υποστήριξη
- Χρήση εγγραφέα (ηχογράφησης)

- Δίνουμε τα μαθήματα για το σπίτι έτοιμα στον υπολογιστή
- Δεν υπολογίζουμε τα ορθογραφικά λάθη
- Προσαρμοσμένες ορθογραφίες
- Δε τιμωρούμε την έλλειψη φροντίδας στα πράγματά του
- Ρωτάμε πιο συχνά στα προφορικά
- Ιδιαίτερη βαρύτητα στην προφορική εκμάθηση της ξένης γλώσσας . Να δείχνετε κατανόηση και να παρέχετε την απαραίτητη ψυχολογική υποστήριξη.
- Να συζητάτε με το μαθητή το πρόβλημά του και να αποφασίζετε μαζί για τους τρόπους εξέτασης και αντιμετώπισης μέσα στην τάξη.
- Να δίνετε την ευκαιρία στο παιδί να διακριθεί σε κάποια άλλη δραστηριότητα ή μάθημα και να ενθαρρύνετε τις προσπάθειες του.
- Να αποφεύγετε τις συγκρίσεις μέσα στην τάξη.
- Να μην επιβάλλετε στο παιδί να διαβάζει μεγαλόφωνα ή να μην του ζητάτε να γράψει κάτι στον πίνακα.
- Να επαναλαμβάνετε την ερώτηση που υποβάλετε στην τάξη, να χρησιμοποιείτε πιο απλουστευμένη γλώσσα και να δίνετε στο παιδί τον απαραίτητο χρόνο που χρειάζεται, χωρίς αυτό να γίνει αντιληπτό από τα άλλα παιδιά.
- Απαιτήστε από τον μαθητή περίληψη του μαθήματος και όχι όλες τις λεπτομέρειες ενός πολυσέλιδου κειμένου . Ζητήστε από κάποιον ή από κάποιους να τον βοηθούν με τις περιλήψεις των μαθημάτων , την αντιγραφή και την τήρηση σημειώσεων μέσα στην τάξη.
- Μπορεί το παιδί να χρειάζεται περισσότερο χρόνο για την διεκπεραίωση γραπτής διαδικασίας.
- Να εξηγείτε στο παιδί τα λάθη και πως αλλιώς μπορούσε να διατυπώσει τις ιδέες του.
- Να αποφεύγετε την χρήση κόκκινου στυλό στις διορθώσεις. Η κριτική είναι απαραίτητη αρκεί να είναι εποικοδομητική και όχι αποθαρρυντική.

- Να επιτρέπετε στο παιδί την χρήση εγγραφέα, να επιτρέπετε την χρήση υπολογιστή για τις γραπτές εργασίες.
- Να βεβαιώνετε ότι το παιδί κατάλαβε τι έχει να προετοιμάσει για την επόμενη μέρα, χορηγώντας του εβδομαδιαίο είτε ημερήσιο πρόγραμμα εργασιών.
- Να δέχεστε τα γραπτά του μαθητή όσο κακογραμμένα ή ανορθόγραφα και αν είναι και να ενθαρρύνετε την γραπτή εργασία.
- Μπορείτε να επιμένετε το παιδί να ελέγχει το ίδιο την εργασία του. Αυτό για να μπορεί να κάνει αυτοαξιολόγηση.
- Έχετε υπ' όψιν σας ότι ο δυσλεκτικός χρειάζεται πολύ περισσότερο χρόνο και κόπο για να ολοκληρώσει μια εργασία που απαιτεί ανάγνωση και γραφή. Θα πρέπει να μην χρησιμοποιείται τα ίδια κριτήρια αξιολόγησης με τους υπόλοιπους μαθητές.
- Στις συζητήσεις που κάνετε καλό είναι να χρησιμοποιείτε μεθόδους που απλουστεύουν τον τρόπο του διαλόγου και την παράθεση και αντιπαράθεση ιδεών και απόψεων, χρησιμοποιώντας συνθηματικές λέξεις ή γράμματα.
- Να χρησιμοποιείτε όσο περισσότερο μπορείτε διαγράμματα.
- Να παραθέτετε επιχειρήματα με σειρά προτεραιότητας, 1,2,3.

Πως μπορεί ο καθηγητής να βοηθήσει τον Δυσλεξικό Μαθητή του;

Αν δεχτούμε ότι όλοι οι μαθητές δικαιούνται ίσες ευκαιρίες για εκπαίδευση και μάθηση, ο δυσλεξικός έφηβος δικαιούται συμπληρωματική βοήθεια μέσω προγραμμάτων ενισχυτικής διδασκαλίας (βλ. Νόμο 1824 περί Ενισχυτικής Διδασκαλίας ΦΕΚ 30-12-8 και απαλλαγή από τις γραπτές εξετάσεις όπως ορίζει το Π.Δ. 420/30.5.78 για τις "Περιπτώσεις υποκαταστάσεως γραπτών δοκιμασιών υπό προφορικών". Επί πλέον, ο καθηγητής, ο ευαισθητοποιημένος σε θέματα μαθησιακών δυσκολιών και δυσλεξίας, μπορεί να βοηθήσει σημαντικά τον δυσλεξικό μαθητή του μέσα στην τάξη διότι γνωρίζει ότι:

- Η σωστή συναισθηματική - εκπαιδευτική προσέγγιση του μαθητή από τον δάσκαλο ή τον καθηγητή του είναι δυνατόν να αλλάξει αποφασιστικά τη στάση που έχει απέναντι στο σχολείο, στην οικογένεια και στην κοινωνία. Να του δώσει την αισιοδοξία και τη δύναμη που χρειάζεται για να προγραμματίσει το μέλλον του, να επιτύχει τους

στόχους του και να γίνει ένα υπεύθυνο, ανεξάρτητο και παραγωγικό μέλος της κοινωνίας.

- ο Διακριτική Βοήθεια:

Τοποθέτησε τον δυσλεξικό μαθητή σε μια θέση όπου μπορείς να ελέγχεις διακριτικά την εργασία του και να τον βοηθάς με μεγαλύτερη ευκολία.

- ο Εξατομικευμένη Βοήθεια:

Όποτε και όπου είναι δυνατόν αφιέρωνε λίγο χρόνο στον δυσλεξικό μαθητή σου, προσφέροντας έτσι εξατομικευμένη βοήθεια και διδασκαλία. Όποιες και αν είναι οι απαιτήσεις του μαθήματος, υπάρχουν πάντα λίγα λεπτά της ώρας για εξατομικευμένη προσέγγιση των μαθησιακών δυσκολιών κάποιου μαθητή σου.

- ο Περισσότερο Χρόνο:

Δίνε στον δυσλεξικό περισσότερο χρόνο για την εκτέλεση γραπτής εργασίας και όταν αξιολογείς το έργο του δίνε μεγαλύτερη σημασία στο περιεχόμενο παρά στην παρουσίαση του κειμένου.

- ο Διόρθωση Γραπτού Έργου:

Στην διόρθωση των γραπτών του μην χρησιμοποιείς έντονο χρώμα. Μια "κοκκινισμένη" σελίδα οδηγεί σε σύγχυση, σε συναισθήματα χαμηλής αυτοπεποίθησης και όχι σε αισιοδοξία και πρόοδο. Διόρθωνε μόνο τα βασικότερα σφάλματα. Κάθε μικρή βελτίωση είναι καλύτερη από τη μαθησιακή στασιμότητα ή την οπισθοδρόμηση.

- ο Περίληψη Μαθημάτων:

Απαίτησε από αυτόν την περίληψη του μαθήματος και όχι όλες τις λεπτομέρειες ενός πολυσέλιδου κειμένου. Ζήτησε από κάποιον ή κάποιους από τους συμμαθητές του να τον βοηθούν με τις περιλήψεις, την αντιγραφή και την τήρηση σημειώσεων μέσα στην τάξη.

- ο Ευκαιρίες για Αντιστάθμιση των Δυσκολιών του: Φρόντισε να δίνεις ευκαιρίες που θα επιτρέψουν τη συμμετοχή του σε δραστηριότητες όπου είναι ιδιαίτερα ικανός. Κάτι τέτοιο θα αντισταθμίσει τις μαθησιακές δυσκολίες του, θα βελτιώσει την εικόνα που έχουν οι άλλοι για το άτομό του και θα αυξήσει σίγουρα την αυτοπεποίθησή του.

- ο Ευανάγνωστο Κείμενο:

Το ευανάγνωστο κείμενο στον πίνακα βοηθάει πάντα τον δυσλεξικό μαθητή στην αντιγραφή και στην κατανόηση του μαθήματος.

- ο Καθαρή και Ήρεμη Ομιλία;

Φρόντισε να μιλάς καθαρά και ήρεμα ώστε να αντιλαμβάνεται σωστά κάθε σου λέξη και οδηγία. Μην ξεχνάς πως είναι ευαίσθητος στον πολύ δυνατό και αυταρχικό τόνο ομιλίας.

- ο Αξιολόγηση της Προσπάθειας:

Έχε υπόψη σου ότι ο δυσλεξικός μαθητής χρειάζεται πολύ περισσότερο χρόνο και κόπο από ότι οι συμμαθητές του για κάθε εργασία που απαιτεί ανάγνωση ή γραφή. Αν χρησιμοποιείς τα ίδια κριτήρια αξιολόγησης για όλους τους μαθητές σου, οι δυσλεξικοί θα είναι πάντα οι "αδικημένοι" της τάξης. Σίγουρα, δεν υπάρχει τίποτα πιο αποθαρρυντικό για τον έξυπνο έφηβο από το να νιώθει πως οι προσπάθειές του μετρούν ελάχιστα στον καθηγητή του.

- ο Συνεχής Ενθάρρυνση:

Φρόντισε να επαινείς κάθε προσπάθεια ακόμα και όταν τα αποτελέσματα είναι φτωχά σε σύγκριση με εκείνα των μη δυσλεξικών μαθητών σου. Ενθάρρυνέ τον να βελτιώσει την επίδοσή του στα δύσκολα για αυτόν μαθήματα δίχως να βρίσκεται σε διαρκή ανταγωνισμό με τους συμμαθητές του.

- ο Μη Αγχωγόνι Τρόποι Εργασίας:

Μην τον υπερφορτώνεις με γραφική δουλειά για το σπίτι. Με αυτόν τον τρόπο δεν θα έχει ελεύθερο χρόνο για τίποτα άλλο. Όποτε είναι δυνατόν, ενθάρρυνε την παρουσίαση της εργασίας του με τρόπους μη αγχωγόνους, αλλά δημιουργικούς. (π.χ. παρουσίαση μιας μελέτης ή ενός προγράμματος σε κασέτα).

- ο Μεγαλύτερη Κατανόηση:

Προσπάθησε να κατανοήσεις και να κρίνεις με επιείκεια την έλλειψη οργάνωσης που μπορεί να χαρακτηρίζει την εργασία του, τη συμπεριφορά ή ακόμα και την εμφάνισή του.»

Ελληνική Εταιρία Δυσλεξίας.

<https://www.dyslexia.gr/index.php/teachers/ekpaideytikoi-mathites>

(Πρόσβαση την 13^η Οκτωβρίου 2017 , 22:00).

2^Γ Στρατηγικές μάθησης στην υφιστάμενη κατάσταση.

Οι εκπαιδευτικοί που υπηρετούν στα ΕΠΑΛ , κυρίως οι τεχνικές ειδικότητες που έχουν περάσει και κάποια χρόνια εργασίας στην αγορά , έχουν την ευθύνη να αναπτύξουν διάφορες τεχνικές για να μπορέσουν να βοηθήσουν τους μαθητές με Ε.Μ.Δ.- Δυσλεξία. Η πλούσια εμπειρία τόσων ετών αλλά και η τριβή με το πρόβλημα δημιουργεί το κατάλληλο υπόστρωμα για να αναπτυχθούν όλα εκείνα τα κατάλληλα εργαλεία που θα μπορέσουν να βοηθήσουν τους μαθητές μας.

Οι τεχνικές αυτές μετά από μερικά χρόνια εφαρμογής τους μπορούν να βελτιώνονται χρόνο με τον χρόνο. Εφόσον βέβαια υπάρχει και το ανάλογο φιλότιμο και μεράκι από τους εκπαιδευτικούς.

Οποιαδήποτε μεθοδολογία και αν αναπτύξει ο συνάδελφος εκπαιδευτικός στα ΕΠΑΛ αυτήν θα πρέπει να την έχει καταγεγραμμένη. Με αυτόν τον τρόπο θα μπορεί να την ελέγχει τακτικά κατά έτος. Τα αποτελέσματα της μεθόδου που επέλεξε τα επεξεργάζεται και επεμβαίνει εκεί όπου απαιτείται για να επιφέρει τις αντίστοιχες βελτιώσεις. Πάντοτε παρακολουθώντας τις Διεθνείς εξελίξεις γύρω από το θέμα Ε.Μ.Δ.- Δυσλεξία.

« Στο πρώτο μέρος της μνημονικής διαδικασίας, αυτό της βραχύχρονης μνήμης, αναγνωρίζονται οι πληροφορίες και παραμένουν για ένα μικρό διάστημα (όχι μεγαλύτερο από 30 δευτερόλεπτα). Η επεξεργασία των ερεθισμάτων στη βραχύχρονη μνήμη, εξαιτίας της περιορισμένης χωρητικότητας της, απαιτεί τη χρήση μηχανισμών στρατηγικών επανάληψης, οργάνωσης και κατηγοριοποίησης των ερεθισμάτων .

Στη συνέχεια στη μακρόχρονη μνήμη γίνεται η μόνιμη αποθήκευση των στοιχείων της πληροφορίας. Αν και η χωρητικότητα της μακρόχρονης μνήμης είναι απεριόριστη, οι πληροφορίες πρέπει να υποστούν επεξεργασία για να μπορούν να αποθηκευτούν σε σημαντικά (νοητικά) σχήματα, απαλλαγμένες από τις λεπτομέρειες, να οργανωθούν σε νοητικά σχήματα, που είτε θα ενσωματωθούν σε προϋπάρχοντα, είτε θα εκτοπίσουν άλλα που πρέπει να αλλάξουν».

Κολιάδης Α.Ε. (2002 ,σελ 306-309). *Γνωστική Ψυχολογία Γνωστική Νευροεπιστήμη & Εκπαιδευτική Πράξη*. Αθήνα . Ιδιωτική Έκδοση.

«Σύμφωνα με τους Alley και Deshler (1979) μαθησιακές στρατηγικές είναι τεχνικές, αρχές ή κανόνες που διευκολύνουν στην απόκτηση, στο χειρισμό, στην ενσωμάτωση, στην αποθήκευση και στην ανάκληση πληροφοριών σε διαφορετικές καταστάσεις και πλαίσια. Συνιστούν επαρκή, αποτελεσματικά και οργανωμένα βήματα ή διαδικασίες που

χρησιμοποιούνται σε καταστάσεις μάθησης, ανάκλησης ή επίδοσης. Με άλλα λόγια μπορεί να θεωρηθεί ότι είναι εργαλεία που χρησιμοποιούνται για να βοηθήσουν, ώστε να κατανοούν και να μαθαίνουν τα παιδιά καινούρια υλικά ή δεξιότητες, να ενσωματώνουν τις νέες πληροφορίες σε προϋπάρχουσες με εννοιολογικό τρόπο και αργότερα να μπορούν να τις ανακαλούν ακόμη και σε διαφορετικές καταστάσεις ή πλαίσια.»

Τζουριάδου Μ. – Αναγνωστοπούλου Ε. (2011 , σελ 149). *Παιδαγωγικά Προγράμματα για παιδιά με δυσκολίες μάθησης*. Θεσσαλονίκη.: Εκδόσεις Προμηθεύς.

«Το περιεχόμενο της στρατηγικής θα πρέπει να σχεδιάζεται με τέτοιο τρόπο ώστε να οργανώνει με επιτυχία το περιεχόμενο της στρατηγικής για την άριστη μάθηση και χρήση από το μαθητή. Η στρατηγική παρέμβαση είναι πιο πιθανό να αποκτηθεί και να γενικευθεί, αν περιλαμβάνονται τα παρακάτω:

1) Οι εισαγωγικές δεξιότητες να προσδιορίζονται με σαφήνεια ή να λαμβάνονται υπόψη ως μέρος των βημάτων της στρατηγικής. Μια στρατηγική πληροφορεί συχνά ένα άτομο για το πως να εφαρμόσει τις δεξιότητες. Ως εκ τούτου, οι δεξιότητες ή το επίπεδο δεξιοτήτων που απαιτείται προκειμένου η στρατηγική να είναι αποτελεσματική θα πρέπει να προσδιορίζεται με σαφήνεια.

2) Ένα σύστημα απομνημόνευσης θα πρέπει να ενσωματωθεί στην παρέμβαση για να διευκολύνει την απομνημόνευση των βημάτων της στρατηγικής και τις εξηγήσεις. Υπάρχουν πάντα δύο πτυχές του κάθε βήματος σε μια στρατηγική. Η πρώτη πραγματικότητα αποτελείται από μια πλήρη επεξήγηση όλων των κατευθυντήριων γραμμών, των συνθημάτων, των διαδικασιών, των κανόνων, των εξαιρέσεων κ.λπ. που είναι σημαντικά για την πετυχημένη εκτέλεση της στρατηγικής. Αυτό είναι το περιεχόμενο της στρατηγικής. Η δεύτερη πτυχή του κάθε βήματος αποτελείται από το σύνολο των λέξεων-κλειδιών δράσης που ένα άτομο μαθαίνει και απομνημονεύει και που ενεργοποιούν τις κατάλληλες συνδέσεις ή εξηγήσεις που σχετίζονται με την πετυχημένη εκτέλεση της στρατηγικής. Αυτό είναι το σύστημα απομνημόνευσης της στρατηγικής. Δεδομένου ότι το περιεχόμενο μιας στρατηγικής μπορεί να είναι αρκετά εκτεταμένο, ο σχεδιασμός της στρατηγικής πρέπει να διευκολύνει τη διαδικασία απομνημόνευσης.

3) Κάθε βήμα του συστήματος της απομνημόνευσης θα πρέπει να είναι σύντομο. Το κάθε βήμα τυποποιείται και πρέπει να εξαλειφθούν οι περιττές λέξεις. Κάθε προσπάθεια θα πρέπει να γίνεται για να επιλέξει ορισμένες λέξεις-κλειδιά δράσης που θα διευκολύνουν την άμεση σύνδεση με τις κρίσιμες γνωστικές και σωματικές δράσεις που είναι απαραίτητες για την ολοκλήρωση του βήματος.

4) Κάθε βήμα του συστήματος της απομνημόνευσης θα πρέπει να ξεκινάει με ένα ρήμα ή μια λέξη-κλειδί που να σχετίζεται άμεσα με την πνευματική ή σωματική δράση για την οποία το βήμα έχει σχεδιαστεί. Ξεκινώντας κάθε βήμα της στρατηγικής με ένα ρήμα βοηθά στην προώθηση μιας ενεργής προσέγγισης για την εργασία. Επιπλέον, τα βήματα είναι πιο εύκολο να τα θυμηθείς, όταν κάθε βήμα ξεκινά με μια λέξη δράσης. Τα ρήματα είναι πολύ αποτελεσματικά και πρέπει να είναι γραμμένα στο α' ενικό πρόσωπο.

5) Τα βήματα για την απομνημόνευση θα πρέπει να είναι 7 ή λιγότερα (λιγότερα βήματα - ευκολότερη απομνημόνευση). Το φορτίο της μνήμης μιας στρατηγικής αυξάνει καθώς αυξάνει ο αριθμός των βημάτων της στρατηγικής. Επομένως, είναι καλύτερο να περιοριστεί ο αριθμός των βημάτων σε επτά ή λιγότερα. Ωστόσο, ορισμένες εργασίες απαιτούν μια πιο εκλεπτυσμένη στρατηγική και απαιτούνται περισσότερα βήματα. Αν συμβεί αυτό, τότε η ενσωμάτωση μιας υπό-στρατηγικής ή μιας μικρότερης στρατηγικής μέσα σε ένα γενικό σύνολο βημάτων μπορεί να είναι χρήσιμη.

6) Το σύστημα απομνημόνευσης θα πρέπει να αφορά στη συνολική διαδικασία, στην οποία απευθύνεται η στρατηγική. Είναι χρήσιμο να υπάρχει μια λέξη ή εικόνα, η οποία να είναι στενά συνδεδεμένη με τη στρατηγική.

7) Η δομή της γλώσσας που χρησιμοποιείται για να μεταφέρει τα βήματα της στρατηγικής, θα πρέπει να είναι απλή και οικεία. Όπως σε κάθε παρέμβαση, οι λέξεις και οι φράσεις που επιλέγονται για να διδαχθεί η στρατηγική θα πρέπει να επιλέγονται προσεκτικά. Οι λέξεις γενικά θα πρέπει να είναι οικίες και εύκολες στην κατανόηση. Ωστόσο, είναι σημαντικό το σύστημα απομνημόνευσης να αποτελείται από λέξεις που είναι ισχυρές και σημαντικές για το μαθητή». (Lenz, B. K. (1992, 149-152). *In the Spirit of Strategies Instruction: Cognitive and Metacognitive Aspects of the Strategies Intervention Model*. In S. A. Vogel, *Educational Alternatives For Students with Learning Disabilities*, New York: Springer-Verlag.)

Ταπουρίδου Δ. (2014, σελ 26-27), *Στρατηγικές μάθησης σε παιδιά με μαθησιακές δυσκολίες*. Θεσσαλονίκη. Α.Π.Θ. Τμ. Προσχολικής αγωγής & εκπαίδευσης.

Η χρήση εννοιολογικών χαρτών βοηθά προς αυτήν την κατεύθυνση.

« Για να βοηθήσει ο εκπαιδευτικός τους μαθητές να προσεγγίσουν το περιεχόμενο διαφόρων γνωστικών αντικειμένων, τους διδάσκει στρατηγικές που σχετίζονται με την οργάνωση των πληροφοριών ενός κειμένου, την επιλογή του κατάλληλου τύπου παραγωγής σημειώσεων και το χειρισμό κριτηρίων αξιολόγησης διάφορων τύπων. Γνωστική χαρτογράφηση: Ο μαθητής γράφει σε κουτάκια τις σημαντικότερες πληροφορίες, έννοιες και λέξεις κλειδιά του μαθήματος και τα συνδέει με τόξα για να υποδηλώσει τις μεταξύ τους

σχέσεις. Για να εξασκηθούν οι μαθητές στη χρήση αυτής της στρατηγικής μπορεί η εκπαιδευτικός αρχικά να τους δώσει μισό συμπληρωμένους γνωστικούς χάρτες και να ζητήσει να τους ολοκληρώσουν κατά την παράδοση του μαθήματος. Σταδιακά, ο αριθμός των κενών θα αυξάνεται, μέχρι να κατασκευάζουν οι μαθητές γνωστικούς χάρτες χωρίς καμιά βοήθεια.»

Παντελιάδου Σ., Πατσιοδήμου Α., Μπότσας Γ., (2004) *.Οι μαθησιακές δυσκολίες στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση*. ΕΠΕΑΕΚ

«Στρατηγικές στήριξης για την τάξη.

Οργάνωση εκ των προτέρων. Δώστε γραπτές ή προφορικές περιλήψεις με επικεφαλίδες και υπό επικεφαλίδες, νοηματικούς χάρτες ή ερωτήσεις πριν τις αναγνωστικές ή τις γραπτές εργασίες. Ποτέ μην συμπεραίνετε ότι η γνώση επιτυγχάνεται φυσιολογικά μέσω του διαβάσματος.

Αλφαβητική διαδοχή. Επειδή ο μαθητής θα χρειαστεί την χρήση λεξικού σε όλη την ζωή του , η διαδοχή των γραμμάτων θα πρέπει να τυγχάνει εξάσκησης συχνά. Όταν επιτευχθεί , διδάξτε συγκεκριμένες δεξιότητες του λεξικού. Ενθαρρύνετε την χρήση μικρών λεξικών τσέπης.

Βοηθητική τεχνολογία. Κασέτες μαγνητοφώνου , ορθογράφου, υπολογιστές με πακέτα γλωσσικά , υπολογιστές που μεταφέρονται , υπολογιστές που ενεργοποιούνται με την φωνή , προγράμματα για γραφή κειμένων , για διάβασμα κειμένου , διδάξτε την χρήση του ηλεκτρολογίου νωρίς.

Αποφύγετε μεγάλες αντιγραφές και αχρείαστες ορθογραφίες. Επιτρέψτε την χρήση μαγνητοφώνου στις τάξεις ή αφήστε τον μαθητή να φωτοτυπήσει τις σημειώσεις ή σημειώσεις συμμαθητή του.

Αποφύγετε τις αχρείαστες απομνημονεύσεις. Αποφύγετε τους άσπρους πίνακες .Πολλοί μαθητές έχουν πρόβλημα με την αντανάκλαση.

Βιβλιοδείκτες ή χάρακες μπορεί να είναι χρήσιμοι για τους μαθητές ώστε να βλέπουν που είναι όταν διαβάζουν.

Βιβλία σε κασέτες. Δώστε τις κατάλληλες πληροφορίες ανάλογα με την ηλικία και τα απαιτούμενα κείμενα και βοηθητικά , ανεξάρτητα από τις ικανότητες ανάγνωσης του μαθητή.

Μάθηση μέσω συνεργασίας. Συνομιλία δασκάλου – μαθητή , διδασκαλία μεταξύ παιδιών , συζήτηση σε ομάδες , αμοιβαία διδασκαλία.

Διόρθωση. Είναι καλύτερη όταν είναι εξατομικευμένη , βαθμολογείτε το περιεχόμενο και την μεταφορά του στο γραπτό λόγο χωριστά , ενθαρρύνετε και καθοδηγείτε την αυτό διόρθωση ώστε να αυξήσετε την μάθηση και την αυτό ενημερότητα. Μειώστε τον αριθμό των διορθώσεων.

Άμεσες και επεξηγηματικές οδηγίες. Όταν δίνετε μια οδηγία κάθε φορά , και σε συντομία, αυξάνονται οι πιθανότητες να γίνουν κατανοητές και να ακολουθηθούν.

Πειθαρχία. Λαμβάνετε υπόψη την ειδική μαθησιακή δυσκολία προτού επιπλήξετε τους μαθητές για το γεγονός ότι δεν κάνουν την εργασία τους. Όταν προσπαθείτε να κερδίσετε πειθαρχία, αποφύγετε τις τιμωρίες που στηρίζονται στην γραπτή εργασία , αποφύγετε εκτενή κηρύγματα , όταν εξηγήσετε τι έκανε λάθος , ζητήστε του να επαναλάβει την εργασία (αυτή η επανάληψη θα βοηθήσει την επεξεργασία και θα αυξήσει την κατανόηση).

Μην επιμένετε στην προφορική ανάγνωση. Αν ο μαθητής βρίσκει δυσκολία με την ανάγνωση και το θεωρεί ενοχλητικό, μην τον αναγκάσετε να το κάνει. Ίσως προκαλέσετε πρόβλημα στην πειθαρχία και επίσης τον ταπεινώνεται δημόσια . Αν η προφορική ανάγνωση είναι απαραίτητη , δείξτε του τι πρέπει να διαβάσει από πριν, ώστε να εξασκηθεί στο σπίτι.

Μην γράφετε πάρα πολλά στον πίνακα. Ένας μαύρος ή λευκός πίνακας με πολλά γραφόμενα είναι δυσκολότερο να διαβαστεί και δυσκολότερο για τον μαθητή να βρει τις νέες πληροφορίες και να εντοπίσει που βρίσκονται. Λίγα – λίγα είναι καλύτερα . Σβήνετε προτού γράψετε περισσότερα.

Ενθαρρύνετε την μελέτη - τις ομάδες μάθησης και τις ομαδικές μελέτες. Πολλοί μαθητές θα μάθουν περισσότερα με την υποστήριξη της ομάδας. Η ομαδική εργασία τους επιτρέπει να χρησιμοποιήσουν και άλλες ικανότητες (π.χ. καλλιτεχνικές , προφορικές , μηχανικές , χρήση της λογικής , προσωπικές).

Δώστε εργασίες , οδηγίες και επεξηγήσεις γραπτά και προφορικά. Δύο τρόποι παρουσίασης βοηθούν καλύτερα και αυξάνουν τις πιθανότητες κατανόησης και εφαρμογής.

Γραφική παρουσίαση. Παρέχετε εικονικές πληροφορίες με παραστάσεις , γραφικά , χάρτες, πίνακες , φωτογραφίες , πόστερς. Διδάξετε συγκεκριμένες αναγνωστικές ικανότητες ερμηνεύοντας εικονικές πληροφορίες.

Ομαδοποίηση. Να είστε ευέλικτοι για το πώς και το πότε θα διαχωρίσετε την τάξη σε ομάδες εργασίας. Η ομαδοποίηση δεν είναι ανάγκη να γίνεται με βάση τις ικανότητες. Σκεφτείτε την ομαδοποίηση με βάση μικτές ικανότητες.

Ατομική βοήθεια. Στο κανονικό αναλυτικό πρόγραμμα σημαντική βοήθεια δεν είναι εφικτή, όμως προσπαθήστε να δίνετε συστηματικά λίγα λεπτά την εβδομάδα προς επιβεβαίωση ότι ο μαθητής επιτυγχάνει τουλάχιστον σε μέρος της εργασίας του.

Τρόπος μάθησης. Να λαμβάνετε υπόψη πάντοτε τον τρόπο με τον οποίο μαθαίνει ο μαθητής. Πολλοί μαθητές με Ε.Μ.Δ. έχουν περισσότερο ολικό ή σφαιρικό τρόπο μάθησης σε αντίθεση με την κατά σειρά και συστηματική μέθοδο προσέγγισης των περισσότερων δασκάλων.

Δώστε τους ευκαιρίες ξεκούρασης. Για πολλούς μαθητές με Ε.Μ.Δ. ή μάθηση και οι απαιτήσεις μιας σχολικής ημέρας είναι πιο κουραστικές από ότι στους συνομήλικους. Αυτό οφείλεται στον βαθμό συγκέντρωσης με τον οποίο πρέπει να λειτουργούν και στην αυξημένη προσπάθεια που χρειάζονται για να μάθουν και να προφτάσουν τους συμμαθητές τους.

Ικανότητα μνήμης. Πρόβλημα μπορεί να είναι η μία ή και οι δύο, (βραχυπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη μνήμη). Πολλοί μαθητές με Ε.Μ.Δ. φαίνεται ότι δεν κατακτούν φυσιολογικά ικανοποιητικές στρατηγικές (π.χ. επανάληψη) ώστε να υποστηρίζουν την μνήμη. Αυτά μπορούν να διδαχθούν άμεσα στην τάξη. Αποφύγετε άμεσους ανταγωνισμούς μεταξύ εκείνων με φυσιολογικά καλή μνήμη και αυτών χωρίς καλή μνήμη.

Δώστε πρότυπα και επιδείξτε τα. Μην εξηγήσετε απλώς πώς να γίνει κάτι, δείξτε πως γίνεται, βήμα προς βήμα και μιλήστε εκ των προτέρων με τους μαθητές πριν από κάθε ανεξάρτητη εργασία. Ενθαρρύνετε να εκφραστούν καθώς εργάζονται ανεξάρτητα, π.χ. επαναλάβετε ότι είχατε εξηγήσει και κατά την διάρκεια της εργασίας.

Τροποποιήστε την δομή των διαγωνισμάτων. Δοκιμάστε εναλλακτικούς τρόπους για να τροποποιήσετε τα γραπτά διαγωνίσματα. Π.χ. προφορικά διαγωνίσματα, πολλαπλές επιλογές σε ερωτήσεις, σωστό – λάθος, συμπλήρωμα των κενών σε μερικές ερωτήσεις, πρακτικά διαγωνίσματα, συνεχής εκτίμηση πορτοφολιού. Για τα γραπτά διαγωνίσματα δώστε περισσότερο ή απεριόριστο χρόνο και χρησιμοποιήστε ένα αναγνώστη ή ένα γραφέα ή ένα κασετόφωνο για ηχογράφηση. Οι ερωτήσεις των διαγωνισμάτων μπορούν να γραφτούν σε κασέτα.

Τροποποιήστε το είδος των εργασιών στο σπίτι. Προσπαθήστε με προφορικές ή οπτικοαουστικές εργασίες, ή χρησιμοποιήσετε γραφικές παραστάσεις π.χ. εικονογραφήσεις, περιγράμματα και άλλα. Να δέχεστε εργασία που έγινε σε ηλεκτρονικούς υπολογιστές.

Τροποποιήστε τους τρόπους διδασκαλίας. Ελέγξτε την αναγνωστικότητα, απλοποιήστε την γλώσσα, τυπώστε προσεκτικά κείμενα, χρησιμοποιήστε τίτλους και υπότιτλους, μειώστε τις πολλές λεπτομέρειες, υπογραμμίστε τα κύρια σημεία, χρησιμοποιήστε γραφικές παραστάσεις, χρησιμοποιήστε συμπαγή υλικά.

Πολυαισθητηριακό. Οι μαθητές έχουν πέντε αισθήσεις και σαν αποτέλεσμα πέντε τρόπους μάθησης. Χρησιμοποιήστε περισσότερες από ένα τρόπο διδασκαλίας σε κάθε μάθημα. Αυτό θα ενισχύσει την μάθηση και θα αντισταθμίσει οποιαδήποτε αισθητηριακή ή νοηματική δυσκολία ή δυσκολία στην επεξεργασία.

Νεωτερισμός. Η προσοχή στην τάξη μπορεί εύκολα να αποκατασταθεί και να διατηρηθεί αν η παρουσίαση ή η δραστηριότητα έχει νεωτερισμό.

Διαγνωστικό. Σαν μέρος του προγράμματος πάντα να ελέγχετε το παρόν επίπεδο γνώσης, ικανοτήτων ή κατανόησης πριν να προγραμματίσετε και το περιεχόμενο και τον τρόπο διδασκαλίας.

Δακτυλογραφήστε παρά να γράφετε χρησιμοποιώντας στυλό στα φυλλάδια και τα διαγωνίσματα ή να γράφετε πάνω στον πίνακα.

Προσφέρετε επιλογές για τα αναγνωστικά κείμενα. Διαβάστε βιβλία μέσα στην τάξη, ή χρησιμοποιήστε κασέτες ραδιοφώνου ή βιντεοκασέτες, συζητήσεις μέσα στην τάξη, οργανώστε μικρές ή μεγάλες ομάδες για συζητήσεις μεταξύ των μαθητών, CD και άλλα.

Προσφέρετε συγκεκριμένη εκπαίδευση. Για να στηρίξετε την παρούσα και την μέλλουσα ανεξάρτητη εργασία, εκπαιδεύστε τους μαθητές σας στο να απαντούν προφορικά και γραπτά ερωτήσεις, να ετοιμάζουν γραπτές εργασίες, να διορθώνουν τυπογραφικά δοκίμια, να ακούν, να διαβάζουν, να παίρνουν σημειώσεις, να σκέπτονται.

Αναγνώστης – γραφέας. Αφήστε ένα από τους γονείς, συγγενή ή φίλο του παιδιού να γράφει ή να διαβάζει τις εργασίες που έχει να κάνει ο μαθητής στο σπίτι του.

Επαναλήψεις. Να κάνετε συχνές επαναλήψεις και αναθεωρήσεις. Οι μαθητές με Ε.Μ.Δ. συνήθως χρειάζονται πιο συχνές επαναλήψεις και γενικά περισσότερη ενίσχυση παρά οι άλλοι συμμαθητές τους.

Διευθετήσεις θέσεων. Βάλτε τον μαθητή με Ε.Μ.Δ. να καθίσει σε μια θέση από όπου μπορείτε να τον βοηθήτε εύκολα , μειώνοντας την αμηχανία που μπορεί να έχει. Αυτός ο μαθητής πρέπει να κοιτάζει το μπροστά μέρος της τάξης έτσι ώστε να μπορεί εύκολα να δει εσάς και τον πίνακα. Το να πρέπει να γυρίζει δεξιά και αριστερά θα προκαλέσει αποπροσανατολισμό και επιπρόσθετες δυσκολίες στο να αντιγράψει πληροφορίες από τον πίνακα.

Δομή διδασκαλίας για επιτυχία. Εφικτή επιτυχία θα δώσει κίνητρα και θα ενισχύσει την αυτοπεποίθηση , εκμεταλλευτείτε κάθε ευκαιρία για γνήσιο έπαινο όπου είναι δυνατό, μετρήστε την επιτυχία σε σύγκριση με το άτομο και όχι με άλλους.

Καθήκον ανάλυσης. Να αναλύσετε όλα τα θέματα μάθησης. Να έχετε υπόψη σας για προ απαιτούμενη διδασκαλία και ικανότητες ,να διαχωριστούν οι στόχοι, μικρά βήματα και βραχυπρόθεσμοι στόχοι επιτυγχάνονται πιο εύκολα και αποτελούν θετικό κίνητρο.

Σχέση καθηγητή και μαθητή. Να έχετε συχνή και θετική σχέση, να παρέχετε πιο άμεση βοήθεια και πιο συχνές συμβουλές. Να έχετε προγράμματα με περιόδους όπου θα συζητάτε συγκεκριμένες εργασίες ή την γενική τους πρόοδο.

Χρησιμοποιήστε μεθόδους διδασκαλίας που επικεντρώνονται στους μαθητές. Π.χ. ολόκληρη η τάξη , συζήτηση μεταξύ μαθητών, προφορικές εκθέσεις κ.α.

Παραχώρηση χρόνου. Δώστε περισσότερο χρονικό διάστημα για προφορικές απαντήσεις σε μαθητές που είναι πιο αργοί στην επεξεργασία της γλώσσας.

Δύο ερωτήσεις για τον εαυτό σου:

Τι είναι αυτό που κάνω μέσα στην τάξη που το κάνει πιο εύκολο για τον *μαθητή*.

Τι είναι αυτό που κάνω μέσα στην τάξη που το κάνει πιο δύσκολο για τον *μαθητή*.

Και δύο ερωτήσεις να κάνεις στους μαθητές που έχουν Ε.Μ.Δ.

Τι είναι αυτό που κάνω στην τάξη που το κάνει πιο εύκολο για εσένα να μάθεις.

Τι είναι αυτό που κάνω στην τάξη που το κάνει πιο δύσκολο για εσένα να μάθεις.

Τρόποι μάθησης.

Οι τρόποι μάθησης είναι χαρακτηριστικές γνωστικές , συγκινησιακές και φυσιολογικές συμπεριφορές που χρησιμοποιούνται ως σταθεροί δείκτες για το πώς οι μαθητές αντιλαμβάνονται και άλληλο - ενεργούν στο περιβάλλον μάθησης.

Εκτεταμένη έρευνα για τους τρόπους μάθησης έχει βοηθήσει στο να κατανοήσουμε την μαθησιακή μέθοδο. Όπως ο κάθε μαθητής με συγκεκριμένες μαθησιακές δυσκολίες είναι ένα άτομο, ο κάθε μαθητής έχει ένα ατομικό μαθησιακό τρόπο. Όλοι οι εκπαιδευτικοί πρέπει να καταλάβουν την έννοια του ατομικού μαθησιακού τρόπου , και να μάθουν να είναι εύκαμπτοι στον τρόπο διδασκαλίας τους. Αυτός είναι ένας πιο θετικός και αποδοτικός τρόπος για να αντιληφθούν μια συγκεκριμένη μαθησιακή δυσκολία, όχι σαν ανικανότητα, αλλά καλύτερα σαν μια διαφορετική μαθησιακή δυσκολία, ένα συγκεκριμένο μαθησιακό τρόπο. Με αυτήν την αντίληψη η ενημέρωση και η πρόωγη αναγνώριση , η καλύτερη επέμβαση και η ισόβιος υποστήριξη και διευκόλυνση μπορούν να βοηθήσουν στο να εμποδίσουν μια συγκεκριμένη μαθησιακή δυσκολία.

Οι σύγχρονες έρευνες και το ενδιαφέρον που υπάρχει στους τρόπους μάθησης βασίζεται σε τρεις έννοιες.:

- 1) Οι άνθρωποι προτιμούν να μαθαίνουν με διαφορετικούς τρόπους και κάτω από διαφορετικές συνθήκες.
- 2) Αυτές οι προτιμήσεις μπορούν να αναγνωριστούν.
- 3) Ο τρόπος διδασκαλίας επηρεάζει την μάθηση του μαθητή.

Ο μαθησιακός τρόπος επηρεάζει πέντε μεταβλητές:

A) Περιβάλλον –περιλαμβάνει την ποσότητα ήχου , την θερμοκρασία , το φως και τον τρόπο που καθόμαστε.

B) Αισθήσεις – περιλαμβάνει ώθηση , επιμονή , υπευθυνότητα και δομή.

Γ) Κοινωνία – περιλαμβάνει το να μαθαίνεις μόνος σου , με ζευγάρια ή με φίλους σου , σαν μέρος μιας ομάδας , με ενήλικους ή κάτω από διαφορετικές καταστάσεις.

Δ) Φυσιολογία –περιλαμβάνει αντιληπτικές μεθόδους , διαίτα και χρονικό περιθώριο και ευκινησία.

Ε) Ψυχολογία – περιλαμβάνει σφαιρικές και αναλυτικές προτιμήσεις , ημισφαιρικές , παρορμήσεις έναντι στην αντανακλαστική συμπεριφορά.

Οι εκπαιδευτικοί πρέπει.

Να έχουν υπόψιν τον αριθμό των τρόπων μάθησης , των οποίων αναπόφευκτα οι μαθητές τους κάποτε θα τους επιδείξουν.

Να αναγνωρίσουν ότι ο δικός τους τρόπος μάθησης μπορεί να αντανακλαστεί στον τρόπο που διδάσκουν.

Να αναγνωρίσουν τους κινδύνους του να επιτρέπουν ένα συγκεκριμένο τρόπο διδασκαλίας και να αγνοήσουν την φωνή των άλλων.

Να βοηθήσουν τους μαθητές τους να ανακαλύψουν τον δικό τους τρόπο μάθησης , με την άποψη ότι είναι ικανοί να αναπτύξουν τις ικανότητες τους ακόμη περισσότερο. Επίσης να επεκτείνουν την εμβέλεια των μαθησιακών ικανοτήτων τους με το να συμμετέχουν σε αυτά τα πράγματα που τους κρατούν πίσω ή που τους προκαλούν δυσανασχέτηση.

Οι άνθρωποι στους οποίους κυριαρχεί το αριστερό μέρος του εγκεφάλου τους , και οι οποίοι συνεπώς σκέπτονται κατά ακολουθία , μπορεί να είναι συγκεκριμένοι στον τρόπο μάθησης τους , να είναι πιο λεπτομερείς, να μαθαίνουν μέσα από αναλύσεις ,και να χρειάζονται ησυχία για να συγκεντρωθούν. Επίσης μπορεί να είναι θεωρητικοί στον τρόπο μάθησης τους και να χρησιμοποιούν την λογική τους. Χρειάζονται όλες τις πληροφορίες εις βάθος , είναι πολύ αναλυτικοί και προσπαθούν συνεχώς να δημιουργούν κάποια δομή.

Στους ανθρώπους που κυριαρχεί το δεξί μέρος του εγκεφάλου τους και οι οποίοι συνεπώς σκέπτονται ανάμικτα , μπορεί να είναι συγκεκριμένοι στον τρόπο μάθησης τους και να είναι διστακτικοί, να χρειάζονται χρόνο για έλεγχο, ποικιλία και στήριξη. Επίσης μπορεί να είναι θεωρητικοί στον τρόπο μάθησης τους και να δοκιμάζουν μερικά πράγματα ολιστικά. Ακόμη χρειάζονται να έχουν οπτική επαφή και μία φυσική ικανότητα στο να συνεργάζονται με άλλους.

Έρευνες προτείνουν όπως οι εκπαιδευτικοί είναι άνθρωποι στους οποίους κυριαρχεί το αριστερό μέρος του εγκεφάλου τους , ενώ οι μαθητές με κάποιο μαθησιακό πρόβλημα μπορεί να έχουν δυσκολία στο να επεξεργαστούν μερικές πληροφορίες με το αριστερό μέρος του εγκεφάλου τους και σαν αποτέλεσμα χρησιμοποιούν το δεξί μέρος του εγκεφάλου τους

περισσότερο. Συχνά οποιεσδήποτε επιδεξιότητες ή ικανότητες έχουν, τείνουν να ελέγχονται από το δεξί μέρος του εγκεφάλου τους.»

Alan Sayles (2001), *Συμβουλές για εκπαιδευτικούς από τον πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συνδέσμου Δυσλεξίας*. http://www.fa3.gr/eidiki_agogi/14_math_dysk_orismos2.htm

(Πρόσβαση την 16^η Οκτωβρίου 2017, 22:40).

«Χρήση στρατηγικών. Ερευνητικά δεδομένα.

Τα παιδιά αναπτύσσουν από μικρές ηλικίες στρατηγικές που τα βοηθούν να λύνουν προβλήματα. Για παράδειγμα, όταν ζητάμε από παιδιά προσχολικής ηλικίας να πάνε να αγοράσουν κάποια τρόφιμα από το μακάλι, πολλές φορές αυτά επαναλαμβάνουν στο δρόμο ότι τους ζητήσαμε για να τα θυμούνται καλύτερα. Τα παιδιά αυτά έχουν ανακαλύψει την επανάληψη ως στρατηγική βελτίωσης της μνήμης τους χωρίς κανείς να τους το έχει πει. Όταν τα παιδιά πηγαίνουν στο σχολείο, χρειάζονται βοήθεια από τους δασκάλους ώστε να αναπτύξουν κατάλληλες στρατηγικές για τη λύση μαθηματικών προβλημάτων, την κατανόηση κειμένων, τη μελέτη του φυσικού κόσμου, για να μάθουν να συνεργάζονται κ.λπ.

Η έρευνα δείχνει ότι μπορούν να προκύψουν σημαντικά οφέλη αν οι εκπαιδευτικοί κάνουν συστηματικές προσπάθειες να διδάξουν στρατηγικές μάθησης στα παιδιά.

Οι στρατηγικές είναι σημαντικές επειδή βοηθούν τους μαθητές να καταλάβουν και να λύσουν προβλήματα με τρόπους που είναι κατάλληλοι για την προκειμένη περίπτωση. Οι στρατηγικές μπορούν να βελτιώσουν τη μάθηση και να την κάνουν ταχύτερη. Οι στρατηγικές μπορεί να διαφέρουν ως προς την ακρίβειά τους, τη δυσκολία εκτέλεσής τους, τις υπολογιστικές τους απαιτήσεις και το φάσμα των προβλημάτων στα οποία έχουν εφαρμογή. Όσο πιο μεγάλο είναι το εύρος των στρατηγικών που μπορούν να χρησιμοποιήσουν αποτελεσματικά τα παιδιά, τόσο πιο επιτυχημένα μπορούν να είναι στη λύση προβλημάτων, στην ανάγνωση, στην κατανόηση κειμένου, στην απομνημόνευση κ.λπ.

Εφαρμογή .

Οι εκπαιδευτικοί πρέπει να αναγνωρίσουν τη βαρύτητα της απόκτησης και εφαρμογής διαφόρων στρατηγικών από τους μαθητές. Η διδασκαλία στρατηγικών μπορεί να γίνει άμεσα ή έμμεσα. Για παράδειγμα, στα γλωσσικά μαθήματα, οι εκπαιδευτικοί μπορούν να δείξουν

άμεσα και πολύ συγκεκριμένα στους μαθητές πώς να επισημαίνουν τα σημαντικά σημεία ενός κειμένου και πώς να τα συνοψίζουν. Στη δεύτερη περίπτωση, οι εκπαιδευτικοί μπορούν να ζητήσουν από μια ομάδα μαθητών να συζητήσουν ένα κείμενο και να το συνοψίσουν. Στη διαδικασία αυτή μπορούν να βοηθήσουν έμμεσα τους μαθητές προσφέροντάς τους ένα μοντέλο προς μίμηση συμμετέχοντας στη συζήτηση και ρωτώντας καθοριστικές ερωτήσεις. Στα μαθήματα των φυσικών επιστημών, οι εκπαιδευτικοί μπορούν να δείξουν στους μαθητές πώς να κάνουν πειράματα : πώς να διατυπώνουν υποθέσεις, πώς να κάνουν συστηματική καταγραφή των αποτελεσμάτων τους και πώς να τα αξιολογούν.

Είναι σημαντικό να μάθουν οι μαθητές πώς να χρησιμοποιούν αυτές τις στρατηγικές με σιγουριά και από μόνοι τους και να μη βασίζονται στους δασκάλους τους για να τους δώσουν πάντοτε την απαραίτητη υποστήριξη. Οι εκπαιδευτικοί χρειάζεται να περιορίζουν σταδιακά τη βοήθειά τους και να επιτρέπουν στους μαθητές να αναλαμβάνουν περισσότερες ευθύνες για τη μάθησή τους».

Βοσνιάδου Σ. (2001). *Πώς μαθαίνουν οι μαθητές*.

http://users.sch.gr/kontaxis/paidagogika/pos_mathainoun.htm

(Πρόσβαση την 17η Οκτωβρίου 2017, 18:00)

Αρωγός μας στην προσπάθεια ανάπτυξης και αναθεώρησης των διαφόρων τεχνικών στήριξης για τους μαθητές με Ε.Μ.Δ.- Δυσλεξία θα είναι πάντοτε ο κηδεμόνας του μαθητή. Περαιτέρω υποστήριξη θα δώσει ο σύλλογος γονέων και κηδεμόνων του εκάστοτε ΕΠΑΛ. Τα τελευταία χρόνια έχουν αναπτυχθεί και πιο συγκεκριμένοι σύλλογοι σε πανελλήνια έκταση σχετικά με τις Ε.Μ.Δ.- Δυσλεξία. Οι σύλλογοι αυτοί μπορούν σε συνεργασία με τους εκπαιδευτικούς να δώσουν ενδιαφέροντα αποτελέσματα για τις στρατηγικές στήριξης.

2^Α ΣΕΠ Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός

Από το 1999 λειτουργούν τα Κέντρα Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού εν συντομία ΚΕΣΥΠ. Εκεί μπορεί να πάει οποιοσδήποτε γονέας για να ενημερωθεί για τις επαγγελματικές κλίσεις του μαθητή. Επίσης και οι εκπαιδευτικοί μπορούν να απευθυνθούν για περαιτέρω βοήθεια γύρω από τον επαγγελματικό προσανατολισμό. Τα ΚΕΣΥΠ λειτουργούν υποβοηθητικά με τους υπεύθυνους εκπαιδευτικούς που ασχολούνται με το ΣΕΠ.

Οι εκπαιδευτικοί που ασχολούνται με τον επαγγελματικό προσανατολισμό στα ΕΠΑΛ χρησιμοποιούν διάφορα τεστ ή συμπλήρωση των οποίων θα βοηθήσει τον μαθητή με Ε.Μ.Δ. – Δυσλεξία να πάρει εκείνος τις αποφάσεις που θα ικανοποιήσουν περισσότερο τα ενδιαφέροντα του. Κάνοντας τα σχετικά τεστ αλλά και με συζήτηση μαζί με τον υπεύθυνο καθηγητή, ο μαθητής θα έχει όλα τα στοιχεία που χρειάζεται για να επιλέξει το επάγγελμα που του ταιριάζει.

«..ο υπεύθυνος Σ.Ε.Π. πρέπει να βοηθήσει τους μαθητές αυτούς να αναγνωρίσουν τα συναισθήματά τους, τις αξίες τους και να δώσει έμφαση στην ανάπτυξη θετικών στάσεων για την εργασία γενικότερα.»

Τσιλιγκιριάν Ε.(2011, σελ.42). *Διερεύνηση στάσεων & αντιλήψεων γονέων & συμβουλών σταδιοδρομίας σε σχέση με τις επαγγελματικές επιλογές των παιδιών με δυσλεξία*. Διπλωματική εργασία. Πανεπιστήμιο Πατρών.

«Η σωστή επιλογή επαγγέλματος είναι καίριας σημασίας για κάθε άτομο. Για το λόγο αυτό θα πρέπει στην περίπτωση των δυσλεκτικών ατόμων να προσδιοριστούν τα χαρακτηριστικά εκείνα της προσωπικότητας που θα οδηγήσουν στη σωστή επαγγελματική επιλογή. Στα στοιχεία αυτά θα πρέπει να προστεθούν και τα ψυχοκοινωνικά χαρακτηριστικά. Επιπρόσθετα, σημαντική παράμετρο αποτελούν και οι ικανότητες και οι δυνατότητες των ατόμων αυτών.» (Huston, A. (1992, p 165-166). *Understanding dyslexia: a practical approach for parents and teachers*. Lanham : National Book Network.)

Παυλίδου Μ.(2010).*Τα ψυχοκοινωνικά προβλημάτων δυσλεξικών ατόμων στην ενήλικη ζωή και η επαγγελματική τους αποκατάσταση*. Θεσσαλονίκη. Διπλωματική Εργασία ΠΑΜΑΚ.

«Έτσι, για την επαγγελματική συμβουλευτική των μαθητών με δυσλεξία απαιτείται να έχουν οι Εκπαιδευτικοί – Σύμβουλοι εξειδικευμένες γνώσεις, σχετικά με τα πάσης φύσεως

προβλήματα των μαθητών αυτών αλλά και γνώση των δυνατοτήτων και αναγκών τους ώστε να είναι ικανοί να οδηγήσουν τη συμβουλευτική διαδικασία αρχικά στην αντιστάθμιση των συναισθημάτων μειονεξίας, απομόνωσης και απόσυρσης που πιθανόν να υπάρχουν και σε δεύτερο επίπεδο να προσπαθήσουν την επανένταξη των μαθητών και την ανάπτυξη της επαγγελματικής τους προοπτικής ώστε να μπορέσουν να αξιοποιήσουν το ξεχωριστό δυναμικό τους για τους ίδιους αλλά και για το κοινωνικό σύνολο.»

Ρούσσου Α. (2000 σελ.26). *Έρευνα η επαγγελματική προετοιμασία των ατόμων με ειδικές ανάγκες. Διερεύνηση στάσεων και απόψεων των δυσλεξικών ατόμων για τον επαγγελματικό προσανατολισμό*. Πειραιάς, Ε.Ψ.Υ.Π.Ε.

«Σύμφωνα με έρευνες στο εξωτερικό (Gottfredson, κ.ά., 1983, James,1987) οι δυσλεξικοί μαθητές διατηρούν φιλοδοξίες και επιθυμούν την κατάλληλη χρησιμοποίηση του δυναμικού τους. Παρόλα αυτά, εκδηλώνουν ιδιαίτερο άγχος όσον αφορά επαγγελματικά ενδιαφέροντα που απαιτούν ιδιαίτερες γνώσεις ανάγνωσης και γραφής (π.χ. γραμματέας) ή ταχύτητα αντίληψης και μαθηματικών πράξεων (π.χ. λογιστής ή ταμίας). Επίσης εκδηλώνουν έντονο ενδιαφέρον αναφορικά με χειρωνακτικά και τεχνικά επαγγέλματα, ή επαγγελματικές επιλογές, που κατευθύνονται στην προσφορά κοινωνικού έργου (νοσηλευτές) και εκπαιδευτικού έργου (γυμναστές), επιλογές που δεν στηρίζονται στη χρήση γραπτού λόγου.

Κατά τη διαδικασία του επαγγελματικού προσανατολισμού των δυσλεξικών μαθητών, είναι απαραίτητο να ακολουθείται μια πολύπλευρη συμβουλευτική διαδικασία που να εξασφαλίζει την ομαλή επαγγελματική ανάπτυξη και την επιτυχή επαγγελματική ενσωμάτωση.

Συμπεράσματα έρευνας: Τα ευρήματα μας έδειξαν ότι οι επαγγελματικές προτιμήσεις των δυσλεξικών μαθητών κατευθύνονται κυρίως στις Καλές και Εφαρμοσμένες Τέχνες στον Αθλητισμό και στα Χειρωνακτικά – Τεχνικά Επαγγέλματα. Το αποτέλεσμα αυτό φανερώνει την προτίμηση των μαθητών για επαγγελματικές κατευθύνσεις που αναδεικνύουν τις καλλιτεχνικές δεξιότητες και παράλληλα αντανακλούν τα σύγχρονα πολιτισμικά δεδομένα. Επιπροσθέτως οι προτιμήσεις των μαθητών για τον Αθλητισμό και τα Χειρωνακτικά – Τεχνικά Επαγγέλματα, φανερώνουν την επιθυμία των δυσλεξικών μαθητών σε δραστηριότητες που δεν χαρακτηρίζονται από ιδιαίτερες ακαδημαϊκές δεξιότητες, και ειδικότερα τη χρήση ανάγνωσης και γραφής»

Ρούσου Α. – Κουμούλα Α.(2000).“*Η επαγγελματική προετοιμασία και ένταξη των Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες: Διερεύνηση των στάσεων και απόψεων των Δυσλεξικών μαθητών για τον Επαγγελματικό τους Προσανατολισμό*” Εταιρεία για την Ψυχική Υγεία Παιδιών και Εφήβων Ε.Ψ.Υ.Π.Ε.

«Το θέμα των εκπαιδευτικών -επαγγελματικών επιλογών των μαθητών είναι ένα από τα σημαντικότερα θέματα της εκπαίδευσης. Οι μελέτες για θέματα εκπαίδευσης δε μπορούν να αγνοήσουν το κοινωνικό πλαίσιο μέσα από το οποίο οι μαθητές παίρνουν τις επαγγελματικές αποφάσεις τους.

Σημαντικοί παράγοντες στη ζωή ενός ανθρώπου αποτελούν η οικογένεια, η εκπαίδευση που έχει λάβει και το επάγγελμα που ακολουθεί. Η επαγγελματική απασχόληση αποτελεί καθοριστική παράμετρο για τη θέση κάποιου ανθρώπου στον κοινωνικό ιστό και τονίζει ότι, η επαγγελματική ανάπτυξη και ολοκλήρωση είναι μια διαδικασία πολύπλοκη, που πολλές φορές δεν επιτυγχάνεται σε όλη τη διάρκεια της ενεργητικής απασχόλησης του ατόμου.

Η επαγγελματική ανάπτυξη περιγράφεται, επίσης, ως ένα δίπολο, μια ενεργητική διαδικασία ανθρώπου και επαγγέλματος. Για τον λόγο αυτό η επιλογή του επαγγέλματος δεν μπορεί να είναι στιγμιαία απόφαση, αλλά μακροχρόνια διαδικασία που διαπερνά όλα τα αναπτυξιακά στάδια του ανθρώπου. Έρευνες επαγγελματικού προσανατολισμού που προσπαθούν να ερμηνεύσουν τη διαδικασία των επαγγελματικών επιλογών των νεαρών ατόμων μιας κοινωνίας, έχουν καταδείξει ως κύριους πρωτογενείς παράγοντες διαμόρφωσης των επαγγελματικών σχεδίων την οικογένεια και το σχολείο. Η οικογένεια, αξεχώριστα ιδωμένη από την κοινωνική και οικονομική τάξη των μελών της, είναι η πρώτη κοινωνική ομάδα που αντιλαμβάνονται τα παιδιά. Στα πρώτα ιδιαίτερα στάδια της ανάπτυξης, η οικογένεια είναι για το παιδί η μόνη ομάδα αναφοράς και σαν τέτοια επηρεάζει καθοριστικά τη διαμόρφωση κινήτρων και τύπων συμπεριφοράς.

Ο δεύτερος σημαντικός παράγοντας επηρεασμού των επαγγελματικών επιδιώξεων των νέων είναι το σχολείο, που σαν βασικός μηχανισμός κοινωνικοποίησης χαράζει στα παιδιά ένα σύστημα αξιών και προτύπων, ενώ ταυτόχρονα καθορίζει σε όλο και μεγαλύτερο βαθμό το είδος και την κατεύθυνση της επαγγελματικής μόρφωσης του ατόμου μέσα από την αξιολόγηση των ικανοτήτων που επιβάλλει, αλλά και μέσα από το είδος των γνώσεων που παρέχει.

Η ενημέρωση και η μύηση των μαθητών στον κόσμο του επαγγέλματος πρέπει να γίνεται σε όλη τη διάρκεια της φοιτήσεως στο σχολείο με ιδιαίτερη έμφαση σε περιόδους πιο κρίσιμες από άλλες.»

Μανωλάς Δ.(2014) . *“Τα κριτήρια επιλογής σπουδών και επαγγέλματος στην εφηβική ηλικία.*

Πώς μπορούν να βοηθήσουν τα ψυχοτεχνικά εργαλεία (τεστ); ”

<http://ppspa.weebly.com/uploads/2/6/3/6/26366972/aepaggtextrw.pdf>

(Πρόσβαση την 18η Οκτωβρίου 2017, 13:00)

Επίσης μέσα στην επίσημη ιστοσελίδα του ΣΕΠ <http://www.mysep.gr/?p=17216> (Πρόσβαση την 18η Οκτωβρίου 2017,12:40) θα βρούμε όλα τα κατάλληλα εργαλεία για τα τεστ.

Αυτά στόχο έχουν να βοηθήσουν τον μαθητή για να πάρει σωστές αποφάσεις μαθαίνοντας για τις κλίσεις και τις ικανότητες του , τα ενδιαφέροντα και τα εργασιακά δεδομένα. Συμπληρώνοντας αυτά τα τεστ ο μαθητής αποκτά μια καλύτερη εικόνα για τον εαυτό του. Ταυτόχρονα βλέπει και τι του ταιριάζει καλύτερα. Τα τεστ είναι:

- Τεστ επαγγελματικών ενδιαφερόντων
- Τεστ εργασιακών αξιών
- Τεστ επαγγελματικών αποφάσεων
- Τεστ επαγγελματικής αυτάρκειας
- Τεστ αριθμητικών ικανοτήτων
- Τεστ μηχανικών ικανοτήτων

Οι Μονογραφίες επίσης όλων των Επαγγελμάτων που θα βρούμε μέσα στον ιστότοπο <http://www.mysep.gr/?p=11195> (Πρόσβαση την 18η Οκτωβρίου 2017, 13:00) μας δίνουν πλήθος κατατοπιστικών πληροφοριών για τα επαγγέλματα.

Επίσης για τα επαγγελματικά δικαιώματα, ανά κλάδο, θα τα δούμε στο <http://www.mysep.gr/?p=15980> (Πρόσβαση την 18η Οκτωβρίου 2017, 13:00) και αυτά είναι πολύ χρήσιμα.

Τεστ που χρησιμοποιούν στο ΣΕΠ μπορούμε να βρούμε και στην ιστοσελίδα:

<http://www.eoppep.gr/teens/index.php/tests> (Πρόσβαση την 18η Οκτωβρίου 2017 13:30).

Μια επιπλέον βοήθεια μπορούμε να πάρουμε από τον ιστότοπο του σωματείου επιχειρηματικότητας νέων (ΣΕΝ / JA Greece)

<http://senja.gr/> (Πρόσβαση την 19η Οκτωβρίου 2017, 10:30).

Στον ιστότοπο που παραθέτουμε εδώ : <http://paroutsas.jmc.gr/iqtest/orient2.htm>

(Πρόσβαση την 19η Οκτωβρίου 2017, 12:30) μπορούμε να κάνουμε ελεύθερα ένα τεστ επαγγελματικής προτίμησης και αυτό να μας βγάλει στο τέλος τα αποτελέσματα. Αρκετά ενδιαφέρον site.

Στην επιλογή σπουδών ενός μαθητή λυκείου θα βοηθήσει και η επίγνωση που πρέπει να έχει για τα 8 επίπεδα που αναφέρονται στο Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων σύμφωνα με τα Ευρωπαϊκά δεδομένα που ισχύουν.

Σχετικά στο: <http://proson.eoppep.gr/el/QualificationTypes>

(Πρόσβαση την 19η Οκτωβρίου 2017, 02:00).

Επίσης θα πάρουμε επιπλέον πληροφορίες από τα βίντεο που περιγράφουν τα τεχνικά επαγγέλματα στο site του ΕΟΠΠΕΠ.

<http://www.eoppep.gr/teens/index.php/professional-video>

(Πρόσβαση την 19η Οκτωβρίου 2017, 02:00).

«Η διαδικασία της αξιολόγησης θα βοηθήσει το δυσλεξικό μαθητή να καταλάβει όσο το δυνατόν περισσότερο τον εαυτό του στοχεύοντας στη συγκέντρωση όσο το δυνατόν περισσότερων πληροφοριών , και στην εξερεύνηση των επαγγελματικών δυνατοτήτων του. Η διαδικασία επαγγελματικής εξερεύνησης θα ανταποκρίνεται συνήθως στο σχεδιασμό των Επαγγελματικών στόχων του δυσλεξικού μαθητή και στην απόκτηση συγκεκριμένων κοινωνικών και επαγγελματικών γνώσεων και δεξιοτήτων . Βασικό στοιχείο αυτής της διαδικασίας είναι απαραίτητο να αποτελεί, επίσης , η ανάπτυξη δεξιοτήτων λήψης απόφασης και η ενημέρωση του ατόμου για τον επαγγελματικό χώρο που πρόκειται να στραφεί , με άμεσο στόχο την επαγγελματική κατάρτιση , που εμπεριέχει μια πλατύτερη γνώση για τη διάρκεια των σπουδών και των επαγγελματικών προοπτικών.»

Ρούσσου Α. (2000 σελ.26-27). *Έρευνα η επαγγελματική προετοιμασία των ατόμων με ειδικές ανάγκες. Διερεύνηση στάσεων και απόψεων των δυσλεξικών ατόμων για τον επαγγελματικό προσανατολισμό.* Πειραιάς. Ε.Ψ.Υ.Π.Ε.

«Τα αποτελέσματά μας έδειξαν ότι η μαθησιακή δυσκολία υποδεικνύει στους δυσλεξικούς μαθητές την κατοχή ικανοτήτων που αντανakλούν συνεργασία, φιλικότητα και κατανόηση, αλλά και ικανότητες στον χειρισμό μηχανημάτων και εργαλείων καθώς και ικανότητες ευχέρειας προφορικού λόγου. Το αποτέλεσμα αυτό συμφωνεί με τα βιβλιογραφικά δεδομένα της έρευνας και επιβεβαιώνει εν μέρει τις απόψεις του Βρετανικού Συμβουλίου για την Αποκατάσταση Αναπήρων (1974), σε ομάδες δυσλεξικών μαθητών, οι οποίες καταγράφουν επαγγελματικές προτιμήσεις, που σχετίζονται με χειρωνακτικά και τεχνικά επαγγέλματα, ή επαγγελματικές επιλογές...»

«Επιπροσθέτως οι προτιμήσεις των μαθητών για τον Αθλητισμό και τα Χειρωνακτικά – Τεχνικά Επαγγέλματα, φανερόνουν την επιθυμία των δυσλεξικών μαθητών σε δραστηριότητες που δεν χαρακτηρίζονται από ιδιαίτερες ακαδημαϊκές δεξιότητες, και ειδικότερα τη χρήση ανάγνωσης και γραφής.»

Ρούσσου Α. (2000 σελ.153-155). *Έρευνα η επαγγελματική προετοιμασία των ατόμων με ειδικές ανάγκες. Διερεύνηση στάσεων και απόψεων των δυσλεξικών ατόμων για τον επαγγελματικό προσανατολισμό.* Πειραιάς. Ε.Ψ.Υ.Π.Ε.

Ας μην ξεχνάμε ότι στα ΕΠΑΛ υπηρετούν όπως προ είπαμε αρκετοί έμπειροι τεχνικοί που διατηρούν επαφή με την αγορά εργασίας. Θεωρία +Πράξη σε ένα άτομο. Συνεπώς αυτοί θα είναι η μαγιά επάνω στην οποία θα στηριχθεί η ενημέρωση αυτών των μαθητών σχετικά με το ποια επαγγελματική σταδιοδρομία μπορούν να ακολουθήσουν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΛΥΚΕΙΑ - ΕΠΑΛ

3^Α Η Φοίτηση στα Επαγγελματικά Λύκεια + Μαθητεία.

«Επαγγελματικό Λύκειο (τρέχον σύστημα – 2017). Το Επαγγελματικό Λύκειο είναι Σχολείο Επαγγελματικής Εκπαίδευσης που δεν ανήκει στην υποχρεωτική εκπαίδευση.

Μπορεί κάποιος να επιλέξει να εγγραφεί στο Ημερήσιο Επαγγελματικό Λύκειο, υπό την προϋπόθεση:

- να είναι 15 ετών
- να έχει Απολυτήριο Γυμνασίου

Η φοίτηση στο Ημερήσιο Επαγγελματικό Λύκειο διαρκεί 3 χρόνια.

Τα προγράμματα διδασκαλίας περιλαμβάνουν μαθήματα γενικής παιδείας, τεχνικά, επαγγελματικά και εργαστηριακές ασκήσεις.

- Το πρόγραμμα διδασκαλίας της Α΄ τάξης ΕΠΑ.Λ. περιλαμβάνει κοινά για όλους τους μαθητές, μαθήματα γενικής παιδείας, μαθήματα προσανατολισμού και μαθήματα επιλογής. Οι μαθητές υποχρεούνται να παρακολουθήσουν τα κοινά μαθήματα, τα μαθήματα προσανατολισμού καθώς και τρία (3) μαθήματα επιλογής.
- Η Β΄ τάξη ΕΠΑ.Λ. διαχωρίζεται σε τομείς σπουδών. Προαχθέντες μαθητές της Α΄ τάξης ΕΠΑ.Λ. (ή ΓΕ.Λ.) που εγγράφονται στη Β΄ τάξη μπορούν να ενταχθούν με αίτησή τους σε οποιοδήποτε τομέα επιθυμούν. Το πρόγραμμα διδασκαλίας της Β΄ τάξης περιλαμβάνει κοινά μαθήματα γενικής παιδείας για όλους τους μαθητές και μαθήματα θεωρητικά και εργαστηριακά του τομέα επιλογής. Οι μαθητές υποχρεούνται να παρακολουθήσουν τα κοινά μαθήματα γενικής παιδείας και τα μαθήματα του τομέα επιλογής τους.
- Η Γ΄ τάξη ΕΠΑ.Λ. διαχωρίζεται σε ειδικότητες. Προαχθέντες μαθητές της Β΄ τάξης ΕΠΑ.Λ. που εγγράφονται στη Γ΄ τάξη μπορούν να ενταχθούν με αίτησή τους σε οποιαδήποτε ειδικότητα του τομέα που παρακολούθησαν στη Β΄ τάξη. Το πρόγραμμα διδασκαλίας της Γ΄ τάξης περιλαμβάνει μαθήματα γενικής παιδείας για όλους τους μαθητές και τα μαθήματα της ειδικότητας (θεωρητικά και εργαστηριακά) που θα επιλέξουν. Κάθε τομέας περιέχει συγκεκριμένες ειδικότητες. Οι μαθητές

υποχρεούνται να παρακολουθήσουν τα μαθήματα της ειδικότητας, καθώς και τα μαθήματα γενικής παιδείας.

ή στο Εσπερινό Επαγγελματικό Λύκειο (με φοίτηση 4 χρόνια), υπό την προϋπόθεση

- να είναι 15 ετών
- να έχει Απολυτήριο Γυμνασίου
- να εργάζεται

Η φοίτηση στο Εσπερινό Επαγγελματικό Λύκειο διαρκεί 4 χρόνια, δηλαδή ο μαθητής παρακολουθεί 4 τάξεις.

- Το πρόγραμμα διδασκαλίας της Α΄ τάξης Εσπερινού ΕΠΑ.Λ. περιλαμβάνει κοινά για όλους τους μαθητές, μαθήματα γενικής παιδείας, μαθήματα προσανατολισμού και μαθήματα επιλογής. Οι μαθητές υποχρεούνται να παρακολουθήσουν τα κοινά μαθήματα, τα μαθήματα προσανατολισμού καθώς και τρία (3) μαθήματα επιλογής.
- Η Β΄ τάξη Εσπερινού ΕΠΑ.Λ. διαχωρίζεται σε τομείς σπουδών. Το πρόγραμμα διδασκαλίας της Β΄ τάξης περιλαμβάνει κοινά μαθήματα γενικής παιδείας για όλους τους μαθητές και μαθήματα θεωρητικά και εργαστηριακά του τομέα επιλογής. Οι μαθητές υποχρεούνται να παρακολουθήσουν τα κοινά μαθήματα γενικής παιδείας και τα μαθήματα του τομέα επιλογής τους.
- Η Γ΄ και Δ΄ τάξη Εσπερινού ΕΠΑ.Λ. διαχωρίζεται σε ειδικότητες. Τα προγράμματα διδασκαλίας της Γ΄ τάξης περιλαμβάνει μαθήματα γενικής παιδείας για όλους τους μαθητές και τα μαθήματα της ειδικότητας (θεωρητικά και εργαστηριακά) που θα επιλέξουν. Κάθε τομέας περιέχει συγκεκριμένες ειδικότητες. Οι μαθητές υποχρεούνται να παρακολουθήσουν τα μαθήματα της ειδικότητας, καθώς και τα μαθήματα γενικής παιδείας.

Στους αποφοίτους των Επαγγελματικών Λυκείων χορηγείται:

A. Για τον Δευτεροβάθμιο Κύκλο Σπουδών:

- απολυτήριο Επαγγελματικού Λυκείου, ισότιμο με το απολυτήριο Γενικού Λυκείου, τόσο για την πρόσβαση στην Ανώτατη Εκπαίδευση (Πανεπιστήμια & Τ.Ε.Ι.), όσο και για την πρόσληψη στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, μετά τις ενδοσχολικές εξετάσεις, και

- πτυχίο Ειδικότητας επιπέδου 4, μετά από ενδοσχολικές εξετάσεις, το οποίο εξασφαλίζει το δικαίωμα να λάβουν άδεια άσκησης επαγγέλματος και πρόσβαση στην αγορά εργασίας. Επίσης οι απόφοιτοι του ΕΠΑ.Λ. (Δευτεροβάθμιο κύκλο σπουδών) έχουν τη δυνατότητα εγγραφής στα Ι.Ε.Κ. σε τμήματα αντίστοιχης ειδικότητας με αυτήν του πτυχίου τους στο 3^ο εξάμηνο.

Ο βαθμός του Απολυτηρίου Επαγγελματικού Λυκείου προκύπτει από τον μέσο όρο της γενικής βαθμολογίας των γραπτώς εξεταζόμενων μαθημάτων γενικής παιδείας και ειδικότητας, καθώς και της προφορικής βαθμολογίας της Φυσικής Αγωγής, ενώ ο βαθμός του πτυχίου του Επαγγελματικού Λυκείου από το μέσο όρο των βαθμών ετήσιας επίδοσης των μαθημάτων ειδικότητας.

Β. Για τον Μεταδευτεροβάθμιο Κύκλο Σπουδών – τάξη μαθητείας:

Πτυχίο Ειδικότητας επιπέδου 5, μετά από την ολοκλήρωση των διαδικασιών πιστοποίησης των προσόντων τους από τον Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.

Τί επαγγελματικά δικαιώματα έχουν οι απόφοιτοι τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης;

Η νομοθετική κατοχύρωση των διαφόρων επαγγελμάτων τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης αποτελεί αρμοδιότητα των υπουργείων που εποπτεύουν τα επαγγέλματα αυτά. Πληροφορίες για τα επαγγελματικά δικαιώματα διαφόρων ειδικοτήτων της τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης θα βρούμε στον κάτωθι ιστότοπο:

http://www.eoppep.gr/images/Isotimies_Kai_Epaggelmatika_Dikawmata/MONOFYLLO.pdf

Επίσης τα Επαγγελματικά Περιγράμματα που φαίνονται στον ιστότοπο <http://www.eoppep.gr/index.php/el/search-for/professional-outlines> μπορεί να βοηθήσουν αφού για κάθε επάγγελμα, αναφέρουν ποιοι πτυχιούχοι μπορούν να τα ασκήσουν, ενώ επίσης παρέχουν πληροφορίες για τις συνθήκες και τις προοπτικές κάθε επαγγέλματος».

http://www.eoppep.gr/teens/index.php/spoudes_meta_to_gymnasio/109-epal_trexon

(πρόσβαση την 21^η Οκτωβρίου 2017 , 22:15).

«Η Επαγγελματική εκπαίδευση είναι υποχρεωμένη να λειτουργήσει με βάση τρεις 3 αντιφάσεις :

Αντίφαση πρώτη: Η επαγγελματική εκπαίδευση, αντικειμενικά, έχει υψηλές απαιτήσεις για γνώσεις και δεξιότητες, στις οποίες δεν μπορούν να ανταποκριθούν εύκολα οι περισσότεροι μαθητές που την επιλέγουν σήμερα. Για αυτόν τον λόγο, μια από τις κυριότερες προκλήσεις της επαγγελματικής εκπαίδευσης είναι η υποστήριξη αυτών των μαθητών ή ακόμη και επανένταξη ορισμένων από αυτούς στην εκπαιδευτική διαδικασία, όχι όπως την έχουν βιώσει στις προηγούμενες βαθμίδες και την απορρίπτουν, αλλά μέσα από διαφορετικούς, ελκυστικούς τρόπους προσέγγισης της γνώσης.

Αντίφαση δεύτερη: Για να «δοκιμαστούν» οι διαφορετικοί αυτοί τρόποι προσέγγισης της γνώσης είναι απαραίτητη η εθελούσια ενεργός συμμετοχή του ίδιου του μαθητή στη διαδικασία της μάθησης . Όμως, η χρόνια σχολική αποτυχία, σε συνδυασμό με άλλα προβλήματα (μαθησιακές δυσκολίες, σοβαρά οικογενειακά προβλήματα κλπ.) οδηγούν πολλούς μαθητές σε αποθάρρυνση, σε άρνηση ενεργούς συμμετοχής στην εκπαιδευτική διαδικασία ή και σε γενικότερη χαμηλή αυτοεκτίμηση.

Αντίφαση Τρίτη: Για να ανταποκριθούν οι εκπαιδευτικοί στις παραπάνω υψηλές απαιτήσεις της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και των μαθητών της, είναι απαραίτητο να είναι δημιουργικοί και καινοτόμοι αλλά κυρίως να συνεργάζονται σε επίπεδο σχολείου, σε επίπεδο ειδικότητας, σε επίπεδο μαθημάτων (πχ θεωρία –εργαστήριο, μαθήματα ειδικότητας – μαθήματα γενικής παιδείας κλπ.) ώστε να διαμορφώνεται το κατάλληλο συνεργατικό ψυχοκοινωνικό κλίμα και να πολλαπλασιάζεται η αποδοτικότητα των προσπαθειών τους. Αυτό σημαίνει ότι πρώτα απ' όλα πρέπει να αισθάνονται ασφαλείς , να τους προσφέρονται ευκαιρίες επαγγελματικής ανάπτυξης με πολλαπλές μορφές επιμόρφωσης, προσαρμοσμένης στις καθημερινές ανάγκες τους και να έχουν στη διάθεσή τους δομές υποστήριξης στις οποίες να μπορούν να απευθύνονται για να αντιμετωπίσουν τα αίτια των προβλημάτων των μαθητών»

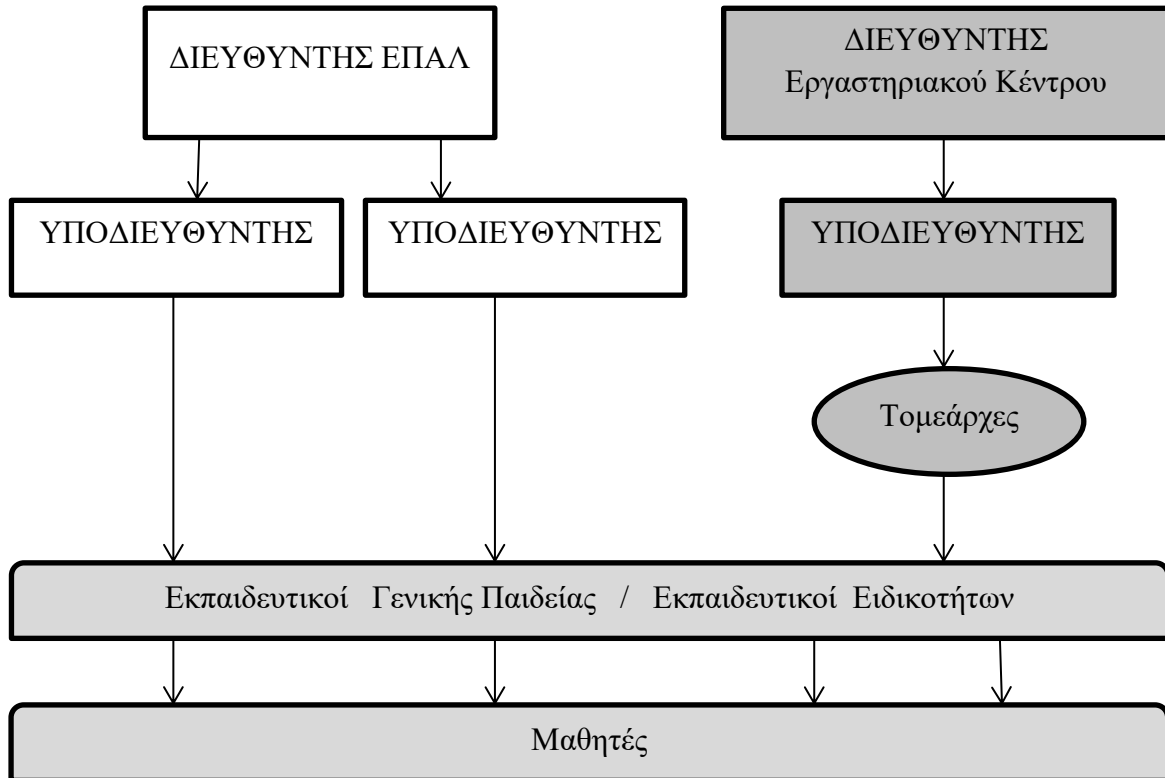
Κονταξής Α. Σύμβουλος Μηχανολόγων . *Επαγγελματικός και ο Κοινωνικός ρόλος του ΕΠΑΛ– Γιατί και πως να ενισχυθούν.*

<http://users.sch.gr/kontaxis/LINKS/160327KontaxisEpaggelmatiki.pdf>

(Πρόσβαση την 6^η Νοεμβρίου 2017, 18:15).

3^B Οργανόγραμμα ΕΠΑΛ – Ειδικότητες

Το διοικητικό οργανόγραμμα στα ΕΠΑΛ είναι το κάτωθι :

Στα Επαγγελματικά Λύκεια λειτουργούν οι εξής τεχνικές ειδικότητες (ΠΙΝΑΚΑΣ 1) στις οποίες ο υποψήφιος μαθητής θα βρει έστω και μία που να τον ενδιαφέρει . Εννοείται ότι θα προηγηθεί μια διεξοδική διαδικασία ενημέρωσης και έρευνας τόσο του μαθητή όσο και των γονέων του σχετικά με τις δυνατότητες που έχει για μελλοντική επαγγελματική αποκατάσταση. Οι ώρες διδασκαλίας των εργαστηριακών μαθημάτων στους χώρους του Ε.Κ. είναι περισσότερες από αυτές των μαθημάτων της γενικής παιδείας. Αποτέλεσμα αυτού είναι οι μαθητές με Ε.Μ.Δ. – Δυσλεξία να έχουν την δυνατότητα να αναπτύξουν ελεύθερα σε αυτούς τους χώρους τα ταλέντα τους , φυσικά με την καθοδήγηση των έμπειρων εργαστηριακών εκπαιδευτικών που ως επί το πλείστον έχουν εργαστεί και «έξω» στην ιδιωτική αγορά εργασίας και συνεπώς έχουν την απαραίτητη εμπειρία την οποία μπορούν να μεταφέρουν στους μαθητές με Ε.Μ.Δ.-Δυσλεξία. Όπως ειπώθηκε παραπάνω οι μαθητές με Ε.Μ.Δ.-Δυσλεξία χαίρονται να εργάζονται χρησιμοποιώντας περισσότερο τα χέρια τους και λιγότερο το μυαλό τους . Αυτό μπορούν να κάνουν στα ΕΠΑΛ.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

Α΄ ΤΑΞΗ	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ	ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	ΝΑΥΤΙΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ
Β΄ ΤΑΞΗ	ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΑΣ	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ	ΠΛΟΙΑΡΧΩΝ
	ΟΧΗΜΑΤΩΝ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ	ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ
	ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΑΣ	ΥΓΕΙΑΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ	
	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ	ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜ.	
	ΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ		
	ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΩΝ		
Β΄ ΤΑΞΗ	ΤΟΜΕΑΣ	Γ΄ ΤΑΞΗ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ	
ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΑΣ		1.ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ 2.ΨΥΚΤΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	
ΟΧΗΜΑΤΩΝ		ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΗΛΕΚΤΡ. ΣΥΣΤΗΜ. ΑΥΤΟΚ.	
ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΑΣ		ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ		1.ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛ. ΣΥΣΤΗΜ. ΔΙΚΤ. 2.ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜ. ΕΠΙΚΟΙΝ.	
ΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ		ΣΧΕΔΙΑΣΤΩΝ ΔΟΜΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	
ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΩΝ		ΓΡΑΦΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ	
		ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΣΥΣΤΗΜ ΕΦΑΡΜ ΟΓΩΝ Η/Υ	
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ		1.ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΔΙΟΙΚ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ 2.ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡ/ΩΝ	

ΥΓΕΙΑΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ	ΒΟΗΘΩΝ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΟΚΟΜΩΝ ΒΟΗΘΩΝ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ ΒΟΗΘΩΝ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ
ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΕΡΓΩΝ ΤΟΠΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ
ΝΑΥΤΙΚΟΣ ΠΛΟΙΑΡΧΩΝ	ΠΛΟΙΑΡΧΩΝ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ
ΝΑΥΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ	ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΝΑΥΤΙΚΟΥ

«Ολόκληρη η διεργασία της αντιμετώπισης επικεντρώνεται στην αποδοχή του μαθητή από την οικογένεια και το σχολείο , βασική προϋπόθεση στην αποτελεσματική αντιμετώπιση της δυσλεξίας και στην ικανοποίηση των ψυχολογικών αναγκών του παιδιού . Το παιδί με δυσλεξία έχει ανάγκη εκτός από τον ειδικό τρόπο εκπαίδευσης , από ενθάρρυνση σαν άτομο και σαν μαθητής . Βασική επιδίωξη του εκπαιδευτικού είναι να αποτρέψει το μαθητή από τη δυσάρεστη εμπειρία της σχολικής αποτυχίας».

Ρούσσου Α. (2000). *Έρευνα η επαγγελματική προετοιμασία των ατόμων με ειδικές ανάγκες. Διερεύνηση στάσεων και απόψεων των δυσλεξικών ατόμων για τον επαγγελματικό προσανατολισμό.* Πειραιάς. Ε.Ψ.Υ.Π.Ε.

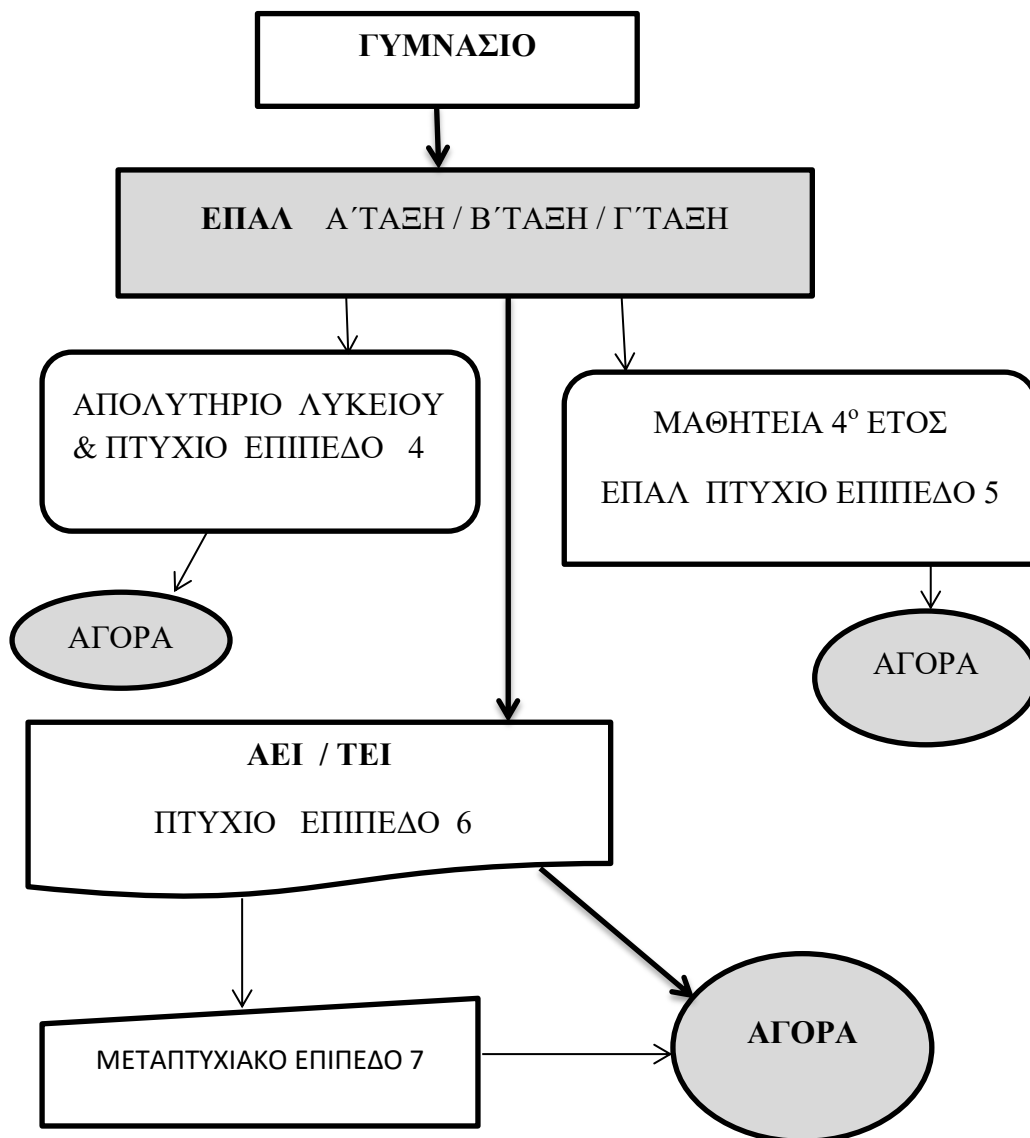
Η φοίτηση στα ΕΠΑΛ επιφυλάσσει πλήθος δυνατοτήτων προσομοίωσης σε πραγματικά δεδομένα τόσο μέσα στους χώρους των εργαστηρίων εφαρμογής αλλά και έξω στον επαγγελματικό κόσμο της εργασίας. Ας λάβουμε υπόψιν μας ότι σε ένα ΕΠΑΛ λειτουργούν ως τομείς ένα μεγάλο πλήθος από επαγγέλματα που τα βρίσκουμε στις καθημερινές μας συναλλαγές. Π.χ. Λογιστική : όλοι θα κάνουμε φορολογικές δηλώσεις, θα κόψουμε τιμολόγια , θα μετρούμε το ΦΠΑ . Αυτοκίνητο : ανταλλακτικά , σέρβις. Ηλεκτρολογία και που δεν θα χρειασθεί. Γεωπονία κ.λπ. Στο ΕΠΑΛ έχουμε ένα τεχνικό επαγγελματικό μικρόκοσμο απλωμένο μπροστά μας . Έχουμε την δυνατότητα , μικρή ή μεγάλη , για να κάνουμε θα έλεγε κανείς μια συνολική προσομοίωση ζωής , για το τι να περιμένουν «αύριο» εκεί έξω οι μαθητές με Ε.Μ.Δ.- Δυσλεξία. Μετά την αποφοίτηση τους από τα ΕΠΑΛ έχουν

την δυνατότητα εφόσον το επιθυμούν, για να εργασθούν, να πάρουν τις πρώτες επαγγελματικές άδειες εξάσκησης επαγγέλματος από την Διεύθυνση Βιομηχανίας.

Φυσικά μπορούν να πορευθούν συνεχίζοντας αλλά και αναβαθμίζοντας το πτυχίο και τις άδειες τους, ανεξάρτητα από τις τυχόν περαιτέρω σπουδές που ίσως επιδιώξουν τώρα ή στο μέλλον.

Έχουμε κάποια προβλήματα συγχρονισμού μέσα στην τάξη μεταξύ των ομάδων των μαθητών (εξαιτίας της διαφορετικής αντίληψης - κατανόησης). Αυτά όμως μπορούν να ξεπεραστούν με τις στρατηγικές που διατυπώθηκαν ήδη σε προηγούμενο κεφάλαιο.

Η πορεία ενός μαθητή στο Ελληνικό Εκπαιδευτικό Σύστημα σήμερα (2017).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο ΠΡΟΣΔΟΚΙΕΣ ΜΑΘΗΤΩΝ & ΚΗΔΕΜΟΝΩΝ.

4^Α Προσδοκίες κατά την διάρκεια της φοίτησης στα ΕΠΑΛ.

Γονείς και μαθητές θέλουν ισότιμη συνεκπαίδευση μαζί με τους υπόλοιπους μαθητές. Κατάλληλο περιβάλλον διδασκαλίας. Ζητούν από το σχολείο να έχει υποστηρικτικές υποδομές οι οποίες προφανώς θα βοηθήσουν τους μαθητές με Ε.Μ.Δ.-Δυσλεξία. Π.χ. υπολογιστές , projector . Επιπλέον εξατομικευμένη υποστήριξη σε επίπεδο εκπαιδευτικού στην τάξη . Η σχετική επιμόρφωση των εκπαιδευτικών της σχολικής μονάδας σε θέματα σχετικά με τα μαθησιακά προβλήματα βρίσκεται προς την σωστή κατεύθυνση και κρίνεται θετικότερη.

Η παρουσία των μαθητών με Ε.Μ.Δ.- Δυσλεξία στο σχολείο να έχει ευχάριστες δραστηριότητες και όχι τιμωρητικές πρακτικές.

Να υπάρχει ενημέρωση για την σχολική επίδοση και πνεύμα συνεργασίας επ'ωφελεία του μαθητή. Οι γονείς και οι εκπαιδευτικοί από κοινού συνεργαζόμενοι μπορούν να βοηθήσουν πληροφορούμενοι αλλήλους, με υπομονή, αποδοχή, ειλικρίνεια και συμπαράσταση.

Καθοδήγηση γονέων από τους εκπαιδευτικούς για να βοηθούν τα παιδιά τους στο σπίτι, στο διάβασμα, στις εργασίες, κ.λπ.

Η σχολική μονάδα μπορεί να βοηθήσει διοργανώνοντας σεμινάρια αυτοεπιμόρφωσης τόσο για τους εκπαιδευτικούς αλλά και για τους γονείς. Επίσης δίνοντας επιπλέον πρωτοβουλίες στους μαθητές όπως π.χ. συμμετοχή σε δραστηριότητες (εορτές). Επίσης να προτρέπουν τους γονείς ώστε να συμμετέχουν ενεργά μέσα στον σύλλογο γονέων και κηδεμόνων κ.λπ.

« Η φιλοσοφία του μη αποκλεισμού της διαφορετικότητας , αποτέλεσμα των σύγχρονων τάσεων αποφυγής του διαχωρισμού και παροχής ίσων ευκαιριών εκπαίδευσης Unesco,1994»

Ημέλλου Ο. (2011, σελ28-29). *Ένταξη και ισότιμη συνεκπαίδευση μαθητών με δυσκολίες μάθησης στο γενικό σχολείο*. Αθήνα ΥΠΔΒΜΘ .

«Ο μεγάλος Έλληνας παιδαγωγός Δημήτρης Γληνός είπε : Ο μόνος τρόπος για να ζήσεις και να πεθάνεις σαν άνθρωπος είναι να ζήσεις και να πεθάνεις για ένα ιδανικό.

Για τους γονείς η αγωγή των παιδιών τους , ως έργο και ως υπευθυνότητα δεν μπορεί παρά να είναι ένα ιδανικό. Το ιδανικό αυτό πραγματοποιείται με την δημιουργία ατόμων ελεύθερων, ικανών, καλά προσαρμοσμένων και ωφέλιμων στην κοινωνία.»

Χρηστάκη Κ. (2010). *Ο ρόλος των γονέων στην αγωγή & ανάπτυξη των παιδιών τους*.

<http://www.dyslexia-goneis.gr/view.asp?ItemID=59&ns=1&mcid=9&cid=23&scid=16&page=4> .(πρόσβαση την 6^η Νοεμβρίου 2017, 19:15).

«Ο Αλμπέρτο Μοραβία γράφει στο μυθιστόρημα του ‘ η χωριάτισσα ’. Έχω προσέξει πολλές φορές πως τα παιδιά κάνουν το αντίθετο από αυτό που τους λένε ή κάνουν οι γονείς τους, όχι γιατί πιστεύουν στην πραγματικότητα ότι οι γονείς τους κάνουν άσχημα αλλά για το μοναδικό λόγο ότι αυτά είναι παιδιά και οι γονείς τους είναι οι γονείς τους και θέλουν και αυτά να έχουν την ζωή τους με το δικό τους τρόπο , όπως οι γονείς έχουν την δική τους ζωή».

Μοραβία Α. (1982) *.Η ΧΩΡΙΑΤΙΣΣΑ*. Αθήνα. Εκδόσεις ΟΔΥΣΣΕΑΣ.

Η διαπαιδαγώγηση των παιδιών έχει μακρά διάρκεια περίπου 18 χρόνια. Όλα αυτά τα χρόνια ο άνθρωπος εξελίσσεται. Οι γονείς οφείλουν όλα αυτά τα χρόνια να βρίσκονται σε μια διαρκώς αυξανόμενη επαγρύπνηση. Όταν χρειάζεται να γίνονται εκ μέρους τους διορθωτικές επεμβάσεις. Τα συσσωρευμένα προβλήματα των προηγούμενων χρόνων επιζητούν την επίλυση τους στην τελική ευθεία , λίγο πριν την αναζήτηση ‘δουλειάς’ από τους μαθητές.

Οι γονείς των παιδιών με Ε.Μ.Δ. – Δυσλεξία το πρώτο που θα πρέπει να πράξουν μόλις αντιληφθούν τις δυσκολίες που έχει το παιδί τους, είναι να το διαχειριστούν με ηρεμία πάνω από όλα και κατόπιν συνεργαζόμενοι με τους εκπαιδευτικούς. Με υπομονή , επιμονή και σχολαστικότητα θα πετύχουν πάρα πολλά. Οι απαιτήσεις τους από την φοίτηση, των παιδιών στα ΕΠΑΛ , όντως εμπεριέχουν μεγάλες προσδοκίες. Η Προσδοκία τους εύλογα είναι να μάθουν πρώτα ‘γράμματα’ , μετά μια ‘τέχνη’ και τελικά να βρουν αύριο μια ‘δουλειά’ για να ζήσουν με αξιοπρέπεια.

Οι ευκαιρίες που δίνονται κατά την διάρκεια της φοίτησης τους στα ΕΠΑΛ είναι πολλές. Κυρίως μέσα από την πραγματοποίηση πλήθους εργαστηριακών ασκήσεων , στις επιμέρους ειδικότητες , εν ήδη προσομοίωσης σε πραγματικά δεδομένα. Οι εκπαιδευτικές επισκέψεις σε επαγγελματίες, τα Ευρωπαϊκά Προγράμματα Erasmus κ.ά. Τα καινούργια προγράμματα

(10/2017) της Μαθητείας στο 4^ο έτος των ΕΠΑΛ. Όλα αυτά θα δώσουν την χαρά της δημιουργίας τόσο στους μαθητές αλλά και για τους γονείς τους θα είναι η αφορμή για να τους επιβραβεύσουν. Ο έπαινος από τους γονείς που τόσο πολύ χρειάζονται οι μαθητές για να συνεχίσουν την πορεία τους.

Είναι σημαντικό οι γονείς να αποδεχτούν και τα όποια ελαττώματα έχει το παιδί τους ασχέτως του επαγγελματικού προσανατολισμού (φοίτηση στα ΕΠΑΛ αλλά και μετέπειτα). Επί παραδείγματι ένας ηλεκτρολόγος που είναι ανορθόγραφος , αυτό δεν θα έχει κάποια συνέπεια στην επαγγελματική του εξέλιξη.

«Ποτέ και τίποτα στην ζωή μου δεν μου έφερε την ικανοποίηση που μου έδωσαν οι σπουδές μου , όπου και διέπρεψα , αλλά και την χαρά του να κάνω αυτό που θέλω όχι μόνο εγώ , αλλά πολύ άλλοι δυσλεξικοί σαν και εμένα , όπως ο Μιχάλης , ο Sebastian , η Δάφνη , η Κατερίνα, η Suzanna, ο Albert Einstein , ο Leonardo Da Vinci, ο Bill Gates, ο Tom Cruz και πωλί άλι!»

Ρασιδάκη Χ.(2000). *Εξομολόγηση Ψυχής. Και όμως τα κατάφερα.*

<http://www.dyslexia-goneis.gr/view.asp?ItemID=195&ns=1&mcid=9&cid=122>

(πρόσβαση την 6^η Νοεμβρίου 2017, 21:45).

«Οι Νέοι Άνθρωποι επισήμαναν προκλήσεις και ανάγκες. Οι ανάγκες πρόσβασης είναι διαφορετικές για διαφορετικούς ανθρώπους. Υπάρχουν διαφορετικά εμπόδια πρόσβασης στην εκπαίδευση και την κοινωνία για ανθρώπους με διαφορετικές ειδικές ανάγκες , όπως για παράδειγμα:

- κατά την διάρκεια των μαθημάτων και των εξετάσεων κάποιοι από εμάς χρειάζονται περισσότερο χρόνο.
- κάποτε χρειαζόμαστε προσωπικούς βοηθούς στις τάξεις μας.
- χρειάζεται να έχουμε πρόσβαση σε προσαρμοσμένο υλικό την ίδια ώρα με τους συμμαθητές μας.
- η ελεύθερη επιλογή θεμάτων για σπουδές είναι κάποτε περιορισμένη λόγω μη προσβάσιμων κτιρίων , μη ικανοποιητικής τεχνολογίας και πρόσβασης σε υλικό.

- χρειαζόμαστε θέματα και δεξιότητες που να είναι σημαντικά σε μας και την μελλοντική μας ζωή.
- χρειαζόμαστε σωστή καθοδήγηση καθόλη την διάρκεια της σχολικής μας εκπαίδευσης αναφορικά με το τι είναι κατορθωτό να κάνουμε στο μέλλον που να βασίζεται στις ατομικές μας ανάγκες.»

ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΤΗΣ ΛΙΣΣΑΒΩΝΑΣ (2007). *Οι απόψεις των νέων ανθρώπων για την ενιαία εκπαίδευση.* http://europa.eu.int/comm/dgs/education_culture/index_en.htm

(Πρόσβαση την 6^η Νοεμβρίου 2017, 22:45).

«Συνοψίζοντας οι αγωνίες και οι προσδοκίες των γονιών έχουν κοινό παρονομαστή την επαγγελματική κατάρτιση του ‘τέκνου τους’ και την δημιουργία οικογένειας με την ειδοποιό διαφορά ότι μιλάμε για τις προσδοκίες των γονιών και όχι των παιδιών. Τι γίνεται τώρα όταν τα όνειρα οι επιλογές και οι στόχοι των παιδιών όσον αφορά τη ζωή τους διαφέρουν σε μεγάλο βαθμό από αυτά του μπαμπά και της μαμάς; Πως αντιμετωπίζει ο γονιός αυτό το πλήγμα; Αφού τις περισσότερες φορές οι γονείς από την ανησυχία τους και μόνο να πράξουν το σωστό θεωρούν λάθος κάθε επιλογή αντίθετη από τη δική τους και έρχονται σε σύγκρουση με τα παιδιά τους.

Βέβαια σαφώς και είναι καλό να υπάρχουν όνειρα και επιθυμίες τον γονιών για τα παιδιά τους, είναι πολύ καλό για την καλή ψυχολογία των παιδιών αφού με αυτό τον τρόπο τους δείχνουν ότι πιστεύουν στις δυνατότητες και στις δυνάμεις τους και κάνουν όνειρα για αυτά. Όταν οι επιθυμίες γονιών και εφήβων συγκλίνουν τότε δεν υπάρχει πρόβλημα (αν και βέβαια και σε αυτήν την περίπτωση το παιδί θέλει να νιώθει ότι ήταν καθαρά δική του επιλογή άσχετα αν ικανοποιεί τους γονείς του η όχι.) Στην περίπτωση τώρα που οι απόψεις δεν συμφωνούν, υπάρχει ρήξη μεταξύ γονέα και παιδιού που έχει σαν αποτέλεσμα τα παιδιά να καταπιέζονται αρκετά (ανάλογα φυσικά και με τον χαρακτήρα κάθε παιδιού)με ανεξέλεγκτες αντιδράσεις.

Τέλος αυτό που θα ήταν καλό να κάνουν οι γονείς είναι να προσπαθήσουν να εντοπίσουν τη σωστή κατεύθυνση του παιδιού τους ή το ταλέντο του , ώστε να το βοηθήσουν να εξελιχθεί σε αυτό που το ίδιο αγαπάει και να μπορέσει με αυτόν τον τρόπο να βαδίσει στα πρώτα βήματα που θα το οδηγήσουν προς την ευτυχία. Είναι πολύ σημαντικό κατά την εξέλιξη κάθε ανθρώπου να αγαπάει αυτό που κάνει και όχι να κάνει αυτό που του έχει επιβληθεί. Στην δεύτερη περίπτωση δεν θα είναι ποτέ ευτυχισμένο. Αυτή βέβαια είναι μια

εξαιρετικά δύσκολη προσωπική υπόθεση και θέλει πολύ δουλειά για να επιτευχθεί από τους γονείς αφού ο κάθε γονέας θεωρεί τον εαυτό του αυθεντία όσον αφορά τις επιλογές για την ζωή των παιδιών του. Οι γονείς είναι απαραίτητο να σκεφτούν γιατί φέρνουν αντιρρήσεις στα παιδιά τους όσον αφορά τα όνειρα τους.»

Ρουμελιώτη Ε.(2015) *Αναμφισβήτητα ο διακαής πόθος του κάθε γονέα (ή τουλάχιστον των περισσότερων, για να ακριβολογούμε) είναι να αποκτήσει κάποια μέρα την αξίωση να καμαρώσει το παιδί του ως ένα επιτυχημένο και ευτυχισμένο άνθρωπο.*

<http://www.creteplus.gr/news/ti-ginetai-otan-ta-oneira-gia-ti-zoi-mas-den-antapokrinontai-stis-prosdokies-ton-gonion-mas-127210.html>

(Πρόσβαση την 6^η Νοεμβρίου 2017, 23:15).

«Οπότε, οι προσδοκίες των γονιών, προκειμένου να είναι θετικές για τα παιδιά, χρειάζεται να είναι καταρχάς ρεαλιστικές, εννοώντας πως πρέπει να βασίζονται στο αναπτυξιακό στάδιο του παιδιού, στις ικανότητες, τις δεξιότητες, τις ιδιαίτερες κλίσεις και την ιδιοσυγκρασία του. Βασική δουλειά, λοιπόν, είναι για τους γονείς να αναγνωρίσουν πρώτα τις ικανότητες του παιδιού και τα ιδιαίτερα ταλέντα και ενδιαφέροντά του και να δημιουργήσουν στη συνέχεια ένα περιβάλλον που θα προωθεί τις ικανότητες αυτές. Η ανάπτυξη ρεαλιστικών προσδοκιών θα ωθήσει τα παιδιά στη δημιουργία μιας υγιούς εικόνας εαυτού και στην καλλιέργεια ενός συναισθήματος αυτοπεποίθησης και σιγουριάς, απαραίτητα συστατικά για τις μελλοντικές του επιτυχίες.

Οι υπέρμετρες προσδοκίες των γονιών, αντί για τη δημιουργία αυτοπεποίθησης, πιέζουν το παιδί, το οδηγούν σε σύγχυση καθώς δε μπορεί να καταλάβει τι ακριβώς του ζητούν οι γονείς του, το κάνουν να νιώθει ότι αποτελεί πηγή απογοήτευσης για αυτούς όταν δεν τα καταφέρνει και ενδέχεται να του προκαλέσουν διάφορα αρνητικά συναισθήματα, όπως αυξημένο άγχος, ενοχές, φόβο πως θα αποτύχει, θυμό, απογοήτευση, ματαιώση, αίσθημα του ανικανοποίητου, ανασφάλεια και έλλειψη σιγουριάς και πίστης στον εαυτό.

Παράλληλα, εξαιτίας των μη ρεαλιστικών προσδοκιών τους, ελλοχεύει ο κίνδυνος οι γονείς να μην αντιλαμβάνονται τί νιώθει το παιδί τους, ποιες είναι οι πραγματικές του επιθυμίες, τί κρύβεται πίσω από μια σχολική αποτυχία (π.χ. ειδικές μαθησιακές δυσκολίες),

ποιες είναι οι ανάγκες του. Το αποτέλεσμα σε αυτή την περίπτωση μπορεί να είναι η ρήξη στη σχέση με τα παιδιά τους.

Οι γονείς που έχουν μη ρεαλιστικές προσδοκίες στο σχολείο ή σε οποιοδήποτε άλλο τομέα της ζωής των παιδιών, ουσιαστικά βάζουν σε κίνδυνο τη ψυχική, συναισθηματική και σωματική υγεία τους. Οι έρευνες δείχνουν πως τα παιδιά που δέχονται τέτοιου είδους πίεση συχνά αρχίζουν να αρνούνται να συμμετέχουν ή να επιχειρήσουν οτιδήποτε καινούριο. Φοβούνται να μην φανούν στους γονείς τους ως ατελή και δεν είναι λίγες οι φορές που ενώ έχουν τεράστιες δυνατότητες και ικανότητες να πετύχουν, σταματούν να προσπαθούν εξαιτίας των εξωπραγματικών προσδοκιών των γονιών τους.

Όταν οι καλύτερες προσπάθειες των παιδιών δεν είναι ποτέ αρκετά καλές για τους γονείς, τότε η ζωή τους γεμίζει φόβο και θλίψη γιατί στην πραγματικότητα πιστεύουν πως ποτέ δεν θα καταφέρουν να είναι αρκετά καλοί στα μάτια των γονιών τους. Κάποια παιδιά μπορεί να επαναστατήσουν ενάντια σε αυτές τις πιέσεις, και άλλα παιδιά μπορεί να νιώσουν έντονο άγχος, καταθλιπτική διάθεση και να αποκτήσουν αρνητική εικόνα για τον εαυτό τους.

Το κακό είναι πως τα παιδιά που δεν έχουν δυναμικό χαρακτήρα και έχουν παθητικές αντιδράσεις, τείνουν να ζουν τη ζωή που θέλουν οι γονείς τους και όχι την ζωή που θέλουν οι ίδιοι. Κάνοντας πάντα το “χατίρι” των γονιών τα παιδιά καταλήγουν να γίνουν ενήλικες χωρίς αυτοπεποίθηση, χωρίς να έχουν πάρει στην ζωή τους καμία πρωτοβουλία και η προσωπική τους ευτυχία να είναι πάντα άρρηκτα συνδεδεμένη με αυτήν των γονιών τους, αφού μια ζωή η επιτυχία τους θα εξαρτάται από το πόσο σημαντική είναι για τους γονείς και όχι από την δική τους ικανοποίηση. Το παιδί δεν θα χαρεί ποτέ ουσιαστικά την ζωή του αν ο τρόπος που θα την ζήσει θα του επιβληθεί από τους γονείς του. Το παιδί δεν θα ευτυχήσει ποτέ πραγματικά αν η μόνη πηγή χαράς που θα έχει θα είναι η ικανοποίηση που προσφέρει στους γονείς του από τα επιτεύγματα του.

Θα μπορούσαμε να υποθέσουμε επομένως πως το καλύτερο για τα παιδιά είναι να μην έχουν οι γονείς καθόλου απαιτήσεις ή προσδοκίες; Η απάντηση είναι αρνητική. Οι μηδενικές ή χαμηλές προσδοκίες των γονιών, δεν απαιτούν καμία προσπάθεια από τα παιδιά και στέλνουν το μήνυμα ότι οι γονείς δεν έχουν εμπιστοσύνη στις ικανότητές τους. Μπορεί να ακουστεί ειρωνικό, αλλά οι χαμηλές προσδοκίες επίσης δημιουργούν στα παιδιά άγχος ή καταθλιπτική διάθεση, γιατί τα κάνουν να αισθάνονται ανίκανα να πετύχουν κάτι

περισσότερο στη ζωή τους. Μπορεί να προσπαθούν ελάχιστα σε νέες προκλήσεις και να τα παρατούν εύκολα ακόμα και όταν είναι σε θέση να τα καταφέρουν.

Συνοψίζοντας, ένα παιδί δεν είναι αποτυχημένο εάν δεν είναι άριστος μαθητής. Πολλοί δυστυχισμένοι ενήλικες υπήρξαν άριστοι μαθητές και πολλοί ευτυχισμένοι ενήλικες υπήρξαν κακοί μαθητές. Οι προσδοκίες λοιπόν των γονιών, μπορεί να ωφελήσουν την ανάπτυξη του παιδιού ή να αποτελέσουν τροχοπέδη στην υγιή ψυχοκοινωνική του εξέλιξη.

Ο στόχος δεν είναι να δημιουργήσουμε το ιδανικό παιδί, γιατί δεν υπάρχει ένα και μοναδικό τέλειο πρότυπο. Το μυστικό για ένα υγιές και ευτυχισμένο παιδί είναι η ισορροπία, έτσι ώστε να αξιοποιήσει στο έπακρο τις ικανότητές του για να είναι ευχαριστημένο και να έχει πίστη στην αξία και τις δυνατότητές του.

Τι θα γίνει όμως με τις δικές σας επιθυμίες; Εκεί ο καθένας έχει να παλέψει με τον εαυτό του. Χρειάζεται να επαναπροσδιορίσει τους λόγους που επιθυμεί το παιδί του να μη του φέρνει αντιρρήσεις; Για ποιον λόγο επιθυμεί το παιδί του να κάνει αυτό που θέλει εκείνος; Γιατί θέλει τα παιδιά του να ζήσουν όπως δεν έζησε ο ίδιος;

Το παιδί σας είναι μεν κομμάτι από τον εαυτό σας αλλά δεν παύει να είναι και ξεχωριστή προσωπικότητα και να έχει δικά του θέλω για την ζωή. Το παιδί σας δεν αποτελεί την συνέχεια της δικής σας ζωής. Φροντίστε να εισπράττει αναγνώριση, αγάπη, επιβράβευση, υποστήριξη και κατανόηση. Αποδεχτείτε το για αυτό που είναι και για όσα μπορεί να κάνει. Συμβουλευτείτε, μην απαιτείται, γίνεται συνοδοιπόροι και όχι καθοδηγητές του.»

Πετμεζά Β.(2017).*Προσδοκίες γονέων*. <http://www.xronos.gr/arthra/prosdokies-goneon>

(Πρόσβαση την 6^η Νοεμβρίου 2017, 23:25).

«Αρχικά διατυπώσαμε το ερώτημα, ως προς το κίνητρο του να επιλέξουν το συγκεκριμένο τύπου λυκείου. Από ότι φάνηκε από τις απαντήσεις σχεδόν του συνόλου των ερωτηθέντων, δεν ήταν η φήμη του, ότι είναι πιο εύκολο, αλλά ότι θα τους έδινε εκτός από το απολυτήριο λυκείου και ένα πτυχίο μιας ειδικότητας και μια ευκολότερη δυνατότητα πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Επιπλέον υποστήριξαν, ότι κάποια μαθήματα που θα διδασκόντουσαν στα ΕΠΑΛ, τους φαινόταν πιο ενδιαφέροντα από τα μαθήματα του γενικού λυκείου και αυτό ήταν ένα

πρόσθετο κίνητρο το οποίο καθόρισε την επιλογή τους. Υποστήριξαν επίσης, ότι παρόλη την κακή φήμη που έχουν αυτά τα σχολεία, δεν αντιμετώπισαν ουσιαστικές αντιδράσεις σε σχέση με την επιλογή τους να φοιτήσουν σε αυτά.

Μάλιστα πολλοί εξ αυτών, δέχτηκαν και παρότρυνση από το στενό τους περιβάλλον και είπαν, ότι η επιλογή τους δεν άλλαξε σε τίποτε τις προηγούμενες κοινωνικές τους σχέσεις.

Επίσης, από τις απαντήσεις τους διαπιστώσαμε, ότι οι μαθητές αισθάνονται σε γενικές γραμμές καλά στα σχολεία τους, παρόλο ότι δεν θεωρούν τη γενικότερη ποιότητα των μαθητών στα συγκεκριμένα σχολεία να είναι και η καλύτερη δυνατή. Αυτό το γεγονός δήλωσαν, ότι δημιουργεί κάποια προβλήματα στους μαθητές οι οποίοι συνειδητά θέλουν να είναι καλοί και να παρακολουθούν, αλλά αυτοί προσπαθούν με διάφορους τρόπους να ξεπερνούν τις όποιες δυσκολίες δημιουργούνται από αυτή τη κατάσταση.

Σημαντικό ρόλο στη βελτίωση αυτής της κατάστασης, εκτός από την συμπεριφορά των ιδίων είπαν, ότι παίζει η γενικότερη στάση των καθηγητών, οι οποίοι κατά την γνώμη τους πρέπει να επιβάλλουν τους κανόνες στα σχολεία, ώστε να υπάρχει ηρεμία, γεγονός το οποίο θα ωφελήσει σε μεγάλο βαθμό την εμπέδωση της σχολικής γνώσης, την οποία αυτά προσφέρουν.

Άλλωστε, δεν θεωρούν ότι η ποιότητα συμμαθητών και καθηγητών, είναι ουσιαστικά διαφορετική από ότι στα άλλα σχολεία, καθώς πιστεύουν, ότι σε όλες τις σχολικές μονάδες υπάρχουν καλοί και κακοί μαθητές, καλά ή κακά παιδιά και καλοί ή κακοί δάσκαλοι....

Διαπιστώσαμε επίσης από τις απαντήσεις των μαθητών, ότι ως θετικά σημεία του να είσαι μαθητής του ΕΠΑΛ είναι, ότι έχεις τη δυνατότητα εκτός από το απολυτήριο λυκείου να αποκτήσεις ένα πτυχίο μιας ειδικότητας το οποίο θα σου δώσει τη δυνατότητα να ασκήσεις ένα επάγγελμα και επιπλέον κατά τη διάρκεια της φοίτησής σου στο ΕΠΑΛ θα έχεις και ελεύθερο προσωπικό χρόνο, τον οποίο στερείσαι αν φοιτάς στο γενικό λύκειο. Παράλληλα αν έχεις βλέψεις για να εισαχθείς σε χαμηλών απαιτήσεων σχολές της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ο δρόμος μέσω του ΕΠΑΛ είναι πιο εύκολος. Βεβαίως οι μαθητές σημειώνουν ότι αν έχεις υψηλούς ακαδημαϊκούς στόχους, αυτό θα το πετύχεις κυρίως μέσω του γενικού λυκείου.»

Χρήστου Π.(2016).*Οι μαθητές της Β΄θμιας τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και η σχολική γνώση. Η σκοπιά των μαθητών.* Κόρινθος. Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου.

«Αν οι μεγάλες οικονομικές και κοινωνικές αλλαγές των τελευταίων δεκαετιών επηρέασαν την σταθερότητα γενικά των εργαζομένων στην αγορά εργασίας, οι επιπτώσεις

τους ήταν πολύ πιο έντονες στην απασχόληση των νέων , των οποίων η θέση στην αγορά εργασίας έγινε πολύ ευάλωτη, η δε ένταξή τους σε αυτήν πολύ πιο δύσκολη και προβληματική.

Η διαδικασία πλήρους ενσωμάτωσης των νέων στην κοινωνία των ενηλίκων δεν γίνεται πια αυτόματα ούτε είναι σαφώς οριοθετημένη , αφού στις περισσότερες περιπτώσεις δεν αποτελεί το πέρας μια μικρής γέφυρας που συνδέει την εκπαίδευση με την αγορά εργασίας, Αλλά φαίνεται να είναι μέρος ενός μακροχρόνιου ταξιδιού , που αρχίζει πολύ πριν φύγουν οι νέοι από το σχολείο και δεν τελειώνει οπωσδήποτε με την πρώτη είσοδό τους στην αγορά Εργασίας».

Βλάχος Δ. (2008 , σελ 27) .*Έρευνα απασχόλησης αποφοίτων Αν. Κύκλου δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ΤΕΕ / Ενιαίο Λύκειο*. Αθήνα. ΠΙ/ ΥΠΕΠΘ

«Αναπτυξιακές και ατομικές διαφορές. Τα παιδιά μαθαίνουν καλύτερα όταν λαμβάνονται υπόψη οι ατομικές τους διαφορές.

Ερευνητικά δεδομένα. Οι έρευνες έχουν δείξει ότι υπάρχουν βασικές αναπτυξιακές διαφορές στη μάθηση. Καθώς τα παιδιά αναπτύσσονται, διαμορφώνουν νέους τρόπους αναπαράστασης του κόσμου και επίσης αλλάζουν τις διαδικασίες και τις στρατηγικές που χρησιμοποιούν για να διαχειριστούν αυτές τις αναπαραστάσεις. Επιπλέον, υπάρχουν σημαντικές ατομικές διαφορές στη μάθηση.

Ο αναπτυξιακός ψυχολόγος Howard Gardner έχει υποστηρίξει ότι υπάρχουν πολλές άλλες διαστάσεις της ανθρώπινης νοημοσύνης πέραν των λογικών και γλωσσικών ικανοτήτων με τις οποίες συνήθως ασχολούμαστε στο σχολείο. Κάποια παιδιά είναι προικισμένα στη μουσική, άλλα έχουν εξαιρετικές ικανότητες στην αντίληψη του χώρου (οι οποίες είναι απαραίτητες για τους αρχιτέκτονες και τους καλλιτέχνες), οι σωματικές/κινησθητικές ικανότητες (που χρειάζονται οι τεχνίτες, χειρουργοί, αθλητές) οι ικανότητες να δημιουργούν κοινωνικές σχέσεις με τους άλλους ανθρώπους κ.λπ. Τα σχολεία πρέπει να δημιουργούν το καλύτερο περιβάλλον για την ανάπτυξη των παιδιών λαμβάνοντας υπόψη τις ατομικές τους διαφορές.

Εφαρμογή . Μάθετε πώς να εκτιμάτε κατάλληλα τις γνώσεις, τις στρατηγικές και τους τρόπους μάθησης των παιδιών.

- Δώστε στα παιδιά μια ποικιλία υλικών, δραστηριοτήτων και μαθησιακών εργασιών που να περιλαμβάνουν τη γλώσσα, τα μαθηματικά, τις φυσικές επιστήμες, τα καλλιτεχνικά, τη μουσική, την κίνηση, την κοινωνική αντίληψη κ.λπ.
- Εντοπίστε τις ιδιαίτερες ικανότητες των μαθητών, δίνοντας ιδιαίτερη βαρύτητα στο ενδιαφέρον, την επιμονή και την αυτοπεποίθηση που δείχνουν όταν εκτελούν διαφορετικά είδη δραστηριοτήτων.
- Υποστηρίξτε τις ιδιαίτερες ικανότητες των μαθητών και αξιοποιήστε τις για να βελτιώσετε τη συνολική τους σχολική επίδοση.
- Καθοδηγήστε και προκαλέστε τους μαθητές να σκεφτούν και να μάθουν .
- Κάντε στα παιδιά ερωτήσεις που προκαλούν τη σκέψη, θέστε τους προβλήματα και αναγκάστε τα να ελέγξουν τις υποθέσεις τους με διάφορους τρόπους.
- Δημιουργήστε συνδέσεις με τον πραγματικό κόσμο, βάζοντας στα παιδιά προβλήματα παρμένα από τις καθημερινές τους καταστάσεις.
- Δείξτε στα παιδιά πώς μπορούν να χρησιμοποιήσουν τις ιδιαίτερες ικανότητές τους και την ευφυΐα τους για να λύνουν προβλήματα του πραγματικού κόσμου.
- Δημιουργήστε τις συνθήκες για αλληλεπίδραση των μαθητών με ανθρώπους της κοινότητάς τους και ειδικά με ενήλικες που είναι πεπειραμένοι και ενθουσιώδεις για τα είδη των θεμάτων που ενδιαφέρουν τους μαθητές».

Βοσνιάδου Σ. (2001). *Πώς μαθαίνουν οι μαθητές*.

http://users.sch.gr/kontaxis/paidagogika/pos_mathainoun.htm

(Πρόσβαση την 7η Νοεμβρίου 2017, 18:00)

«Η οικονομική κρίση στην Ελλάδα έχει επιδεινώσει την αίσθηση ευτυχίας των μαθητών και έτσι κατατάσσονται στις τελευταίες θέσεις (7η από το τέλος), με “επιδόσεις ευτυχίας” ανάλογες με τους μαθητές της Κίνας, της Κορέας, της Τουρκίας και της Ιαπωνίας(14,7% αισθάνονται δυστυχείς, σε σχέση με 11,8 μ. ο. στον ΟΟΣΑ (2015), βλ. σελ. 39).

Είναι επακόλουθο να δημιουργούνται πρόσθετα προβλήματα στο ψυχοπαιδαγωγικό κλίμα των σχολείων και για αυτό αναδεικνύονται νέες ανάγκες υποστήριξης των μαθητών από τους εκπαιδευτικούς.

Ωστόσο, επειδή οι εκπαιδευτικοί είναι επίσης θύματα της κρίσης, έχουν και οι ίδιοι ανάγκη πρόσθετης υποστήριξης. Πάντως, θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι μαθητές στη χώρα μας δηλώνουν περισσότερο ευτυχισμένοι σε σχέση με την αίσθηση ευτυχίας του γενικότερου πληθυσμού, κάτι που δεν ισχύει για όλες τις χώρες. Επίσης, για την Ελλάδα η έρευνα εμφανίζει ισχυρή σχέση της αίσθησης ευτυχίας με τις επιδόσεις των μαθητών στις φυσικές επιστήμες (20% διαφορά αίσθησης ευτυχίας μεταξύ αυτών που επιτυγχάνουν καλές επιδόσεις σε σχέση με αυτούς που έχουν κακές επιδόσεις σε σχέση με 12% στον ΜΟ του ΟΟΣΑ).

Άρα οι καλές επιδόσεις στα μαθήματα αποτελούν σημαντικό στοιχείο ευτυχίας για τους Έλληνες μαθητές. Ίσως γιατί το σχολείο επικεντρώνεται κυρίως στην επιτυχία στα μαθήματα ενώ προσφέρει περιορισμένες ευκαιρίες για επιβράβευση σε διαφορετικούς τομείς (πχ τέχνες, δημιουργικότητα, αθλητισμός κλπ), αξιοποιώντας τις αρχές της πολλαπλής νοημοσύνης.

Θα πρέπει όμως να σημειωθεί ότι η αίσθηση ευτυχίας δεν συμβαδίζει με τις επιδόσεις στις γλωσσικές ικανότητες, γεγονός που αποδεικνύει και την επιρροή των πολιτιστικών χαρακτηριστικών τόσο στη γλώσσα όσο και στην αίσθηση ευτυχίας...

Το ενδιαφέρον των γονιών για το τι κάνουν τα παιδιά τους στο σχολείο είναι αισθητά μεγαλύτερο από το μ.ο. των χωρών του ΟΟΣΑ αλλά όχι ιδιαίτερα ακραίο, όπως πολλές φορές υπονοείται από όσους υποστηρίζουν ότι στην Ελλάδα οι γονείς δείχνουν παθολογικό ενδιαφέρον για τη μόρφωση ή από ορισμένους εκπαιδευτικούς που δεν θέλουν “να μπλέκονται οι γονείς στα πόδια τους”. Και επίσης δεν διαφέρει ιδιαίτερος σε σχέση με τις επιδόσεις των μαθητών, όπως θα μπορούσε να υποστηρίξει κάποιος, υπονοώντας ότι οι χαμηλές επιδόσεις συνδέονται με μαθητές που δεν ενδιαφέρονται οι γονείς τους για το σχολείο. (σελ. 163). Ούτε παρουσιάζονται μεγαλύτερες διαφορές από τον μ. ο. του ΟΟΣΑ στο ενδιαφέρον των γονέων σε σχέση με το εισόδημα της οικογένειας».

Κονταξής Α. (2017), *Πόσο ευτυχισμένοι είναι οι μαθητές μας και τι μπορούμε να κάνουμε;*

<http://users.sch.gr/kontaxis/LINKS/17PISAWellBeinglight.pdf>

(Πρόσβαση την 10η Νοεμβρίου 2017, 18:00)

«Το σχολείο και η οικογένεια αποτελούν τα δύο σημαντικότερα κομμάτια της ζωής του παιδιού. Η προβληματική συμπεριφορά επομένως αφορά και στα δύο περιβάλλοντα και ίσως να αποτελεί αντίδραση τόσο σε οικογενειακά, όσο και σε σχολικά προβλήματα. Σε κάθε περίπτωση όμως, αφορά και στα δύο περιβάλλοντα άμεσα.

Επιτακτική λοιπόν, είναι η στενή συνεργασία σχολείου-οικογένειας, με κοινό σκοπό το όφελος του παιδιού και την παρεμπόδιση των προβληματικών του συμπεριφορών. Συχνά ωστόσο, προκύπτουν μεταξύ εκπαιδευτικού και γονέων αισθήματα δυσαρέσκειας, θυμού κι ενοχών.

Προτάσεις για την καλή κι αποτελεσματική συνεργασία με τους γονείς:

- ✓ Συναντηθείτε με τους γονείς πριν καν υπάρξει πρόβλημα και γνωρίστε τους. Συνήθως, έχουν μάθει ότι τους καλούν όταν υπάρχει κάποιο πρόβλημα με το παιδί τους.
- ✓ Εκδηλώστε το ειλικρινές ενδιαφέρον σας να βοηθήσετε. Αν οι γονείς γνωρίζουν την καλή πρόθεση του δασκάλου και τον εκτιμούν, τότε είναι πολύ πιθανότερο να συνεργαστούν ομαλά μαζί του.
- ✓ Έχετε τακτική επικοινωνία με την οικογένεια, για να συζητάτε την πρόοδο του παιδιού ή τις όποιες δυσκολίες του. Τηλεφωνήματα, σημειώματα, κάρτες προόδου κι άλλα συνήθως βοηθούν.
- ✓ Δώστε συμβουλές στους γονείς πώς να βοηθήσουν το παιδί και τονίστε τους την σπουδαιότητα της θετικής ενίσχυσης.
- ✓ Ζητήστε από τους γονείς να κάνουν συμφωνίες με το παιδί (αν... τότε), για προβλήματα που αφορούν στο σχολείο.
- ✓ Επαινεύστε τους γονείς για την πρόοδο που κάνει το παιδί τους, καθώς και οι ίδιοι έχουν μάθει ότι περισσότερη προσοχή δίνεται στην αρνητική συμπεριφορά».

Χατζηκαλλία Θ.Κ.(2000), *Προβλήματα συμπεριφοράς των παιδιών Συνεργασία εκπαιδευτικών- γονέων*,

<http://www.specialeducation.gr/frontend/articles.php?page=2&cid=81>

(Πρόσβαση την 14η Νοεμβρίου 2017, 19:00)

4^B Μετά την φοίτηση στα ΕΠΑΛ – Ενηλικίωση.

Οι μαθητές με Ε.Μ.Δ. – Δυσλεξία μετά την αποφοίτηση τους θα συνεχίσουν να έχουν αρκετές αδυναμίες τις οποίες όμως μπορούν να τις εξισορροπήσουν δίνοντας περισσότερο έμφαση στα δυνατά τους σημεία .

Όταν ενηλικιωθούν σημαντικότατο παράγοντα θα παίζει η εργασία που θα εκτελούν. Κατά πόσο είναι αυτό που επέλεξαν απαρχής και κατά πόσο εντέλει η εργασία τους είναι όπως το περίμεναν.

Ως ενήλικας θα έχει να αντιμετωπίσει πολλές προκλήσεις (άραγε ποιος δεν έχει την σημερινή εποχή?). Η προσαρμογή του στην νέα σελίδα της ζωής του θα είναι αργή και θα περνάει από διαφορετικές φάσεις κάθε φορά. Σημαντικό μερίδιο βοήθειας θα έχουν οι άνθρωποι που τον αγαπούν και θα συνεχίσουν φυσικά να τον στηρίζουν στην δια βίου του μάθηση!

Μία καλή συνταγή θα ήταν να δημιουργήσουμε ένα ειδικό πρόγραμμα μεταλυκειακής προσαρμογής – μετάβασης των αποφοίτων με Ε.Μ.Δ. - Δυσλεξία. Αυτά θα μπορούσαν να ενταχθούν μέσα στον καινούργιο θεσμό της μαθητείας που έχουμε στα ΕΠΑΛ.

«Η μαθητεία διεξάγεται κατά το 4ο προαιρετικό έτος μαθητείας των ΕΠΑΛ, μετά το πέρας της Β΄ τάξης των ΣΕΚ και μετά το πέρας του 4ου εξαμήνου στα ΙΕΚ. Για κάθε ειδικότητα για την οποία θα εφαρμοστεί μαθητεία, θα υπάρχει αντίστοιχο Πρόγραμμα Σπουδών, ενώ θα χωρίζεται σε θεωρητικό-εργαστηριακό μέρος που θα γίνεται στην Εκπαιδευτική Δομή και στο πρακτικό μέρος που θα γίνεται στην επιχείρηση ή σε δημόσιο φορέα που προσέφερε τη θέση μαθητείας. Ο κάθε μαθητευόμενος θα αμείβεται με το 75% του βασικού μισθού του ανειδίκευτου εργάτη.

Η εποπτεία της μαθητείας στην επιχείρηση θα επιτυγχάνεται μέσω επισκέψεων που θα πραγματοποιούνται στις επιχειρήσεις ή σε δημόσιους φορείς. Με βάση το CEDEFOP η μαθητεία: α) περιλαμβάνει συστηματικές, μακροχρόνιες περιόδους εναλλαγής μάθησης/εκπαίδευσης στο χώρο εργασίας και σε έναν οργανισμό εκπαίδευσης/κατάρτισης και οδηγεί στην απόκτηση αναγνωρισμένων προσόντων (qualifications), β) ο εργοδότης αναλαμβάνει την ευθύνη για το μέρος του προγράμματος εκπαίδευσης/κατάρτισης που πραγματοποιείται στο χώρο εργασίας και γ) ο μαθητευόμενος συνδέεται με τον εργοδότη μέσω κάποιας σύμβασης και λαμβάνει αποζημίωση (μισθό).»

Μαθητεία ΕΠΑΛ, ΣΕΚ & ΙΕΚ.

<https://www.espa.gr/el/Pages/ProclamationsFS.aspx?item=3353>

(πρόσβαση την 14^η Νοεμβρίου 2017, 21:25).

«Τα αναλυτικά προγράμματα σπουδών προβλέπεται να διαμορφώνονται σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του ευρωπαϊκού συστήματος πιστωτικών μονάδων για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ECVET). Για τη διαμόρφωση των προγραμμάτων σπουδών κάθε τομέα και ειδικότητας θα λαμβάνονται υπόψη , εφόσον υπάρχουν , και τα σχετικά επαγγελματικά περιγράμματα που πιστοποιούνται από τον Εθνικό Οργανισμό Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΕΟΠΠΕΠ).»

CEDEFOP (2014). *Επαγγελματική εκπαίδευση & κατάρτιση στην Ελλάδα*. Λουξεμβούργο. Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

<https://eclass.aspete.gr/modules/document/file.php/EPPAIK344/cedefop%20%CE%B5%CF%80%CE%B1%CE%B3%CE%B3%CE%B5%CE%BB%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%B7%20%CE%B5%CE%BA%CF%80%20%CE%B5%CE%BB%CE%B%CE%AC%CE%B4%CE%B1.pdf> (πρόσβαση την 14^η Νοεμβρίου 2017, 22:45).

«Το Ευρωπαϊκό και το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων. Στην πραγματικότητα το EQF είναι ένας πίνακας ο οποίος χρησιμεύει στο να ‘μεταφράζει’ προσόντα. Δηλαδή να ταξινομεί τα προσόντα (με την έννοια των πτυχίων και των διπλωμάτων) σε επίπεδα που περιγράφονται από ένα σύνολο από περιγραφικούς δείκτες, που εκφράζονται με τη μορφή γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων. Δηλαδή το κάθε επίπεδο του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων έχει ένα περιεχόμενο πάνω στο οποίο θα πρέπει να “κουμπώνουν”, να αντιστοιχίζονται τα διάφορα προσόντα, οι διάφοροι τίτλοι...

Το EQF είναι μια κλίμακα με την έννοια ότι από το επίπεδο 1 έως το επίπεδο 8 η σχετική μάθηση γίνεται πιο πολύπλοκη και υπάρχουν μεγαλύτερες απαιτήσεις από τον εκπαιδευόμενο ή από τον εργαζόμενο. Οι αλλαγές από το επίπεδο 1 έως το επίπεδο 8 σχετίζονται με διάφορους παράγοντες, όπως η πολυπλοκότητα και το βάθος γνώσεων, ο βαθμός απαιτούμενης υποστήριξης ή διδασκαλίας και το εύρος και η πολυπλοκότητα εφαρμογής.»

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΣΕΕ.

http://www.inegsee.gr/wp-content/uploads/2014/02/ekpaideutiko_yliko.pdf

(πρόσβαση την 14^η Νοεμβρίου 2017, 23:55).

Σε προηγούμενα κεφάλαια τονίσαμε την σημασία που έχει η συμβουλευτική πρακτική σε έναν μαθητή με Ε.Μ.Δ. – Δυσλεξία.

« Η σωστή επιλογή επαγγέλματος είναι καίριας σημασίας για κάθε άτομο. Για το λόγο αυτό θα πρέπει στην περίπτωση των δυσλεκτικών ατόμων να προσδιοριστούν τα χαρακτηριστικά εκείνα της προσωπικότητας που θα οδηγήσουν στη σωστή επαγγελματική επιλογή. Στα στοιχεία αυτά θα πρέπει να προστεθούν και τα ψυχοκοινωνικά χαρακτηριστικά. Επιπρόσθετα, σημαντική παράμετρο αποτελούν οι ικανότητες και οι δυνατότητες των ατόμων αυτών. Απαραίτητη είναι η παράθεση των κριτηρίων αξιολόγησης των ικανοτήτων. Στη συνέχεια θα παρουσιαστούν τα χαρακτηριστικά των διαφόρων επαγγελμάτων με τα θετικά και τα αρνητικά στοιχεία από την άσκηση αυτών για το ίδιο το άτομο, τον εργοδότη και τους συναδέλφους. Από τον συνδυασμό όλων των παραπάνω θα προκύψουν τα πλέον κατάλληλα επαγγέλματα. Η καταλληλότητα ή όχι ενός επαγγέλματος κρίνεται από τις αδυναμίες του ατόμου, τη σοβαρότητα αυτών και το επίπεδο βελτίωσης από το ίδιο το άτομο. Οι προτάσεις για τα πλέον κατάλληλα επαγγέλματα που αφορούν τους δυσλεξικούς με βάση τους εκάστοτε περιορισμούς και αδυναμίες. Ο δυσλεξικός πληθυσμός δεν αποτελεί ομοιογενή ομάδα.

Το δυσλεξικό άτομο μπορεί θεωρητικά να ασκήσει τα επαγγέλματα του δικηγόρου και του γιατρού. Τα επαγγέλματα αυτά απαιτούν συνεχή ακαδημαϊκή προετοιμασία και ενασχόληση που μπορεί να δυσκολέψει το άτομο. Τα επαγγέλματα του πωλητή, του μηχανικού, του μάνατζερ στη διαχείριση υποθέσεων θεωρούνται επιθυμητά. Το επάγγελμα του δασκάλου, του φιλολόγου και γενικά του εκπαιδευτικού σε θεωρητικά μαθήματα δεν συνίσταται εξαιτίας συνάφεια με τις εγγενείς αδυναμίες του δυσλεξικού. Εξάλλου η άσκηση του επαγγέλματος αυτού θα είναι ιδιαίτερα κουραστική».Huston M.A. (1992, σελ.165-166). *Understanding Dyslexia A Practical Approach for Parents and Teachers*. USA. Madison Books. Από: Παυλίδου Μ. (2010 ,σελ. 107) , Τα ψυχοκοινωνικά προβλήματα των δυσλεξικών ατόμων στην ενήλικη ζωή & η επαγγελματική τους αποκατάσταση. Θεσσαλονίκη. Πανεπιστήμιο Μακεδονίας.

«Οι Thomas Edison, George S. Patton IV, Woodrow Wilson, Albert Einstein, Nelson A. Rockefeller, Stephen J. Cannell, Phil Troyer, Richard YaDeau, Josef Sanders είναι μερικοί μόνο από ένα μεγάλο δείγμα ανθρώπων που αν και είχαν Ε.Μ.Δ.-Δυσλεξία παρόλα αυτά πέτυχαν στην ζωή τους.

Τα στοιχεία του χαρακτήρα τους που τους παρότρυναν αν και δυσλεξικοί, κατάφεραν να ξεπεράσουν αυτά τα προβλήματα και να πετύχουν. Ποια είναι αυτά που τους βοήθησαν.

Το πείσμα τους για να πετύχουν τους στόχους τους. Βέβαια σε άλλες περιπτώσεις αυτό δεν είναι ο καλύτερος σύμβουλος για να το ακολουθήσει κάποιος. Αλλά εδώ για τις Ε.Μ.Δ.-Δυσλεξία φαίνεται ότι βοηθάει και διεγείρει τις λειτουργίες. Επίσης το να δείχνει κάποιος υπερηφάνεια στις σχέσεις του δεν είναι και ότι καλύτερο. Αυτό δημιουργεί τις περισσότερες φορές μόνο προβλήματα στις σχέσεις. Αντίθετα σε έναν δυσλεξικό αυτό θα του δώσει ώθηση για να πάει εμπρός. Τέλος η δύναμη της πίστεως γνωρίζουμε ότι αποτελεί σημαντικό παράγοντα στήριξης στα άτομα με Ε.Μ.Δ.-Δυσλεξία. Η πίστη από μόνη της είναι ένα μεγαλείο της ψυχής. Η ψυχική μας δύναμη θα μας βοηθήσει να ξεπεράσουμε τα προβλήματα και να αποκαταστήσουμε μια εσωτερική ισορροπία. Όσο πιο ισχυρή είναι αυτή η δύναμη τόσο πιο εύκολα θα νικάμε στο μέλλον τις όποιες αδυναμίες μας εμφανίζονται.»

Jordan R. D. (2002, σελ. 279-308). *Overcoming dyslexia in children, adolescents and adults*. USA.Amazon.com

«Οι Repetto, McGorray, Wang, Podmostko, Andrews και Lubbers (2011) στην έρευνα τους μελέτησαν τις απόψεις ενηλίκων με και χωρίς Μαθησιακές Δυσκολίες που τελείωναν το Λύκειο για τις σκέψεις και τα συναισθήματά τους όσο αφορούσε το λύκειο . Οι ενήλικες με ΕΜΔ δήλωσαν πως η συζήτηση για την εργασία που θα έκαναν στο μέλλον, για τις κλίσεις και τα ταλέντα τους και γενικότερα η βοήθεια και η στήριξη των καθηγητών για τον επαγγελματικό τους προσανατολισμό, τους έδιναν ιδιαίτερη ικανοποίηση και ευχαρίστηση σε αυτή τη δύσκολη εποχή της φοίτησης στο Λύκειο.....

... ένα πολύ ενδιαφέρον εύρημα ήταν πως οι ενήλικες με ΕΜΔ δήλωσαν πως όταν φοιτούσαν στο λύκειο ένιωθαν να ξέρουν ποια επαγγελματική κατεύθυνση ήθελαν να ακολουθήσουν στο μέλλον τους , σε αντίθεση με τους ενήλικες χωρίς ΕΜΔ που υποστήριζαν πως ένιωθαν περισσότερο αβέβαιοι για τις μελλοντικές τους αποφάσεις. Προφανώς, για τα άτομα με δυσλεξία , η απόφαση για το επάγγελμα που θα ακολουθούσαν , ήταν πιο ξεκάθαρη , καθώς λόγω του ότι αποτύγχαναν σε κάποιους βασικούς τομείς , είχαν μporέσει να αποκλείσουν κάποιες συγκεκριμένες επιλογές και είχαν οδηγηθεί σε άλλες που θα τους ‘χάριζαν’ την επιτυχία.»

Βασιλάκη Α. (2015).*Νέοι & η εμπειρία της δυσλεξίας. Μια ποιοτική προσέγγιση*. Βόλος. Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.

Μετά την αποφοίτηση από τα ΕΠΑΛ αρκετά παιδιά θα περάσουν στα ΑΕΙ / ΤΕΙ συμμετέχοντας σε προφορικές εξετάσεις που δίνουν την εποχή των Πανελληνίων εξετάσεων

μέσα σε ειδικά εξεταστικά κέντρα. Οι νέοι φοιτητές έρχονται αντιμέτωποι με τις προκλήσεις των αδυναμιών τους αλλά και του Ελληνικού Εκπαιδευτικού Συστήματος. Είναι πια ακαδημαϊκοί πολίτες. Πράγμα που πρέπει να συνειδητοποιούν σιγά – σιγά. Νέες καταστάσεις απαιτήσεις, υποχρεώσεις, συνθήκες. Ενηλικίωση πιά.

Σε αυτήν την φάση μπορεί να διαπιστώσουμε, λόγω των προβλημάτων, φοιτητική διαρροή και στροφή προς τον εργασιακό χώρο. Οι νέοι φοιτητές με Ε.Μ.Δ. – Δυσλεξία θα χρειασθούν στήριξη κυρίως σε σχολές των ΑΕΙ / ΤΕΙ με τεχνικό προσανατολισμό (π.χ. Ηλεκτρολόγοι, Μηχανολόγοι κλπ.), δηλαδή σχολές που δεν έχουν πολλές απαιτήσεις γραπτού λόγου. Εκεί οι καθηγητές θα μπορούσαν να εξετάζουν τους φοιτητές τους προφορικά όπως γίνετε άλλωστε στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση! Ας μην ξεχνάμε ότι οι μαθητές αυτοί είναι εξοικειωμένοι με αυτήν την διαδικασία. Ένα σύγχρονο σχολείο στην σημερινή εποχή των υπολογιστών θα πρέπει να δώσει την δυνατότητα να συνεχίζουν τις σπουδές τους και αυτά τα παιδιά. Για παράδειγμα ένα από τα γνωστότερα προβλήματα της γραφής σημειώσεων κατά την παράδοση του μαθήματος μπορεί να λυθεί κάλλιστα. Ο φοιτητής θα έχει ένα καταγραφικό ήχου / laptop στο μπροστινό έδρανο για εγγραφή του παραδίδοντα το μάθημα καθηγητή. Οι επαναλήψεις (όσες φορές χρειασθεί) είναι που θα βοηθήσουν τελικά στην κατανόηση.

Όπως προ είπαμε η επιμονή – πείσμα και η υπομονή θα πρέπει να καλλιεργηθούν από τους φοιτητές για να πετύχουν τον στόχο τους.

« Ο σκοπός αγιάζει τα μέσα - Exitus acta probat» Μακιαβέλλι Νικόλα.

«Οι Wadlington et al . (2008) ως εκπαιδευτές εκπαιδευτικών σε ένα πανεπιστήμιο των ΗΠΑ, οργάνωσαν για τους φοιτητές τους μία προσομοίωση της δυσλεξίας βάσει του προγράμματος του Διεθνή Οργανισμού Δυσλεξίας (1989) «Βάλε τον εαυτό σου στη θέση ενός δυσλεκτικού» («Put Yourself in the Shoes of a Dyslexic»). Η μελέτη τους, που διήρκεσε τρία έτη, εξέτασε τις θετικές επιπτώσεις αυτής της προσομοίωσης σε 345 συμμετέχοντες προπτυχιακούς (υποψήφιους εκπαιδευτικούς) και μεταπτυχιακούς φοιτητές (εν ενεργεία εκπαιδευτικούς). Οι φοιτητές απάντησαν οκτώ ερωτήσεις που διερευνούσαν τις γνώσεις και τις προδιαθέσεις τους για τη δυσλεξία (π.χ. στάση, τα συναισθήματα και τις αξίες τους), καθώς επίσης και τη συνεργασία με τους δυσλεξικούς μαθητές. Τα ευρήματα της έρευνας έδειξαν πως η προσομοίωση αποτέλεσε μια πολύ χρήσιμη εμπειρία μάθησης για τους εκπαιδευτικούς, οι οποίοι έγιναν αποτελεσματικότεροι στις παιδαγωγικές τους προσεγγίσεις.

Συγκεκριμένα, αυξήθηκε η επίγνωσή τους με αποτέλεσμα να μπορούν να καταλαβαίνουν και να αναγνωρίζουν τους μαθητές με δυσλεξία ή με άλλες μαθησιακές δυσκολίες και βελτιώθηκε η διάθεσή τους για συνεργασία με δυσλεξικούς μαθητές. Επίσης, ως αποτέλεσμα της συμμετοχής τους ενισχύθηκε η ευαισθητοποίησή τους για τη δυσλεξία αποκτώντας μεγαλύτερη εν συναίσθηση και καλύτερη αναστοχαστική πρακτική, καθώς και προσωπικές συνδέσεις τόσο με τον εαυτό τους, όσο και με τους μαθητές που έχουν διδάξει, την οικογένεια ή τους φίλους τους. Οι εκπαιδευτικοί τονίζουν πως αυτή η προσομοίωση συνέβαλε στην επαγγελματική τους ανάπτυξη και συνέστησαν τέτοια σεμινάρια για όλους τους εκπαιδευτικούς».

Τσίτου Ε. –Πλέστη Ε. (2014). *Δυσλεξία & Τριτοβάθμια Εκπαίδευση*. Αθήνα. ΑΣΠΑΙΤΕ.

«Σε έρευνα 51 ενηλίκων με Μαθησιακές Δυσκολίες, οι οποίοι έδωσαν συνέντευξη και μίλησαν για το πως τα καταφέρνουν στην επαγγελματική ζωή τους, τόνισαν πως χρειάστηκε να αναπτύξουν συγκεκριμένες δεξιότητες και στρατηγικές, ώστε να είναι αποτελεσματικοί και επιτυχημένοι (Polloway, Schewel & Patton, 1992). Κάποιες από αυτές τις δεξιότητες, τα άτομα με δυσλεξία τις έμαθαν εμπειρικά για τις ανάγκες της δουλειάς τους, ενώ άλλες τις διδάχθηκαν. Για παράδειγμα, συμμετέχων ανέφερε ότι στο σχολείο συναντούσε σημαντικές δυσκολίες στην παραγωγή γραπτού λόγου στο χαρτί. Έτσι, στην εργασία του προτίμησε να γράφει μόνο στον υπολογιστή και μπόρεσε να ανταποκριθεί ικανοποιητικά σε αυτήν. Ένα άλλο παράδειγμα αφορά δεξιότητες που σχετίστηκαν με τη φύση του επαγγέλματος, όπου ο ενήλικας με ΕΜΔ δε χρειαζόταν να διαβάσει για να τα καταφέρει στη δουλειά του, αλλά απαιτούνταν χειρωνακτική εργασία, στην οποία το συγκεκριμένο άτομο ήταν ιδιαίτερα αποτελεσματικό.

Η έρευνα των Hellendoorn & Ruijssenaars (2000) ανέδειξε, επίσης, την πολύ σημαντική επιρροή της Δυσλεξίας στα ενήλικα άτομα στην καθημερινή τους ζωή. Οι συμμετέχοντες, ενώ είχαν καταφέρει σε κάποιο βαθμό να αντιμετωπίσουν ως ενήλικες τα προβλήματα στην ανάγνωση και στη γραφή, ακόμη θυμούνταν πολύ καλά τις τραυματικές τους εμπειρίες στα χρόνια του σχολείου. Επιπρόσθετα, οι συμμετέχοντες ανέφεραν δυσκολίες στο συναισθηματικό και κοινωνικό τομέα. Κάποιοι ένιωθαν απογοητευμένοι, με χαμηλή αυτοεκτίμηση, ενώ στις σχέσεις τους με τους άλλους αισθάνονταν ανασφαλείς.

Σημαντικό εύρημα αποτελεί πως για αρκετούς από τους συμμετέχοντες η γονική υποστήριξη ήταν άξονας ενίσχυσης και βοήθειας για αντιμετώπιση των εμποδίων. Τέλος, σε αυτή τη μελέτη φάνηκε πως οι ενήλικες που είχαν αποδεχτεί περισσότερο τη Δυσλεξία τους, είχαν και πιο επιτυχημένα σχολικά χρόνια».

Βασιλάκη Α. (2015). *Νέοι & η εμπειρία της δυσλεξίας. Μια ποιοτική προσέγγιση*. Βόλος, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.

« Επίσης στη χώρα μας είναι μεγάλο το ποσοστό μαθητών που δηλώνουν ότι προσδοκούν να παρακολουθήσουν τριτοβάθμια εκπαίδευση (77,9%), ιδιαιτέρως πανεπιστημιακή (66,3%). Το ποσοστό αυτό μας κατατάσσει μέσα στις 10 πρώτες χώρες παγκόσμια. Άρα σε αυτές τις αρχικές προσδοκίες των μαθητών μπορεί να βασιστεί η παιδαγωγική ανάπτυξη ενδιαφέροντος των μαθητών για μάθηση.

Είναι αξιοσημείωτο ωστόσο ότι αυτή η προσδοκία, η οποία έχει άμεση σχέση με το πώς βλέπουν οι έφηβοι τη μελλοντική ζωή τους, δεν μεταφράζεται άμεσα και σε αίσθηση ευτυχίας για τους Έλληνες μαθητές, παρότι τους οδηγεί ως κίνητρο παρακίνησης, σε υψηλότερες επιδόσεις . Αυτό είναι πιθανό να συσχετίζεται με το παράδοξο της απασχόλησης στην Ελλάδα, όπου οι προσοντούχοι νέοι βιώνουν δραματικά αρνητικές συνθήκες απασχόλησης σε σχέση με τους αντίστοιχους προσοντούχους σε όλο τον υπόλοιπο κόσμο.

Ενώ μεγάλο ποσοστό μαθητών μας δηλώνουν ότι προσδοκούν να φοιτήσουν στην τριτοβάθμια εκπαίδευση (66% σε σχέση με το 44% του ΟΟΣΑ - 2015), συγχρόνως παρατηρείται και σημαντική τάση προσδοκίας για ανάλογη εργασία με αυτήν του πατέρα τους (32% διαφορά Blue collars/ white collars έναντι 25,5% στον ΟΟΣΑ, 12^η θέση –σελ. 185)».

Κονταξής Α. (2017), *Πόσο ευτυχισμένοι είναι οι μαθητές μας και τι μπορούμε να κάνουμε;*

<http://users.sch.gr/kontaxis/LINKS/17PISAWellBeinglight.pdf>

(Πρόσβαση την 16η Νοεμβρίου 2017, 18:00)

«Επαγγελματική υποστήριξη. Η επαγγελματική υποστήριξη μπορεί να είναι με τη μορφή απλών τεχνολογικών παρεμβάσεων, χρησιμοποιώντας το λογισμικό και την πληροφορική ή μπορεί να είναι πιο εξειδικευμένη στη διερεύνηση του πώς οι εργαζόμενοι μπορούν καλύτερα να υποστηριχθούν επαγγελματικά στο χώρο εργασίας τους. Αυτό μπορεί να απαιτεί προπόνηση εργασίας, διερεύνηση εύλογων προσαρμογών ή απλή επισκίαση εργασίας για την επίλυση τυχόν απροσδόκητων προβλημάτων που σχετίζονται με τη δυσλεξία στο χώρο εργασίας.

Υπάρχουν διαφορετικά συστήματα που θα σας βοηθήσουν στην εξέλιξη της σταδιοδρομίας.

Επιπλέον, η αυτογνωσία των δικών σας χαρακτηριστικών της Δυσλεξίας είναι το κλειδί που θα σας επιτρέψει να επιλέξετε τον προτιμώμενο τύπο εργασίας και απασχόλησης. Δεν

υπάρχει αμφιβολία ότι η εύρεση της τέλειας δουλειάς δεν είναι εύκολη, αλλά ελπίζουμε ότι η προώθηση της αυτογνωσίας της Δυσλεξίας θα σας δώσει τη δυνατότητα να κάνετε θετικά βήματα για να αποκτήσετε τον έλεγχο των δικών σας επιλογών σταδιοδρομίας.

Μπορείτε να αναζητήσετε ενεργά εργοδότες που εργάζονται και ενθαρρύνουν τη νομοθεσία για την δυσλεξία που προωθείται. Θα σας συνιστούσαμε να ανακαλύψετε αυτές τις πληροφορίες συζητώντας με τον μελλοντικό εργοδότη ή βρίσκοντας πληροφορίες για τον οργανισμό μέσω δημοσιεύσεων ή ιστοσελίδων.»

Dyslexia foundation, Employment Advice & info.

<http://www.dyslexia-help.org/employment/employment-employment-advice-info>

(Πρόσβαση την 16η Νοεμβρίου 2017, 21:00)

«Μια πληθώρα ερευνών ασχολήθηκε με τους παράγοντες που έχουν άμεση ή έμμεση συσχέτιση με την είσοδο στο επάγγελμα. Οι παράγοντες αυτοί αφορούν το φύλο, το οικογενειακό περιβάλλον, τις φιλοδοξίες στόχους, τις αξίες. Ειδικότερα, οι γυναίκες εισήλθαν στον εργασιακό χώρο αργά γι' αυτό τα ενδιαφέροντά τους διαφέρουν σε σχέση με τους άνδρες. Οι διαφορές αυτές δεν είναι γενετικές αλλά αποτέλεσμα κοινωνικοποίησης. Η είσοδος της γυναίκας στην αγορά εργασίας δεν έγινε σταδιακά. Η αρχική νοοτροπία της εργασίας της γυναίκας μόνο για οικονομικούς λόγους διαφοροποιήθηκε με το πέρασμα των χρόνων. Στη σταδιοδρομία μιας γυναίκας εισέρχονται μεταβλητές που έχουν σχέση με το γάμο. Τέτοια στοιχεία είναι η πρόθεσή της γυναίκας να παντρευτεί, οι λόγοι που την οδηγούν στο γάμο, η οικονομική κατάσταση του συζύγου, στάση του απέναντι στην εργασία της συζύγου, η απόκτηση παιδιών και ο κατάλληλος χρόνος για την απόκτησή τους. Η σταδιοδρομία μιας γυναίκας σύμφωνα με τον Super ακολουθεί επτά διαφορετικά πρότυπα. Το οικογενειακό περιβάλλον, το σπίτι επιδρά στις επαγγελματικές αποφάσεις του παιδιού είτε άμεσα με την μορφή παρέμβασης (υπόδειξη, απαγόρευση, συμβουλή) είτε έμμεσα μέσα από την μετάδοση αξιών (στάσεων).

Οι νέοι καταλήγουν σε εργασίες παρόμοιες με αυτές των πατέρων τους ιδιαίτερα σε περιπτώσεις οικογενειών που έχουν μεγάλες οικονομικές επενδύσεις στο επάγγελμα αυτό ή σε περιπτώσεις μικρών κοινοτήτων (ψαράδες, γεωργοί, ανθρακωρύχοι). Οι φιλοδοξίες και οι στόχοι του παιδιού αποτελούν αποτέλεσμα επιδράσεων της οικογένειας, του σχολείου, του κοινωνικού περιβάλλοντος και αντιλήψεων για τις ικανότητες και τα ενδιαφέροντά του. Οι αξίες επιδρούν στη συμπεριφορά επιλογής του ατόμου. Αξία είναι μια διαρκούσα πεποίθηση ότι ένας συγκεκριμένος τρόπος συμπεριφοράς ή τελική υπαρξιακή κατάσταση είναι προσωπικά ή κοινωνικά προτιμότερη από μια αντίθετη.

Οι αξίες αναφέρονται σε μεμονωμένες αντιλήψεις και σε κάποιο επιθυμητό τρόπο συμπεριφοράς που οδηγεί τις πράξεις, τις στάσεις, τις κρίσεις πέρα από συγκεκριμένα αντικείμενα και καταστάσεις. Οι πιο συχνά αναφερόμενες εργασιακές αξίες σύμφωνα με τους Kidd και Knasel είναι ασφάλεια, γόητρο, μισθός, διαπροσωπικές σχέσεις, ανεξαρτησία, αλτρουισμός κ. α . Άλλες αξίες που συχνά αναφέρονται είναι συνθήκες εργασίας, εξουσία/ηγεσία, ενδιαφέρουσα εργασία, αίσθημα επίτευξης. Μια μικρή διαφοροποίηση ανάμεσα στα δύο φύλα εντοπίζεται με τα αγόρια να προσανατολίζονται προς εξωτερικές αξίες (χρήμα, προαγωγές, διασφάλιση, περιβάλλον) και τα κορίτσια προς εσωτερικές αξίες (επίτευξη, δημιουργικότητα, ανεξαρτησία) (Καντάς, 1991:σελ.96-109)».

Παυλίδου Μ. (2010 , σελ 67-68) , *Τα ψυχοκοινωνικά προβλήματα των δυσλεξικών ατόμων στην ενήλικη ζωή & η επαγγελματική τους αποκατάσταση*. Θεσσαλονίκη. Πανεπιστήμιο Μακεδονίας.

ΜΕΡΟΣ Β΄

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

5^Α Επιλογή της μεθοδολογίας.

Ο τύπος της μεθόδου «ερωτηματολογίου» που επιλέξαμε έχει να κάνει με το πλήθος των ερωτηθέντων μάχιμων εκπαιδευτικών της πρώτης γραμμής στα ΕΠΑΛ. Αποστολή ερωτηματολογίου στα προσωπικά e-mail των εκπαιδευτικών. Εκπαιδευτικοί έμπειροι που εν δυνάμει αποτελούν ένα σημείο αναφοράς της συνολικής σχολικής κοινότητας στην χώρα μας. Η εκδήλωση των απόψεων τους θα βοηθήσει στην έρευνα μας για τους μαθητές με Ε.Μ.Δ.- Δυσλεξία. Οι μαθητές και οι κηδεμόνες τους θα κερδίσουν από την δημοσιοποίηση αυτής της έρευνας. Το τελικό αποτέλεσμα θα είναι η βελτιστοποίηση των πρακτικών διδασκαλίας αλλά και των προσδοκιών που έχουν μαθητές και γονείς.

5^B Συλλογή δεδομένων

Η συλλογή των δεδομένων γίνεται είτε από πρωτογενή στοιχεία είτε από δευτερογενή στοιχεία. Τα πρωτογενή στοιχεία τα παραλαμβάνουμε μέσα από τις απαντήσεις που μας δόθηκαν στα ερευνητικά ερωτήματα της φόρμας που αποστείλαμε στα πλαίσια της έρευνας μας. Τα ερωτηματολόγια με την μορφή φόρμας απεστάλησαν μέσω e-mail σε ένα πλήθος εκπαιδευτικών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και πιο συγκεκριμένα στους υπηρετούντες στα ΕΠΑΛ της Θεσσαλονίκης (Ανατολικής και Δυτικής Διεύθυνσης).

Τα δευτερογενή στοιχεία έχουν συγκεντρωθεί : από σχετικά βιβλία , έντυπα , αλλά και μέσα από το διαδίκτυο (ιστότοποι - site) από ένα ικανό πλήθος ερευνητών που προηγήθηκαν. Βιβλία σχετικά με το θέμα μας χρησιμοποιήσαμε από δανειστικές βιβλιοθήκες της Θεσσαλονίκης αλλά και από βιβλία προσωπικών συλλογών από ιδιώτες ερευνητές. Προφανώς αυτοί οι συντάκτες επεδίωκαν να τεκμηριώσουν τον προβληματισμό τους με μια διαφορετική οπτική .

«Οι επιστήμονες πραγματοποιούν έρευνες προκειμένου να διερευνήσουν θέματα με συστηματικό τρόπο, διευρύνοντας τη γνώση τους για διάφορα φαινόμενα. Ωστόσο, ανεξάρτητα από τον σκοπό μιας έρευνας και τις σχετικές ερωτήσεις, θα πρέπει να συλλεχθούν δεδομένα για να απαντηθούν τα ζητήματα. Η συλλογή και ανάλυση δεδομένων από κάθε δυνατή περίπτωση ή ομάδα μελών ονομάζεται ‘απογραφή’ , αλλά δεν είναι δυνατόν να εφαρμοσθεί στην πλειοψηφία των ερευνητικών περιπτώσεων για πρακτικούς και οικονομικούς λόγους. Αντίθετα, οι διάφορες μέθοδοι συλλογής δεδομένων και οι τεχνικές δειγματοληψίας αποτελούν μεθόδους και μεθοδολογίες, οι οποίες επιτρέπουν τη μείωση της ποσότητας των δεδομένων που χρειάζονται να συλλεχθούν, θεωρώντας δεδομένα μόνο ορισμένα στοιχεία ενός υποσυνόλου των περιπτώσεων που εξετάζονται».

Μέθοδοι συλλογής δεδομένων.

https://repository.kallipos.gr/bitstream/11419/5360/1/01_chapter_04.pdf

(Πρόσβαση την 19η Νοεμβρίου 2017, 20:00)

Η Διαδικασία της συλλογής των δεδομένων, μέσα στα πλαίσια της δικής μας έρευνας, που ακολουθήσαμε για να συγκεντρώσουμε τόσο τα πρωτογενή όσο και τα δευτερογενή στοιχεία αναλύονται παρακάτω.

5^Γ Συλλογή πρωτογενών στοιχείων

Η κλασική μέθοδος που ακολουθήσαμε είναι τα ερωτηματολόγια τα οποία αποστείλαμε σε ένα πλήθος ερωτηθέντων. Εδώ χρησιμοποιήσαμε με μεγάλη ευχέρεια τις νέες τεχνολογίες και τις δυνατότητες που αυτή μας δίνει και πιο συγκεκριμένα το πρόγραμμα Google forms. Πρώτα καταγράψαμε το ερωτηματολόγιο μας στην φόρμα μαζί με ένα επεξηγηματικό σημείωμα ως χαιρετισμό. Κατόπιν το αποστείλαμε μαζικά στα προσωπικά e-mail σε συναδέλφους εκπαιδευτικούς των ΕΠΑΛ που έχουν ούτως ή άλλως επίγνωση του θέματος των δυσκολιών της εκπαίδευσης των μαθητών με Ε.Μ.Δ.-Δυσλεξία. Η ανταπόκριση των εν λόγω συναδέλφων ήταν άμεση και εύκολη αφού είχαν όλη την άνεση για να συμπληρώσουν τα ερωτηματολόγια των τριών ερευνητικών ερωτημάτων (21 ερωτήσεις) την ώρα που αυτοί επιθυμούσαν.

Η διαδικασία της συλλογής των απαντήσεων από τα αποσταλέντα μαζικά e-mail διήρκεσε από τις 1 Δεκεμβρίου μέχρι τις 25 Δεκεμβρίου του 2017. Τα ερωτηματολόγια φόρμες απεστάλησαν κατά κύριο λόγο στους εκπαιδευτικούς που υπηρετούν στα ΕΠΑΛ των Διευθύνσεων της Ανατολικής και Δυτικής Θεσσαλονίκης (βλέπε ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α').

Οι εκπαιδευτικοί που υπηρετούν στα ΕΠΑΛ της Θεσσαλονίκης Ημερήσια και Εσπερινά είναι 1375 [στοιχεία από site της ΟΛΜΕ http://olme-attik.att.sch.gr/new/?page_id=479 Επιπλέον στοιχεία για τις δύο Διευθύνσεις Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στους ιστότοπους

<https://srv-dide-a.thess.sch.gr/portal2/> <https://srv-dide-v.thess.sch.gr/portal/>

(Πρόσβαση την 26η Δεκεμβρίου 2017, 12:00)]

Από τον συνολικό αριθμό των 1375 συναδέλφων τελικώς απεστάλησαν με Google forms ερωτηματολόγια στους μισούς περίπου. Συγκεκριμένα κατέστη δυνατή η αποστολή e-mail σε 637 συναδέλφους των ΕΠΑΛ Θεσσαλονίκης.

Η μέθοδος που επιλέξαμε είναι η εξής : πρώτον από τα site των δύο παραπάνω διευθύνσεων συλλέξαμε τα e-mail από τις γραμματείες όλων των ΕΠΑΛ της Θεσσαλονίκης , δεύτερον ζητήσαμε από τους συναδέλφους στις γραμματείες να μας δώσουν τα προσωπικά e-mail των συναδέλφων. Έτσι στο μέτρο του δυνατού κατέστη δυνατή τελικά η αποστολή 637 e-mail , ποσοστό 46%. Οι απαντήσεις που πήραμε ήταν από 305 συναδέλφους , ποσοστό 48%. Εδώ να σημειώσω ότι πήραμε την απόφαση τα ερωτηματολόγια να ‘τρέξουν’ για 25

ημέρες. Δηλαδή από της 1/12/2017 μέχρι της 25/12/2017. Μετά το πέρας θεωρήσαμε ότι η διαδικασία ολοκληρώθηκε.

Στην συνέχεια ξεκινήσαμε την επεξεργασία όσων δεδομένων παραλάβαμε μέχρι την καταληκτική ημερομηνία στις 25/12/2017.

Θεωρούμε ότι το δείγμα που συλλέξαμε είναι αντιπροσωπευτικό των απόψεων του συνόλου των εκπαιδευτικών που υπηρετούν στα ΕΠΑΛ της Θεσσαλονίκης. Το εγχείρημα αυτό δεν στοίχισε απολύτως τίποτα ούτε σε χρόνο ούτε σε χρήμα, σημαντικό πράγμα άλλωστε για την σημερινή εποχή.

Ο σχεδιασμός του ερωτηματολογίου ήταν εξαιρετικά απλός σε επεξεργάσιμη μορφή Google forms. Μόλις 3 Ερευνητικά Ερωτήματα που απαιτούν ένα σύνολο από 21 απλές ερωτήσεις που πολύ εύκολα μπορούσε να συμπληρώσει τα | κουτάκια | ο ερωτώμενος. Ελάχιστες περιπτώσεις χρειάστηκαν περαιτέρω εξηγήσεις και αυτές δόθηκαν με απαντητικά e-mail χωρίς απώλεια χρόνου. (βλέπε ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α').

5^Δ Δευτεροβάθμια συλλογή δεδομένων.

Αυτά κυρίως είναι στοιχεία από προηγούμενες έρευνες που πραγματοποιήθηκαν στηριζόμενες κάποιες σε πρωτογενή έρευνα. Μέσα από την δευτερογενή ανάλυση επαναδιατυπώνονται σκέψεις, ιδέες, πληροφορίες και ασκούνται κριτικές. Τα δευτερογενή στοιχεία μας βοηθούν στην εις βάθος έρευνα μας. Αυτή μπορεί να γίνει μέσα από εξειδικευμένα βιβλία, εκπαιδευτικά εγχειρίδια, περιοδικά, άρθρα εφημερίδων, πρακτικά συνεδρίων, σεμιναρίων και εξειδικευμένα site που αγγίζουν το θέμα της έρευνας μας. Η άντληση βιβλίων έγινε από δανειστικές βιβλιοθήκες της Θεσσαλονίκης. Από προσωπικά βιβλία εξαιτίας της μακροχρόνιας έρευνας μας γύρω από αυτά τα θέματα για λογαριασμό πρώτον των παιδιών μας που έχουν Δυσλεξία και κατά δεύτερον για βοήθεια των μαθητών μας.

Δείγμα αυτής της συλλογής δευτερογενών στοιχείων φαίνεται στην βιβλιογραφική ανασκόπηση που προηγήθηκε. Η δουλειά αυτή μας βοήθησε άλλωστε και ως θεωρητικό υπόβαθρο πάνω στο οποίο στηριχθήκαμε για να συντάξουμε την συγκεκριμένη μελέτη :

‘Μαθητές με Ε.Μ.Δ. - Δυσλεξία και φοίτηση τους στα ΕΠΑΛ. Ποιές είναι οι προσδοκίες και ποιοι είναι οι προβληματισμοί τους. Ποιά είναι η συμβολή εκ μέρους της Διοίκησης και της Εκπαιδευτικής κοινότητας μιας εκπαιδευτικής μονάδας ενός ΕΠΑΛ’.

5^E Ερωτηματολόγιο της έρευνας

Δύο είναι οι τύποι των ερωτήσεων , ερωτήσεις κλειστού τύπου και ερωτήσεις ανοιχτού τύπου. Στην συγκεκριμένη φόρμα ερωτήσεων χρησιμοποιήσαμε και τους δύο τύπους. Στις ερωτήσεις κλειστού τύπου στους συναδέλφους εκπαιδευτικούς δώσαμε την δυνατότητα για μία σύνθεση με διάφορες απαντήσεις από τις οποίες αυτοί μπορούσαν να σημειώσουν αυτήν που τους εκφράζει περισσότερο. Στις ανοιχτού τύπου ερωτήσεις οι συνάδελφοι είχαν την ευχέρεια να απαντήσουν σε μια σειρά απλών δεδομένων.

Στην κατασκευαστική δομή του δικού μας ερωτηματολογίου χρησιμοποιήσαμε την γνωστή πενταβάθμια κλίμακα Likert (πολύ λίγο ---- πάρα πολύ). Ο λόγος που χρησιμοποιήσαμε αυτόν τον τύπο είναι γιατί τον θεωρούμε πιο εύκολο στην συμπλήρωση του αλλά και πολύ πιο οικείο από τους συναδέλφους. Είναι μια συνηθισμένη πλατφόρμα ερωτηματολογίων από αυτά που κυρίως κυκλοφορούν στον «χώρο» μας.

5^z Μοντέλο παράγοντα παρακίνησης.

«Το ζήτημα της παρακίνησης επηρεάζει έναν μεγάλο αριθμό διοικητικών θεμάτων, όπως είναι ο σχεδιασμός εργασίας, το στυλ ηγεσίας, τα κίνητρα, οι αμοιβές και η οργανωτική κουλτούρα.

Ο τρόπος με τον οποίο θα σχεδιαστούν οι θέσεις εργασίας, δηλαδή η εξειδίκευση που θα έχουν και τα καθήκοντα σχεδιασμού και ελέγχου που θα περιλαμβάνουν, εξαρτάται όχι μόνο από την εικόνα που υπάρχει για τις γνώσεις και τις ικανότητες των υπαλλήλων, αλλά και από την αντίληψη που επικρατεί για την προθυμία τους να εργαστούν. Η ίδια αντίληψη επηρεάζει το στυλ ηγεσίας, δηλαδή το βαθμό στον οποίο ο προϊστάμενος ασκεί στενή εποπτεία και διαρκή έλεγχο.

Κυρίως, όμως η αντίληψη για το τι ωθεί τους εργαζόμενους να καταβάλλουν το μέγιστο της προσπάθειας τους, καθορίζει τις αμοιβές που θα αποφασιστούν – και πιο συγκεκριμένα κατά πόσο η αμοιβή θα συνδεθεί με την απόδοση.

Συνήθως οι οργανισμοί, οι υπηρεσίες και οι επιχειρήσεις έχουν κάποια προκαθορισμένη άποψη για τα κίνητρα που μπορούν να κινητοποιήσουν τους εργαζόμενους.

Όπως είδαμε οι άνθρωποι μπορούν να παρακινηθούν από διαφορετικά πράγματα και να αξιολογούν τις αμοιβές που παρέχονται διαφορετικά. Γι' αυτό θα πρέπει οι διαθέσεις των ατόμων να διερευνώνται και τα κίνητρα που θα προσφερθούν να σχεδιάζονται ανάλογα.

Τα συνήθη είδη κινήτρων είναι τα οικονομικά κίνητρα (ατομικά και ομαδικά), οι ηθικές αμοιβές (Βραβεία, εύφημες μνείες), η προαγωγή, η βελτίωση των συνθηκών και όρων απασχόλησης και, ακόμη, το περιεχόμενο και τα χαρακτηριστικά της εργασίας.»

Μπάκας Θ. (2014, σελ.34-35), *Διαχείριση ανθρώπινου δυναμικού στο εκπαιδευτικό σύστημα*. Ιωάννινα. Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων.

http://ecourse.uoi.gr/pluginfile.php/97087/mod_resource/content/2/6.%20%CE%A3%CE%B7%CE%BC%CE%B5%CE%B9%CF%8E%CF%83%CE%B5%CE%B9%CF%82.pdf

(Πρόσβαση την 19η Νοεμβρίου 2017, 21:00)

Οι Εκπαιδευτικοί που υπηρετούν στα ΕΠΑΛ θα πρέπει να παρακινηθούν από την πλευρά της Διοίκησης της σχολικής μονάδας για να βελτιώσουν ακόμα περισσότερο τις παρεχόμενες υπηρεσίες τους προς τούς μαθητές με Ε.Μ.Δ. –Δυσλεξία. Η προσπάθεια αυτή θα έχει θετική ανταπόκριση από την τοπική κοινωνία και έτσι όλο και περισσότεροι μαθητές με Ε.Μ.Δ. –Δυσλεξία θα επιλέγουν να φοιτήσουν στα ΕΠΑΛ.

5^Η Επεξεργασία των δεδομένων.

Θα χρησιμοποιήσουμε τα εργαλεία του Google forms για την αποστολή, λήψη και τα εργαλεία του word και excel για την επεξεργασία των δεδομένων της έρευνας μας.

Όταν φτάσουμε στην ανάλυση των δεδομένων εκτελούμε μια σειρά ενεργειών όπου ο μελετητής πρώτα λαμβάνει τις απαντήσεις από τα πρωτογενή στοιχεία (απαντητικά e-mail). Κατόπιν τα δεδομένα αυτά τα επεξεργάζεται σε στατιστικά φύλλα μορφής word / excel . Συνοψίζοντας τα σε πίνακες με ποσοστά % , χρησιμοποιούνται για γραφήματα ή διαγράμματα και με αυτά τελικά θα οδηγηθούμε στην εξαγωγή συμπερασμάτων για την έρευνας μας.

«Τα ερωτηματολόγια αποτελούν σχέδια για τη συλλογή και την καταγραφή εξειδικευμένης και συναφούς με ένα θέμα πληροφόρησης. Είναι ένα ισχυρό εργαλείο το οποίο αν χρησιμοποιηθεί σωστά, μπορεί να δώσει αντιπροσωπευτικά αποτελέσματα και την επιθυμητή πληροφορία σε αυτόν που το συνέταξε. Στην εκπαίδευση, η χρήση των ερωτηματολογίων αυξήθηκε σημαντικά μέσω των Προγραμμάτων Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης, Αγωγής Υγείας, κλπ., και ακόμη περισσότερο με την εισαγωγή των μαθημάτων των Ερευνητικών Εργασιών και των Βιωματικών Δράσεων. Αρκετές εργασίες μαθητών μας, βασίζονται σε μεγάλο βαθμό στη συλλογή και επεξεργασία δεδομένων μέσω ερωτηματολογίων. Μια δεκαετία πριν, έγραφαν και έσβηναν ερωτήσεις, μέχρι να αποφασίσουν, στη συνέχεια να γράψουν σε ένα κειμενογράφο το τελικό ερωτηματολόγιο, να βγάλουν φωτοτυπίες επί φωτοτυπιών, να περιμένουν να τους επιστραφεί και να μεταφέρουν τα αποτελέσματα με κόπο και ιδρώτα σε λογιστικά φύλλα για να πάρουν ένα ‘εντυπωσιακό’ για ‘τω καιρώ εκείνο’ γράφημα, για το οποίο δίκαια καμάρωναν.

Όλα τα παραπάνω αποτελούν παρελθόν... Πλέον υπάρχουν πολλοί τρόποι να δημιουργήσεις ένα ερωτηματολόγιο OnLine, να δώσεις μια διεύθυνση Url σε όσους επιθυμείς να το απαντήσουν, και να πάρεις έτοιμα τα αποτελέσματα, χωρίς κανένα κόπο, και σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα. Να αναφέρω παράδειγμα από την περσινή σχολική χρονιά, με ερωτηματολόγιο μαθητών, το οποίο αφού δημιουργήθηκε και κοινοποιήθηκε σε όλους τους μαθητές του Σχολείου, είχε 84 από τις 100 απαντήσεις σε 12 ώρες. Φανταστείτε να έπρεπε τα παιδιά να μοιράσουν 100 φωτοτυπίες ενός 4σέλιδου ερωτηματολογίου... Κόστος, χρήμα, χρόνος... απλά χαμένα!

Το πιο διαδεδομένο και εύχρηστο εργαλείο για να δημιουργήσει κάποιος OnLine ερωτηματολόγια είναι οι Φόρμες Google. Το μόνο που χρειαζόμαστε είναι ένας λογαριασμός Google (που οι περισσότεροι ήδη έχουμε) και να συνδεθούμε στη σελίδα <https://forms.google.com>».

Παπαγεωργίου Ν. (2016) *,Ερωτηματολόγια με Google forms.*
<http://users.sch.gr/nickrapag/2016/09/14/google-forms/>

(Πρόσβαση την 19η Νοεμβρίου 2017, 21:30)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6^ο ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

6^Α Αξιοπιστία της έρευνας

Είναι σημαντική παράμετρος να διασφαλισθεί η αξιοπιστία της συγκεκριμένης έρευνας. Αυτή διασφαλίζεται από τα εξής στοιχεία:

α) κατά την αποστολή του ερωτηματολογίου μέσω e-mail ταυτόχρονα απεστάλη ενημερωτική συνοδευτική επιστολή που επεξηγεί τους λόγους που γίνεται αυτή η έρευνα .

(ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α΄)

β) οι ερωτώμενοι συνάδελφοι των ΕΠΑΛ με την συμπλήρωση του ερωτηματολογίου επί της ουσίας θα βοηθήσουν στην μελλοντική βελτίωση ενός σύνθετου προβλήματος που ούτως ή άλλως το βιώνουν εδώ και χρόνια στα ΕΠΑΛ. Το ποσοστό των απαντητικών e-mail θεωρούμε ότι βοηθά στην αξιοπιστία της έρευνας μας.

γ) η επεξεργασία μας στηρίχθηκε τόσο σε πρωτογενή όσο και σε δευτερογενή στοιχεία.

6^B Εγκυρότητα της έρευνας

Η αρχιτεκτονική του ερωτηματολογίου στηρίχθηκε σε πλήθος πηγών και επιβεβαιώνεται από αυτές επειδή συντρέχουν τον σκοπό που έθεσε η μελέτη μας. Επίσης το θεωρητικό υπόβαθρο που αναδείξαμε υποστηρίζει τον τύπο των ερωτήσεων. Κυριότερος σκοπός με την σύνταξη και αποστολή του ερωτηματολογίου μας είναι να συγκεντρώσουμε τα πρωτογενή στοιχεία που χρειαζόμαστε για να ολοκληρώσουμε την μελέτη μας.

Το πλήθος των πηγών που χρησιμοποιήσαμε (βιβλία, άρθρα, περιοδικά, σεμινάρια, site συλλόγων, ειδικών, προηγούμενες έρευνες) μας βοήθησαν στην συλλογή των δευτερογενών στοιχείων. Όλα αυτά συντελούν στην εγκυρότητα του περιεχομένου της μελέτης – έρευνας μας. Να καταθέσουμε και τα προσωπικά μας βιώματα 20 και πλέον ετών.

6^Γ Το Ανταγωνιστικό περιβάλλον και οι παράγοντες υποκίνησης

Τα Επαγγελματικά Λύκεια ΕΠΑΛ του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων λειτουργούν μέσα σε ένα ανταγωνιστικό περιβάλλον. Η εποχή που διανύουμε είναι γεμάτη απαιτήσεις και προκλήσεις. Σήμερα στον σύγχρονο κόσμο δεν ισχύει τίποτα από όσα γνωρίζαμε προηγουμένως. Το παγκόσμιο περιβάλλον βρίσκεται σε μία μετεξέλιξη. Οικονομικά προβλήματα, νέες ιδέες, εξελίξεις, νέες μορφές ενέργειας, ανακαλύψεις, νέα φιλοσοφία, εξοικονόμηση ενέργειας, καινούργιοι αυτοματισμοί και τόσα άλλα. Επομένως οι πάντες βρίσκονται μέσα σε ένα ανταγωνιστικό πλαίσιο.

Εδώ θα περιγράψουμε αυτό ακριβώς το πλαίσιο του ανταγωνισμού μέσα στο οποίο βρίσκονται τα ΕΠΑΛ. Ο ανταγωνισμός αυτός συνίσταται στο εξής :

- Ποιός θα προσελκύσει περισσότερους μαθητές στο σχολείο του για να φοιτήσουν.
- Ποιός θα προσφέρει καλύτερες υπηρεσίες οπότε καταφέρνει να γίνεται πιο ελκυστικός από τους άλλους.
- Ποιος θα συνεχίσει να χρηματοδοτείται από το κράτος.

Το περιβάλλον:

1^{ov} Τα ΓΕΛ γενικά λύκεια. Σε αυτά η εκπαίδευση που παρέχετε επικεντρώνετε κυρίως στα κλασικά θεωρητικά μαθήματα. Γλώσσα, μαθηματικά κ.λπ. Η ιδέα που κυριαρχεί στο συλλογικό ασυνείδητο των πολιτών της χώρας μας είναι ότι στα ΓΕΛ πηγαίνουν οι καλύτεροι μαθητές από πλευράς ήθους και επίδοσης σε αντίθεση με τα ΕΠΑΛ. Ή στην καλύτερη των περιπτώσεων εκεί πηγαίνουν για να γίνουν καλύτεροι από ότι είναι.

2^{ov} Οι σχολές του ΟΑΕΔ. Σε αυτές τις σχολές του Υπουργείου Εργασίας η γνώση επικεντρώνετε κυρίως στην πρακτική εξάσκηση - εργασία και στα εφόδια που αποκομίζονται για την γρήγορη ένταξη μέσα στην αγορά εργασίας. Η ιδέα που κυριαρχεί στο συλλογικό ασυνείδητο των πολιτών είναι ότι μέσα από τις σχολές αυτές βρίσκεις πιο γρήγορα δουλειά σε αντίθεση με τα ΕΠΑΛ που δεν έχουν σύνδεση με την αγορά εργασίας.

3^{ov} Ιδιωτικά ΕΠΑΛ. Δεν διαφέρουν σε τίποτα από τα Δημόσια ΕΠΑΛ εκτός από τον χαρακτήρα τους.

4^ο Δημόσια ΕΠΑΛ. Όσο οξύμωρο και αν φαίνεται όντως υπάρχει συναγωνισμός μεταξύ των ΕΠΑΛ. Αυτό έχει την βάση του στην ιδέα που κυριαρχεί, μεταξύ των μαθητών κυρίως, ότι το τάδε ΕΠΑΛ στην τάδε ειδικότητα είναι καλύτερο από κάποιο άλλο για συγκεκριμένους λόγους διαφορετικούς κάθε φορά!

Η περιγραφή του ανταγωνιστικού περιβάλλοντος στο οποίο κινούνται τα ΕΠΑΛ έχει καταγραφεί. Ακολουθεί η περιγραφή των δυνατών σημείων της τεχνικής εκπαίδευσης. Από αυτά θα προκύψουν εξάλλου οι παράγοντες υποκίνησης προς τους συναδέλφους των ΕΠΑΛ.

Απώτερος στόχος η βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους μαθητές με Ε.Μ.Δ.- Δυσλεξία. Η επιτυχία της παρακίνησης αυτής θα έχει ως αποτέλεσμα την προσέλκυση ακόμα περισσότερων μαθητών για να φοιτήσουν στα ΕΠΑΛ. Η ενδυνάμωση των ΕΠΑΛ θα έχει ως θετικό αντίκρισμα τόσο στην χρηματοδότηση τους αλλά και στην αδιάλειπτη λειτουργία τους. Είναι άλλωστε θεμιτό να στηριχθεί ο θεσμός για να συνεχίσει να λειτουργεί. Το χρωστάμε στην προϊστορία ετών της δευτεροβάθμιας τεχνικής εκπαίδευσης που όλα αυτά τα χρόνια έδωσε στην χώρα μας πάρα πολλά και άξια στελέχη που πλαισιώνουν μέχρι και σήμερα αρκετούς τομείς εργασίας στην Ελλάδα.

Ένας μαθητής, με Ε.Μ.Δ.- Δυσλεξία, τελειώνοντας το Γυμνάσιο μπορεί να εγγραφεί οπουδήποτε το επιθυμεί. Στο ΓΕΛ, ΕΠΑΛ ή ΟΑΕΔ. Ας προσεγγίσουμε όμως με περισσότερη λεπτομέρεια αυτό το θέμα.

Εν πρώτης όπως έχουμε ήδη αναλύσει στα ανωτέρω κεφάλαια της δευτεροβάθμιας έρευνας μας οι μαθητές με Ε.Μ.Δ.- Δυσλεξία έχουν μία τάση – κλίση να επιθυμούν τις λεγόμενες ‘χειρωνακτικές εργασίες’. Σύμφωνα και με τα παγκόσμια δεδομένα οι μαθητές με Ε.Μ.Δ.- Δυσλεξία λειτουργούν καλύτερα στα ‘πρακτικά’ σε αντίθεση με τα ‘θεωρητικά’.

Ένας τεχνικός για παράδειγμα (ηλεκτρολόγος, υδραυλικός, μηχανικός αυτοκινήτου κ.λ.π.) δεν θα χρειασθεί την ‘ορθογραφία’ για να εργασθεί μέσα στην αποκαλούμενη ‘βρωμιά ή μουτζούρα’ της δουλειάς. Εκείνη την στιγμή το μόνο που θα μετρήσει είναι το πόσο καλός ‘Τεχνίτης’ είναι, τίποτα άλλο. Κάτω από αυτήν την ρεαλιστική πραγματικότητα μπορούμε να καταλήξουμε με ξεκάθαρη βεβαιότητα στην εξής άποψη :

- Όταν οι μαθητές, με Ε.Μ.Δ.- Δυσλεξία, τελειώνουν το Γυμνάσιο τότε η καλύτερη επιλογή τους θα είναι να επιλέξουν να φοιτήσουν στην δευτεροβάθμια τεχνική επαγγελματική εκπαίδευση (ΕΠΑΛ) για τους παρακάτω λόγους.

«Στην Ελλάδα το Επαγγελματικό Λύκειο (ΕΠΑ.Λ.) αποτελεί το μόνο φορέα της επαγγελματικής τυπικής εκπαίδευσης που έχει ως στόχο να προσφέρει ποιοτική τεχνική και επαγγελματική εκπαίδευση, η οποία θα συμβάλλει στην ανάπτυξη της χώρας (Ν. 4186/2013). Κουτσούκος Φ. (2016 ,σελ 125), *Η Σχέση του Ανθρώπινου Κεφαλαίου του Διδακτικού Προσωπικού των Επαγγελματικών Λυκείων και της Εισαγωγής των Αποφοίτων τους στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση: «Η Περίπτωση της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας*

<https://eproceedings.epublishing.ekt.gr/index.php/inoek/article/view/780>

(Πρόσβαση την 27η Νοεμβρίου 2017, 20:30)

«Σύμφωνα με τον νόμο για την δευτεροβάθμια εκπαίδευση (Ν. 4186/2013) ο οποίος στοχεύει μεταξύ των άλλων στο να προσελκύσει περισσότερους μαθητές στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση , οι μαθητές εκτός από την επιλογή του γενικού λυκείου , έχουν πλέον τις εξής επιλογές:

A] αρχική επαγγελματική εκπαίδευση εντός του τυπικού εκπαιδευτικού συστήματος στο δεύτερο κύκλο της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στο επαγγελματικό λύκειο (ημερήσιο ή εσπερινό) .

B] αρχική επαγγελματική κατάρτιση στο πλαίσιο της μη τυπικής εκπαίδευσης στις σχολές επαγγελματικής κατάρτισης ΣΕΚ , στα ινστιτούτα επαγγελματικής κατάρτισης ΙΕΚ , στα κέντρα δια βίου μάθησης και στα κολλέγια.»

James J. Calleja(2014) , Επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση στην Ελλάδα. Λουξεμβούργο. Υπηρεσία εκδόσεων Ευρωπαϊκής Ένωσης. CEDEFOP.

Ας περιγράψουμε τώρα ποια είναι τα δυνατά σημεία από την φοίτηση ενός μαθητή με Ε.Μ.Δ.- Δυσλεξία στο ΕΠΑΛ. Τα ΕΠΑΛ ως γνωστόν είναι διαρθρωμένα σε διττή μορφή.

1^{ov}: Υπάρχει ο ‘κλασικός τύπος λυκείου’ δηλαδή το ΕΠΑΛ όπου εκεί μέσα θα διδαχθεί όλα όσα χρειάζεται σήμερα ένας μαθητής Λυκείου. Η δομή του είναι πανομοιότυπη με τα ΓΕΛ. Εδώ διδάσκονται οι μαθητές όλα τα κλασικά και θεωρητικά τους μαθήματα.

2^{ov}: Στο ίδιο κτηριακό συγκρότημα όμως υπάρχει και το Εργαστηριακό Κέντρο Ε.Κ. Με ξεχωριστό Διευθυντή και δομή. Στο Ε.Κ. έχουμε ένα μεγάλο πλήθος από εργαστήρια τα οποία υποστηρίζουν όλες τις ειδικότητες που έχει το ΕΠΑΛ. Μέσα στα εργαστήρια του Ε.Κ.

οι μαθητές με Ε.Μ.Δ.- Δυσλεξία θα έχουν την χαρά να δημιουργήσουν, να κατασκευάσουν, να ασχοληθούν με τα 'χέρια τους' περισσότερο. Μέσα στους χώρους του Ε.Κ. επί της ουσίας επιτελείται μία εν δυνάμει προσομοίωση με τις αυριανές καταστάσεις που θα βιώσουν ούτως ή άλλως στην επαγγελματική τους ζωή. Εδώ είναι που για πρώτη τους φορά θα πιάσουν ένα κατσαβίδι, ένα σφυρί ή μία πένσα. Όταν οι απόφοιτοι Γυμνασίου προσεγγίζουν τα ΕΠΑΛ για ενημέρωση στα πλαίσια του σχολικού επαγγελματικού προσανατολισμού Σ.Ε.Π. αυτή γίνεται μέσα στους χώρους του Ε.Κ. Θα μπορούσε να ειπωθεί ότι η 'βιτρίνα' ενός ΕΠΑΛ είναι το Ε.Κ. του.

Συνοψίζοντας αναφέρουμε ότι στις αίθουσες του ΕΠΑΛ μαθαίνουν την Θεωρία τους και μέσα στα εργαστήρια του Ε.Κ. μαθαίνουν την Εφαρμογή της στην Πράξη. Εδώ η Θεωρία δένει με την Πράξη αλλά και το αντίθετο, η Πράξη συναντά την Θεωρία.

Μετά την αποφοίτηση τους δικαιούνται ένα απολυτήριο λυκείου και ένα πτυχίο επιπέδου 4. Με το πτυχίο τους κατόπιν αιτήματος τους παίρνουν την πρώτη τους άδεια επαγγελματικής εξάσκησης. Φυσικά μπορούν να εργασθούν άμεσα.

Προαιρετικά μπορούν να συνεχίσουν στο 4^ο έτος της μαθητείας (2017). Αυτό αποτελεί μία δυναμική καινοτομία για τα σημερινά ΕΠΑΛ (2017). Πρακτική εξάσκηση και με αμοιβή. Η σχετική προϋπηρεσία που λαμβάνουν είναι πολύ σημαντική για την περαιτέρω εξέλιξη τους ως εργαζόμενοι. Με το τέλος της μαθητείας λαμβάνουν ένα επιπλέον πτυχίο επιπέδου 5.

Φυσικά οι απόφοιτοι μπορούν να εισαχθούν στα ΑΕΙ / ΤΕΙ όπως και οι απόφοιτοι των ΓΕΛ. Σε αυτό το σημείο δεν υπολείπονται σε τίποτα.

Επιπλέον οι απόφοιτοι των ΕΠΑΛ έχουν ένα ακόμα δρόμο να επιλέξουν. Την συνέχιση των σπουδών τους στα ΙΕΚ. Μπορούν να επιλέξουν την συνέχιση των σπουδών τους στην ίδια ειδικότητα που είχαν και πριν π.χ. Ηλεκτρολόγος, Μηχανολόγος με περαιτέρω φυσικά εξειδίκευση στα ΙΕΚ. Τότε οι απόφοιτοι των ΕΠΑΛ θα φοιτήσουν μόνο 3 εξάμηνα. Αν επιλέξουν όμως κάτι διαφορετικό τότε θα φοιτήσουν 5 εξάμηνα. Οι απόφοιτοι των ΓΕΛ ανεξάρτητα της επιλεγμένης ειδικότητας θα φοιτήσουν οπωσδήποτε και τα 5 εξάμηνα. Μετά το πέρας της φοίτησης τους από τα ΙΕΚ θα λάβουν, πάλι, το πτυχίο επιπέδου 5. Εδώ να τονίσουμε κάτι πολύ σημαντικό ότι όλα τα δημόσια ΙΕΚ λειτουργούν υποχρεωτικά μέσα στους χώρους του Εργαστηριακού Κέντρου Ε.Κ. ενός ΕΠΑΛ. Συνεπώς οι απόφοιτοι των ΕΠΑΛ συγκριτικά με άλλους θα βρεθούν μέσα σε ένα οικείο περιβάλλον για αυτούς. Αυτό βοηθάει στην γρήγορη εξοικείωση τους με τους χώρους των εργαστηρίων που ούτως ή άλλως

γνωρίζουν. Εξάλλου οι εκπαιδευτικοί των Δημόσιων ΙΕΚ σε αρκετές περιπτώσεις μπορεί να είναι εκπαιδευτικοί που υπηρετούν ήδη στα ΕΠΑΛ.

Στην σημερινή εποχή με τα μεγάλα οικονομικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν όλες οι Ελληνικές οικογένειες ένας απόφοιτος των ΓΕΛ / ΕΠΑΛ όταν πρόκειται να συντάξει το μηχανογραφικό του, μετά τις εξετάσεις των πανελληνίων, το πρώτο πράγμα που θα σκεφτεί είναι να δηλώσει τις σχολές που είναι κοντά στην οικεία του. Αυτό συμβαίνει τα τελευταία χρόνια εξαιτίας των οικονομικών δυσκολιών. Οι περισσότεροι επιτυγχόντες όταν περνούν ‘ μακριά ’ δυστυχώς δεν πηγαίνουν. Από αυτούς ένα μεγάλο μέρος και κυρίως απόφοιτοι των ΓΕΛ προτιμούν να εγγραφούν στα δημόσια ΙΕΚ της περιοχής τους. Αυτό αποτελεί μια πραγματικότητα που ζούμε τα τελευταία χρόνια μέσα στις τάξεις των ΙΕΚ. Κάθε χρόνο βλέπουμε να αυξάνονται με γεωμετρική πρόοδο οι αιτήσεις εγγραφής στα δημόσια ΙΕΚ κυρίως από τους απόφοιτους των ΓΕΛ. Η Δωρεάν Παιδεία σήμερα έχει πολύ μεγαλύτερη σημασία από ότι είχε στο παρελθόν.

Από την άλλη βλέπουμε ότι στην Ευρωπαϊκή Ένωση τα ποσοστά των φοιτούντων στις αντίστοιχες τεχνικές σχολές είναι τριπλάσια από ότι στην Ελλάδα. Αργά ή γρήγορα και εδώ όλοι οι δρόμοι θα καταλήξουν και πάλι στην τεχνική εκπαίδευση.

«Το ΥΠΠΕΘ πληροφορεί τους αποφοίτους Λυκείου που έκαναν αίτηση για φοίτηση σε ΙΕΚ και δεν επιλέχθηκαν, ότι έχουν τη δυνατότητα, εφόσον το επιθυμούν, να εγγραφούν σε δημόσιο Επαγγελματικό Λύκειο (ΕΠΑΛ) μέχρι τις 11/9/17. Για την εγγραφή προηγείται ηλεκτρονική δήλωση προτίμησης στην ηλεκτρονική διεύθυνση: <https://e-epal.minedu.gov.gr>

Τα Επαγγελματικά Λύκεια ανήκουν στη δημόσια δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Στη Β΄ τάξη των ΕΠΑ.Λ. μπορούν να εγγράφονται και απόφοιτοι όλων των τύπων Λυκείων οι οποίοι μπορούν αφού παρακολουθήσουν ΜΟΝΟ τα μαθήματα τομέα και ειδικότητας να αποκτήσουν πτυχίο της ειδικότητας που θα επιλέξουν και να δοκιμάσουν μια δεύτερη ευκαιρία για την εισαγωγή τους στην τριτοβάθμια εκπαίδευση με τις ειδικές εξετάσεις των ΕΠΑ.Λ. Με την αποφοίτηση λαμβάνουν Επαγγελματικό Πτυχίο ειδικότητας επιπέδου 4 (αντίστοιχο των Ευρωπαϊκών).

Μετά την αποφοίτηση, όπως και όλοι οι απόφοιτοι των ΕΠΑ.Λ., μπορούν:

- Να ενταχθούν στην αγορά εργασίας.

- Να φοιτήσουν στο νέο θεσμό του προαιρετικού «Μεταλυκειακού Έτους-Τάξη Μαθητείας», με το οποίο τους δίνεται η δυνατότητα ασφαλούς ένταξης σε πραγματικό εργασιακό περιβάλλον σε επιχειρήσεις και φορείς (του Δημοσίου, ΝΠΔΔ, ΝΠΙΔ και ιδιωτικές επιχειρήσεις) υπό την εποπτεία του σχολείου με πλήρη εργασιακά δικαιώματα, μισθό στο 75% του κατώτατου μισθού και ασφάλιση και συμπληρωματικής εργαστηριακής εκπαίδευσης στο σχολείο (1 ημέρα στο σχολείο και 7 ημέρες στην εργασία). Μετά από εξετάσεις πιστοποίησης απόκτηση πτυχίου επιπέδου 5. Ήδη από το Μάρτη του 2017 ξεκίνησαν μαθητεία 1200 απόφοιτοι των ΕΠΑΛ σε 7 ειδικότητες και από το Σεπτέμβρη θα ενταχθούν ακόμα 9 ειδικότητες.
- Να συνεχίσουν τις σπουδές τους στην Τριτοβάθμια εκπαίδευση σε αντίστοιχους τομείς μέσω ειδικών εξετάσεων σε 4 μαθήματα (Νέα Ελληνικά, Μαθηματικά και 2 μαθήματα ειδικότητας). Στα Τ.Ε.Ι. με ειδικό ποσοστό θέσεων αναλογικό του αριθμού των υποψηφίων από ΕΠΑ.Λ. και ΓΕ.Λ. και στα Πανεπιστήμια σε ποσοστό επιπλέον θέσεων 1%.
- Να συνεχίσουν τις σπουδές τους στα Ι.Ε.Κ. με φοίτηση 3 εξάμηνων στην ίδια ειδικότητα ή 5 εξάμηνων για την απόκτηση νέας. Με εξετάσεις πιστοποίησης απόκτηση πτυχίου επιπέδου 5.

Για περισσότερες πληροφορίες στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, <http://www.minedu.gov.gr/news/29704-23-08-17-katalogos-epaggelmatikon-lykeion> και σε όλα τα ΕΠΑ.Λ.»

<https://www.minedu.gov.gr/ng-nea-genia/ng-deltia-typou/30109-07-09-17-paideias-3>

(Πρόσβαση την 1η Δεκεμβρίου 2017, 20:00)

Ας ρίξουμε μια ειλικρινή ματιά όλοι στον περίγυρο μας μέσα στους επαγγελματικούς χώρους που υπάρχουν στην αγορά και τους οποίους επισκεπτόμαστε συχνά. Τον επαγγελματία Ηλεκτρολόγο, τον Υδραυλικό, τον Ψυκτικό, τον Μηχανολόγο Οχημάτων, τους βοηθούς στα Νοσοκομεία, τους γραφίστες και τόσους άλλους. Τότε ας αναρωτηθούμε από πού αποφοίτησαν όλοι αυτοί τους οποίους εμείς ως καταναλωτές χρησιμοποιούμε;

Η απάντηση που θα λάβουμε είναι γνωστή. Μα φυσικά το μεγαλύτερο πλήθος από αυτούς τους επαγγελματίες είναι απόφοιτοι των τεχνικών σχολών της δευτεροβάθμιας τεχνικής εκπαίδευσης των ΕΠΑΛ.

Τα συγκριτικά στοιχεία υπεροχής των ΕΠΑΛ έναντι του ανταγωνισμού δόθηκαν με τις ανωτέρω περιγραφές. Αυτά τα στοιχεία μπορούν να αποτελέσουν τους παράγοντες υποκίνησης που χρειάζονται σήμερα οι εκπαιδευτικοί των ΕΠΑΛ. Ο απώτερος στόχος για τους εκπαιδευτικούς των ΕΠΑΛ είναι να επιδιώξουν, με την βοήθεια και των ανωτέρω επιχειρημάτων, την μεγαλύτερη προσέλευση μαθητών με Ε.Μ.Δ.- Δυσλεξία για εγγραφή τους στα ΕΠΑΛ. Μέσα σε αυτό το πνεύμα θα δοθούν και τα κίνητρα που περιγράψαμε και τα οποία θα χρειασθούν οι γονείς των μαθητών με Ε.Μ.Δ.- Δυσλεξία για να προτιμήσουν τελικά τα ΕΠΑΛ για φοίτηση, ως την πιο βέλτιστη απόφαση.

Παρακάτω σας δίδετε ένας συγκριτικός πίνακας ως εργαλείο σύγκρισης ΓΕΛ / ΕΠΑΛ. Ο πίνακας μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τους εκπαιδευτικούς των ΕΠΑΛ για ενημέρωση των κηδεμόνων αλλά και των υποψηφίων μαθητών.

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ 2.

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ	ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ
ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΦΟΙΤΗΣΗ 3 ΕΤΩΝ Α] ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΟ ΛΥΚΕΙΟΥ	ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΦΟΙΤΗΣΗ 3 ΕΤΩΝ ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΟ ΛΥΚΕΙΟΥ
Β] ΠΤΥΧΙΟ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ ΕΠΙΠΕΔΟ 4 (& ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΑΙΤΗΣΗ ΤΟΥ ΛΗΨΗ ΤΗΣ 1 ^{ης} ΑΔΕΙΑΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΟΣ)	-----
ΣΥΝΕΧΙΖΟΝΤΑΣ ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ ΣΤΟ 4 ^ο ΕΤΟΣ ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥ (ΕΡΓΑΣΙΑ & ΑΜΟΙΒΗ). ΛΗΨΗ ΠΤΥΧΙΟΥ ΕΠΙΠΕΔΟΥ 5	-----
ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΦΟΙΤΗΣΗΣ ΣΤΑ ΙΕΚ *3Εξάμηνα ΣΤΗΝ ΙΔΙΑ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ *5Εξάμηνα ΣΕ ΔΙΑΦΟΡΕΤΚΗ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΠΤΥΧΙΟΥ ΕΠΙΠΕΔΟΥ 5	ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΦΟΙΤΗΣΗΣ ΣΤΑ ΙΕΚ ----- *5 Εξάμηνα ΣΕ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΠΤΥΧΙΟΥ ΕΠΙΠΕΔΟΥ 5
ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΣΤΑ ΑΕΙ /ΤΕΙ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΣΤΑ ΑΕΙ /ΤΕΙ
↓	↓

6^Δ Προσωπικά δεδομένα των ερωτηθέντων

Εδώ θα περιγράψουμε τα προσωπικά στοιχεία που συλλέξαμε μέσω των απαντητικών e – mail με την βοήθεια του ερωτηματολογίου της Google forms. Οι απαντήσεις που δόθηκαν ήταν από 305 συναδέλφους, ήτοι ποσοστό 48% των απαντήσεων από τα συνολικά 637 e – mail που αποστείλαμε επί του συνόλου των 1375 εκπαιδευτικών που υπηρετούν στα ΕΠΑΛ της Δυτικής και της Ανατολικής Διεύθυνσης.

Προσωπικά στοιχεία που μας δείχνουν το φύλλο τους ,την ηλικία , τις σπουδές , τα έτη υπηρεσίας , την θέση ευθύνης – Διευθυντής , τα έτη στην θέση ευθύνης, σχετικά σεμινάρια για Ε.Μ.Δ.- Δυσλεξία αλλά και τα υπόλοιπα ενδιαφέροντα ερωτήματα της έρευνας μας.

Τα αποτελέσματα αφού τα επεξεργαστήκαμε μας έδωσαν τα εξής παρακάτω ποσοστά: (αριθμητικά και επί τοις % αναγωγή στις 305 απαντήσεις) .

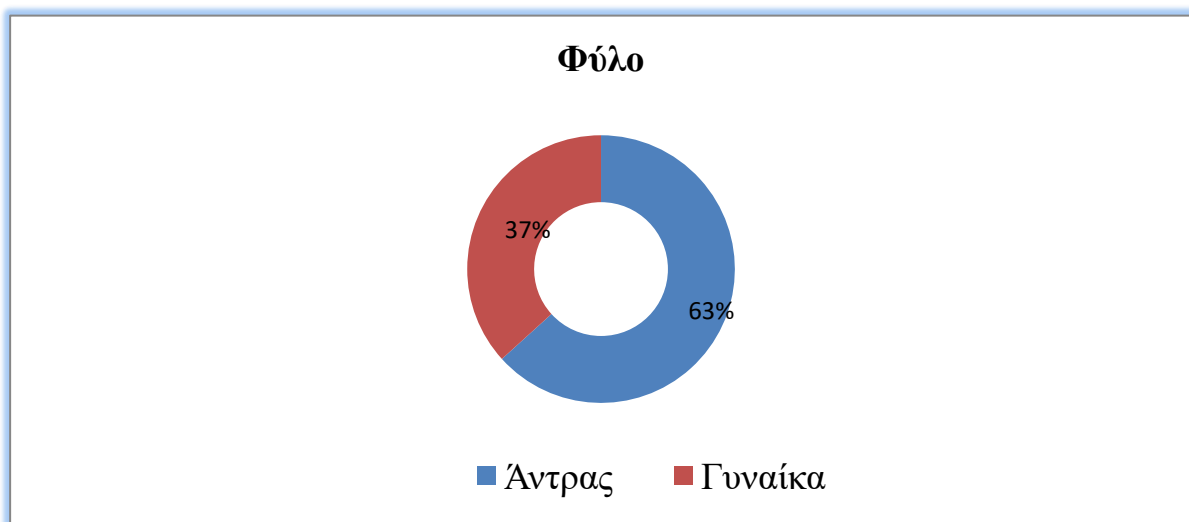
Α©

Προσωπικά στοιχεία:

1^η Ερώτηση: ΦΥΛΟ: *

- Άνδρας : 193
- Γυναίκα: 112

Σύνολο : 305

Γράφημα 1: Φύλο εκπαιδευτικών

Από το σύνολο των 305 απαντήσεων προέκυψε ότι οι 193 (63%) ήταν άνδρες και οι 112(37%) γυναίκες. Λαμβάνοντας αυτό το ποσοστό στις απαντήσεις μπορούμε να πούμε με σχετική βεβαιότητα ότι κάτι αντίστοιχο προφανώς θα συμβαίνει και στο σύνολο των 1375 εκπαιδευτικών που υπηρετούν στα ΕΠΑΛ της Θεσσαλονίκης.

Δηλαδή οι περισσότεροι στα ΕΠΑΛ εκπαιδευτικοί είναι άνδρες. Ένα ενδιαφέρον εύρημα. Αυτό εξάλλου προκύπτει και από τα στατιστικά στοιχεία που μας παραδίδει η ΟΛΜΕ για τους υπηρετούντες στα ΕΠΑΛ!

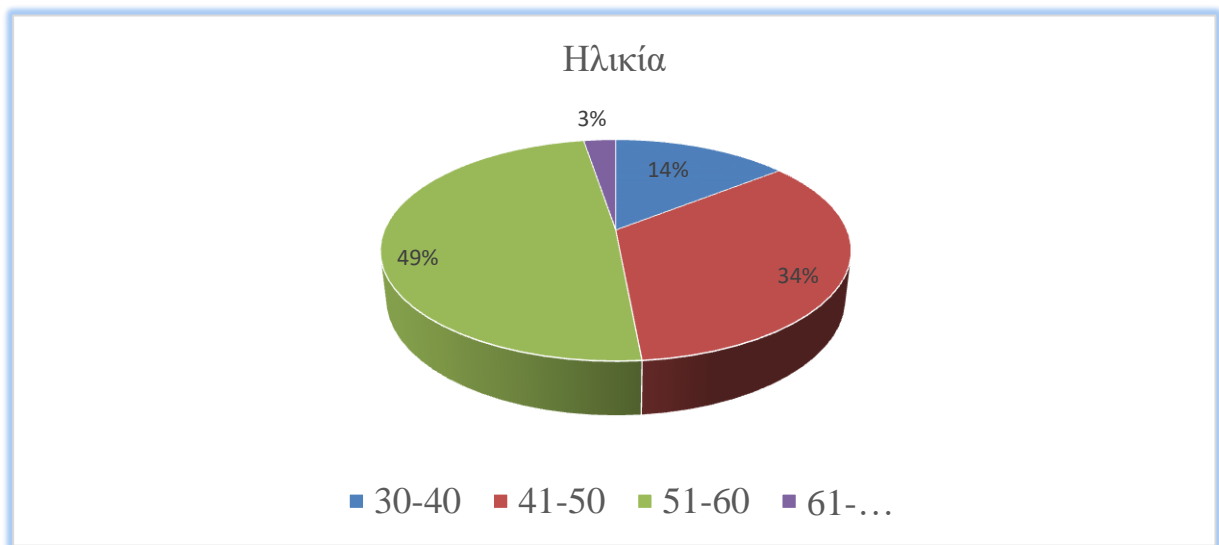
Σχετικά στοιχεία: http://olme-attik.att.sch.gr/new/?page_id=479

(Πρόσβαση την 28η Δεκεμβρίου 2017, 19:30)

2^η Ερώτηση: Ηλικία: *

- 30-40 = 44 (14%)
- 41-50 =104 (34%)
- 51-60 =149 (49%)
- 61- ... = 8 (3%)

Σύνολο : 305

Γράφημα 2: Ηλικία εκπαιδευτικών

Σχετικά με τις ηλικίες των εκπαιδευτικών των ΕΠΑΛ έχουμε τα εξής ευρήματα από τις 305 απαντήσεις. Οι απαντήσεις μας δίνουν στο διάστημα των 30 - 40 να έχουμε 44 εκπαιδευτικούς (14%). Στο διάστημα των 41 - 50 έχουμε 104 (34%). Στο διάστημα 51 -60 έχουμε 149 (49%). Και τέλος στο τελευταίο λίγο πριν την σύνταξη 61-....(3%). Προφανώς αυτά τα μεγέθη μπορούμε να τα κάνουμε αναγωγή και στο σύνολο των 1375 της

Θεσσαλονίκης. Εδώ βλέπουμε ότι ο πληθυσμός των υπηρετούντων εκπαιδευτικών είναι πάνω από τα 50!

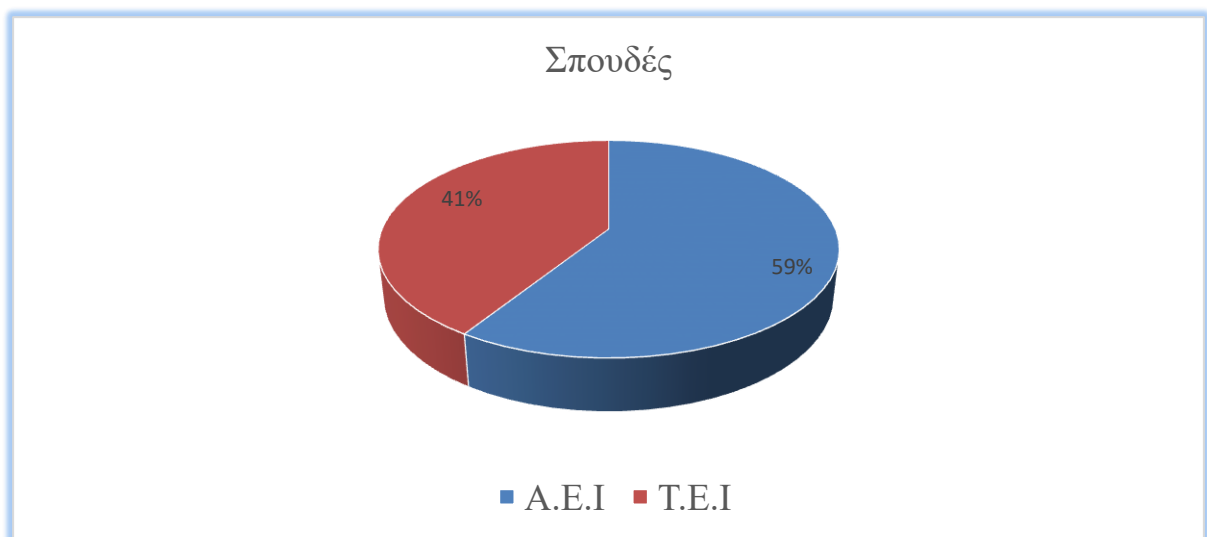
Η επιβεβαίωση των ανωτέρω έρχεται και από ένα πλήθος δημοσιευμάτων. Όπως το κάτωθι:

<http://www.kathimerini.gr/894821/article/epikairothta/ellada/ay3anetai-o-mesos-oros-hlikias-ekpraideytikwn> (Πρόσβαση την 28η Δεκεμβρίου 2017, 19:40)

3^η Ερώτηση: Σπουδές: *

- Α.Ε.Ι =180 (59%)
- Τ.Ε.Ι =125 (41%)

Σύνολο : 305

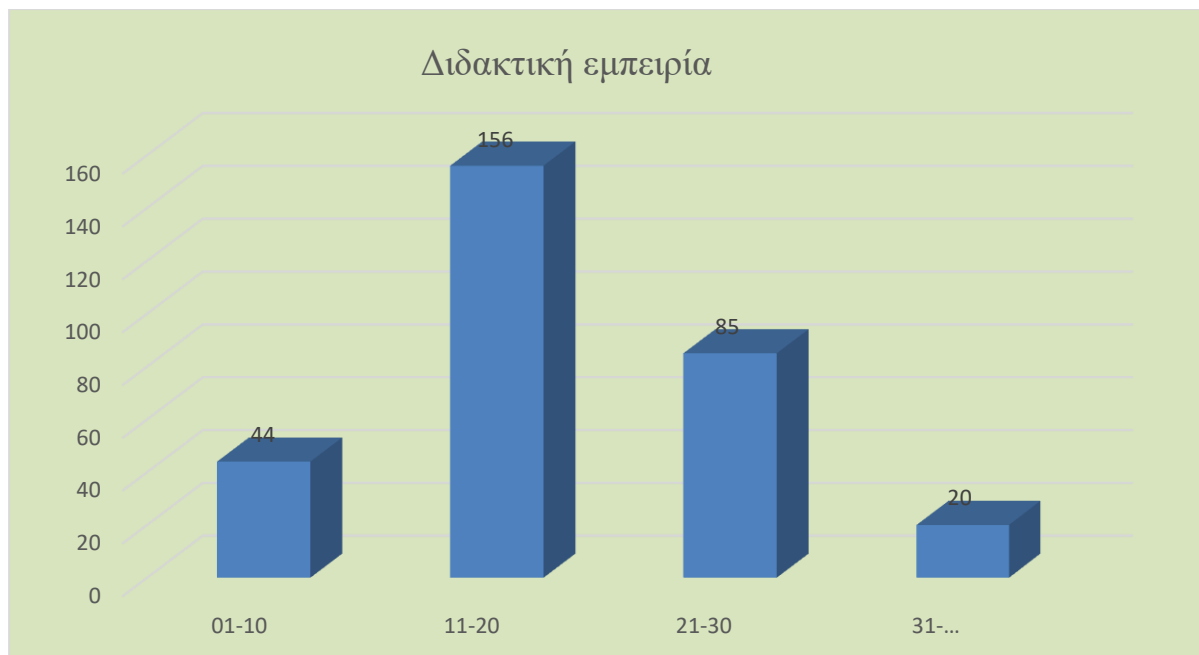

Γράφημα 3: Σπουδές

Σχετικά με τις σπουδές των εκπαιδευτικών των ΕΠΑΛ έχουμε τα εξής ευρήματα από τις 305 απαντήσεις που λάβαμε. Αυτοί που αποφοίτησαν από τα ΑΕΙ είναι και οι περισσότεροι σε αριθμό (180), σε ποσοστό 59%. Αυτό αποτελεί μια πραγματικότητα. Πρώτον διότι όλοι οι εκπαιδευτικοί της γενικής παιδείας έχουν πτυχίο ΑΕΙ. Επίσης αρκετοί εκπαιδευτικοί των τεχνικών ειδικοτήτων (Ηλεκτρολόγοι, Μηχανολόγοι κ.λπ.) και αυτοί έχουν πτυχία από ΑΕΙ. Οι υπόλοιποι 125 εκπαιδευτικοί έχουν πτυχία ΤΕΙ. Εδώ θα τονίσουμε την ευρεία διαστρωμάτωση των εκπαιδευτικών που υπηρετούν στα ΕΠΑΛ με πτυχία και γνώσεις. Αυτό και μόνο θεωρούμε ότι αποτελεί μια σημαντική προστιθέμενη αξία.

4^η Ερώτηση: Πόσα έτη διδακτικής εμπειρίας έχετε; *

01-10 έτη	= 44 άτομα
11-20 έτη	=156 άτομα
21-30 έτη	= 85 άτομα
31-... έτη	= 20 άτομα
<i>Σύνολο</i>	<i>305</i>

Γράφημα 4: Διδακτική εμπειρία

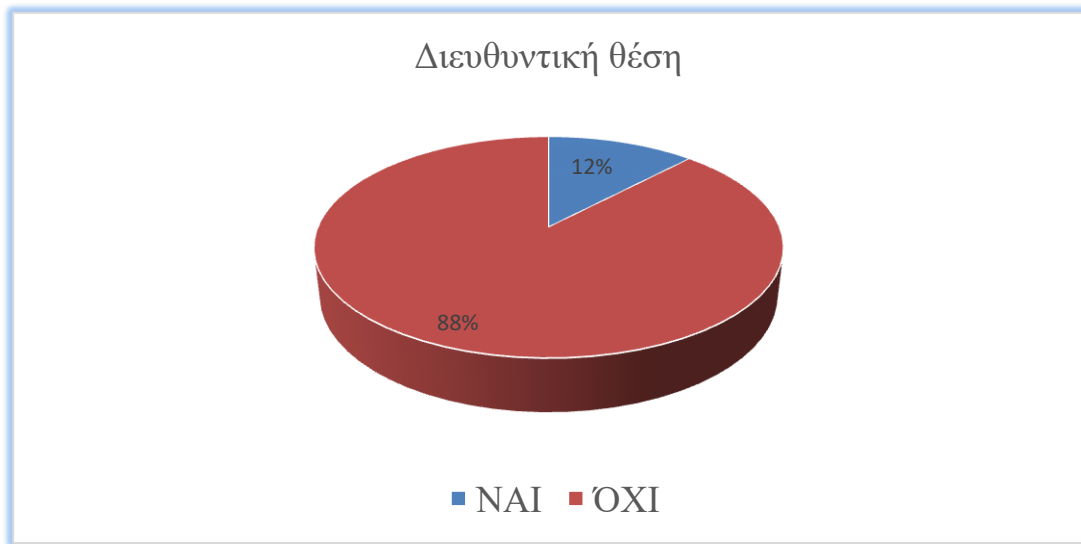
Σχετικά με το πόσα έτη διδακτικής εμπειρίας έχουν οι εκπαιδευτικοί των ΕΠΑΛ έχουμε τα εξής ενδιαφέροντα ευρήματα από τις 305 απαντήσεις που λάβαμε. Η ερώτηση αυτή ήταν ανοιχτού τύπου οπότε ο ερωτώμενος συμπλήρωνε ελεύθερα σε ένα κουτάκι τα έτη του. Οι 44 /305 δήλωσαν από 1-10 έτη , οι 156 /305 από 11 – 20 έτη , οι 85/305 από 21-30 και οι 20/305 από 31-...

Τι μας επεφύλασσε αυτή η έρευνα ότι ένα μεγάλο τμήμα των εκπαιδευτικών που υπηρετούν στα ΕΠΑΛ της Θεσσαλονίκης έχουν πολύ μεγάλη διδακτική εμπειρία. Αυτό το εύρημα το καταθέτουμε ως ένα επιπλέον στοιχείο που θα προστεθεί στα συγκριτικά πλεονεκτήματα των ΕΠΑΛ έναντι των άλλων!

5^η Ερώτηση: Έχετε διατελέσει διευθυντής / ντρια σε ΕΠΑ.Λ; *

- Ναι = 37
- Όχι = 268

Σύνολο : 305

Γράφημα 5: Θέση ευθύνης -Διευθυντής

Σχετικά με το αν έχουν διατελέσει Διευθυντές σε ΕΠΑΛ οι εκπαιδευτικοί που υπηρετούν στα ΕΠΑΛ έχουμε 37 θετικές απαντήσεις και 268 αρνητικές απαντήσεις.

Αν δούμε τον συνολικό αριθμό των ΕΠΑΛ Δυτικής & Ανατολικής , Ημερήσια & Εσπερινά, στην Θεσσαλονίκη τότε αυτά είναι 28 . Επίσης να λάβουμε υπόψιν μας ότι σε κάθε ένα ΕΠΑΛ έχουμε σχεδόν 5 θέσεις ευθύνης . Ένας Διευθυντής + 2 Υποδιευθυντές ΕΠΑΛ και 1 Διευθυντής + 1 Υποδιευθυντής στο Ε.Κ. Συνεπώς τα ευρήματά μας είναι κοντά σε μια πραγματικότητα.

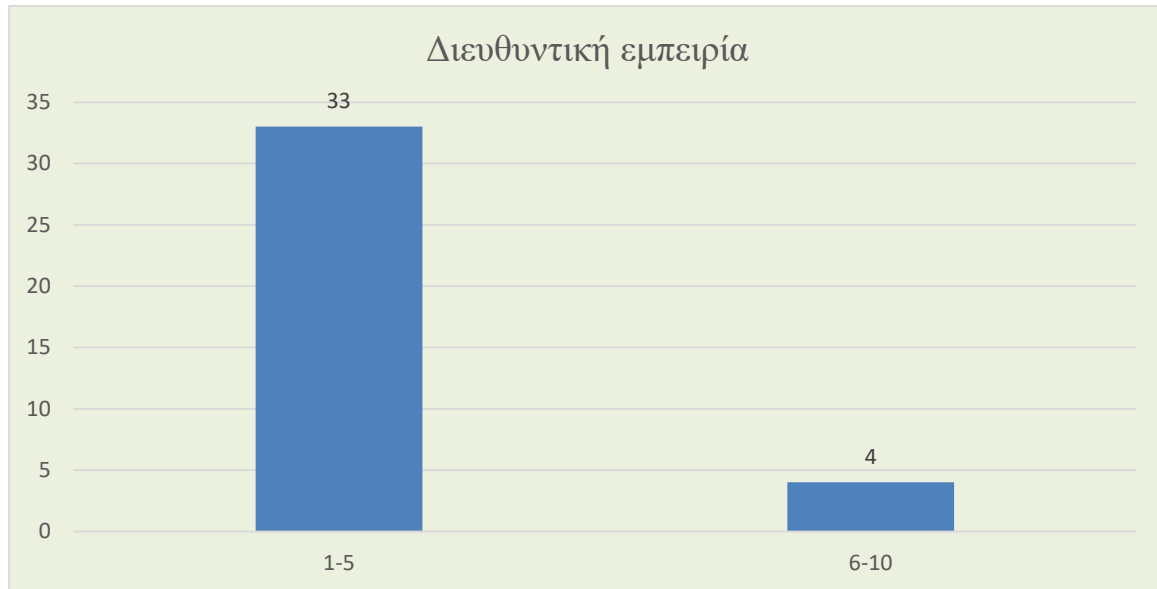
Σχετικά στοιχεία για τον αριθμό των ΕΠΑΛ από τις εξής διευθύνσεις:

<https://srv-dide-a.thess.sch.gr/portal2/> <https://srv-dide-v.thess.sch.gr/portal/mainmenu-149>

(Πρόσβαση την 28η Δεκεμβρίου 2017, 20:30)

6^η Ερώτηση: Αν ναι, πόσα έτη διευθυντικής εμπειρίας έχετε; *

1-5 έτη	=33
6-10 έτη	= 4

Γράφημα 6: Διευθυντική εμπειρία

Συνεχίζοντας με ερώτηση ανοιχτού τύπου. Πόσα έτη εμπειρίας έχετε σαν Διευθυντής. Η ερώτηση αυτή προφανώς απευθυνόταν στους 37 εκπαιδευτικούς που δήλωσαν ότι είχαν σχετική εμπειρία. Εδώ έχουμε τους 33 να απαντούν ότι έχουν εμπειρία από 1 – 5 έτη και οι 4 να έχουν από 6 – 10 έτη.

Μία ερμηνεία που μπορούμε να δώσουμε για αυτούς τους μικρούς αριθμούς θέσεων ευθύνης και τα έτη εμπειρίας είναι η εξής. Στην Εκπαίδευση έχουμε μια διαρκή μετακίνηση κατά έτος. Με αποσπάσεις, βελτιώσεις, μεταθέσεις, μετατάξεις από τα ΕΠΑΛ προς ΓΕΛ / Γυμνάσια, ΑΕΙ/ΤΕΙ αλλά και το αντίστροφο. Η Διευθυντική θέση είναι 3 ετής, μπορεί όμως μετά την λήξη της ο εκπαιδευτικός- διευθυντής να μετακινηθεί σε άλλη θέση.

Επίσης πολλοί εκπαιδευτικοί – διευθυντές των ΕΠΑΛ που πληρούν τις προϋποθέσεις που ορίζει ο Νόμος επιδιώκουν να καταλάβουν τις θέσεις Διευθυντών ακόμα και στα ΓΕΛ αλλά τα Γυμνάσια.

Σχετικά : (Προκήρυξη Πλήρωσης θέσεων Διευθυντών Σχολικών μονάδων Πρωτοβάθμιας - Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και Εργαστηριακών Κέντρων

Αρ.Πρωτ.Φ.361.22/27/96038/Ε3/08-06-2017/ΥΠΠΕΘ).

Α' Ερευνητικό Ερώτημα / Ερωτηματολόγιο:

1^η Ερώτηση: Έχετε παρακολουθήσει σεμινάρια σχετικά με Ε.Μ.Δ - δυσλεξία; *

- Ναι = 169
- Όχι = 136

Σύνολο : 305

Γράφημα 7: Σεμινάρια Δυσλεξίας

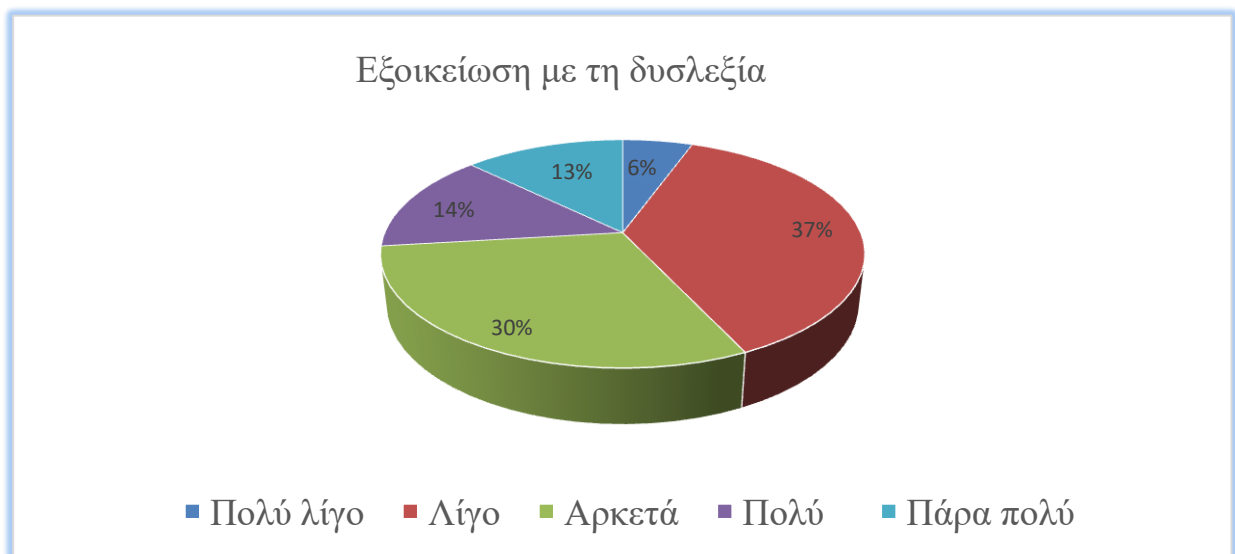
Στην πολύ καίρια ερώτηση για το εάν έχουν παρακολουθήσει οι εκπαιδευτικοί των ΕΠΑΛ σχετικά σεμινάρια για τις ΕΜΔ-Δυσλεξία. Οι απαντήσεις από τους 305 εκπαιδευτικούς που υπηρετούν στα ΕΠΑΛ της περιοχής Θεσσαλονίκης μας δίνουν μια πλειοψηφία 169 Ναι (55%) και Όχι οι 136 (45%). Πολύ ενθαρρυντικό το αποτέλεσμα της έρευνας. Εδώ να σημειώσουμε ότι τα τελευταία χρόνια στην Θεσσαλονίκη έχουν πραγματοποιηθεί πλήθος εξειδικευμένων σεμιναρίων σχετικών με Ε.Μ.Δ.- Δυσλεξία. Οι φορείς που διοργανώνουν αυτά τα σεμινάρια είναι πρωτίστως τα Πανεπιστήμια αλλά και σύλλογοι γονέων παιδιών με δυσλεξία. Αρκετά από αυτά τα έχει παρακολουθήσει και ο γράφων.

2^η Ερώτηση: Οι εκπαιδευτικοί στην σχολική μονάδα (ΕΠΑΛ) που εργάζεστε, γνωρίζουν για το πως πρέπει να λειτουργούν απέναντι στη δυσλεξία; *

Απαντήστε στην κλίμακα 1-πολύ λίγο, 2-λίγο, 3-αρκετά, 4-πολύ, 5-πάρα πολύ

	1	2	3	4	5	
Πολύ λίγο	☐	☐	☐	☐	☐	Πάρα πολύ

A .2	συχνότητα	ποσοστό	Μέση τιμή (τυπική απόκλιση) 2,91 (1,20)
Πολύ λίγο	17	6%	
Λίγο	114	37%	
Αρκετά	92	30%	
Πολύ	43	14%	
Πάρα πολύ	39	13%	
Σύνολο	305	100%	

Στην 2^η ερώτηση οι εκπαιδευτικοί απάντησαν :πολύ λίγο 17 (6%) , λίγο 114 (37%) , αρκετά 92(30%), πολύ 43(14%) και πάρα πολύ 39(13%).

Οι απαντήσεις των 305 εκπαιδευτικών σχετικά με την διαχείριση των μαθητών τους με Ε.Μ.Δ. – Δυσλεξία μας δείχνουν ότι η σχετική πλειοψηφία γνωρίζει αρκετά πράγματα ~57%.

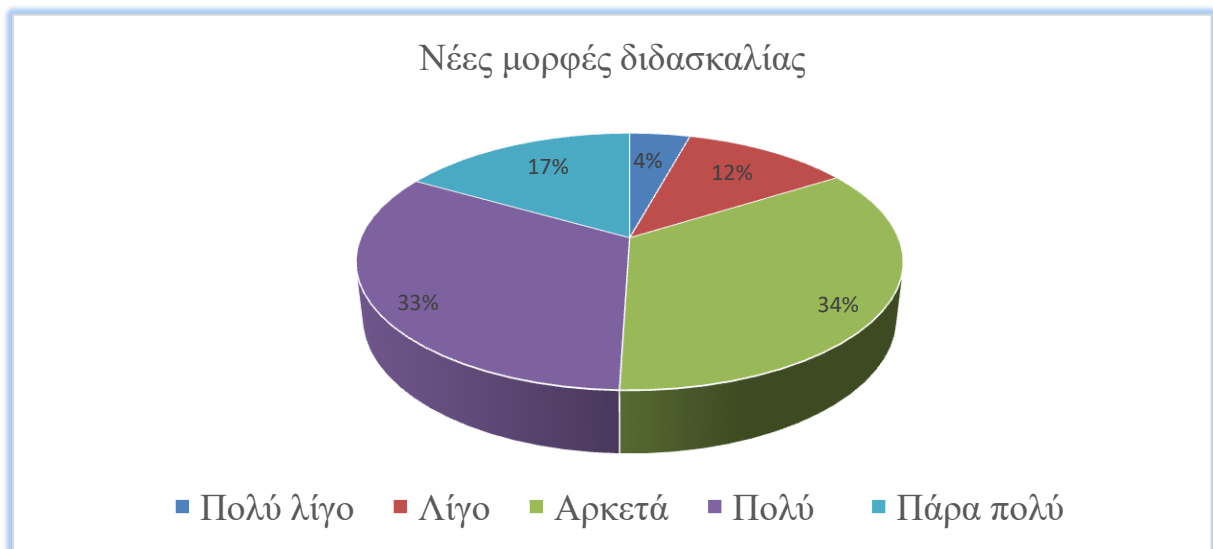
Σύμφωνα με τον ανωτέρω πίνακα και από τα αποτελέσματα που πήραμε από την στατιστική ανάλυση για την μέση τιμή και την τυπική απόκλιση (μ.τ. 2,91 & τ.α. 1,20) οι ερωτώμενοι επιδεικνύουν σε μεγάλο ποσοστό εξοικείωση με το πρόβλημα.

3^η Ερώτηση: Οι εκπαιδευτικοί του σχολείου σας είναι δεκτικοί σε νέες ιδέες , νέες τεχνολογίες και προτάσεις σχετικές με την διδασκαλία των Ε.Μ.Δ.- Δυσλεξία; *

Απαντήστε στην κλίμακα 1-πολύ λίγο, 2-λίγο, 3-αρκετά, 4-πολύ, 5-πάρα πολύ

	1	2	3	4	5	
Πολύ λίγο	☐	☐	☐	☐	☐	Πάρα πολύ

A.3	συχνότητα	ποσοστό	Μέση τιμή (τυπική απόκλιση)
Πολύ λίγο	13	4%	3,45 (1,11)
Λίγο	36	12%	
Αρκετά	105	34%	
Πολύ	100	33%	
Πάρα πολύ	51	17%	
Σύνολο	305	100%	

Στην 3^η ερώτηση οι εκπαιδευτικοί απάντησαν :πολύ λίγο 13 (4%) , λίγο 36 (12%) , αρκετά 105(34%), πολύ 100(33%) και πάρα πολύ 51(17%).

Οι απαντήσεις των 305 εκπαιδευτικών σχετικά με την αποδοχή σε καινοτόμες ιδέες σχετικά με την διαχείριση των μαθητών τους με Ε.Μ.Δ. – Δυσλεξία μας δείχνουν ότι το μεγαλύτερο μέρος είναι δεκτικοί ~84%.

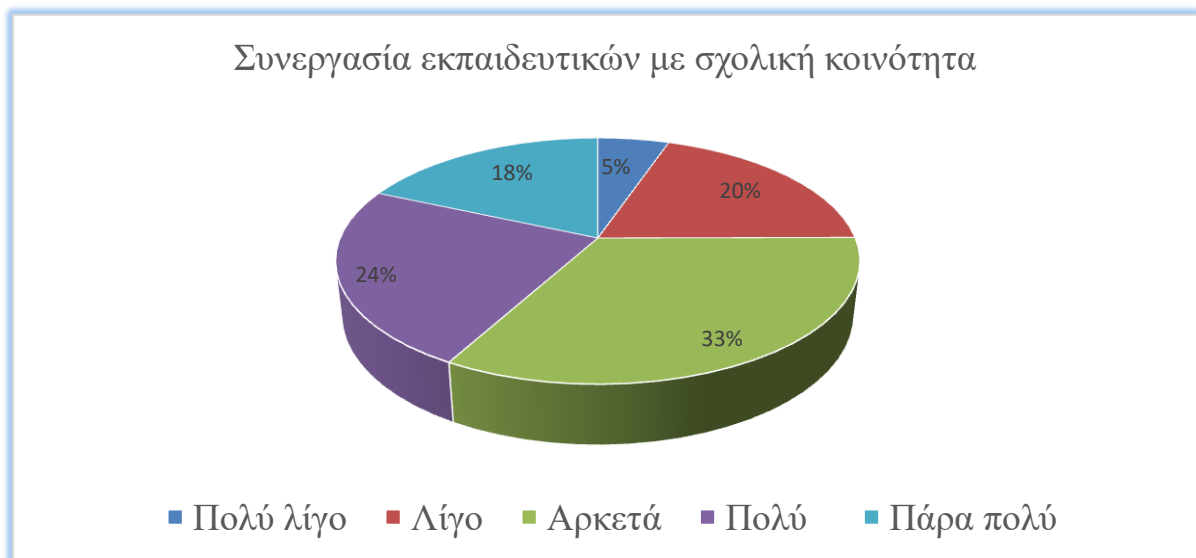
Σύμφωνα με τον ανωτέρω πίνακα και από τα αποτελέσματα που πήραμε από την στατιστική ανάλυση για την μέση τιμή και την τυπική απόκλιση (μ.τ. 3,45 & τ.α. 1,11) οι ερωτώμενοι εκπαιδευτικοί είναι θετικοί στην εφαρμογή νέων μορφών διδασκαλίας στους μαθητές τους.

4^η Ερώτηση: Οι εκπαιδευτικοί του σχολείου σας, συνεργάζονται με τον Διευθυντή, τους γονείς και τους μαθητές για την βελτίωση της διδασκαλίας σε μαθητές με Ε.Μ.Δ. – Δυσλεξία;

Απαντήστε στην κλίμακα 1-πολύ λίγο, 2-λίγο, 3-αρκετά, 4-πολύ, 5-πάρα πολύ

	1	2	3	4	5	
Πολύ λίγο	☐	☐	☐	☐	☐	Πάρα πολύ

A.4	Συχνότητα	Ποσοστό	Μέση τιμή (τυπική απόκλιση) 3,30 (1,22)
Πολύ λίγο	16	5%	
Λίγο	60	20%	
Αρκετά	101	33%	
Πολύ	72	24%	
Πάρα πολύ	56	18%	
Σύνολο	305	100%	

Στην 4^η ερώτηση οι εκπαιδευτικοί απάντησαν :πολύ λίγο 16 (5%) , λίγο 60 (20%) , αρκετά 101 (33%), πολύ 72 (24%) και πάρα πολύ 56 (18%).

Οι απαντήσεις των 305 εκπαιδευτικών σχετικά με την συνεργασία τους με την σχολική κοινότητα για την βέλτιστη διαχείριση των μαθητών τους με Ε.Μ.Δ. – Δυσλεξία μας δείχνουν ότι το μεγαλύτερο μέρος συνεργάζεται ~75%.

Σύμφωνα με τον ανωτέρω πίνακα και από τα αποτελέσματα που πήραμε από την στατιστική ανάλυση για την μέση τιμή και την τυπική απόκλιση (μ.τ. 3,30 & τ.α. 1,22) οι ερωτώμενοι εκπαιδευτικοί είναι θετικοί στην συνεργασία με τον διευθυντή, τους γονείς και τους μαθητές για να βελτιώσουν την διδασκαλία τους στους μαθητές με Ε.Μ.Δ. – Δυσλεξία .

5^η Ερώτηση: Πιστεύετε ότι, η εκπαιδευτική κοινότητα, χρειάζεται μια τακτική ενημέρωση μέσω σεμιναρίων από ειδικούς των Ε.Μ.Δ- Δυσλεξία ώστε να μπορέσει να παρακολουθήσει τις Διεθνείς εξελίξεις γύρω από το θέμα αυτό; *

- Ναι =297
- Όχι = 8

Σύνολο : 305

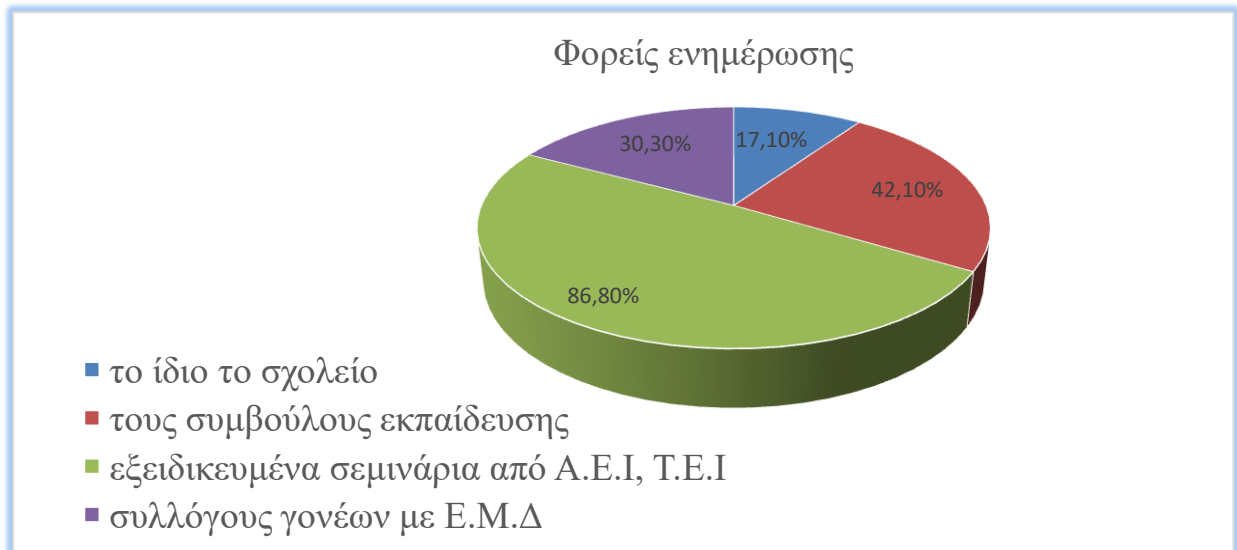
Στην 5^η ερώτηση για το εάν η εκπαιδευτική κοινότητα χρειάζεται τακτική ενημέρωση γύρω από τα θέματα των Ε.Μ.Δ- Δυσλεξίας οι απαντήσεις κατά συντριπτική πλειοψηφία 297 είπαν Ναι και 8 Όχι. Οι απαντήσεις ήταν αναμενόμενες μετά από την ανάλυση που προηγήθηκε από την μελέτη μας για το πολύ επίκαιρο θέμα που απασχολεί τους μαθητές και τους εκπαιδευτικούς των ΕΠΑΛ.

Ας ανατρέξουμε στην 1^η ερώτηση για το εάν οι εκπαιδευτικοί των ΕΠΑΛ έχουν παρακολουθήσει ή όχι σεμινάρια για τις Ε.Μ.Δ- Δυσλεξία. Οι 169 είπαν ναι , οι 136 είπαν όχι. Τώρα όμως απαντούν όλοι μαζικά ότι θέλουν να παρακολουθήσουν τις νεότερες εξελίξεις γύρω από το θέμα , ανεξαρτήτως πιθανών παλαιών απόψεων τους.

Εξάλλου αυτή είναι και η Διεθνής τάση που εντοπίσαμε από την δευτερογενή μας έρευνα. Η διαρκής έρευνα για νέες ιδέες, μορφές, πρακτικές, εφαρμογές, αντιλήψεις με στόχο την βελτίωση των μεθόδων αντιμετώπισης και στήριξης των μαθητών με Ε.Μ.Δ- Δυσλεξία.

6^η Ερώτηση: Η ενημέρωση εκπαίδευση για τις ΕΜΔ – Δυσλεξία μπορεί να παρέχετε από: *

- το ίδιο το σχολείο .: 17,10%
- τους συμβούλους εκπαίδευσης.: 42,10%
- εξειδικευμένα σεμινάρια από ΑΕΙ –ΤΕΙ .: 86,80%
- συλλόγους γονέων με ΕΜΔ – Δυσλεξία .: 30,30%

Στην 6^η ερώτηση οι εκπαιδευτικοί απάντησαν σχετικά με το ποιος φορέας θα υλοποιήσει τα σεμινάρια επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών για τις Ε.Μ.Δ.- Δυσλεξία. Η ερώτηση αυτή έρχεται να συμπληρώσει την προηγούμενη ερώτηση 5. Σεμινάρια να συμφωνούμε, αλλά από ποιους θα γίνονται. Οι απαντήσεις τους έχουν μορφή επί τοις 100% του δείγματος (από 305 απαντήσεις) και αυτό κατέστη δυνατόν με την βοήθεια του επεξεργαστή της Google forms. Να σημειώσουμε εδώ ότι η 6^η ερώτηση ήταν ανοιχτή ώστε ο ερωτώμενος μπορούσε να συμπληρώσει περισσότερες από μία απαντήσεις, όποιες αυτός θεωρούσε ότι τον αντιπροσώπευαν.

Τελικώς δόθηκαν τα εξής ποσοστά:

1. εξειδικευμένα σεμινάρια από ΑΕΙ –ΤΕΙ .: 86,80%
2. τους συμβούλους εκπαίδευσης.: 42,10%
3. συλλόγους γονέων με ΕΜΔ – Δυσλεξία .: 30,30%
4. το ίδιο το σχολείο .: 17,10%

Η πλειοψηφία των εκπαιδευτικών δείχνει όπως φαίνεται εμπιστοσύνη, εξαιτίας και της προηγούμενης εμπειρίας τους, στα σεμινάρια που υλοποιούνται από τα Πανεπιστήμια. Χωρίς βεβαίως να παραγνωρίζετε και η συμμετοχή των συμβούλων εκπαίδευσης αλλά και των συλλόγων γονέων παιδιών με δυσλεξία. Η βοήθεια όλων είναι ανεκτίμητη.

Β' Ερευνητικό Ερώτημα / Ερωτηματολόγιο:

1^η Ερώτηση: Οι κηδεμόνες, των μαθητών με Ε.Μ.Δ.-Δυσλεξία, έχουν ικανοποιητική επίγνωση του θέματος Ε.Μ.Δ. – Δυσλεξία ; *

Απαντήστε στην κλίμακα 1-πολύ λίγο, 2-λίγο, 3-αρκετά, 4-πολύ, 5-πάρα πολύ

	1	2	3	4	5	
Πολύ λίγο	☐	☐	☐	☐	☐	Πάρα πολύ

B.1	συχνότητα	ποσοστό	Μέση τιμή (τυπική απόκλιση) 3,08 (1,05)
Πολύ λίγο	12	4%	
Λίγο	73	24%	
Αρκετά	120	39%	
Πολύ	76	25%	
Πάρα πολύ	24	8%	
Σύνολο	305	100%	

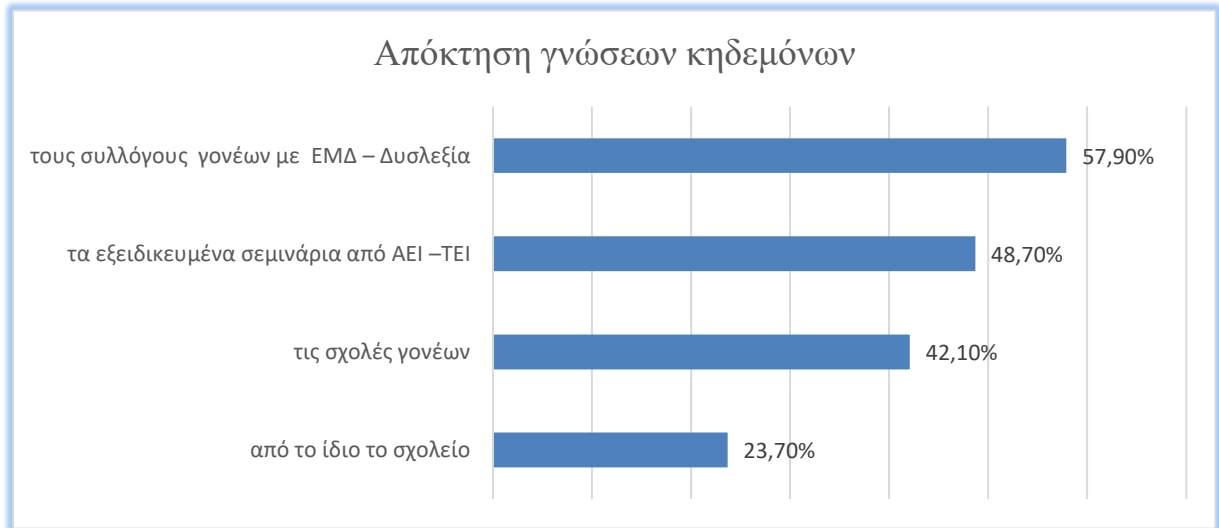
Στην 1^η ερώτηση οι εκπαιδευτικοί απάντησαν :πολύ λίγο 12 (4%) , λίγο 73 (24%) , αρκετά 120 (39%), πολύ 76 (25%) και πάρα πολύ 24 (8%).

Οι απαντήσεις των 305 εκπαιδευτικών σχετικά με το εάν οι κηδεμόνες έχουν επίγνωση για τις Ε.Μ.Δ. – Δυσλεξία μας δείχνουν ότι το μεγαλύτερο μέρος από αυτούς μάλλον δεν γνωρίζουν αρκετά γύρω από το θέμα σε ποσοστό ~67%.

Σύμφωνα και με τον ανωτέρω πίνακα από τα αποτελέσματα που πήραμε από την στατιστική ανάλυση για την μέση τιμή και την τυπική απόκλιση (μ.τ. 3,08 & τ.α. 1,05) οι ερωτώμενοι εκπαιδευτικοί έχουν την άποψη ότι οι κηδεμόνες των μαθητών τους δεν γνωρίζουν όλα όσα θα έπρεπε σχετικά με τις Ε.Μ.Δ. – Δυσλεξία.

2^η Ερώτηση: Οι κηδεμόνες , των μαθητών με Ε.Μ.Δ.- Δυσλεξία , πιστεύετε ότι θα μπορέσουν να αποκτήσουν επαρκείς - χρήσιμες γνώσεις; *

- από το ίδιο το σχολείο.:23,70%
- τις σχολές γονέων .:42,10%
- τα εξειδικευμένα σεμινάρια από ΑΕΙ –ΤΕΙ.: 48,70%
- τους συλλόγους γονέων με ΕΜΔ – Δυσλεξία.:57,90%

Στην 2^η ερώτηση οι εκπαιδευτικοί απάντησαν σχετικά με την ανάγκη για επιμόρφωση των κηδεμόνων των μαθητών για τις Ε.Μ.Δ.- Δυσλεξία. Η ερώτηση αυτή έρχεται να συμπληρώσει μια αδυναμία που διαφάνηκε ήδη από την προηγούμενη ερώτηση 1^η . Οι απαντήσεις τους έχουν μορφή επί τοις 100% του δείγματος (από 305 απαντήσεις) και αυτό κατέστη δυνατόν με την βοήθεια του επεξεργαστή της Google forms. Να σημειώσουμε εδώ ότι η 2^η ερώτηση ήταν ανοιχτή ώστε ο ερωτώμενος μπορούσε να συμπληρώσει περισσότερες από μία απαντήσεις, όποιες αυτός θεωρούσε ότι τον αντιπροσώπευαν.

Οι απαντήσεις έχουν ως εξής. Α] τους συλλόγους γονέων με ΕΜΔ – Δυσλεξία.:57,90%

Β] τα εξειδικευμένα σεμινάρια από ΑΕΙ –ΤΕΙ.: 48,70%.

Γ] τα τις σχολές γονέων .:42,10% .

Δ] από το ίδιο το σχολείο.:23,70%.

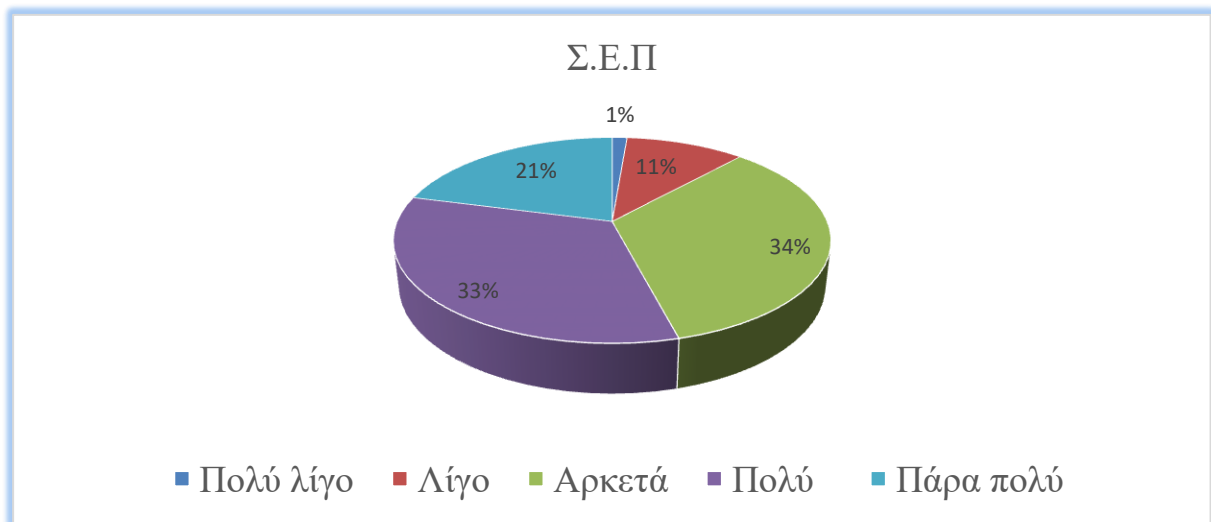
Όπως έχουμε διατυπώσει και προηγουμένως τα τελευταία χρόνια στην Θεσσαλονίκη πραγματοποιήθηκαν πλήθος εξειδικευμένων σεμιναρίων σχετικών με Ε.Μ.Δ.- Δυσλεξία. Οι φορείς διοργάνωσης σεμιναρίων ήταν πρωτίστως τα Πανεπιστήμια και σύλλογοι γονέων παιδιών με δυσλεξία. Βοήθεια θα πάρουν επίσης αν μοιραστούν μεταξύ τους οι γονείς τις εμπειρίες τους.

Γ' Ερευνητικό Ερώτημα / Ερωτηματολόγιο:

1^η Ερώτηση: Ο Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός (ΣΕΠ), μαζί με τα τεστ επαγγελματικού προσανατολισμού, νομίζετε ότι μπορούν να βοηθήσουν τους μαθητές με Ε.Μ.Δ. – Δυσλεξία ώστε να επιλέξουν σωστά το προφίλ του επαγγελματία που τους ταιριάζει; Απαντήστε στην κλίμακα 1-πολύ λίγο, 2-λίγο, 3-αρκετά, 4-πολύ, 5-πάρα πολύ

	1	2	3	4	5	
Πολύ λίγο	☐	☐	☐	☐	☐	Πάρα πολύ

Γ.1	συχνότητα	ποσοστό	Μέση τιμή (τυπική απόκλιση)
Πολύ λίγο	4	1%	3,61 (1,04)
Λίγο	32	11%	
Αρκετά	104	34%	
Πολύ	101	33%	
Πάρα πολύ	64	21%	
Σύνολο	305	100%	

Στην 1^η ερώτηση οι εκπαιδευτικοί απάντησαν :πολύ λίγο 4 (1%) , λίγο 32 (11%) , αρκετά 104 (34%), πολύ 101 (33%) και πάρα πολύ 64 (21%).

Οι απαντήσεις των 305 εκπαιδευτικών σχετικά με το εάν το ΣΕΠ βοηθά τους μαθητές με Ε.Μ.Δ. – Δυσλεξία ώστε να επιλέξουν σωστά πρώτον την ειδικότητα που τους ταιριάζει κατά την φοίτηση τους στα ΕΠΑΛ αλλά και κατόπιν το προφίλ του επαγγελματία που θα τους ευχαριστεί μας δείχνουν ότι το μεγαλύτερο μέρος συμφωνεί με αυτό ~88%.

Σύμφωνα και με τον ανωτέρω πίνακα από τα αποτελέσματα που πήραμε από την στατιστική ανάλυση για την μέση τιμή και την τυπική απόκλιση (μ.τ. 3,61 & τ.α. 1,04) οι ερωτώμενοι εκπαιδευτικοί έχουν την άποψη ότι το ΣΕΠ βοηθά τους μαθητές με Ε.Μ.Δ. – Δυσλεξία για τον επαγγελματικό τους προσανατολισμό και εξέλιξη.

Η Διεθνής βιβλιογραφία είναι προσανατολισμένη προς αυτήν την κατεύθυνση συμφωνώντας άλλωστε με τα ευρήματα της 1^{ης} ερώτησης.

2^η Ερώτηση: Εκτός από την σχολική κοινότητα, για την επιλογή του επαγγέλματος, ποιος άλλος νομίζετε ότι θα μπορούσε να βοηθήσει τους μαθητές προς αυτήν την κατεύθυνση; *

- Επαγγελματικοί - Εμπορικοί Σύλλογοι της πόλης μας μέσω ημερίδων καριέρας :55,30%
- σύλλογοι αποφοίτων. : 10,50%
- σύλλογοι γονέων με ΕΜΔ- Δυσλεξία. : 52,60%
- Γραφεία ευρέσεως εργασίας. : 32,90%
- άλλο.: 22,40%

Στην 2^η ερώτηση οι εκπαιδευτικοί απάντησαν συνεχίζοντας τα σχετικά με την επιλογή επαγγέλματος των μαθητών με Ε.Μ.Δ.- Δυσλεξία. Η ερώτηση αυτή συμπληρώνει την προηγούμενη ερώτηση 1^η. Οι απαντήσεις τους έχουν μορφή επί τοις 100% του δείγματος (από 305 απαντήσεις) και αυτό κατέστη δυνατόν με την βοήθεια του επεξεργαστή της Google forms. Να σημειώσουμε εδώ ότι η 2^η ερώτηση ήταν ανοιχτή ώστε ο ερωτώμενος μπορούσε να συμπληρώσει περισσότερες από μία απαντήσεις, όποιες αυτός θεωρούσε ότι τον αντιπροσώπευαν. Για τον λόγο αυτό φαίνονται τα ποσοστιαία μεγέθη με αυτό τον τρόπο.

Τελικώς δόθηκαν τα εξής ποσοστά:

1. Επαγγελματικοί / Εμπορικοί Σύλλογοι της πόλης μέσω ημερίδων καριέρας :55,30%
2. Σύλλογοι γονέων με ΕΜΔ- Δυσλεξία. : 52,60%
3. Γραφεία ευρέσεως εργασίας. : 32,90%
4. άλλο.: 22,40%
5. Σύλλογοι αποφοίτων. : 10,50%

Βλέπουμε ένα εντυπωσιακό ποσοστό να δηλώνει την εμπιστοσύνη του στον 'κόσμο' της αγοράς (55,30%). Σε δεύτερο πλάνο ένα θυμικό αποτέλεσμα με τους συλλόγους γονέων

παιδιών με δυσλεξία (52,60%). Αυτό δεν γνωρίζουμε πως θα μπορούσε να λειτουργήσει πρακτικά. Ίσως να είναι μια ευκαιρία για μια νέα έρευνα από επόμενο ερευνητή.

3^η Ερώτηση: Οι μαθητές με Ε.Μ.Δ.-Δυσλεξία θεωρείτε ότι είναι ικανοποιημένοι από το επίπεδο σπουδών που τους παρέχουν τα ΕΠΑΛ; *

- Ναι =140
- Όχι = 48
- Δεν ξέρω =117

Σύνολο : 305

Στην 3^η ερώτηση οι εκπαιδευτικοί απάντησαν στην πολύ καίρια και ενδιαφέρουσα ερώτηση για το εάν πιστεύουν ότι οι μαθητές τους με Ε.Μ.Δ.-Δυσλεξία είναι ικανοποιημένοι από το επίπεδο σπουδών που τους παρέχουν τα ΕΠΑΛ;

Οι 140 (46%) εκπαιδευτικοί απάντησαν ναι , οι 48 (16%) απάντησαν όχι και οι 117 (38%) απάντησαν δεν ξέρω. Οι ερμηνείες εν προκειμένω που προκύπτουν είναι ότι σε ποσοστό 46% οι εκπαιδευτικοί έχουν μια θετική άποψη για το επίπεδο ικανοποίησης των μαθητών. Οι εκπαιδευτικοί που απάντησαν δεν ξέρω (38%) πάντως δεν απάντησαν αρνητικά.

Ας δούμε όμως λίγο συνοπτικά τις προηγούμενες απαντήσεις που πήραμε στο Α' ερευνητικό ερώτημα. Στην 5^η ερώτηση του, σχετικά με την αναγκαιότητα για σεμινάρια περί δυσλεξίας η πλειοψηφία ήταν θετική. Στην 4^η ερώτηση φάνηκε επίσης ότι η πλειοψηφία συνεργάζεται με την σχολική κοινότητα επί ωφελεία των μαθητών. Στην 3^η ερώτηση η πλειοψηφία και πάλι δέχεται την εισαγωγή καινοτόμων ιδεών για την διδασκαλία των

Ε.Μ.Δ.-Δυσλεξία. Προφανώς όμως χρειάζεται περισσότερη προσπάθεια για να αυξηθεί το ποσοστό ικανοποίησης των μαθητών με Ε.Μ.Δ.-Δυσλεξία που φοιτούν στα ΕΠΑΛ.

4^η Ερώτηση: Οι γονείς των μαθητών με Ε.Μ.Δ.-Δυσλεξία, θεωρείτε ότι είναι ικανοποιημένοι από το επίπεδο σπουδών που παρέχουν τα ΕΠΑΛ στα παιδιά τους; *

- Ναι =121
- Όχι = 59
- Δεν ξέρω =125

Σύνολο : 305

Στην 4^η ερώτηση ζητείτο από τους εκπαιδευτικούς να απαντήσουν στην ερώτηση εάν αυτοί πιστεύουν τώρα ότι οι γονείς των μαθητών με Ε.Μ.Δ.-Δυσλεξία είναι ικανοποιημένοι από το επίπεδο σπουδών που τους παρέχουν τα ΕΠΑΛ; Τι εισπράττουν οι γονείς τους.

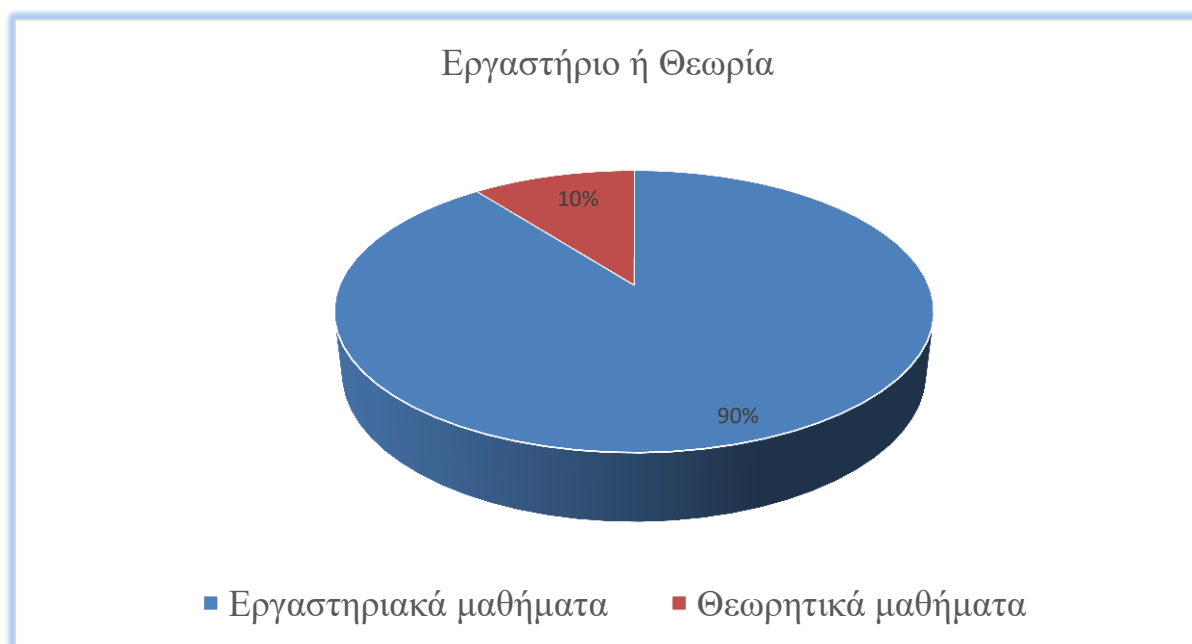
Οι 121 (40%) εκπαιδευτικοί απάντησαν ναι , οι 59 (19%) απάντησαν όχι και οι 125 (41%) απάντησαν δεν ξέρω. Η ερώτηση αυτή είναι σε συνέχεια της προηγούμενης 3^{ης} . Βλέπουμε ότι η άποψη δεν ξέρω και στην 4^η ερώτηση συνεχίζει να έχει κυρίαρχο λόγο. Τα σχόλια που κάναμε στην προηγούμενη 3^η ερώτηση ισχύουν και εδώ. Επιπλέον υποστηρίζουμε ότι μελέτες - έρευνες όπως η παρούσα έρχονται για να βοηθήσουν το έργο των εκπαιδευτικών των ΕΠΑΛ και στο τέλος - τέλος να βελτιωθούν οι δείκτες της ολικής ποιότητας. Όλα γίνονται για να ωφελησουμε τους μαθητές, τους γονείς και εν τέλει το

κοινωνικό σύνολο. Οι 3^η & 4^η ερωτήσεις μας δίνουν ένα έναυσμα για μια νέα έρευνα από τον επόμενο ερευνητή.

5^η Ερώτηση: Σχετικά με το περιεχόμενο σπουδών στα ΕΠΑΛ, θεωρείτε ότι θα ήταν πιο χρήσιμο για τους μαθητές με Ε.Μ.Δ.-Δυσλεξία να δοθεί περισσότερο βαρύτητα στα Θεωρητικά ή στα Εργαστηριακά Μαθήματα ? *

- Θεωρητικά μαθήματα = 32
- Εργαστηριακά μαθήματα = 273

Σύνολο : 305

Στην ενδιαφέρουσα 5^η ερώτηση για το ποια μαθήματα είναι πιο χρήσιμα στους μαθητές με Ε.Μ.Δ.-Δυσλεξία στα ΕΠΑΛ. Τα θεωρητικά ή τα εργαστηριακά?

Όπως αναμένετο η συντριπτική πλειοψηφία των ερωτηθέντων εκπαιδευτικών απάντησαν τα εργαστηριακά μαθήματα 273 (90%) , ενώ οι 32 (10%) απάντησαν τα θεωρητικά μαθήματα.

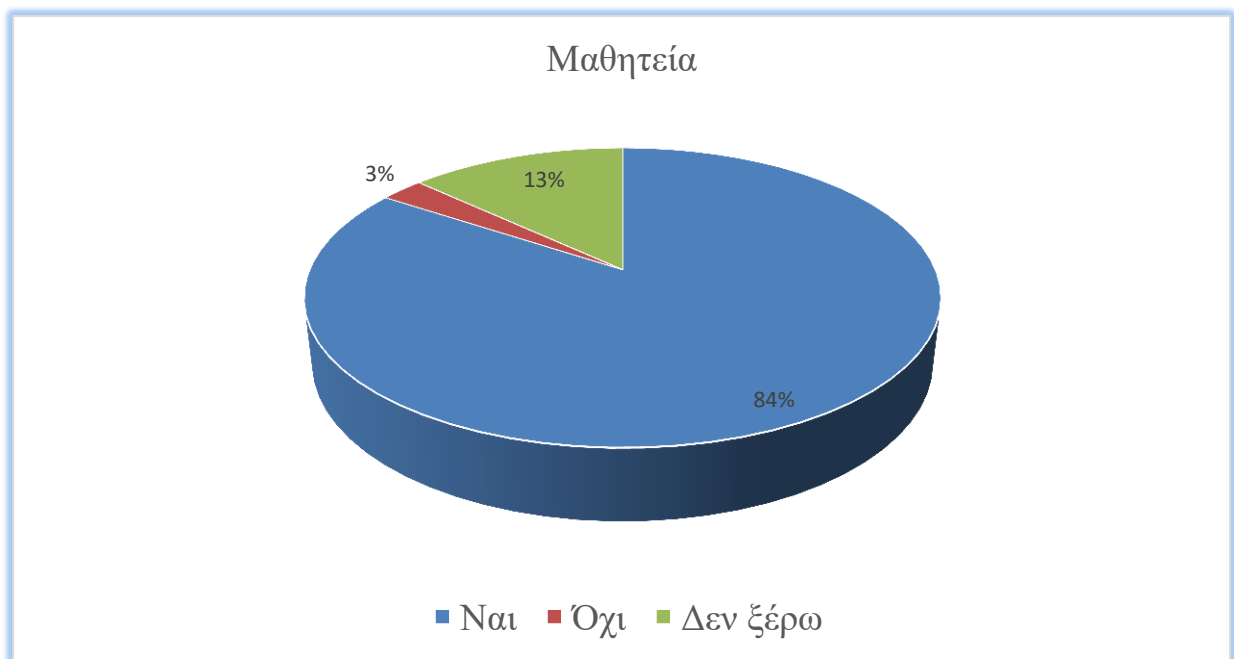
Οι εκπαιδευτικοί που υπηρετούν στα ΕΠΑΛ βλέπουν εδώ και χρόνια στην πράξη ότι οι μαθητές με Ε.Μ.Δ.-Δυσλεξία αποδίδουν πολύ καλύτερα μέσα στα εργαστηριακά μαθήματα. Το συμπέρασμα είναι ταυτόσημο άλλωστε και με τα ευρήματα που προέκυψαν από την δευτερογενή μας έρευνα. Τα εργαστηριακά μαθήματα πραγματοποιούνται μέσα στις

εγκαταστάσεις ενός Εργαστηριακού Κέντρου. Το Ε.Κ. αποτελεί την καρδιά ενός τεχνικού σχολείου όπως τα ΕΠΑΛ. Εδώ οι μαθητές με Ε.Μ.Δ.-Δυσλεξία θα ξεδιπλώσουν τις ικανότητες τους λίγο πριν περάσουν στην ‘αγορά εργασίας’.

6^η Ερώτηση: Θεωρείτε ότι η νεοεισαχθείσα μαθητεία στα ΕΠΑΛ θα βοηθήσει τους μαθητές με ΕΜΔ – Δυσλεξία, στην σταδιακή προσαρμογή τους μέσα στην αγορά εργασίας; *

- Ναι =257
- Όχι = 8
- Δεν ξέρω = 40

Σύνολο : 305

Επιστέγασμα των ερωτήσεων αυτής της έρευνας είναι η 6^η ερώτηση σχετική με την εισαγωγή της 4^{ης} τάξης ‘μαθητείας’. Η ερώτηση είναι κατά πόσο η μαθητεία αυτή θα βοηθήσει τους απόφοιτους μαθητές με Ε.Μ.Δ.-Δυσλεξία για το μέλλον τους.

Οι εκπαιδευτικοί που υπηρετούν στα ΕΠΑΛ απάντησαν Ναι 257 ποσοστό 84% , όχι 8 ποσοστό 3% και δεν ξέρω 40 ποσοστό 13%. Δηλαδή η απόλυτη πλειοψηφία δέχεται τον νεοεισαχθέντα θεσμό της μαθητείας για τους αποφοίτους των ΕΠΑΛ. Η Μαθητεία (4^ο έτος) θα λειτουργήσει ως επιστέγασμα των προσπαθειών τόσο εκ μέρους των καθηγητών αλλά και εκ μέρους των μαθητών. Θα είναι η επιτομή της λειτουργίας αλλά και του ρόλου που

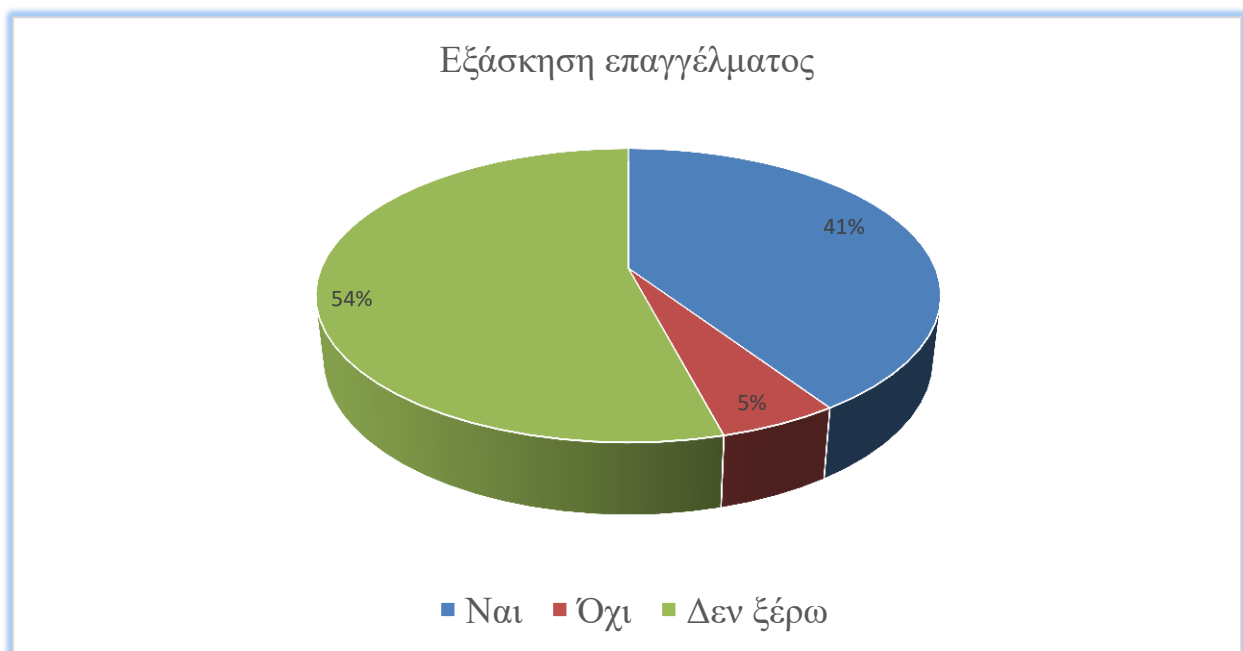
υπηρετεί η τεχνική παιδεία των ΕΠΑΛ στην χώρα μας. Στην τεχνική παιδεία θα στηριχθεί η χώρα μας για να αναπτυχθεί και πάλι, όπως αυτό συνέβη και μετά την δεκαετία του 1950.

Τα ευρήματα από την 6^η ερώτηση συμφωνούν απόλυτα και με τα αποτελέσματα της δευτερογενούς έρευνας μας που πραγματοποιήσαμε.

7^η Ερώτηση: Οι απόφοιτοι, μαθητές με ΕΜΔ – Δυσλεξία των ΕΠΑΛ, πετυχαίνουν τελικά να εξασκήσουν το επάγγελμα που είχαν διαλέξει από πριν; *

- Ναι =124
- Όχι = 16
- Δεν ξέρω =165

Σύνολο : 305

Η τελευταία και δυσκολότερη ερώτηση του ερωτηματολογίου μας είναι η 7^η . Οι ερωτώμενοι εκπαιδευτικοί καλούνται να απαντήσουν αν γνωρίζουν για τους απόφοιτους μαθητές με ΕΜΔ – Δυσλεξία των ΕΠΑΛ. Πιο συγκεκριμένα αν ξέρουν το κατά πόσο πέτυχαν τελικά να εξασκήσουν το επάγγελμα που είχαν διαλέξει όταν ήταν μαθητές τεχνικών λυκείων;

Οι απαντήσεις που δόθηκαν είναι : 124 Ναι, σε ποσοστό 41%, να δηλώνουν ότι αναγνωρίζουν μαθητές τους να εξασκούν το επάγγελμα που είχαν διδαχτεί κατά την περίοδο της φοίτησης τους σε τεχνικές σχολές προηγούμενων εποχών. Αντίθετα οι 16

δηλώνουν όχι σε ποσοστό 4% . Τέλος οι περισσότεροι είπαν δεν ξέρω 165 απαντήσεις δηλαδή σε ποσοστό 54%.

Στο σημείο αυτό να πούμε ότι από την δευτερογενή έρευνα μας δεν κατέστη όντως δυνατό να έχουμε και εμείς κάποια στατιστικά στοιχεία για το θέμα της επαγγελματικής αποκατάστασης των μαθητών των ΕΠΑΛ (ή προηγούμενα ΤΕΛ, ΤΕΣ, ΤΕΕ) με ΕΜΔ – Δυσλεξία. Τέτοια στοιχεία για τον Ελληνικό χώρο νομίζουμε ότι μπορούν να συλλεχθούν με την βοήθεια των συλλόγων γονέων παιδιών με ΕΜΔ – Δυσλεξία. Ας μην ξεχνάμε ότι η επαγγελματική αποκατάσταση των αποφοίτων είναι κάτι που θα προκύψει αν προκύψει πολύ αργότερα. Η περίοδος που στατιστικά θα διανύσει κάποιος μαθητής για να εργασθεί στον τομέα που εκπαιδεύτηκε κυμαίνεται από 5 – 10 χρόνια.

Συνεπώς το θέμα της επαγγελματικής αποκατάστασης πιστεύουμε ότι μπορεί να είναι μία καινούργια έρευνα στο μέλλον αρκετά σημαντική. Με την εκπόνηση αυτής της καινοτόμας έρευνας θα αντλήσουμε πολύτιμα στοιχεία για τους περαιτέρω σχεδιασμούς μας στην τεχνική- επαγγελματική εκπαίδευση στην χώρα μας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7^ο ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.

7^Α Συμπεράσματα.

Εδώ και αρκετά χρόνια ως Ελληνική Εκπαιδευτική Κοινότητα καλούμαστε να διαχειριστούμε ένα δύσκολο πρόβλημα που αντιμετωπίζουν ολοένα και περισσότερες Ελληνικές οικογένειες. Το πρόβλημα των Ειδικών Μαθησιακών Δυσκολιών – Δυσλεξίας που αντιμετωπίζουν αρκετά από τα παιδιά τους. Οι μαθητές αυτοί θα έρθουν να φοιτήσουν στα Επαγγελματικά Λύκεια ΕΠΑΛ της χώρας μας σαν το ύστατο καταφύγιο τους. Εδώ θα έρθουν για να μάθουν τουλάχιστον μια «τέχνη» για τον αυριανό τους προσπορισμό.

Η Ελληνική Πολιτεία έχει θεσπίσει ένα πλήθος διατάξεων για να βοηθήσει αυτούς τους μαθητές. Παραφράζοντας όμως το ...γνωστό άρθρο του Ελληνικού Συντάγματος που λέει ότι επαφίεται στους Έλληνες Πολίτες η τήρηση του Συντάγματος θα έλεγα ότι επαφίεται και στο φιλότιμο των Ελλήνων Εκπαιδευτικών η αναζήτηση, η αυτοεπιμόρφωση και η διαρκής βελτίωση των μεθόδων διδασκαλίας των μαθητών με ΕΜΔ – Δυσλεξία. Το βάρος πέφτει επάνω στους εκπαιδευτικούς των ΕΠΑΛ επειδή διαπιστώνουν ότι είναι η τελευταία βαθμίδα (Δημοτικό – Γυμνάσιο – Λύκειο) της μαθητικής διαδρομής των μαθητών με ΕΜΔ – Δυσλεξία λίγο πριν προχωρήσουν περαιτέρω στην ακαδημαϊκή τους ζωή.

Στο προηγούμενο 6^ο κεφάλαιο επεξεργαστήκαμε και αναλύσαμε τις 305 (48%) απαντήσεις εκπαιδευτικών που υπηρετούν στα ΕΠΑΛ της Θεσσαλονίκης. Σημειωτέων ότι ο συνολικός αριθμός των καθηγητών ΕΠΑΛ της Θεσσαλονίκης Ανατολικής +Δυτικής είναι 1375. Στο σύνολο αυτών κατέστη δυνατόν να αποσταλεί ένα ερωτηματολόγιο (Παράρτημα) μόνον στους 637 και από αυτούς τελικά να απαντήσουν οι 305.

Η έρευνα του θέματος ΕΜΔ – Δυσλεξία και φοίτηση στα ΕΠΑΛ , προσδοκίες και προβληματισμοί πραγματοποιήθηκε με πολύ μεγάλο ενδιαφέρον εκ μέρους του ερευνητή. Οι προσωπικές αναμνήσεις των τελευταίων 20ετών από την μαθητική διαδρομή των 3 δυσλεξικών παιδιών ήταν καταλυτικές. Η διαδρομή αυτή σε μεγάλο βαθμό έγινε οδηγός για την συγκεκριμένη έρευνα. Το θέμα είναι διαχρονικά επίκαιρο και δεν μπορεί να εξαντληθεί μόνο με αυτή την έρευνα. Κατά την έρευνα που κάναμε στον δευτερογενή έλεγχο ανακαλύψαμε ένα μεγάλο πλήθος ερευνών με παρεμφερή θεματολογία (Ξενόγλωσσα & Ελληνόγλωσσα). Πιστεύουμε ότι αυτή η μελέτη θα βάλει ένα μικρό λιθαράκι στο θέμα.

Η κυριότερη 2^η ερώτηση / Α΄ Ερευνητικό ερώτημα που θα λέγαμε ότι στάθηκε η αφορμή για να ξεκινήσουμε αυτή την εξερεύνηση ήταν η ακόλουθη. Οι εκπαιδευτικοί που

υπηρετούν σε μία σχολική μονάδα (ΕΠΑΛ), γνωρίζουν για το πως πρέπει να λειτουργούν απέναντι στη δυσλεξία?

«Για να είμαστε ικανοί και έτοιμοι να διδάξουμε, όσο το δυνατόν γίνεται, σύμφωνα με τις εκπαιδευτικές ανάγκες κάθε παιδιού, είναι ουσιώδες να τον/ την δούμε σαν ένα άτομο ολοκληρωμένο με μοναδικές δυνάμεις και αδυναμίες.

Η κατανόηση των ιδιαίτερων δυσκολιών του μαθητή, και πώς αυτές μπορούν να επηρεάσουν την απόδοση του μαθητή στην τάξη, μπορούν να κάνουν το δάσκαλο ικανό να υιοθετήσει μεθόδους διδασκαλίας και στρατηγικές και να βοηθήσει το δυσλεξικό παιδί να ολοκληρωθεί επιτυχώς μέσα στο περιβάλλον της τάξης. Οι δυσλεξικοί έχουν πολλές ικανότητες και παρουσιάζονται δυνατοί στις προφορικές δεξιότητες, αντίληψη και καλή οπτικό νοητική γνώση, στις καλλιτεχνικές ικανότητες κ.α.

Όλο και περισσότερα δυσλεξικά παιδιά θα μπορούσαν να γίνουν ταλαντούχα και χαρισματικά μέλη των σχολείων μας, εάν εργαστούμε όχι μόνο με τους ιδιαίτερους τομείς δυσκολίας τους, αλλά και με τους ιδιαίτερους τομείς δυνατοτήτων τους. Για να το κάνουμε αυτό πρέπει ν' αφήσουμε τις παλιές απόψεις ότι το δυσλεξικό παιδί πρέπει πρώτα ν' αποτύχει, με σκοπό να επιτύχει αργότερα. Τα παιδιά αυτά χρειάζονται στήριξη και ενθάρρυνση. Αυτά είναι τα παιδιά του μέλλοντος μας και έχουν δικαίωμα να βοηθηθούν και να υποστηριχθούν πριν αναπτύξουν την φοβερή αίσθηση της αποτυχίας, η οποία είναι τόσο ύπουλη.

Οι δάσκαλοι που σχετίζονται με παιδιά που έχουν δυσλεξία πρέπει να είναι εύκαμπτοι στην προσέγγιση τους έτσι ώστε να μπορούν, όσο το δυνατόν γίνεται, να βρουν τρόπους που ταιριάζουν στο μαθητή, αντί να αναμένουν ότι όλοι οι μαθητές θα μάθουν με τον ίδιο τρόπο.

Πάνω απ' όλα, πρέπει να επικρατήσει η κατανόηση απ' όλους οι οποίοι τους διδάσκουν, ότι ίσως έχουν αρκετά ταλέντα και δεξιότητες. Οι ικανότητες τους δεν πρέπει να μετρούνται καθαρά στη βάση των δυσκολιών τους, αλλά στην απόκτηση των δεξιοτήτων όσον αφορά τη γνώση της ανάγνωσης και της γραφής. Τα δυσλεξικά παιδιά, όπως όλα τα παιδιά, ευημερούν στην πρόκληση και στην επιτυχία.»

Άρθρο από το Ινστιτούτο Γνωστικής & Μαθησιακής Αποκατάστασης Κύπρου.

http://www.dyslexia-cyprus.com/new_site/index.php?option=com_content&view=article&id=87%3A-o-&catid=38%3Aarticles&Itemid=165&lang=en

(Πρόσβαση την 1η Ιανουαρίου 2018, 17:00)

Μετά την ολοκλήρωση και περισυλλογή όλων των απαντήσεων κάναμε μια στατιστική επεξεργασία του συνόλου της έρευνας μας. Η συσχέτιση που επιχειρήθηκε έγινε μεταξύ των ερωτήσεων, των απαντήσεων και μετά συνδυάστηκαν με παρεμφερή ερωτήματα. Η τελική επεξεργασία όλων των ανωτέρω θα επιχειρήσει να καταδείξει τι πραγματικά υπάρχει μέσα στην εκπαιδευτική κοινότητα ενός ΕΠΑΛ. Υπάρχει ειλικρινής επίγνωση του θέματος; Υπάρχει διάθεση για βελτίωση;

Από την 2^η ερώτηση / Α' Ερευνητικό ερώτημα ξεκινήσαμε την ανάλυση με γνώμονα τον παραπάνω τρόπο. Σε αυτήν ζητήθηκε από τους εκπαιδευτικούς να απαντήσουν εάν γνωρίζουν πως να λειτουργούν απέναντι στην δυσλεξία. Οι απαντήσεις ήταν: πολύ λίγο 17 (6%), λίγο 114 (37%), αρκετά 92(30%), πολύ 43(14%) και πάρα πολύ 39 (13%). Οι απαντήσεις των 305 εκπαιδευτικών σχετικά με την διαχείριση των μαθητών με Ε.Μ.Δ. – Δυσλεξία εάν αθροιστούν τα ποσοστά τους που έδωσαν στα σημεία: αρκετά , πολύ και πάρα πολύ τότε έχουμε ένα μεγάλο ποσοστό να γνωρίζει πώς να διαχειριστή τις ΕΜΔ- Δυσλεξία: ~57%. Η ποσοστιαία ανάλυση έδειξε μια μέση τιμή 2,91 , οι απόψεις των κλείνουν με θετικό πρόσημο.

Στην 3^η ερώτηση ερωτήθηκαν αν είναι δεκτικοί σε νέες ιδέες , νέες τεχνολογίες και προτάσεις σχετικές με την διδασκαλία των Ε.Μ.Δ.- Δυσλεξία. Οι απαντήσεις τους: πολύ λίγο 13 (4%) , λίγο 36 (12%) , αρκετά 105 (34%), πολύ 100 (17%) και πάρα πολύ 51(17%). Αυτά μας δίνουν ένα τελικό θετικό σύνολο ~84%. Η ποσοστιαία ανάλυση έδειξε μέση τιμή 3,45.

Συνέχεια με την 4^η ερώτηση οι εκπαιδευτικοί συνεργάζονται με τον Διευθυντή, τους γονείς και τους μαθητές για την βελτίωση της διδασκαλίας σε μαθητές με Ε.Μ.Δ. –Δυσλεξία. Αυτή έδωσε τα εξής: πολύ λίγο 16 (5%) , λίγο 60 (20%) , αρκετά 101 (33%), πολύ 72 (24%) και πάρα πολύ 56 (18%). Έχουμε ένα θετικό σύνολο ~75% προς την θετική πλευρά. Η ποσοστιαία ανάλυση έδειξε μια μέση τιμή 3,30.

Κάνοντας έναν συγκερασμό των 3 παραπάνω ερωτήσεων διαπιστώνουμε ότι οι εκπαιδευτικοί που υπηρετούν στα ΕΠΑΛ της Θεσσαλονίκης έχουν όλη την καλή διάθεση να βοηθήσουν τους μαθητές τους με ΕΜΔ- Δυσλεξία. Έχουν τις γνώσεις εξαιτίας της πολύχρονης πείρας τους, έχουν και την διάθεση να εκπαιδευτούν σε νέες τεχνολογίες και ιδέες. Τέλος θεωρούν υποχρέωση τους να συνεργαστούν με όλα τα μέλη της εκπαιδευτικής κοινότητας. Όλα αυτά γίνονται για να επωφεληθούν οι μαθητές τους με ΕΜΔ- Δυσλεξία.

Η 5^η ερώτηση θα λέγαμε ότι έχει άμεση σχέση με τις 3 προηγούμενες. Η εκπαιδευτική κοινότητα, χρειάζεται μια τακτική ενημέρωση μέσω σεμιναρίων από ειδικούς των Ε.Μ.Δ-Δυσλεξία ώστε να μπορέσει να παρακολουθήσει τις Διεθνείς εξελίξεις. Η συντριπτική πλειοψηφία απάντησε ναι σε ποσοστό 97% (297) τα όχι ήταν μόνο 3% (8). Είναι έκδηλο το ενδιαφέρον τους για ενημέρωση. Στόχος η διαρκής βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών τους στα πλαίσια της ολικής ποιότητας.

Η 6^η ερώτηση συμπληρώνει την 5^η. Η ενημέρωση εκπαίδευση για τις ΕΜΔ – Δυσλεξία από πού μπορεί να παρέχετε. Οι απαντήσεις έχουν ως εξής.

1. εξειδικευμένα σεμινάρια από ΑΕΙ –ΤΕΙ .: 86,80%
2. τους σύμβουλους εκπαίδευσης.: 42,10%
3. συλλόγους γονέων με ΕΜΔ – Δυσλεξία .: 30,30%
4. το ίδιο το σχολείο .: 17,10%

Κάνοντας έναν συγκερασμό των 2 παραπάνω ερωτήσεων 5^η & 6^η διαπιστώνουμε ότι οι εκπαιδευτικοί που υπηρετούν στα ΕΠΑΛ της Θεσσαλονίκης έχουν όλη την καλή διάθεση να συνεχίσουν να παρακολουθούν ποιοτικά σεμινάρια από επιστήμονες κύρους που θα τους βοηθήσουν έμπρακτα στην εκπαιδευτική τους διαδικασία μέσα στην τάξη. Και σε αυτήν την ομάδα των ερωτήσεων έχουμε θετικό πρόσημο.

Η 1^η ερώτηση / Β' Ερευνητικό ερώτημα απευθύνεται στους εκπαιδευτικούς τους οποίους καλούμαι να μας πουν αν οι κηδεμόνες, των μαθητών με Ε.Μ.Δ.- Δυσλεξία, έχουν ικανοποιητική επίγνωση του θέματος Ε.Μ.Δ. – Δυσλεξία. Οι εκπαιδευτικοί ζουν καθημερινά μια κατάσταση τόσο με τους μαθητές τους αλλά και με τους γονείς τους. Οπότε γνωρίζουν τα πράγματα. Οι απαντήσεις που δόθηκαν είναι οι εξής: πολύ λίγο 12 (4%) , λίγο 73 (24%) , αρκετά 120 (39%), πολύ 76 (25%) και πάρα πολύ 24 (8%). Εδώ βλέπουμε ένα σημαντικό ποσοστό 67% να μην γνωρίζουν αρκετά τα θέμα που τους απασχολεί για τις Ε.Μ.Δ.- Δυσλεξία.

Συνεχίζουμε με την 2^η ερώτηση. Από πού οι κηδεμόνες, των μαθητών με Ε.Μ.Δ.- Δυσλεξία, πιστεύετε ότι θα μπορέσουν να αποκτήσουν επαρκείς - χρήσιμες γνώσεις. Οι απαντήσεις που πήραμε είναι.

1. από το ίδιο το σχολείο.:23,70%
2. τις σχολές γονέων .:42,10%
3. τα εξειδικευμένα σεμινάρια από ΑΕΙ –ΤΕΙ.: 48,70%
4. τους συλλόγους γονέων με ΕΜΔ – Δυσλεξία.:57,90%

Τι μας δείχνουν τα αποτελέσματα ότι οι σκέψεις των εκπαιδευτικών είναι να αναλάβουν δράση οι ίδιοι οι γονείς που έχουν το θέμα. Επιμόρφωση και με ποιοτικά κριτήρια όμως από γνώστες του θέματος Ε.Μ.Δ.- Δυσλεξία. Επιπλέον βοήθεια μπορούν να έχουν αν μοιραστούν τις εμπειρίες τους μεταξύ τους οι γονείς.

Κάνοντας συνδυασμό στις ερωτήσεις 1^η & 2^η του Β' ερευνητικού ερωτήματος βλέπουμε μια διάθεση παρότρυνσης των εκπαιδευτικών προς τους γονείς των μαθητών με Ε.Μ.Δ.- Δυσλεξία για να επιδιώξουν και να αποκτήσουν επίγνωση του θέματος. Απώτερος στόχος η συνεργασία εκπαιδευτικών και κηδεμόνων επί ωφελεία των μαθητών.

Η 1^η ερώτηση / Γ' Ερευνητικό ερώτημα. Ο Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός (ΣΕΠ), μαζί με τα τεστ επαγγελματικού προσανατολισμού, νομίζετε ότι μπορούν να βοηθήσουν τους μαθητές με Ε.Μ.Δ. –Δυσλεξία ώστε να επιλέξουν σωστά το προφίλ του επαγγελματία που τους ταιριάζει. Οι απαντήσεις από τους εκπαιδευτικούς. Πολύ λίγο 4 (1%), λίγο 32 (11%), αρκετά 104 (34%), πολύ 101 (33%) και πάρα πολύ 64 (21%). Το αποτέλεσμα δείχνει ότι το μεγαλύτερο μέρος συμφωνεί με αυτό ~88%.

Η 2^η ερώτηση. Εκτός από την σχολική κοινότητα, για την επιλογή του επαγγέλματος, ποιος άλλος νομίζετε ότι θα μπορούσε να βοηθήσει τους μαθητές προς αυτήν την κατεύθυνση. Έδωσε τα εξής νούμερα.

1. Επαγγελματικοί / Εμπορικοί Σύλλογοι της πόλης μέσω ημερίδων καριέρας :55,30%
2. Σύλλογοι γονέων με ΕΜΔ- Δυσλεξία. : 52,60%
3. Γραφεία ευρέσεως εργασίας. : 32,90%
4. άλλο.: 22,40%
5. Σύλλογοι αποφοίτων. : 10,50%

Κάνοντας συνδυασμό των 1^η & 2^η βγάζουμε το συμπέρασμα ότι οι υπηρετούντες εκπαιδευτικοί στα ΕΠΑΛ έχουν εμπιστοσύνη στην δυναμική της 'αγοράς'. Ας καταθέσουμε ακόμα μία φορά την άποψη ότι τα ΕΠΑΛ είναι λύκεια τα οποία οφείλουν να βγάλουν τεχνικούς καλά καταρτισμένους για να εισέλθουν με αξιώσεις μέσα στην αγορά εργασίας. Η πλειοψηφία των τεχνικών ειδικοτήτων που υπηρετούν στα ΕΠΑΛ και όχι μόνο έχουν μεγάλη εμπειρία από την αγορά και την αξία της. Αυτό φαίνεται καθαρά από τις απαντήσεις που πήραμε.

Η 3^η ερώτηση. Οι μαθητές με Ε.Μ.Δ.-Δυσλεξία θεωρείτε ότι είναι ικανοποιημένοι από το επίπεδο σπουδών που τους παρέχουν τα ΕΠΑΛ. Οι απαντήσεις. Οι 140 (46%) εκπαιδευτικοί απάντησαν ναι, οι 48 (16%) απάντησαν όχι και οι 117 (38%) απάντησαν δεν ξέρω. Θα λέγαμε ότι σε ποσοστό 46% οι εκπαιδευτικοί έχουν θετική άποψη για το επίπεδο

ικανοποίησης των μαθητών. Οι εκπαιδευτικοί που απάντησαν δεν ξέρω (38%) πάντως δεν απάντησαν αρνητικά. Από την άλλη μεριά αν προσθέσουμε τα όχι και τα δεν ξέρω έχουμε μεγάλη αρνητική απόκλιση 54%. Προφανώς δεν φτάνει μόνο η διάθεση. Στο τέλος θα μετρήσει τι εισπράτουμε. Άλλο Θεωρεία και άλλο Πράξη. Μέσα στα πλαίσια των διαδικασιών της ολικής ποιότητας στο σημείο αυτό πρέπει να αυξήσουμε τις προσπάθειες μας.

Επόμενη 4^η ερώτηση σε συνέχεια της 3^{ης}. Οι γονείς, των μαθητών με Ε.Μ.Δ.-Δυσλεξία, θεωρείτε ότι είναι ικανοποιημένοι από το επίπεδο σπουδών που παρέχουν τα ΕΠΑΛ στα παιδιά τους. Οι απαντήσεις. Οι 121 (40%) εκπαιδευτικοί απάντησαν ναι, οι 59 (19%) απάντησαν όχι και οι 125 (41%) απάντησαν δεν ξέρω. Βλέπουμε ότι και εδώ το ποσοστό δεν ξέρω κυριαρχεί.

Κάνοντας συνδυασμό στην 3^η & 4^η ερώτηση προκύπτει ένα πλειοψηφικό ρεύμα στο 'δεν ξέρω'. Αυτή η πραγματικότητα πρέπει να ωθήσει τους εκπαιδευτικούς των ΕΠΑΛ για να λειτουργήσουν όλους τους μηχανισμούς που έχουν στην διάθεση τους. Η ανατροπή θα γίνει πρώτα από τους μαθητές. Αυτοί με την σειρά τους θα συμπαρασύρουν προς την θετική κατεύθυνση και τους γονείς τους.

Υπηρετώντας πιστά τον θεσμό των τεχνικών λυκείων τα τελευταία χρόνια επιδιώκουμε να συμβάλουμε και με την παρούσα έρευνα στην βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Όπως προέκυψε από την ανάλυση οι 3^η & 4^η ερωτήσεις μας δίνουν το έναυσμα για νέα έρευνα από επόμενο ερευνητή.

Η 5^η ερώτηση. Σχετικά με το περιεχόμενο σπουδών στα ΕΠΑΛ, θεωρείτε ότι θα ήταν πιο χρήσιμο για τους μαθητές με Ε.Μ.Δ.-Δυσλεξία να δοθεί περισσότερο βαρύτητα στα Θεωρητικά ή στα Εργαστηριακά Μαθήματα. Η απάντηση είναι μοναδική. Τα εργαστηριακά μαθήματα είναι αποδεκτά σε ποσοστό 90% (273). Ενώ τα θεωρητικά σε ποσοστό 10% (32).

Ας σταθούμε λίγο σε αυτό το αποτέλεσμα. Ας το συνδυάσουμε με τα ευρήματα των προηγούμενων δύο 3^η & 4^η . Ένα μεγάλο μέρος (>50%) των εκπαιδευτικών των ΕΠΑΛ δηλώνει δεν ξέρω αν γονείς & μαθητές είναι ικανοποιημένοι από το περιεχόμενο σπουδών που έχουν σήμερα (2017) στα ΕΠΑΛ. Ταυτόχρονα οι ίδιοι σε συντριπτική πλειοψηφία δηλώνουν ότι θα ήταν καλύτερα τα πράγματα μέσα στα ΕΠΑΛ αν είχαμε περισσότερα εργαστηριακά μαθήματα για να τα παρακολουθούν οι μαθητές με Ε.Μ.Δ.-Δυσλεξία. Σαφώς η εμπειρία μας δείχνει ότι κάτι τέτοιο ισχύει. Τα ευρήματα της δευτερογενούς έρευνας συμφωνούν άλλωστε με αυτήν την άποψη. Κυρίαρχη άποψη είναι ότι τα επαγγελματικά

μαθήματα με τα εργαστήρια τους θα δελεάσουν και θα ικανοποιήσουν τους μαθητές με Ε.Μ.Δ.-Δυσλεξία. Αλλά όχι μόνο αυτούς. Αν ρίξουμε μια ματιά στην τεχνική παιδεία των ΤΕΕ που υπήρχε πριν τα ΕΠΑΛ τότε θα βρούμε ποιοτικές διαφορές με το σήμερα. Ας συγκρίνουμε τα ωρολόγια προγράμματα των αντίστοιχων σχολείων. Τότε το βάρος έπεφτε περισσότερο στα τεχνικά από αυτά της κλασικής παιδείας. Σύγκριση των δύο προγραμμάτων ΕΠΑΛ και ΤΕΛ στο:

<https://www.esos.gr/arthra/48918/i-metexelixi-toy-palaioy-tel-sto-simerino-epal-meleti-sholikoy-symvoyloy> (Πρόσβαση την 2η Ιανουαρίου 2018, 14:30)

Η 6^η ερώτηση. Θεωρείτε ότι η νεοεισαχθείσα μαθητεία στα ΕΠΑΛ θα βοηθήσει τους μαθητές με ΕΜΔ – Δυσλεξία, στην σταδιακή προσαρμογή τους μέσα στην αγορά εργασίας. Και οι απαντήσεις. Ναι 257 ποσοστό 84% , όχι 8 ποσοστό 3% και δεν ξέρω 40 ποσοστό 13%. Απόλυτη πλειοψηφία 84% (257). Ο νεοεισαχθείς θεσμός αγκαλιάστηκε από ένα μεγάλο σύνολο εκπαιδευτικών των ΕΠΑΛ. Μα αυτός είναι και ο τελικός σκοπός για έναν μαθητή με Ε.Μ.Δ.-Δυσλεξία. Φοίτηση στα ΕΠΑΛ και διέξοδος στην αγορά με πρώτο σταθμό την πρακτική του εξάσκηση στην μαθητεία.

Τα ευρήματα της 6^{ης} ερώτησης συμφωνούν με τα αποτελέσματα της δευτερογενούς έρευνας μας που πραγματοποιήσαμε από την Διεθνή βιβλιογραφία.

Η τελευταία 7^η ερώτηση θα λέγαμε η επιτομή της ύπαρξης του τεχνικού σχολείου ΕΠΑΛ. Οι απόφοιτοι, μαθητές με ΕΜΔ – Δυσλεξία των ΕΠΑΛ, πετυχαίνουν τελικά να εξασκήσουν το επάγγελμα που είχαν διαλέξει από πριν. Η απάντηση δύσκολη αλλά απαραίτητη. 124 απάντησαν ναι, ποσοστό 41%, οι οποίοι δηλώνουν ότι αναγνωρίζουν μαθητές τους που εξασκούν το επάγγελμα που είχαν διδαχτεί κατά την περίοδο της φοίτησης τους σε Τεχνικά Λύκεια. Αντίθετα οι 16 δηλώνουν όχι ποσοστό 4% . Τέλος οι περισσότεροι είπαν δεν ξέρω 165 απαντήσεις ε ποσοστό 54%. Πράγματι στον Ελληνικό χώρο δεν υπάρχουν στατιστικά στοιχεία που να αφορούν ενδεχόμενη επαγγελματική αποκατάσταση αποφοίτων τεχνικών σχολών. Εν προκειμένω ούτε και οι εκπαιδευτικοί έχουν γνώση περί αυτού. Υπάρχει ένα ποσοστό 41% που δηλώνει ότι ξέρει μαθητές παλαιότερων ετών που εξασκούν το επάγγελμα που διδάχθηκαν στις τεχνικές σχολές. Επαγγέλματα όπως του Μηχανικού Αυτοκινήτων ή του Ηλεκτρολόγου Εγκαταστάτη είναι κοινότυπα και βρίσκεις αποφοίτους σε διάφορες περιοχές.

Ας προσπαθήσουμε να συνδυάσουμε τις τελευταίες 3 ερωτήσεις 5,6 & 7. Τότε θα οδηγηθούμε σε μια τάση που υπάρχει στην πλειοψηφία των μαθητών με ΕΜΔ – Δυσλεξία

των ΕΠΑΛ αλλά και όχι μόνο σε αυτούς. Η τάση δηλαδή να θέλουν περισσότερα επαγγελματικά εργαστηριακά μαθήματα που θα τους μάθουν μια ‘τέχνη’. Με το εφόδιο αυτό να μπορέσουν να πραγματοποιήσουν με αξιοπρέπεια και γνώσεις την πρακτική τους στην μαθητεία. Στο τέλος της διαδρομής να βρουν την δουλειά που ονειρεύονταν στα 15 τους χρόνια.

Συνοψίζοντας. Σε αυτήν την εργασία ερευνήσαμε το επίκαιρο θέμα Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες Δυσλεξία και φοίτηση στα ΕΠΑΛ, προσδοκίες και προβληματισμοί. Οι ερωτήσεις τέθηκαν με τέτοιο τρόπο ώστε να γίνει μια πρώτη καταγραφή στο έμψυχο υλικό και δεύτερον να διατυπωθούν προτάσεις που να βελτιώνουν τις δομές διδασκαλίας σε μαθητές με ΕΜΔ – Δυσλεξία.

Με την ανάλυση των απαντήσεων που πήραμε στις ερωτήσεις που θέσαμε, είχαμε επαλήθευση σε αρκετά σημεία της δευτερογενούς έρευνας. Βέβαια προέκυψαν καινούργια θέματα τα οποία θα αποτελέσουν αντικείμενο νέων ερευνών στο μέλλον.

Οι εκπαιδευτικοί που πήραν μέρος στην έρευνα δήλωσαν ότι γνωρίζουν το πώς να συμπεριφερθούν σε έναν μαθητή με ΕΜΔ – Δυσλεξία. Δήλωσαν ότι είναι δεκτικοί σε νέες αντιλήψεις διδακτικής προσέγγισης με την βοήθεια της τεχνολογίας. Έχουν καλή συνεργασία με ολόκληρη την εκπαιδευτική κοινότητα για όφελος των μαθητών με ΕΜΔ – Δυσλεξία.

Έχουν την άποψη ότι οι γονείς των μαθητών με ΕΜΔ – Δυσλεξία δεν γνωρίζουν αρκετά το θέμα αυτό και του τι μέλει γενέσθαι. Έτσι τους προτείνουν διαβαθμισμένα σεμινάρια για τις ΕΜΔ – Δυσλεξία. Ταυτόχρονα δέχονται και οι ίδιοι να περνούν τακτικά από επανεκπαίδευση για τις ΕΜΔ – Δυσλεξία. Προτείνουν μάλιστα η εκπαίδευση ενημέρωση τους να γίνεται από τους καλύτερους Πανεπιστημιακούς φορείς της χώρας μας. Οι διεργασίες ΣΕΠ πιστεύουν ότι βοηθούν τους μαθητές. Στον ίδιο άξονα πιστεύουν ότι επαγγελματικοί φορείς της αγοράς θα βοηθήσουν στην προσπάθειά τους με τους μαθητές ώστε να βρουν το επάγγελμα που τους ταιριάζει π.χ. μέσα από ημερίδες καριέρας.

Έχουν την άποψη ότι οι κηδεμόνες και οι μαθητές μάλλον δεν είναι ικανοποιημένοι από το επίπεδο σπουδών του σημερινού ΕΠΑΛ. Αντιλαμβάνονται όμως ότι πρέπει να αυξηθούν οι ώρες των εργαστηριακών μαθημάτων. Προφανώς έτσι θα αυξηθεί το ενδιαφέρον και η ικανοποίηση των μαθητών με ΕΜΔ – Δυσλεξία. Υποστηρίζουν με θέρμη την καινοτομία του 4^{ου} έτους μαθητείας σαν ένα μέτρο που θα ανατρέψει τα μέχρι σήμερα προβλήματα. Δεν γνωρίζουν για την επαγγελματική αποκατάσταση που πιθανά να έχουν παλαιότεροι απόφοιτοι μαθητές τους με ΕΜΔ – Δυσλεξία.

Εν τέλει τελειώνοντας να πούμε ότι αυτό που εισπράξαμε είναι ότι η πλειοψηφία των εκπαιδευτικών είναι θετική στην επιμόρφωση της για τις ΕΜΔ – Δυσλεξία. Υπάρχει καλή

διάθεση για να γίνουν ακόμα μεγαλύτερα βήματα για να βελτιωθούν οι δείκτες της ολικής ποιότητας στην τεχνική εκπαίδευση.

7^B Περιορισμοί της μελέτης

Κατά την έρευνα που κάναμε προέκυψαν κάποιοι περιορισμοί. Αυτοί έχουν να κάνουν κυρίως με την έλλειψη στατιστικών στοιχείων για τους αποφοίτους των ΕΠΑΛ (ή και προηγούμενα τεχνικών λυκείων) μαθητών με ΕΜΔ – Δυσλεξία. Δηλαδή κατά πόσο οι μαθητές αυτοί όταν αποφοιτούν βρίσκουν δουλεία στον τομέα που εκπαιδεύτηκαν.

Ένας άλλος περιορισμός έχει να κάνει με τον αριθμό των απαντήσεων. Ο αρχικός σχεδιασμός ήταν να έχουμε τις απόψεις και των 1375 εκπαιδευτικών που υπηρετούν στα ΕΠΑΛ της περιοχής Θεσσαλονίκης. Παρόλο που αποστείλαμε 637 e mail με την βοήθεια της Google form, απάντησαν τελικά μόνο 305. Οι λόγοι :

- 1] αρκετοί εκπαιδευτικοί δεν ανοίγουν τακτικά τα e mail τους και αν τα ανοίξουν αφήνουν για αργότερα ενέργειες που ζητούνται. Η έρευνα του ερωτηματολογίου έπρεπε να είχε χρονικό περιορισμό λειτουργίας από 1/12/2017 – 25/12/2017.
- 2] υπάρχει η πιθανότητα λάθους e mail από αυτά που μας έδωσαν οι γραμματείς των ΕΠΑΛ.
- 3] οι διευθυντές των ΕΠΑΛ θα μπορούσαν να ενημέρωναν σε μια συνεδρίαση τους ότι πρέπει να συμπληρώσουν όλοι το ερωτηματολόγιο που αφορά ούτως ή άλλως τα ΕΠΑΛ.

Η έρευνα αυτή έγινε μέσα στα πλαίσια του Μεταπτυχιακού Προγράμματος του Αλεξάνδρειου ΤΕΙ Θεσσαλονίκης και εκ μέρους του ερευνητή υπήρξε ειλικρινής διάθεση συμμετοχής στις διαδικασίες συλλογής και ανάλυσης των απαντήσεων.

7^Γ Συστάσεις για περαιτέρω μελέτες

Οι Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες Δυσλεξία είναι ένα πολύ μεγάλο κεφάλαιο και σίγουρα δεν εξαντλείτε σε αυτήν την έρευνα. Υπάρχουν ακόμα πολλά πράγματα που πρέπει να γίνουν από την πλευρά της εκπαιδευτικής κοινότητας με στόχο την βελτίωση των μορφών της διδασκαλίας.

Ενδεικτικά να αναφέρουμε μερικά θέματα για τον αυριανό ερευνητή.

- 1] Η συμβολή των γονέων των μαθητών με ΕΜΔ – Δυσλεξία. Στον επαγγελματικό προσανατολισμό και την εκπαίδευση.
- 2] «Μαθητεία» στα ΕΠΑΛ και μαθητές με ΕΜΔ – Δυσλεξία. Προοπτικές και προβληματισμοί.
- 3] Επαγγελματική εξέλιξη Πτυχιούχου ΕΠΑΛ (στατιστικά) μετά την ενηλικίωση των μαθητών με ΕΜΔ – Δυσλεξία. Το συγκεκριμένο θέμα θεωρούμε ότι είναι πολύ ενδιαφέρον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8^ο ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνόγλωσση βιβλιογραφία

1] Αδαμόπουλος Π. (2002, σελ. 361). *Δυσλεξία* Τόμος Α΄ , Αθήνα, Εκδόσεις Σαββάλας.

2] Αδαμόπουλος Π., Χατζημπαλόγλου Β. (2002,σελ 432). *Δυσλεξία* Τόμος Β΄, Αθήνα, Εκδόσεις Σαββάλας.

3] Αγερίδου Β. (2004) , *Έρευνα & Στατιστική μελέτη δυσλεξίας* , Αλεξανδρούπολη , Πανεπιστήμιο Θράκης .

4] Alan Sayles (2001), *Συμβουλές για εκπαιδευτικούς από τον πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συνδέσμου Δυσλεξίας*. http://www.fa3.gr/eidiki_agogi/14_math_dysk_orismos2.htm

(Πρόσβαση την 16^η Οκτωβρίου 2017, 22:40).

5] Βοσνιάδου Σ. (2001). *Πώς μαθαίνουν οι μαθητές*.

http://users.sch.gr/kontaxis/paidagogika/pos_mathainoun.htm

(Πρόσβαση την 17^η Οκτωβρίου 2017, 18:00)

6] Βλάχος Δ. (2008 , σελ 27) .*Έρευνα απασχόλησης αποφοίτων Αν. Κύκλου δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ΤΕΕ / Ενιαίο Λύκειο*. Αθήνα. ΠΙ/ ΥΠΕΠΘ

7] Βασιλάκη Α. (2015).*Νέοι & η εμπειρία της δυσλεξίας. Μια ποιοτική προσέγγιση*. Βόλος, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

8] ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΤΗΣ ΛΙΣΣΑΒΩΝΑΣ (2007). *Οι απόψεις των νέων ανθρώπων για την ενιαία εκπαίδευση*. http://europa.eu.int/comm/dgs/education_culture/index_en.htm

(Πρόσβαση την 6^η Νοεμβρίου 2017, 22:45).

9] CEDEFOP (2014). *Επαγγελματική εκπαίδευση & κατάρτιση στην Ελλάδα*. Λουξεμβούργο. Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

<https://eclass.aspete.gr/modules/document/file.php/EPPAIK344/cedefop%20CE%20B5%20CF%2080%20CE%20B1%20CE%20B3%20CE%20B3%20CE%20B5%20CE%20BB%20CE%20BC%20CE%20B1%20CF%2084%20CE%20B9%20CE%20BA%20CE%20B7%20CE%20B5%20CE%20BA%20CF%2080%20CE%20B5%20CE%20BB%20CE%20B%20CE%20AC%20CE%20B4%20CE%20B1.pdf> (πρόσβαση την 14^η Νοεμβρίου 2017, 22:45).

10] Ελληνική Εταιρία Δυσλεξίας.

<https://www.dyslexia.gr/index.php/yliko/tritovathmia-ekpaideysi>

(Πρόσβαση την 13^η Οκτωβρίου 2017, 19:45).

11] ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΣΕΕ.

http://www.inegsee.gr/wp-content/uploads/2014/02/ekpaideutiko_yliko.pdf

(πρόσβαση την 14^η Νοεμβρίου 2017, 23:55).

12] Κολιάδης Α.Ε. (2002 ,σελ 306-309). *Γνωστική Ψυχολογία Γνωστική Νευροεπιστήμη & Εκπαιδευτική Πράξη*. Αθήνα . Ιδιωτική Έκδοση.

13] Κονταξής Α. Σύμβουλος Μηχανολόγων . *Επαγγελματικός και ο Κοινωνικός ρόλος του ΕΠΑΛ– Γιατί και πως να ενισχυθούν*.

<http://users.sch.gr/kontaxis/LINKS/160327KontaxisEpaggelmatiki.pdf>

(Πρόσβαση την 6^η Νοεμβρίου 2017, 18:15).

14] Καραγιαννάκης, Γ. (2012). *Οι Αριθμοί πέρα από τους Κανόνες*. Αθήνα: Διερευνητική Μάθηση.

15] Καρβούνης, Μ. (2004). *Αντιμετώπιση της Δυσλεξίας στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση*. Ιωάννινα: Έκδοση Τόμου του Εργαστηρίου Ειδικής και Θεραπευτικής Αγωγής Πανεπιστημίου Ιωαννίνων με τίτλο «Ειδική αγωγή και εκπαίδευση».

16] Λιβανίου, Ε. (2004). *Μαθησιακές Δυσκολίες και Προβλήματα Συμπεριφοράς στην κανονική τάξη*. Αθήνα: Εκδόσεις Κέδρος.

17] Λαμπροπούλου, Κ. (2011). *Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής-Υπερκινητικότητα*. Στο Παπαδάτος, Γ. & Μπαστέα, Α. (Επιμέλεια). *Θέματα Μαθησιακών Δυσκολιών & Δυσλεξίας*. Αθήνα: Σμυρνιωτάκης.

18] Μανωλάς Δ.(2014) . *“Τα κριτήρια επιλογής σπουδών και επαγγέλματος στην εφηβική ηλικία. Πώς μπορούν να βοηθήσουν τα ψυχοτεχνικά εργαλεία (τεστ);*
<http://ppspa.weebly.com/uploads/2/6/3/6/26366972/aepagtextw.pdf>

(Πρόσβαση την 18η Οκτωβρίου 2017, 13:00)

19] Μοραβία Α. (1982) .*Η ΧΩΡΙΑΤΙΣΣΑ*. Αθήνα. Εκδόσεις ΟΔΥΣΣΕΑΣ

20] Μαθητεία ΕΠΑΛ, ΣΕΚ & ΙΕΚ.

<https://www.espa.gr/el/Pages/ProclamationsFS.aspx?item=3353>

(πρόσβαση την 14^η Νοεμβρίου 2017, 21:25).

21] Μέθοδοι συλλογής δεδομένων.

https://repository.kallipos.gr/bitstream/11419/5360/1/01_chapter_04.pdf

(Πρόσβαση την 19η Νοεμβρίου 2017, 20:00)

22] Μπάκας Θ. (2014, σελ.34-35) , *Διαχείριση ανθρώπινου δυναμικού στο εκπαιδευτικό σύστημα*. Ιωάννινα . Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων.

http://ecourse.uoi.gr/pluginfile.php/97087/mod_resource/content/2/6.%20%CE%A3%CE%B7%CE%BC%CE%B5%CE%B9%CF%8E%CF%83%CE%B5%CE%B9%CF%82.pdf

(Πρόσβαση την 19η Νοεμβρίου 2017, 21:00)

23] Παντελιάδου Σ.(2015,σελ 111). *Η αλφαβήτα που μπερδεύει*, Αθήνα, Εκδόσεις Καθημερινή.

24] Παντελιάδου Σ. –Αντωνίου Φ. (2008,σελ 18) *Διδακτικές προσεγγίσεις και πρακτικές για μαθητές με Μαθησιακές Δυσκολίες*, Βόλος ,Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας- Παιδαγωγικό τμ. Ειδικής αγωγής.

25] Παντελιάδου Σ. – Πατσιοδήμου Α. – Μπότσας Γ. (2004). *Οι Μαθησιακές Δυσκολίες στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση* .Βόλος. Ιδιωτική έκδοση

26] Παυλίδου Μ.(2010).*Τα ψυχοκοινωνικά προβλημάτων δυσλεξικών ατόμων στην ενήλικη ζωή και η επαγγελματική τους αποκατάσταση*. Θεσσαλονίκη. Διπλωματική Εργασία ΠΑΜΑΚ

27] Πετμεζά Β.(2017).*Προσδοκίες γονέων*.

<http://www.xronos.gr/arthra/prosdokies-goneon>

(Πρόσβαση την 6^η Νοεμβρίου 2017, 23:25

28] Παπαγεωργίου Ν. (2016) ,*Ερωτηματολόγια με Google forms*.

<http://users.sch.gr/nickpapag/2016/09/14/google-forms/>

(Πρόσβαση την 19η Νοεμβρίου 2017, 21:30)

29] Rodari Gianni (2003, σελ 18), *Γραμματική της φαντασίας*, Αθήνα, Εκδόσεις Μεταίχμιο.

30] Ρούσσου Α. (2000 σελ.26). *Έρευνα η επαγγελματική προετοιμασία των ατόμων με ειδικές ανάγκες. Διερεύνηση στάσεων και απόψεων των δυσλεξικών ατόμων για τον επαγγελματικό προσανατολισμό.* Πειραιάς, Ε.Ψ.Υ.Π.Ε.

31] Ρασιδάκη Χ.(2000). *Εξομολόγηση Ψυχής. Και όμως τα κατάφερα.*

<http://www.dyslexia-goneis.gr/view.asp?ItemID=195&ns=1&mcid=9&cid=122>

(πρόσβαση την 6^η Νοεμβρίου 2017, 21:45).

32] Ρουμेलιώτη Ε.(2015) *Αναμφισβήτητα ο διακαής πόθος του κάθε γονέα (ή τουλάχιστον των περισσότερων, για να ακριβολογούμε) είναι να αποκτήσει κάποια μέρα την αξίωση να καμαρώσει το παιδί του ως ένα επιτυχημένο και ευτυχισμένο άνθρωπο.*

<http://www.creteplus.gr/news/ti-ginetai-otan-ta-oneira-gia-ti-zoi-mas-den-antapokrinontai-stis-prosdokies-ton-gonion-mas-127210.html>

(Πρόσβαση την 6^η Νοεμβρίου 2017, 23:15).

33] Σταμπολτζή Αγλαΐα & Μουγγολιάς Αντρέας από Ελληνική Εταιρία Δυσλεξίας
<https://www.dyslexia.gr/index.php/12-diffs/61-dyslexia-kai-enilikes>

(πρόσβαση την 7^η Οκτωβρίου 2017 , 22:00)

34] Στασινός, Δ. (1999). *Δυσλεξία και σχολείο: Η εμπειρία ενός αιώνα.* Αθήνα: Gutenberg.

35] Ταπουρίδου Δ. (2014, σελ 26-27), *Στρατηγικές μάθησης σε παιδιά με μαθησιακές δυσκολίες.* Θεσσαλονίκη. Α.Π.Θ. τμ. Προσχολικής αγωγής & εκπαίδευσης.

36] Τσιλιγκιριάν Ε.(2011, σελ.42). *Διερεύνηση στάσεων & αντιλήψεων γονέων & συμβουλών σταδιοδρομίας σε σχέση με τις επαγγελματικές επιλογές των παιδιών με δυσλεξία.* Διπλωματική εργασία. Πανεπιστήμιο Πατρών.

37] επίσημη ιστοσελίδα του ΣΕΠ <http://www.mysep.gr/?p=17216>

(Πρόσβαση την 18η Οκτωβρίου 2017,12:40)

38] <http://www.eoppep.gr/teens/index.php/tests>

(Πρόσβαση την 18η Οκτωβρίου 2017 13:30).

39] Ιστότοπος σωματείου επιχειρηματικότητας νέων (ΣΕΝ / JA Greece)

<http://senja.gr/> (Πρόσβαση την 19η Οκτωβρίου 2017, 10:30).

40] Χρηστάκη Κ. (2010). *Ο ρόλος των γονέων στην αγωγή & ανάπτυξη των παιδιών τους*.

<http://www.dyslexia-goneis.gr/view.asp?ItemID=59&ns=1&mcid=9&cid=23&scid=16&page=4> (πρόσβαση την 6^η Νοεμβρίου 2017, 19:15).

41] Χρήστου Π.(2016). *Οι μαθητές της Β΄θμιας τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και η σχολική γνώση. Η σκοπιά των μαθητών*. Κόρινθος. Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου.

42] Χατζηκαλλία Θ.Κ.(2000), *Προβλήματα συμπεριφοράς των παιδιών Συνεργασία εκπαιδευτικών- γονέων*,

<http://www.specialeducation.gr/frontend/articles.php?page=2&cid=81>

(Πρόσβαση την 14η Νοεμβρίου 2017, 19:00)

43] Τσίτου Ε. –Πλέστη Ε. (2014). *Δυσλεξία & Τριτοβάθμια Εκπαίδευση*. Αθήνα. ΑΣΠΑΙΤΕ.

44] site της ΟΛΜΕ http://olme-attik.att.sch.gr/new/?page_id=479

Διευθύνσεις Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης <https://srv-dide-a.thess.sch.gr/portal2/>
<https://srv-dide-v.thess.sch.gr/portal/> (Πρόσβαση την 26η Δεκεμβρίου 2017, 12:00)

45] James J. Calleja(2014) , *Επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση στην Ελλάδα*. Λουξεμβούργο. Υπηρεσία εκδόσεων Ευρωπαϊκής Ένωσης. CEDEFOP

46]Υπουργείο Παιδείας <http://www.minedu.gov.gr/news/29704-23-08-17-katalogos-epaggelmatikon-lykeion> (Πρόσβαση την 1η Δεκεμβρίου 2017, 20:00)

Ξενόγλωσση βιβλιογραφία

1] British Dyslexia Association. What is Dyslexia?

<http://www.bdadyslexia.org.uk/dyslexic/dyslexia-and-specific-difficulties-overview#What%20is%20Dyslexia> (πρόσβαση την 11^η Οκτωβρίου 2017 , 22:45).

2] Dyslexia foundation, Employment Advice & info.

<http://www.dyslexia-help.org/employment/employment-employment-advice-info>

(Πρόσβαση την 16η Νοεμβρίου 2017, 21:00)

3] Davis Dyslexia Association International. <https://www.dyslexia.com/>

(Πρόσβαση την 9^η Οκτωβρίου 2017, 20:15).

4] Dyslexia Center of UTAH. What is Dyslexia?

<https://www.dyslexiacenterofutah.org/dyslexia/facts/>

(Πρόσβαση την 11^η Οκτωβρίου 2017, 21:35).

5] THE YALE CENTER FOR DYSLEXIA & VREATIVITY. What is Dyslexia?

<http://www.dyslexia.yale.edu/dyslexia/what-is-dyslexia/>

(πρόσβαση την 10^η Οκτωβρίου 2017 , 22:35).

6].Hammill.D.D.(1990).

https://moodle2.cs.huji.ac.il/nu14/pluginfile.php/101314/mod_resource/content/1/hammill_1990.pdf . (Πρόσβαση την 8^η Οκτωβρίου 2017, 23:00).

7] Harriss, A. & Cooper, R. (2005). Dyslexia in the workplace. Occupational Health

8] Harriss A. & Ricketts, K. (2009). Dealing with dyslexia. Occupational Health

9] Thomson, M. (1990). Developmental Dyslexia.(3^ηέκδ.). London: Whurr.

10] Thomson, M. (1990). Developmental Dyslexia.(3^ηέκδ.). London: Whurr.

11] Morgan, E. & Klein, S. (2000). The Dyslexic Adult in a non-dyslexic world. London: Whurr.

12] Jamieson, C. & Morgan, E. (2008). Managing dyslexia at university: A resource for students, academic and support staff. London: Routledge

13] http://www.dyslexia.org/how_identify.shtml

(πρόσβαση την 12^η Οκτωβρίου 2017, 15:45).

14] <http://www.dyslexic.org/pages/whatisdyslexia.html>

(πρόσβαση την 12^η Οκτωβρίου 2017, 16:45).

15] Jordan R. D. (2002, σελ. 279-308). *Overcoming dyslexia in children, adolescents and adults*. USA.Amazon.com

16] Παυλίδης Γ. (1990 κεφ.1, σελ 6-7). *Conceptualization, symptomatology and diagnostic criteria for dyslexia. Perspectives on Dyslexia*, Vol.2, John Wiley & Sons Ltd

17] THE YALE CENTER FOR DYSLEXIA & VREATIVITY. What is Dyslexia?

<http://www.dyslexia.yale.edu/dyslexia/what-is-dyslexia/>

(πρόσβαση την 10^η Οκτωβρίου 2017, 22:35).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9^ο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α΄

Σας προσκαλώ να συμπληρώσετε μια φόρμα: Κύριε συνάδελφε / ισα, Ονομάζομαι Αντωνιάδης Γ. Ελευθέριος και παρακολουθώ το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών στην Διοίκηση & Οργάνωση Εκπαιδευτικών Μονάδων του Τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων Του Α.ΤΕΙ. Θεσσαλονίκης. Βρίσκομαι στο στάδιο της εκπόνησης της Διπλωματικής μου εργασίας με το επίκαιρο θέμα « Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες – Δυσλεξία & φοίτηση στα ΕΠΑΛ. Προσδοκίες & Προβληματισμοί».

Μέσω αυτού του ερωτηματολογίου , θα συμβάλλετε σημαντικά στο ερευνητικό κομμάτι της εργασίας. Οι απαντήσεις θα χρησιμοποιηθούν για ερευνητικούς και μόνο σκοπούς και τα στοιχεία σας δεν θα δημοσιοποιηθούν. Η συμπλήρωση του ερωτηματολογίου θα πάρει μερικά λεπτά. Η βοήθεια σας είναι πραγματικά πολύ σημαντική και ευχαριστώ πολύ εκ των προτέρων για τον χρόνο σας. Στο τέλος του ερωτηματολογίου πατήστε το SUBMIT / Υποβολή .

Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες -Δυσλεξία & Φοίτηση στα ΕΠΑ.Λ. Προσδοκίες και Προβληματισμοί.

Email address *

ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1. ΦΥΛΟ: *

- Άνδρας
- Γυναίκα

2. Ηλικία: *

- 30-40
- 41-50
- 51-60
- 61- ...

3. Σπουδές: *

- Α.Ε.Ι
- Τ.Ε.Ι

4. Πόσα έτη διδακτικής εμπειρίας έχετε;

5. Έχετε διατελέσει διευθυντής / ντρια σε ΕΠΑ.Λ; *

- Ναι
- Όχι

6. Αν ναι, πόσα έτη διευθυντικής εμπειρίας έχετε;

Α' ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ : Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΣΤΑ ΕΠΑΛ ΚΑΙ Η ΕΠΙΓΝΩΣΗ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΜΔ-ΔΥΣΛΕΞΙΑ

1. Έχετε παρακολουθήσει σεμινάρια σχετικά με Ε.Μ.Δ - δυσλεξία; *

- Ναι
- Όχι

2. Οι εκπαιδευτικοί στην σχολική μονάδα (ΕΠΑΛ) που εργάζεστε, γνωρίζουν για το πως πρέπει να λειτουργούν απέναντι στη δυσλεξία; *

Απαντήστε στην κλίμακα 1-πολύ λίγο, 2-λίγο, 3-αρκετά, 4-πολύ, 5-πάρα πολύ

	1	2	3	4	5	
Πολύ λίγο	☐	☐	☐	☐	☐	Πάρα πολύ

3. Οι εκπαιδευτικοί του σχολείου σας είναι δεκτικοί σε νέες ιδέες , νέες τεχνολογίες και προτάσεις σχετικές με την διδασκαλία των Ε.Μ.Δ.- Δυσλεξία; *

Απαντήστε στην κλίμακα 1-πολύ λίγο, 2-λίγο, 3-αρκετά, 4-πολύ, 5-πάρα πολύ

	1	2	3	4	5	
Πολύ λίγο	☐	☐	☐	☐	☐	Πάρα πολύ

4. Οι εκπαιδευτικοί του σχολείου σας, συνεργάζονται με τον Διευθυντή, τους γονείς και τους μαθητές για την βελτίωση της διδασκαλίας σε μαθητές με Ε.Μ.Δ. –Δυσλεξία; *

Απαντήστε στην κλίμακα 1-πολύ λίγο, 2-λίγο, 3-αρκετά, 4-πολύ, 5-πάρα πολύ

	1	2	3	4	5	
Πολύ λίγο	☐	☐	☐	☐	☐	Πάρα πολύ

5. Πιστεύετε ότι, η εκπαιδευτική κοινότητα, χρειάζεται μια τακτική ενημέρωση μέσω σεμιναρίων από ειδικούς των Ε.Μ.Δ- Δυσλεξία ώστε να μπορέσει να παρακολουθήσει τις Διεθνείς εξελίξεις γύρω από το θέμα αυτό; *

- Ναι

- Όχι

6. Η ενημέρωση εκπαίδευση για τις ΕΜΔ – Δυσλεξία μπορεί να παρέχετε από: *

- το ίδιο το σχολείο
- τους σύμβουλους εκπαίδευσης
- εξειδικευμένα σεμινάρια από ΑΕΙ –ΤΕΙ
- συλλόγους γονέων με ΕΜΔ – Δυσλεξία

Β΄ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ: ΟΙ ΚΗΔΕΜΟΝΕΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΕΠΑΛ ΚΑΙ Η ΕΠΙΓΝΩΣΗ ΤΟΥΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΜΔ- ΔΥΣΛΕΞΙΑ.

1. Οι κηδεμόνες , των μαθητών με Ε.Μ.Δ.-Δυσλεξία , έχουν ικανοποιητική επίγνωση του θέματος Ε.Μ.Δ. – Δυσλεξία ; *

Απαντήστε στην κλίμακα 1-πολύ λίγο, 2-λίγο, 3-αρκετά, 4-πολύ, 5-πάρα πολύ

	1	2	3	4	5	
Πολύ λίγο	☐	☐	☐	☐	☐	Πάρα πολύ

2. Οι κηδεμόνες , των μαθητών με Ε.Μ.Δ.- Δυσλεξία , πιστεύετε ότι θα μωρδέσουν να αποκτήσουν επαρκείς - χρήσιμες γνώσεις; *

- από το ίδιο το σχολείο
- τις σχολές γονέων
- τα εξειδικευμένα σεμινάρια από ΑΕΙ –ΤΕΙ
- τους συλλόγους γονέων με ΕΜΔ – Δυσλεξία

Γ΄ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑ: Η ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΑ ΕΠΑΛ & Ο ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ , Η ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ.

1. Ο Σχολικός Επαγγελματικός Προσανατολισμός (ΣΕΠ), μαζί με τα τεστ επαγγελματικού προσανατολισμού , νομίζετε ότι μπορούν να βοηθήσουν τους μαθητές με Ε.Μ.Δ. –Δυσλεξία ώστε να επιλέξουν σωστά το προφίλ του επαγγελματία που τους ταιριάζει; *

Απαντήστε στην κλίμακα 1-πολύ λίγο, 2-λίγο, 3-αρκετά, 4-πολύ, 5-πάρα πολύ

	1	2	3	4	5	
Πολύ λίγο	☐	☐	☐	☐	☐	Πάρα πολύ

2. Εκτός από την σχολική κοινότητα, για την επιλογή του επαγγέλματος, ποιος άλλος νομίζετε ότι θα μπορούσε να βοηθήσει τους μαθητές προς αυτήν την κατεύθυνση; *

- Επαγγελματικοί - Εμπορικοί Σύλλογοι της πόλης μας μέσω ημερίδων καριέρας
- σύλλογοι αποφοίτων

- σύλλογοι γονέων με ΕΜΔ- Δυσλεξία
- Γραφεία ευρέσεως εργασίας
- άλλο.

3. Οι μαθητές με Ε.Μ.Δ.-Δυσλεξία θεωρείτε ότι είναι ικανοποιημένοι από το επίπεδο σπουδών που τους παρέχουν τα ΕΠΑΛ; *

- Ναι
- Όχι
- Δεν ξέρω

4. Οι γονείς των μαθητών με Ε.Μ.Δ.-Δυσλεξία, θεωρείτε ότι είναι ικανοποιημένοι από το επίπεδο σπουδών που παρέχουν τα ΕΠΑΛ στα παιδιά τους; *

- Ναι
- Όχι
- Δεν ξέρω

5. Σχετικά με το περιεχόμενο σπουδών στα ΕΠΑΛ, θεωρείτε ότι θα ήταν πιο χρήσιμο για τους μαθητές με Ε.Μ.Δ.-Δυσλεξία να δοθεί περισσότερο βαρύτητα στα Θεωρητικά ή στα Εργαστηριακά Μαθήματα ? *

- Θεωρητικά μαθήματα
- Εργαστηριακά μαθήματα

6. Θεωρείτε ότι η νεοεισαχθείσα μαθητεία στα ΕΠΑΛ θα βοηθήσει τους μαθητές με ΕΜΔ – Δυσλεξία, στην σταδιακή προσαρμογή τους μέσα στην αγορά εργασίας; *

- Ναι
- Όχι
- Δεν ξέρω

7. Οι απόφοιτοι, μαθητές με ΕΜΔ – Δυσλεξία των ΕΠΑΛ, πετυχαίνουν τελικά να εξασκήσουν το επάγγελμα που είχαν διαλέξει από πριν; *

- Ναι
- Όχι
- Δεν ξέρω

Powered by : Google Forms